

Magyarország-Szerbia
IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

A Program az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

MAGYARORSZÁG–SZERBIA

IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

PROJEKT KATALÓGUS

Magyarország-Szerbia

IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

A Program az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

PROJEKT KATALÓGUS

MINISZTERELNÖKSÉG

Република Србија
Влада
Канцеларија за европске интеграције
Republic of Serbia
Government
Serbian European Integration Office

1. pályázati felhívás

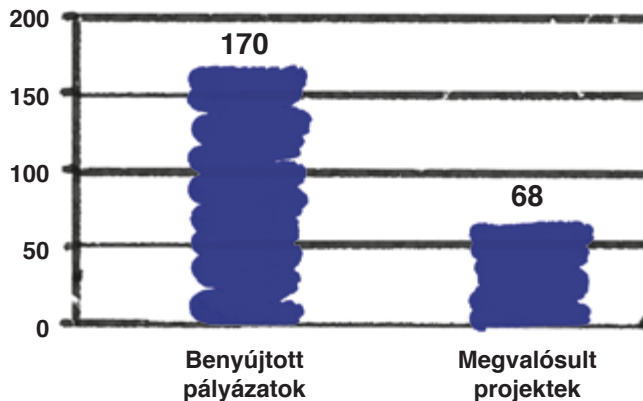
1.1. Bevezető

Az első pályázati felhívás előkészítő munkálatai 2009 februárjában kezdődtek, az első pályázati felhívás pedig 2009. szeptember 29-én jelent meg. A pályázóknak 2009. december 31-ig kellett benyújtaniuk pályázati anyagukat a Program Közös Technikai Titkárságának (JTS). A beérkezett pályázatok formai és szakmai értékelése 2010. április 5-ig tartott. A Közös Monitoring és Irányító Bizottság (JMSC) 2010. április 28-án döntést hozott a támogatandó projektekről. Október elején a JTS elküldte az előkészített támogatási szerződéseket a Program Irányító Hatóságának aláírásra. A szerződések többségét 2010. október 20-án ünnepélyes keretek között írták alá az Irányító Hatóság és a vezető kedvezményezettek képviselői (a projekt valamennyi partnere nevében). Az összes projekt szerződéskötésére 2010 novemberéig sor került.

A jelentkezés és a kiválasztás folyamata – a pályázati felhívás kiírásától a pályázati döntésről értesítő levél kiküldéséig – összesen 8 hónapig tartott, ebből a szűkebb értelemben vett értékelés (formai, jogosultsági és szakmai értékelés) nagyjából 3 hónapot tett ki.

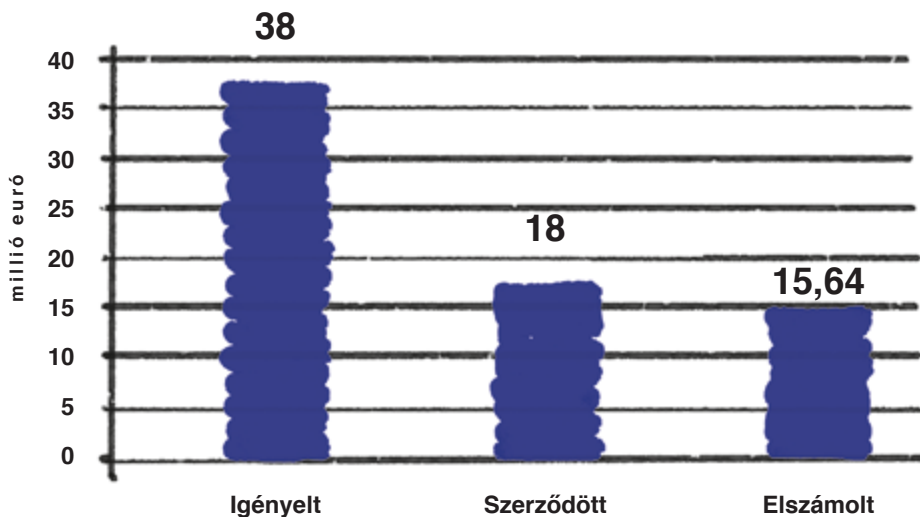
170 pályázat érkezett be az első pályázati felhívásra. Közülük 71 projektet választottak ki társfinanszírozásra, amelyből 68 valósult meg.

1. pályázati felhívás

1. ábra. A benyújtott pályázatok száma összehasonlítva a megvalósult projektekével a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program első pályázati felhívásában

1. pályázati felhívás: igényelt, szerződött és megtérített IPA-források

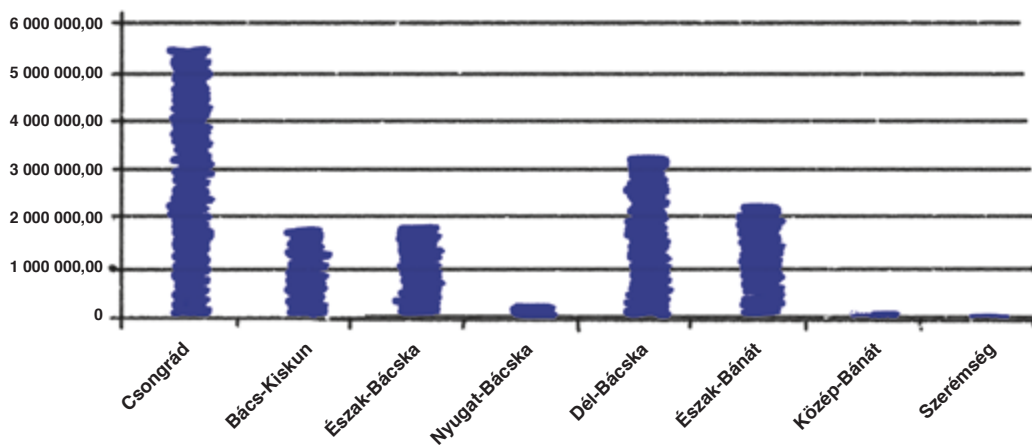
2. ábra: Igényelt IPA-források összege (összes pályázat) összevetve a megvalósított projektek által leszerződött és elszámolt összegekkel a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program első pályázati felhívásában

Az 1. pályázati felhívás megvalósított projektjei: A szerződött IPA-források országok szerinti eloszlása

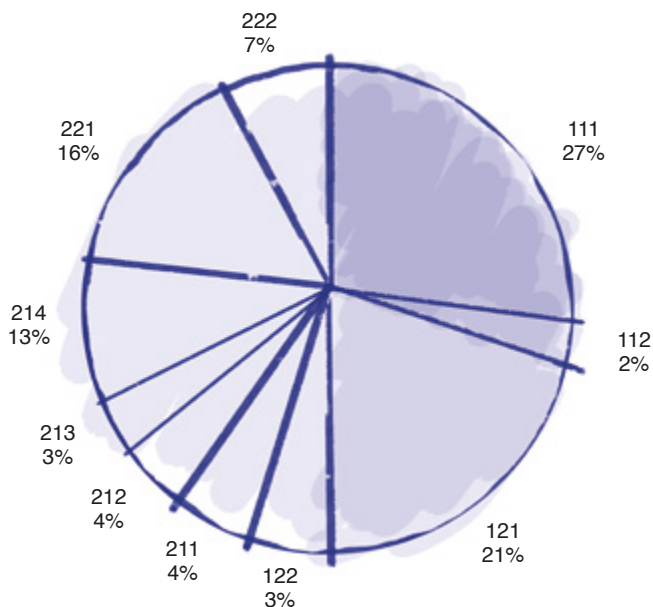
3. ábra. A szerződött IPA-források országok szerinti eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program első pályázati felhívásában

Az 1. pályázati felhívás megvalósított projektjei: Az IPA-források eloszlása a NUTS III vagy azzal egyenértékű területi egységek szerint

4. ábra. A megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak területi eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program első pályázati felhívásában

Az 1. pályázati felhívás megvalósított projektjei: A szerződött IPA-források tevékenységek szerinti eloszlása

5. ábra. A megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak tevékenységek szerinti eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program első pályázati felhívásában (A tevékenységek leírását lásd a 16-18. oldalon.)

1.2. A támogatott projektet bemutatása

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
54	HUSRB/0901/111/003	Bácsal - Bajmok	Bácsalmás–Bajmok összekötő út előkészítése
55	HUSRB/0901/111/004	Tizasz - Djala	A Tizasziget–Gyála összekötő út rekonstrukciós terveinek elkészítése
56	HUSRB/0901/111/005	Ásotth. - Bvin.	Összekötő út építése Ásotthalom és Királyhalom között, a szükséges infrastruktúra megtervezése
57	HUSRB/0901/111/006	Baja I. - Zombor	51. sz. főút Baja I. szakasz–Zombor összekötő út építése és tervezése
58	HUSRB/0901/111/095	KNESZECYC	Szeged (Szőreg) –Törökkanizsa kerékpárút építése (1. szakasz)
59	HUSRB/0901/112/153	DKMT railway	Szeged–Röszke–Horgos–Subotica–Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonal megvalósíthatósági tanulmányának kidolgozása
60	HUSRB/0901/121/002	RPBBC	A Baja–Bezdán-csatorna rekonstrukciójának tervezése
61	HUSRB/0901/121/060	TRMODELL	A Tisza folyó modellezése a folyó magyar–szerb közös érdekeltségű szakaszán és mérőeszközök fejlesztése
62	HUSRB/0901/121/087	HUSEFLOOD	Magyar–szerb határon átvelő ár- és belvíz-szabályozási rendszer kiépítése és üzembe helyezése
63	HUSRB/0901/121/098	WATERPROTECTION	Az ivóvízbázis védelme a Tisza–Maros szögben, mely kiemelt fontosságú a régióban
64	HUSRB/0901/121/116	OCEEFPTWR	Költséghatékony és környezetbarát eljárások optimalizálása a regionális vízgazdálkodás területén
65	HUSRB/0901/121/152	DKMT Floods	Közös árvízi felkészülés
66	HUSRB/0901/122/120	CONSN2KBIRDS	NATURA 2000-es jelölő madárfajok állományának természetvédelmi kezelése és állategészségügyi monitorozása
67	HUSRB/0901/122/127	AHR	Állategészségügyi felelősség
68	HUSRB/0901/122/169	Animal Health	Természetvédelmi központ és állategészségügyi monitoring rendszer megvalósítása határon átnyúló együttműködés keretében
69	HUSRB/0901/211/009	SME Network CB	A kis- és középvállalkozásokhoz (KKV) fűződő szolgáltatások tartalmi fejlesztése, egy egységes üzletfejlesztési hálózat megalapítása és üzemeltetése
70	HUSRB/0901/211/010	CB Exhibitions	Programsorozat a magyar–szerb üzleti együttműködés megerősítésére
71	HUSRB/0901/211/078	FRESC	Klaszteresedési lehetőségek az élelmiszeriparban és a megújuló energiaforrás-szektorban a határon átnyúló területen
72	HUSRB/0901/211/122	PACCLE	Partnerségi Központ a klaszterek és vállalkozások számára
73	HUSRB/0901/211/129	SPF Network	Dél-Pannon Élelmiszerlánc Hálózat
74	HUSRB/0901/211/159	ECO-COOP	A gazdasági együttműködés fokozása az integrált mezőgazdasági termékértékesítés területén a szerb–magyar határ mentén
75	HUSRB/0901/212/034	MoDoBeTe-Route	Mórahalom–Domaszék–Óbecse–Temerin kulturális örökségvédelmi út
76	HUSRB/0901/212/038	MUTHER-CSNB	Csongrád megye és Észak-Bánát határ menti régióinak közös öröksége 76
77	HUSRB/0901/212/111	MONATUR	Középkori kolostorok: a fenntartható fejlődés fontos tényezői és a közös kulturális örökségturizmus részei
78	HUSRB/0901/212/148	Tasty DKMT	Egészségedre, Živeli

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
79	HUSRB/0901/213/013	CBD Strategies	Helyi önkormányzatok fejlesztési stratégiáinak frissítése, valamint határon átnyúló közös ágazati operatív programok és projektek kidolgozása
80	HUSRB/0901/213/028	INNOAXIS	A határvonal mint az innováció tengelye
81	HUSRB/0901/213/050	InCoDeSME	Újítások, az együttműködés lehetőségei, valamint a kis- és középvállalkozások fejlesztése a magyar–szerb határ menti térségben
82	HUSRB/0901/213/086	SUTODEVAMOXTI	Fenntartható turizmusfejlesztés a Holt-Tisza mentén
83	HUSRB/0901/213/132	LOGIC	Logisztikai központok összehangolt fejlesztése a határrégióban
84	HUSRB/0901/213/134	Hospise	Orvosi otthoni ápolás
85	HUSRB/0901/214/052	RISIND	Kutatási együttműködés a neurológiai rendellenességek és a betegek életminőségének javítása érdekében
86	HUSRB/0901/214/054	CoNfIDEKT	Határon átnyúló hálózat a gazdaságok innovatív fejlesztése érdekében és tudástranszfer
87	HUSRB/0901/214/082	GynEndo	Nőgyógyászati endoszkópia a meddőség értékelésére vonatkozóan: közös kapacitásépítés a jövőbeni együttműködés elősegítésére a kutatás és fejlesztés területén
88	HUSRB/0901/214/108	Tainable Farm	Az életképes vidéki élet fenntartható gazdálkodási modelljének fejlesztése a határok mentén
89	HUSRB/0901/214/109	MORDIC	A közös RDI kapacitás multidiszciplináris és piacorientált fejlesztése a határ menti régióban
90	HUSRB/0901/214/110	PARES	CB peloiddal és mineralizált vízzel kapcsolatos kutatás
91	HUSRB/0901/214/123	integr viticult	A potenciális szőlőfajták integrált értékelése és bevezetése a szerb–magyar határ menti régióban
92	HUSRB/0901/214/150	BIOXEN	Xenobiotikum-bontó bioaugmentációs termékek fejlesztése
93	HUSRB/0901/214/160	HANDICRAFT	KÉZMŰVESSÉG. Hagyomány és innováció kézművesiparban
94	HUSRB/0901/221/001	DANUBE-EHT-2010	Együttműködés az oktatásban: Környezethidraulika gyakorlati képzés a Dunán
95	HUSRB/0901/221/023	LEARN	Life-long Education and Regional Networking
96	HUSRB/0901/221/041	EDUCO-NKD	Törökkanizsa és Deszk oktatási együttműködése
97	HUSRB/0901/221/044	GastroTrain	GastroTrain - közös magyar–szerb gasztronómiai határon átnyúló képzési program
98	HUSRB/0901/221/045	SHAPE	Szerb–magyar együttműködés az agrokémia és a kártevők elleni védekezés oktatásában
99	HUSRB/0901/221/055	BOBO	„Határtalan határok” Rendőrképzési együttműködés
100	HUSRB/0901/221/076	MECHEDU	Oktatási együttműködés a közös mechatronikai mérnöki diplomáért
101	HUSRB/0901/221/088	TEAMATHMODSCI	Matematika és statisztika oktatása a természettudományokban: modellezés és számítógépes megközelítés
102	HUSRB/0901/221/099	Handshake	Kézfogás a magyar–szerb szak- és felnőttképzési rendszer fejlesztéséért kompetencia alapú képzési tevékenységekkel
103	HUSRB/0901/221/101	Logistics	Közös logisztikai képzési programok kidolgozása szakmai vezetők számára a határ menti régiók vállalkozásainak fejlesztése érdekében
104	HUSRB/0901/221/168	TWOZOOS	Két európai állatkert szerepének növelése az oktatásban és a környezetvédelemben – második rész

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
105	HUSRB/0901/221/170	EU Master Study	Új EU mesterképzés kidolgozása és megvalósítása az újvidéki Gazdaságtudományi és Mérnöki Menedzsment Tanszéken
106	HUSRB/0901/222/012	PAKVOLLEYCHAMPS	A röplabda népszerűsítése, a tudatosság növelése és tapasztalatcsere az egészséges határon átnyúló kapcsolatok építése, valamint az új bajnokok nevelése érdekében
107	HUSRB/0901/222/014	CB TRADITIONS	A kulturális népi hagyományok fenntartása és megőrzése a határ menti térségben
108	HUSRB/0901/222/017	WARC	Üdvözljük a kézművesség és az iparművészet világában!
109	HUSRB/0901/222/019	Health Basket	Egy nagy kosár egészség
110	HUSRB/0901/222/025	CLT	CUL-TOUR
111	HUSRB/0901/222/031	CBSC-LEAGUE	Határon átnyúló hegymászósport liga
112	HUSRB/0901/222/049	Cuman-Cult	Kun kulturális találkozó és programok
113	HUSRB/0901/222/085	SPORTSEHU	A sport fejlesztése a szerb–magyar határon átnyúló együttműködés keretein belül
114	HUSRB/0901/222/103	Playhouse	Kültéri játszóház határok nélkül
115	HUSRB/0901/222/104	Clay-play	Agyag-játék
116	HUSRB/0901/222/128	BRIRA	Hidak építése
117	HUSRB/0901/222/130	SPORT-HU-SRB	Sport – Esély az egészség, a tolerancia és az együttműködés fejlesztésére a fiatalok körében a határ mindkét oldalán
118	HUSRB/0901/222/131	Pannonian Care	A pannon interkulturális örökségvédelemtől a jobb szociális ellátás felé
119	HUSRB/0901/222/141	Falugondnokság	Falugondnokság határok nélkül
120	HUSRB/0901/222/165	LIM	Nemzetközi művészeti műhelyek – interkulturális dialógus (Az interkulturális megformálás törvénye)
121	HUSRB/0901/222/166	CIT	Civil szervezetek együttműködése, a térség interkulturális és turisztikai adottságainak fejlesztéséért

PROJEKTEK

1. Pályázati
felhívás

Bácsalmás–Bajmok összekötő út előkészítése

Amennyiben a szomszédok szeretnének közelebb kerülni egymáshoz, mindig megtalálják a módját a fizikai akadályok leküzdésének, még a hiányzó vagy megrongált utak sem jelenthetnek számukra nehézséget. A partnerek egy ilyen fontos, közös célért dolgoztak e projektben: a Magyarország és Szerbia közötti területi kohéziót kívánták megerősíteni a magyarországi Bácsalmás és a szerbiai Bajmok közötti útszakasz helyreállítási tervei révén. A projekt hatása sokrétű, legfőbb eredménye az útfelújítás műszaki dokumentációjának kidolgozása volt. A műszaki dokumentációban szereplő útszakasz teljes hossza 45 km. A magyarországi szakasz Bácsalmástól a szerbiai határig tart (5312-es számú út), míg a szerbiai szakasz az országhatártól a Bajmoknál található útkereszteződésig, ahol egyik irányban Madaras, a másikban pedig Topolya felé vezet tovább az út. A projekt nagyban hozzájárult a régió kiegyensúlyozott területi fejlődéséhez, valamint a marginális, nehezen

megközelíthető határterületek, Bácsalmás és Bajmok integrációjához. Végezetül, e fejlesztés előmozdította a határon átnyúló partnerkapcsolatok kialakulását, mely a későbbi sikeres együttműködésekben testesült meg. A tervek kivitelezését megvalósító projekt jelenleg is folyamatban van (HUSRB/1203/111/049).

=
sokrétű hatás

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Javno preduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektovanje „Zavod za urbanizam Vojvodine, Novi Sad“

A projekt teljes költségvetése / 558,605.00 €

EU-támogatás (IPA) / 474,814.25 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

A Tiszasziget–Gyála összekötő út rekonstrukciós terveinek elkészítése

A kapcsolattartást nem akadályozhatja meg a településeket összekötő rossz minőségű út, a találékony emberek sosem adják fel, mindig megtalálják a legjobb megoldást egy-egy probléma kiküszöbölésére. Jó példa lehet erre ez a projekt, melynek megálmodói azt a célt tűzték ki, hogy elkészítik a Tiszasziget (Magyarország) és Gyála (Szerbia) közötti, majd Törökkanizsa és Csóka felé továbbhaladó nagyon rossz állapotban lévő út helyreállítási terveit.

A projekt legfőbb eredménye az útfelújítás műszaki dokumentációjának kidolgozása volt. A partnerek e tervek alapján sikerrel pályáztak a munkálatok kivitelezésére a harmadik pályázati felhívásban (HUSRB/1203/111/050).

A tervdokumentációban szereplő útszakasz teljes hossza 10,4 km. A magyarországi szakasz Tiszaszigettől a szerbiai határig (a tervezett út Szőregnél kezdődik), míg a szerbiai szakasz az országhatártól, azaz Gyálától a Törökkanizsánál található útkereszteződésig tart, ahol egyik irányban Csóka, a másikban

pedig Rábé felé haladhatunk tovább.

Ez az út stratégiai fontosságú a határ menti községek számára, ugyanis a helyreállítási munkálatok érintik a román határ felé vezető útszakaszt is, így az utazók biztonságosabban és gyorsabban juthatnak el mindhárom országba. A felújított út új lehetőséget kínál a határmenti együttműködések elmélyítésére és gazdagítására is.

A tervek és a szükséges műszaki dokumentáció elkészítése

Stratégiai fontosságú út

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Javno preduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektovanje „Zavod za urbanizam Vojvodine, Novi Sad“

A projekt teljes költségvetése / 536,742.00 €

EU-támogatás (IPA) / 456,230.70 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

Összekötő út építése Ásotthalom és Királyhalom között, a szükséges infrastruktúra megtervezése

Egy új ajtó kinyitása új lehetőségek széles tárházát kínálja, ugyanez a helyzet az új határátkelők megnyitásával is. Két terület közelebb kerül egymáshoz, az egyik elősegíti a másik fejlődését és fordítva. A közvetlen kapcsolat Szeged és Szabadka szélesebb vonzáskörzete között jelentős felvirágzást eredményezhet az idegenforgalom vagy éppen a gazdaság terén is.

A magyarországi és szerbiai partnerek mertek nagyot álmodni, de nagyon is gyakorlatiasan gondolkodtak és cselekedtek. Az álmaik

eléréséhez vezető út a két települést összekötő infrastruktúra kiépítésén át vezetett, amely megkönnyíti az emberek gyorsabb mozgását, az áruk és szolgáltatások cseréjét, a turizmus fellendülését. A projekt kézzelfogható eredménye a magyarországi Ásotthalom és a szerbiai Királyhalom összekötő 1,5–1,5 km hosszúságú útszakasz a határ mindkét oldalán. E projekt megvalósítása előtt a szomszédos települések lakóinak egy-egy találkozásért akár 50 km-t is kellett utazniuk a Röske–Horgos határátkelőn át. Az útépítés befejezése után a legfontosabb mérföldkő egy új integrált határátkelő létrehozása volt Magyarország és Szerbia, azaz Ásotthalom és Királyhalom között. Az átkelő hivatalos megnyitója 2013. május 16-án volt. Erről az új lehetőségről gyorsan tudomást szereztek az utazók, és hamar megkedvelték az új határátkelőt, amely jelentősen megkönnyíti a határvidéken élők mindennapjait, valamint nagy segítséget jelent a családi kapcsolatok, barátságok és gazdasági kötelek ápolásában. Az új határátkelő nagyban tehermentesíti a forgalmas horgos–röszei nemzetközi átkelőt is.

U legfontosabb mérföldkő az új integrált határátkelő

az átkelő megnyitója 2013. május 16-án volt

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Grad Subotica

Homokháti Önkormányzatok Kistérségi

Területfejlesztési Egyesülete

A projekt teljes költségvetése / 1,387,726.00 €

EU-támogatás (IPA) / 1,179,567.10 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

51. sz. főút Baja I. szakasz–Zombor összekötő út építése és tervezése

A megfelelő minőségű közlekedéshálózat a gazdasági növekedés egyik legfőbb tényezője. Az infrastrukturális fejlesztések fokozzák a gazdasági fejlődést, hozzájárulnak a fejlett és az elmaradott térségek, települések közötti különbségek csökkentéséhez, és általánosságban növelik az életminőséget. Baja (Magyarország) és Zombor (Szerbia) nagyjából 60 km-re helyezkedik el egymástól. A két város között évtizedek óta szoros az együttműködés az azt nehezítő rossz minőségű úthálózat ellenére is. A projekt célja a Baja–Zombor útvonal egy

szakaszának javítása volt. A magyar oldalon már korábban elkészültek az építési tervek és engedélyek az Interreg III A projekt keretében, s most sikerült felújítani a 30 km-es útszakasz első részét Baja és az országhatár között (1,1 km hosszú út és egy körforgalom). A szerb oldalon Zombortól a béregi határátkelőig vezető út építési terveit dolgozták ki. A települések könnyebb elérése számos területen közvetve segítette a hatékonyabb együttműködést, többek között az idegenforgalom, a kultúra és a művészet terén.

Fokozott gazdasági fejlődés

A települések jobb elérhetősége

A Baja-Zombor út egy szakaszának javítása

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
Grad Sombor

A projekt teljes költségvetése / 1,703,837.00 €
EU-támogatás (IPA) / 1,448,261.45 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
Projekt vége / 2012. 09. 30.

Szeged (Szőreg) –Törökkanizsa kerékpárút építése (1. szakasz)

Az harmonikus régió fontos eleme az összehangolt közlekedés. A kerékpárosoknak és az autózóknak segíteniük kellene egymást, és vigyázniuk kellene egymásra, ugyanúgy mint a szomszédos országok és térségek lakóinak, intézményeinek, szervezeteinek. E projekt keretében a szomszédok azzal a céllal fogtak össze, hogy a forgalom egy részét összehangolják a határvidéken. Vadonatúj kerékpárút megépítését tűzték ki célul egy magyarországi és egy szerbiai város, azaz Szeged és Törökkanizsa között. A terv megvalósítását három szakaszra osztották. Az első szakasz a Magyarország–Szerbia IPA CBC Program első pályázati felhívása keretében valósult meg (a program második és a harmadik fázisa a HUSRB/1002/111/113 és a HUSRB/1203/111/139).

E program megvalósítása előtt az említett térségben egyáltalán nem vezetett kerékpárút a határon át. Habár az IPA-támogatások lehetővé tették a Gyála–Tiszasziget határátkelő felé vezető út felújítását, a bicikli továbbra is a helyi lakosság elsődleges közlekedési eszköze maradt, így a két település közti kerékpárút fejlesztése mindenképpen logikus lépés volt. A projekt, mely a helyi lakosságot és a turistákat is egyaránt megcélozta, így több szinten is pozitívan hat: a kerékpárút használói a forgalomtól védve, biztonságosabban közlekedhetnek, a biciklizés pedig környezetbarát, így nem növeli a légszennyezést, sőt bringázni egészségesebb és gyorsabb is a közutak zsúfoltsága miatt. A program kísérőtevékenységeinek áldásos hatásai a határ mindkét oldalán érezhetőek, így az emberek könnyebben és jobban megismerhetik egymás kultúráját, értékeit.

harmonikus régió

Partnerek:

Újszentiván község Önkormányzata
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tiszasziget Községi Önkormányzat
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 1,535,602.41 €
EU-támogatás (IPA) / 1,305,262.05 €
Projekt kezdete / 2010. 12. 01.
Projekt vége / 2012. 10. 31.

Szeged–Röszke–Horgos–Subotica– Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonal megvalósíthatósági tanulmányának kidolgozása

A magyar–szerb határvidéken az intenzív gazdasági fejlődés a 19. század második felében kezdődött meg az itt áthaladó vasút megépítése után. Az akkori vasúthálózat bizonyos szakaszai még mindig megvannak, a pán-európai X. folyosó halad át rajtuk. Bár Budapest és Belgrád között nagyjából 400 km a távolság, a vasúti forgalom pedig kelet-nyugati irányú, a térségben mégis szinte lehetetlen legalább az egyik főváros érintése nélkül vonatozni. A vasútvonal hiánya a határvidéken jelentős problémákat okoz a személy- és áruszállítás számára is, sőt negatív társadalmi és gazdasági következményekkel is jár.

E projekt legfontosabb eredménye a Szeged–Röszke–Horgos–Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja határokon átívelő vasútvonal részletes megvalósíthatósági tanulmányának létrehozása volt. Ez az útvonal biztosíthatja a szárazföldi összeköttetést az Adriai- és a Fekete-tenger legnagyobb kikötői között a Rijekán (Horvátország) és Konstancán (Románia) áthaladó fővonal mentén. Ily módon lehetővé válhat a kikötők közötti áruszállítás kikerülve a forgalmas közutakat. A távolságokat ugyan nem lehet teljesen megszüntetni, de csökkenteni igen, és így nem csak a határvidéken élő emberek kerülnek egymáshoz közelebb.

*A távolságokat
nem lehet megszüntetni,
de csökkenteni igen*

Partnerek:
DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.
Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine -
Pokrajinski sekretarijat za privredu

A projekt teljes költségvetése / 388,621.00 €
EU-támogatás (IPA) / 330,327.85 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 11. 30.

A Baja–Bezdán-csatorna rekonstrukciójának tervezése

Habár a Baja (Magyarország) és Bezdán (Szerbia) közötti csatorna két ország területén helyezkedik el, karbantartásáról azt egységes egészként kezelve kell gondoskodni. A csatorna mindkét oldalán ugyanazokat a gondokat okozhatja, tehát a megoldás is a két fél közös érdeke. A projektpartnereknek az volt a céljuk, hogy kidolgozzák az árvíz által veszélyeztetett területek vízelvezetését, a vízkészletek elosztását és ezek minőségének a védelmét.

A projekt részeként kidolgozták a Baja–Bezdán-csatorna felújításának terveit, a csatorna ellenőrzésére új felszerelést szereztek be, valamint felmérték a csatorna fenekének és partjának állapotát. A kapott adatok alapján megállapítható, hogy a Baja–Bezdán-csatorna állapota a normál

kereteken belül mozog, káros környezeti hatások nem észlelhetőek. Az együttműködés a Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság Vízkárelhárítási Albizottsága felügyeletével valósult meg. A projekt eredetileg az Interreg III A korábbi munkálataihoz kapcsolódik, és összhangban van a Víz Keretirányelv és a 2007/60/EK Irányelv céljaival. A határokon átnyúló partnerkapcsolat kulcsfontosságú szerepet játszott a projektben, a közös részvétel, az együttműködés, az információcsere, az aktivitás és az adatgyűjtés nélkül lehetetlen lett volna a megvalósítása. A partnerek sokat tanultak egymástól, közös munkájukkal jelentősen hozzájárultak országaik vízgazdálkodási rendszerének fejlesztéséhez.

*A vízgazdálkodási
rendszer
fejlesztése*

Partnerek:

**Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi
és Vízügyi Igazgatóság**

Javno vodoprivredno preduzeće
„Vode Vojvodine“, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 852,960.00 €

EU-támogatás (IPA) / 725,016,00 €

Projekt kezdete / 2010. 09. 01.

Projekt vége / 2012. 02. 29.

A Tisza folyó modellezése a folyó magyar–szerb közös érdekeltségű szakaszán és mérőeszközök fejlesztése

Petőfi Sándor, a Tisza nagy magyar költője, híres versében megéneklte a jámbor folyó átváltozását, bemutatja, hogyan vágat át a rónán, s töri át a gátakat. E költői kép olyan jelenséget ír le, mely nagyon is ismerős a folyó partján élők számára. Az árvizek pusztító erejűek lehetnek, ezért vizeink feltérképezése létfontosságú. Mivel a vizek nem ismernek határokat, egy határon átívelő partnerség dolgozta ki a Tisza modellezésének hátterét, annak érdekében, hogy kiválaszthassák a megfelelő aktivitásokat a gátak között. A Tisza folyó nagy vízhozamát egyrészt a hóolvadás okozza a hegyvidéki vízgyűjtő területeken, másrészt pedig a csapadék mennyisége Magyarországon és Szerbiában. Mindez a vízszint emelkedéséhez és a töltések átszakadásához vezet. Annak érdekében, hogy pontosan meg tudják jósolni a vízszint emelkedésének mértékét, hogy az áradás át fogja-e szakítani a töltést, a projektpartnerek egy matematikai árvízmodellt terveztek, amit az árvíz hullám magasságának és időtartamának megfigyelésére használnak. A közös projekt eredménye egy összehangolt folyómodellezés

a határ mindkét oldalán, amely hozzájárul az árvízvédelmi mérések hatékonyságához, a korszerűsített eszközkészlet pedig segíti a döntéshozók további vízgazdálkodási tevékenységét Magyarországon és Szerbiában egyaránt.

Partnerek:

Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

Javno Vodoprivredno Preduzeće „Vode Vojvodine“,
Novi Sad

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka,
Centar za hidrotehniku i geodeziju

A projekt teljes költségvetése / 660,805.82 €

EU-támogatás (IPA) / 561,684.95 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2012. 01. 31.

*Összehangolt
folyómodellezés*

*az árvízvédelmi
mérések
hatékonysága*

Magyar–szerb határon átívelő ár- és belvíz-szabályozási rendszer kiépítése és üzembe helyezése

A projektpartnerek környezetében magas az ár- és belvíz kockázata, valamint gazdaságilag és társadalmilag is elmaradott térséghez tartoznak. A Tisza komoly károkat okozhat az áradások idején, de a belvizek is veszélyeztetik a lakosok életét és tulajdonát. A projekt fő célja az volt, hogy bővítsék a megelőzésre és kárelhárításra szolgáló technikai felszerelésüket, valamint, hogy növeljék a károk megelőzéséért felelős hatóságok kapacitását a határokon átnyúló kommunikáció terén.

Amikor ár- és belvízkatasztrófa esetén a megelőzés már nem elégséges, a védelmi folyamatok és a nemzetközi koordináció hatékonyságát egy többnyelvű, modern Földrajzi Információs Rendszer (Geographic Information System – GIS) segíti. Ez a rendszer lehetővé teszi a katasztrófavédelmi szervezeteknek, hogy több irányban és sokkal

gyorsabban tudjanak kommunikálni egymással. A projekt során a partnerek olyan járműveket és felszerelést is beszerettek, amelyek hatékonyabbá teszik a védelmi tevékenységet, szükség esetén pedig csökkenthetik a műveletek reakcióidejét a veszélyeztetett határtérségben. Ez a fejlesztés jelentősen növelte az érintett területek stabilitását és biztonságát, különösképpen igaz ez a kisebb településekre. Az ár- és belvízkárok hatásának csökkentésével megnövekedett az ingatlanberuházások biztonsága, amely egyben a térség gazdasági fellendülését is segíti.

Partnerek:

Kistelek Környéki Települések Többcélú Kistérségi Társulása

Informacioni centar za razvoj potiskog regiona
Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

A projekt teljes költségvetése / 844,868.00 €
EU-támogatás (IPA) / 718,137.80 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 30.
Projekt vége / 2011. 12. 31.

*Az árvíz és a
belvíz megelőzése,
valamint a károk
elhárítása*

Az ivóvízbázis védelme a Tisza–Maros szögben, mely kiemelt fontosságú a régióban

A kommunális szennyvíz hatása már azokban a felszín alatti rétegekben is megfigyelhető, ahonnan az ivóvizet nyerjük, így e projekt megvalósítása létfontosságú volt. A Tisza és a Maros térsége egyike Közép-Európa legjelentősebb vízbázisainak, ezért a lehető legrövidebb időn belül meg kell állítani itt a szennyezést. E jelenség a határ mindkét oldalán ugyanolyan károkat okoz, így a megoldásnak is határon átnyúlónak kell lennie. Adán, Szerbiában egy modern, nagy hatékonyságú biológiai szennyvíztisztító telepet építettek a már meglévő szennyvíztisztító hálózat befejezéseként. Ez a szennyvíztisztító telep 3 000 háztartás és számos intézmény szennyvizét tisztítja Adán és Moholon, maximális kapacitása napi 120 m³. A projekt másik pillérét egy nagy hatékonyságú csatornatisztító jármű beszerzése jelentette, amely a mórahalmi (Magyarország)

szennyvíztisztító rendszer még biztonságosabb működését segíti. Ezt a felszerelést nem csak Mórachalmon, hanem Adán is használják, bizonyítva ezzel is a projektpartnerek között létrejött szoros együttműködést. A projekt hosszú távon nagyban hozzájárul környezetünk és egészségünk védelméhez.

A lehető legrövidebb időn belül meg kell állítani a vízszennyezést

Partnerek:
Opština Ada
Mórachalom város Önkormányzata

A projekt teljes költségvetése / 1,176,470.00 €
EU-támogatás (IPA) / 999,999.50 €
Projekt kezdete / 2010. 11. 01.
Projekt vége / 2012. 03. 31.

Költséghatékony és környezetbarát eljárások optimalizálása a regionális vízgazdálkodás területén

A Duna, a Tisza és a Maros folyók a határrégió legfontosabb környezeti örökségei, és mind a szerb, mind a magyar oldal számára nagyon lényeges e felszíni vizek minősége, ugyanis az ivóvízhálózatot ellátó rendszerek kizárólag a helyi felszín alatti vizekből gazdálkodnak. A fő problémát e vízrétegek magas szervesanyag-tartalma (huminsav, fenolok stb.) jelenti, amely a megfelelő víztisztító berendezés hiányának következménye, így a felszín alatti víz általában nem alkalmas emberi fogyasztásra előzetes kezelés nélkül.

A nemzeti és kulturális örökségek megőrzését szem előtt tartva bizonyos lépéseket kell tenni a környezetvédelem, a megfelelő szintű szennyvíztisztítás biztosítása és az ellenőrizetlen környezetszennyezés megállítása érdekében. A projekt keretében egyszerű és gazdaságos módszereket fejlesztettek ki a magas szervesanyag-tartalmú és mikroszennyeződésekkel teli vizek tisztítására és szűrésére. Javítottak továbbá a kémiai és a mikrobiológiai paramétereken,

valamint egyszerű biológiai és kémiai folyamatokat fejlesztettek ki a szennyeződések azonosítására és eltávolítására.

A partnerek felismerték, hogy egymást kiegészítve közös erővel sikeresen fejleszthetik a térség versenyképességét. A tudás átadása, a nyelvi akadályok leküzdése és az új kapcsolatok szintén a projekt fontos eredményeinek számítanak.

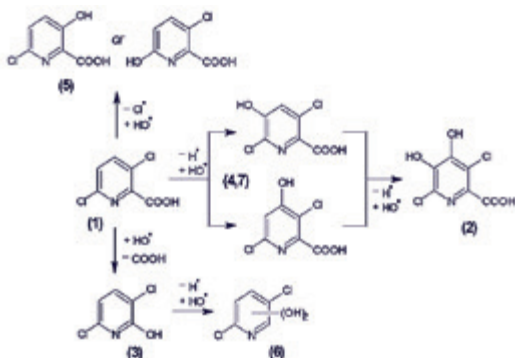

Fig. 9. Tentative pathways for photocatalytic degradation of CLP.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu,
Prirodno-matematički fakultet
Szegedi Tudományegyetem

A projekt teljes költségvetése / 454,980.60 €
EU-támogatás (IPA) / 386,733.51 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 12. 31.

*Egyszerű és
gazdaságos megoldások
víztisztításra és
szűrésre*

Közös árvízi felkészülés

Az árvizek az urbanizált térségekben különösen nagy veszélyt jelentenek a lakosságra és az infrastruktúrára egyaránt, éppen ezért a hatóságoknak lépéseket kell tenniük az áradások megelőzésére, vagy legalábbis mentőcsapatok és válságtáb felállításával fel kell készülniük az ilyen esetekre.

A projekt fő célja az volt, hogy közös vízgazdálkodási, árvíz-megelőzési és árvízvédelmi tréningek és gyakorlatok szervezésével segítse a környezet fenntarthatóságát és biztonságát a határvidéken.

A projekt közvetlen célja az volt, hogy felkészítsék a helybelieket (tanárokat, tanulókat), a helyi önkormányzatok alkalmazottait és a mentőcsapatokat a különböző veszélyekre, valamint az előírások betartásának fontossága mellett arra tanították őket, hogyan reagáljanak árvíz esetén, miképpen vegyenek részt az árvízvédelemben. A projekt megvalósítása során létrejött a DKMT

Mentőcsapat, melynek tagjait kiképezték a vészhelyzetekben szükséges teljes mentőakciók lebonyolítására.

A projekttevékenységek közé tartoztak a továbbiak is: képzések a tanároknak és a helyi önkormányzatok megelőzéssel és védelemmel megbízott dolgozóinak, csapatversenyek, ifjúsági diáktáborok, a DKMT Mentőcsapat közös gyakorlatai, valamint a projekt lebonyolításához, valamint a megelőzési és védelmi tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése. A projekt résztvevői új barátságokat kötöttek, közelebb kerültek egymáshoz, és megismerték egymás kultúráját.

Összetett mentőakciók
helyhelyzet esetén

=

Fenntartható és
biztonságos határvidék

Partnerek:

**DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós
Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.**

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine - Pokrajinski sekretarijat za regionalnu i međunarodnu saradnju
Crveni krst Vojvodine

A projekt teljes költségvetése / 390,071.00 €

EU-támogatás (IPA) / 331,560.35 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2011. 09. 30.

NATURA 2000-es jelölő madárfajok állományának természetvédelmi kezelése és állategészségügyi monitorozása

A Natura 2000 az Európai Unió természetvédelmi térségeinek hálózata, amely magában foglalja a védett élőhelyek különböző típusait, elsősorban a különleges természetvédelmi területeket, a különleges védelmi területeket, a tengeri védett területeket, valamint különféle nemzeti szinten definiált élőhelyeket. A projekt hosszú távú célja, hogy elérje és fenntartsa két madárfaj, a kék vércse (*Falco vespertinus*) és a szalakóta (*Coracias garrulus*) kedvező védeltségi állapotát. E fajok tartós védelme a természetvédők határon átvéelő együttműködésének függvénye. A madárfajok védelmében tett első lépés pontos helyük feltérképezése és a példányok számának meghatározása volt, valamint annak értékelése, miképpen ingadozik a számuk. Ehhez szükség volt egy jól megtervezett megfigyelőrendszerre, így a négy partnerszervezet egy egységes megfigyelő protokollt dolgozott ki és alkalmazott, mely révén precíz, naprakész információkat kaptak mindkét madárfaj helyzetét illetően. A kék vércse és a szalakóta populáció megfigyelését

a 2010-es és 2011-es költési időszakban végezték el. Több általános fenyegetés is káros hatással van e madarakra, és ezek közül az egyik legkomolyabb a fészkelőhelyek hiánya a számukra alkalmas élőhelyeken. A projektpartnerek e probléma megoldására mesterséges odúkat helyeztek el. A madarak színes gyűrűzését pedig mindkét országban egységes adatbázis kialakításával kapcsolták össze. E madárfajok fenntartható védelme a határon átnyúló együttműködés nélkül nem lehetett volna ennyire hatékony.

fotó: Palatitz Péter

Partnerek:

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Vojvodine
Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság Kiskunsági
Nemzeti Park Igazgatóság

A projekt weboldala / <http://husrb.mme.hu/en>
A projekt teljes költségvetése / 247,834.00 €
EU-támogatás (IPA) / 210,658.90 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 09. 30.

*Két madárfaj kedvező
védeltségi állapotának
fenntartása*

Állategészségügyi felelősség

A házi és vadállatok hatékony megfigyelése, egészségvédelme a magyar–szerb határrégió egyik legnagyobb kihívása. E probléma nem ismer határokat, negatív következményei az egész régióban egyaránt érezhetőek, így megoldásához nélkülözhetetlen a határon átnyúló együttműködés.

A projekt fő célja az állatok egészségi állapotának ellenőrzése és megőrzése volt. A projekt keretében az érintett intézmények folyamatos és szoros együttműködést alakítottak ki így növelve szolgáltatásaik műszaki teljesítményét. A partnerek tevékenységi köréből az oktatás sem maradt ki, a programba bevont egyéni gazdálkodókat az állatok hatékony egészségvédelmére tanították. Mindezek mellett a szerbiai Kikindán és

a magyarországi Makón fontos műszaki eszközöket szereztek be az állategészségügyi szolgáltatások javítására.

A projekt eredményei közül kiemelendő még az állati hulladékkezelő rendszer fejlesztése a határ mindkét oldalán. Az állati hulladék ártalmatlanítására szolgáló épület helyreállításával, valamint a berendezések vásárlásával és korszerűsítésével mindkét település képes már az állatok egészségének megőrzését célzó ellenőrzési rendszer hatékony működtetésére.

A projektaktivitásokat környezetünk megőrzése és a természet iránti felelősség irányította, így a résztvevők egyesített erővel oldották meg közös problémáikat a határ menti kötelékeket is erősítve.

Partnerek:

Opština Kikinda

Makói Kommunális Nonprofit Kft.

A projekt teljes költségvetése / 161,578.00 €

EU-támogatás (IPA) / 137,341.30 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2011. 01. 31.

*Környezetünk megőrzése
és a természet
iránti felelősség*

Természetvédelmi központ és állategészségügyi monitoring rendszer megvalósítása határon átnyúló együttműködés keretében

A költöző madarak vándorlásuk során átvonulnak Magyarország és Szerbia területén is. Európa e szegmense a madarak migrációs folyosójának köszönhetően a különösen védett térségek közé tartozik. Az állatok megfigyelése és megmentése még hatékonyabbá tehető a határrégió intézményeinek, elsősorban állatkertjeinek együttműködésével.

A projekt azzal a szándékkal valósult meg, hogy létrehozzák a vizes élőhelyek és a nemzeti, valamint nemzetközi adatbázisok tagjainak megfigyelő rendszerét. A projekt keretében a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága és a Palicsi Állatkert közösen fejlesztett ki, illetve koordinált egy megfigyelő rendszert, míg a Szegedi Vadaspark és a Palicsi Állatkert kialakított egy madármentőközpontot, valamint épített egy karantén madárröpdét is. A partnerek rendszeres mentőtevékenységet végeztek, a karanténok folyamatosan működtek. A sérült állatokat a Szegedi Vadasparkba és a Palicsi Állatkertbe szállították további kezelésre.

A partnerek 16 területen kezdték meg a vízimadarak megfigyelését, a helyszínek közül 15 élőhely állóvízi, a fennmaradt egy pedig folyami. A monitoring tevékenységet azóta is rendszeresen végzik.

A partnerek komoly erőfeszítéseket tettek, hogy a régió lakosságát és a szélesebb nyilvánosságot tájékoztassák a védett állatokról, illetve a beteg állatok kezeléséről. A közös munka sokkal hatékonyabb intézkedéseket eredményezett e területen, valamint összehangoltabb rendszert, amely ellenőrzi az állatok egészségét és irányítja a természetmentő-központokat.

Partnerek:

Szegedi Vadaspark
Zoolóski vrt Palić – Állatkert Palics
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

A projekt teljes költségvetése / 328,197.00 €
EU-támogatás (IPA) / 278,967.45 €
Projekt kezdete / 2010. 08. 01.
Projekt vége / 2011. 07. 31.

*A vizes
élőhelyek
megfigyelése*

A kis- és középvállalkozásokhoz (KKV) fűződő szolgáltatások tartalmi fejlesztése, egy egységes üzletfejlesztési hálózat megalapítása és üzemeltetése

Az SME Network CB projekt lényeges eredménye egy üzletfejlesztési hálózat kialakítása, mely felelős szolgáltatásokat nyújt a vajdasági és dél-alföldi kis- és középvállalkozásoknak. A partnerek képzéseket szerveztek szaktekintélyek bevonásával a következő területeken: vállalati pénzügyek, gazdasági jog, EU-integráció, minőségbiztosítás, közbeszerzés, kötelezettségek, gazdasági és pénzügyi befektetési előírások, piacra jutás. A koordinátorok és projektmenedzserek munkáját egy olyan külső szakértői csapat segítette, amely jelentősen hozzájárult a magyar–szerb egységes üzletfejlesztési hálózatról szóló tanulmány kidolgozásához. E hálózat a térség KKV-szektora szempontjából fontos stratégiák alapjául szolgálhat. Az adatgyűjtés műhelymunkákon és képzéseken történt, és így módon kilenc üzleti, pénzügyi, illetve marketing terv készült el szoros együttműködésben a magánszektor erősítése érdekében. A projekt utolsó simításaként Mórahalmon és Magyarokán KKV-fejlesztő központokat alapítottak.

Az önkormányzatok és a vállalkozók együttműködése mindkét oldalon új kapcsolatokat eredményezett, és lehetővé tette a tapasztalatcserét a KKV-szektorban. A szerbiai KKV-k számára különösen előnyös volt, hogy a projekt keretében megismerkedhettek az EU irányvonalaival, így felkészültek a jövőbeli pályázati felhívásokra is.

*Új kapcsolatok
és
tapasztalatcsere
a KKV-szektorban*

Partnerek:
Skupština opštine Kanjiža
Homokháti Önkormányzatok Kistérségi
Területfejlesztési Egyesülete

A projekt teljes költségvetése / 90,128.00 €
EU-támogatás (IPA) / 76,608.80 €
Projekt kezdete / 2010. 08. 01.
Projekt vége / 2011. 07. 31.

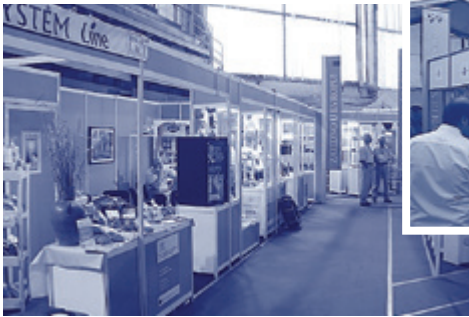
Programsorozat a magyar–szerb üzleti együttműködés megerősítésére

A Vezető Kedvezményezett, a Dél-Európai Együttműködések Fejlesztéséért Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. több éves tapasztalattal rendelkezik a kereskedelmi és gazdasági fejlesztések terén a szerb, bolgár és román piacokon, míg a másik két partner a térség mezőgazdász egyesületei közül került ki.

A projekt célja az volt, hogy megkönnyítse a határ menti KKV-k és mezőgazdászok együttműködését a nemzetközi vásárokon, kiállításokon és egyéb nyilvános szakmai eseményeken való részvétel révén. Ezenfelül a projektaktivitások között magyarországi és

szerbiai képzéseket is találunk, valamint az együttműködés szellemiségét népszerűsítő programokat.

A partnerek felfedezték a közös fellépés hatalmában rejlő lehetőségeket és a hatékony promóció fontosságát. A projekt során sikerült felülemelkedniük a kulturális és nyelvi korlátokon, tapasztalatot cseréltek, és új üzleti kapcsolatokat létesítettek, ezzel is hozzájárulva a régió gazdaságának és versenyképességének fejlődéséhez.

Partnerek:

DEEF – Dél-Európai Együttműködések
Fejlesztéséért Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.
Udruženje Seljaka Opštine Subotica
Udruženje poljoprivrednika Senta

A projekt teljes költségvetése / 133,400.00 €
EU-támogatás (IPA) / 113,390.00 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 15.
Projekt vége / 2011. 09. 14.

*A közös fellépés
hatalma és
a hatékony
promóció
fontossága*

Klaszteresedési lehetőségek az élelmiszeriparban és a megújuló energiaforrás-szektorban a határon átnyúló területen

Az élelmiszer-termelés és a megújuló energiaforrás-szektor nagyon lényeges tényezők a határrégió versenyképességének növelése és fenntartható fejlődése tekintetében. E területek jelentik tehát a projekt kulcsfontosságú területeit.

A partnerek olyan környezetet kívántak megteremteni, amelyben a vállalatok együttműködnek a határ másik oldalán levő partnereikkel, hogy egymás jó gyakorlataiból, tapasztalataiból és példájából okulva együtt lépjenek fel a nagyobb és fejlettebb piacokon. A munka elején elvégzett kutatás határozta meg azokat a tényezőket, melyek nélkülözhetetlenek az élelmiszer-termelés és a megújuló energia-szektor klasztereinek létrehozása és fejlesztése terén. Az eredmények alapján a szakértők kidolgozták a klaszterek fejlesztéséhez és működéséhez szükséges alapvető tevékenységeket. A kutatás feltérképezte az élelmiszer-ipari vállalatok koncentrációját és a rendszerben létrejött kapcsolataikat, valamint a hatékony, határon átnyúló klaszterek

létrehozásának lehetőségét az élelmiszeripar és a biomassza előállításának területén. A kutatási eredményeket háromnyelvű (szerb, magyar, angol) tanulmány formájában publikálták, mely útmutatóként szolgálhat a régió döntéshozóinak, illetékeseinek, hogy indítványozzák és elindítsák az élelmiszeripar és a megújuló energiaforrások szektorában a klaszterkezdeményezéseket. A publikáció megjelenését intenzív promóciós kampány követte, a szakértők szemináriumokon mutatták be a klaszterek lehetőségeit hangsúlyozva azok előnyeit a határ mindkét oldalán.

A tapasztalatcserét szolgálta az érintett szektorokhoz kötődő szerbiai döntéshozók tanulmányútja. A projekt a kamarák dolgozóinak szakmai felkészültségét műhelymunkák segítségével fejlesztette, melyeken a klaszterek tagszervezeteinek támogatására képezték őket.

Partnerek:

Privredna Komora Vojvodine

Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Centar za strateška ekonomska istraživanja
„Vojvodina - CESS” doo Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 127,804.00 €

EU-támogatás (IPA) / 108,633.40 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

*Az élelmiszer-termelők
és a biomassza-
előállítók hatékony
határon átnyúló
klasztvere*

Partnerségi Központ a klaszterek és vállalkozások számára

A Partnerségi Központ azzal a céllal jött létre, hogy olyan szakmai-képzési központot hozzon létre és működtessen az érintett magyarországi és szerbiai térségek kis- és középvállalkozói számára, amely hozzájárul a térség vállalkozói közötti együttműködés és a közös fejlesztések intenzív növekedéséhez. A projekt célcsoportját Csongrád és Bács-Kiskun megye, valamint Észak-Bácska, Dél-Bácska, Nyugat-Bácska, Észak-Bánát és Közép-Bánát exportorientált klaszterei alkották, valamint azon vállalkozások, amelyek partnereket keresnek saját ágazatukon belül. A Partnerségi Központ kialakítandó szolgáltatásait, képzéseit az érintett magyarországi és szerbiai területeken végzett piackutatás alapozta meg, amely a vállalkozások együttműködésének gyakoriságára és szakmai tartalmára helyezte a hangsúlyt. A kutatás külön kitért a korábban kiaknázatlan határon átnyúló lehetőségek feltérképezésére. A központ a klaszterek működésével, közös projektekkel kapcsolatos állandó tanácsadási és rendszeres képzési tevékenységgel, alapvető

vállalkozásfejlesztési szolgáltatásokkal áll a vállalkozók rendelkezésére. A projekt során két műhelymunkát rendeztek a megújuló energiákról és a vízgazdálkodásról Szegeden, valamint Szabadkán három képzést a klaszterek működéséről, a projektek lebonyolításáról és a szellemi tulajdonjogokról. Két tanulmányutat szerveztek Magyarországra, Kerekegyháza és Sándorfalvára, hogy a résztvevők a helyszínen tapasztalhassák meg a jól működő klaszterek előnyeit.

A sikeres üzlet kulcsa az együttműködés. A partnerek elősegítették a határ menti összefogást, valamint meghatározták a jövőbeli képzések témáit, így a projektnek sikerült megalapoznia a hosszú távú csapatmunkát.

Partnerek:

Otvoreni univerzitet doo Subotica

DAR „A Dél-alföldi Régióért” Nonprofit
Közhasznú Kft.

Szeged Pólus Fejlesztési Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság

A projekt teljes költségvetése / 156,700.00 €

EU-támogatás (IPA) / 133,195.00 €

Projekt kezdete / 2010. 09. 01.

Projekt vége / 2011. 10. 31.

*A sikeres üzlet
kulcsa az
együttműködés*

Dél-Pannon Élelmiszerlánc Hálózat

A projekt célkitűzése a gazdasági szereplők együttműködésének elősegítése volt, hogy a vidéki lakosság legjelentősebb gazdasági tevékenysége, az élelmiszer-termelés azonnal válaszolhasson a versenykihívásokra és igazodhasson az egységes piachoz. Emellett a projekt a dél-alföldi, azaz magyarországi és a vajdasági, azaz szerbiai hálózatok funkcionális bővítésével hozzájárult az agráripár kis- és középvállalkozásai közötti együttműködés népszerűsítéséhez. A partnerek megalkották a hálózati együttműködéshez szükséges technikai és szellemi háttérrel is. A projekt integrált megközelítésmódjának köszönhetően sikerült nagyon hatékony, fenntartható, határon átvélt rendszereket létrehozni. A hatékonyság kulcsmomentuma a partnerek közt létrejött együttműködés volt. Az anyagi szükségletek, a személyzet és a szakértelem, azaz a projekt központi elemei – a hálózat – már adottak voltak, és ezeket könnyűszerrel sikerült bővíteniük.

A projekt eredményeképpen egy online e-piacot hoztak létre, mely a termékek felkínálását, kiválasztását és megrendelését teszi lehetővé. A partnerek emellett különböző eseményeket, fórumokat, szemináriumokat és promóciókat szerveztek, hogy elért eredményeiket a nyilvánosságnak is bemutathassák. A kiépített hálózat egyesíti és fejleszti az agráripári vállalkozók teljesítményét, segítve őket abban, hogy sokkal rugalmasabban, reagáljanak a globális piac kihívásaira.

*Az agráripári
kis- és
középvállalkozások
fenntartható
határon átvélt
hálózata*

Partnerek:

Csongrád Megyei Agrár Információs Szolgáltató
és Oktatásszervező Nonprofit Közhasznú Kft.
Háló Vajdasági Fejlesztési Alap
Društvo za regionalne nauke

A projekt teljes költségvetése / 156,642.00 €
EU-támogatás (IPA) / 133,145.70 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

A gazdasági együttműködés fokozása az integrált mezőgazdasági termékértékesítés területén a szerb–magyar határ mentén

A határon átnyúló együttműködés Szeged és Szabadka között a mezőgazdaság és élelmiszeripar terén hosszú múltra visszatekintő, jelentős hagyománnyal rendelkezik. E tradíció megőrzése a térség lakóinak különösen fontos. Ezért döntött úgy Szeged és Szabadka önkormányzata, hogy fokozzák a határ menti gazdasági térség integrált mezőgazdasági áru kínálatát és agrárkereskedelmi potenciálját az övezet gazdasági versenyképességének növelése érdekében. A projekt általános célkitűzése mellett specifikus céljai a következők voltak: tapasztalatok megosztása, a kereskedelem meghonosítása és összehangolása, az integrált mezőgazdasági termékértékesítés, az organikus termékínálat bővítése, valamint promóciós és képzési tevékenységek. A partnerek bemutatták az integrált mezőgazdasági termékínálatot, a kereskedőket pedig megismertették az integrált kereskedelmi csatornákkal. A két ország négy városában szerveztek konferenciákat, műhelymunkákat, termelői képzéseket, üzleti találkozót, húsz vándorrendezvényt és termékbemutatót, ahol számos döntéshozó, vállalkozó, mezőgazdasági termelő és fogyasztó

kaphatott fontos, naprakész információkat a projekt témáiról. A partnerek piackutatási tanulmányokban, termékdokumentumokat tartalmazó üzleti adatbázisukban és háromnyelvű publikációikban fogalmazták meg jobbító szándékú javaslatukat.

A projekt eredményeképpen az EU irányelveivel összhangban kiváló minőségű mezőgazdasági termékínálatot fejlesztettek ki, továbbá tekintélyes piacokat hoztak létre a határ régióban, így sikerült elősegíteniük a határ menti üzleti kapcsolatokat és együttműködést.

Partnerek:

Otvoreni univerzitet doo Subotica
Grad Subotica

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Polgármesteri Hivatal

A projekt weboldala / <http://www.eco-coop.eu/>

A projekt teljes költségvetése / 162,000.00 €

EU-támogatás (IPA) / 137,700.00 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 15.

Projekt vége / 2011. 07. 14.

*Kiváló minőségű
mezőgazdasági
termékínálat –
tekintélyes piacok
a határ régióban*

Mórahalom–Domaszék–Óbecse–Temerin kulturális örökségvédelmi út

A négy pályázó szervezet határon átnyúló közösséget hozott létre azért, hogy népszerűsítsék a határtérség történelmi és kulturális örökségének megőrzésére fókuszáló, közösen szervezett kulturális és idegenforgalmi rendezvényeiket. Az általuk kialakított kulturális örökségvédelmi út a mórahalmi Gazdasági Iskolában, a domaszéki Vasútmúzeumban, az óbecsei Népkönyvtár péterrévei részlegében és a temerini tájházban rendezett történelmi kiállításokkal kötötte össze a négy települést. Az útvonal kijelölése után megkezdődött a négy épület helyreállítása, renoválása. Bár az épületek használhatóak voltak, a felújítás egyben funkcióbővülést is eredményezett, hozzájárult ahhoz, hogy a továbbiakban kiállítóterként is működjenek. A hővesztéses és a fűtési költségek csökkentése érdekében a péterrévei könyvtárban felújították a tetőszerkezetet, új cserepekkel fedték be, valamint elvégezték a falak szigetelését és a nyílászárók cseréjét is. Temerinben újracserépezték a tájházat, visszaállították az eredeti állapotát, és leszigetelték a falakat. Mórahalmon az iskolaépületet újították fel, míg a domaszéki múzeum a kiállítási tartalom bővítéséhez szükséges berendezéseket szerezte be.

Az épületek nem csupán kinyitották ajtajukat számos látogató előtt a szomszédos országból, hanem programok széles palettáját kínálva a közösségek pezsgő kulturális életének színhelyeivé is váltak.

Partnerek:

Narodna biblioteka Bečej

TAKT Likovno Svaralačka Kolonija Temerin
Domaszék Község Önkormányzata
Mórahalom Város Önkormányzata

A projekt teljes költségvetése / 171,604.00 €

EU-támogatás (IPA) / 145,863.40 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 11.

Projekt vége / 2011. 12. 31.

Vibráló
kulturális
élet

Csongrád megye és Észak-Bánát határ menti régióinak közös öröksége

A kulturális örökség a határtérség közös kincse. A közös értékek szeretete és az irántuk való aggódás arra sarkallta a partnereket, hogy létrehozzanak egy kulturális örökségvédelmi tematikus útvonalat. A projekt során a partnerek két egyedülálló helyszínt alkottak meg: Tiszasziget külterületén felállították a Határőrizeti Emlékparkot, és a régi deszki szerb temetőt emlékparkká alakították. A Határőrizeti Emlékpark, amely 4 000 m²-en terül el, nem csupán egy újabb látnivaló, hanem bővíti a helyi szabadtéri kulturális tevékenységek választékát is, a parkként is szolgáló történelmi emlékhely pedig megoldotta a temető karbantartásának problémáját. A két országból öt szervezet fogott össze, és hat turisztikai rendezvényt szervezett. Az események a népszerű hagyományos művészetekre, a népzeneire, a néptáncaira és a kézműves termékekre fókuszáltak. E kulturális értékek kiállítása mellett a

gasztronómiai hagyományok is vonzották látogatókat. Számos művész, kézműves és a hagyományos kulturális programokért rajongó személy vett részt a törökkanizsai Szent György napi fesztiválon, a szerbkeresztúri Tisza fesztiválon, illetve a nemzetközi néptáncfesztiválon, a deszki Banatski Sabor Szerb Népzenei Fesztiválon és a nemzetközi főzőversenyen. A magas részvételi arány igazolta, hogy a hagyományos előadóművészetek és a kulturális értékek a régió népszerűsítésének kiváló módját képezhetik.

Fontos hangsúlyozni, hogy a partnerek folytatták sikeres együttműködésüket a Program második felhívásában is (HUSRB/1002/212/157).

*Hagyományos
előadóművészetek
és a kulturális
értékek, mint a régió
népszerűsítésének
kiváló módja*

Partnerek:

Deszki település-üzemeltetési Nonprofit Kft.
Bánát Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület
Tiszasziget Községi Önkormányzat
Opština Novi Kneževac
Centar za ruralni razvoj, istraživanje i primenu

A projekt weboldala / www.csnb.eu
A projekt teljes költségvetése / 269,190.00 €
EU-támogatás (IPA) / 228,811.50 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 12. 31.

Középkori kolostorok: a fenntartható fejlődés fontos tényezői és a közös kulturális örökségturizmus részei

A tematikus útvonalak a kulturális turizmus fontos elemei, amelyek három fő komponenset tartalmaznak: egy jól meghatározott és érdekes témát, annak földrajzi vetületét, valamint a hozzá kapcsolódó kulturális örökséget.

A projekt és folytatása, az EXPOMONATUR (HUSRB/1002/212/196), meghatározta azokat a módokat, ahogyan régészeti lelőhelyek, történelmi és kulturális műemlékek egy tematikus kulturális út részeivé válhatnak. Két múzeum és két idegenforgalmi szervezet közösen vállalkozott arra, hogy a két állam elválaszthatatlanul összefonódó részeit összekötve felelősségteljesen gondozza a kulturális örökséget és hozzá kapcsolódó turisztikai programokat szervezzen. A projekt során a közös kulturális örökség népszerűsítése és a fenntartható turizmus fejlesztése érdekében létrehozták a régió középkori kolostorait összekötő tematikus útvonalat. A határon átnyúló szakértői csapat munkája és lelkesedése jó példaként szolgál a határ menti összefogás bővítésére és fejlesztésére. Közös tevékenységüket négy fő szakaszra osztották. Ezek közül az első a határon átnyúló régészeti kutatás és a hozzá kötődő tanulmányok elkészítése volt. Az előzetes ásatásokra Bugac-Felső Monostoron került sor, majd a geofizikai mintavételt Alsómonostoron és Felsőmonostoron végezték el, hogy meghatározzák az épületek kiterjedését és alaprajzát. Az ásatás során ezüst érmék, egy bronz

karkötő maradványai és egy bronz pecsétgyűrű kerültek elő.

Régészeti ásatás Rakovac Dombó-Gradina településen is volt, ahol többek között egy római villa romjaira, freskók maradványaira, érmékre, római kőszobrokra, középkori sírokra bukkantak. A munka második fázisában a szakemberek a leletek konzerválásán és helyreállításán dolgoztak. Ezután következett a kolostorokon alapuló tematikus útvonal kidolgozása. Az út magában foglal természetesen egyéb történelmi és kulturális emlékhelyeket is.

Az első három szakasz befejezése után a projektpartnerek közös kiállítást szerveztek, hogy bemutassák a kutatást és a helyszíneket. Emellett elindítottak egy intenzív, jól kialakított promóciós kampányt, amely a turisztikai tevékenységekre és a közös kínálatra összpontosított. A Vajdaság Idegenforgalmi Szervezet előkészítette a projektum megjelenését a 2011 márciusában Budapesten megrendezett Utazás kiállításra, hogy ott is bemutatthassák a kialakított útvonalat.

A projekt ideje alatt a résztvevők megosztották egymással tudásukat, új személyes és szakmai kapcsolatokat létesítettek, valamint egy olyan igazi határon átnyúló csapatot kovácsoltak, amely elkötelezetten folytatja a közös munkát, hogy megőrizze és népszerűsítse a régió kulturális örökségét.

Partnerek:

Muzej Vojvodine

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete
Pokrajinski zavod za zaštitu spomenika kulture
Turistička organizacija Vojvodine

A projekt teljes költségvetése / 290,374.00 €

EU-támogatás (IPA) / 246,817.90 €

Projekt kezdete / 2010. 10. 01.

Projekt vége / 2012. 10. 31.

*Régészeti lelőhelyek,
történelmi és kulturális
műemlékek = egy tematikus
turistaút elemei*

Egészségedre, Živeli

A 21. század idegenforgalmát a kalandok és a tudás utáni vágy, valamint a programokban való aktív részvétel jellemzi. Egy vidék, térség vagy kisebb földrajzi egység felfedezése során a helyi konyha és az ételkülönlegességek megízlelése elengedhetetlen.

A projektpartnerek három gasztronómiai téma, a sör, a kadarka (egy borfajta) és a pálinka köré építették tematikus útjukat nagy hangsúlyt fektetve a helyi fesztiválokra és egyéb eseményekre.

A projekt megvalósítása során a partnerek elkészítettek egy tanulmányt, hogy meghatározzák a három tematikus út (kadarka, pálinka és sör) földrajzi célállomásait és jellegzetességeit Bács-Kiskun és Csongrád megyében, valamint Vajdaságban. A javasolt állomások jóváhagyása az érintett döntéshozókkal folytatott konzultációk során történt meg. A partnerek egy promóciós kampány keretében népszerűsítették a térség értékeit nemzetközi kiállításokon és vásárokon, valamint tanulmányutat szerveztek az európai és hazai újságíróknak. A kampány nem csupán a helyi minőséges termékeket népszerűsítette, hanem megismertette a turistákat a térség kulturális értékeivel és hagyományos konyhaművészetével hangsúlyozva a felelősségteljes kadarka-, sör- vagy pálinkafogyasztást. A partnerek az utakhoz térképeket, közös márkanévet, a célállomásokhoz útlevelet és bélyegzőket

készítettek, továbbá létrehoztak egy nagyon vonzó és hasznos weboldalt. Emellett összeállítottak egy gasztronómiai kézikönyvet, amely a középpontba állított italok mellé fogyasztható hagyományos ételek receptjeit tartalmazza, valamint egy brosúrát a tematikus utakról. Mindegyik kiadvány öt nyelven érhető el: angolul, németül, románul, magyarul és szerbül. A projektnek elévülhetetlen érdemei vannak a térség népszerűsítésében. A partnerek a kadarka, a sör és a pálinka, valamint a térség konyhájának tradícióját népszerűsítve emelték ki a gasztronómiai különlegességeket. A közös munka elérte célját, a régiót még vonzóbb és kedveltebb idegenforgalmi célállomássá tette.

*Vonzó és népszerű úti
cél a régióban*

*A kadarka, a sör,
a pálinka és a
gasztronómia
hagyományának
népszerűsítése*

Partnerek:

DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza
Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség
Nonprofit Közhasznú Kft.

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine -
Pokrajinski sekretarijat za međunarodnu
saradnju

A projekt weboldala / www.tasty.dkmt.eu
A projekt teljes költségvetése / 151,085.00 €
EU-támogatás (IPA) / 128,422.25 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 11. 30.

Helyi önkormányzatok fejlesztési stratégiáinak frissítése, valamint határon átnyúló közös ágazati operatív programok és projektek kidolgozása

A projektben vezető szerepet betöltő önkormányzatok többéves sikeres együttműködésre tekintenek vissza a gazdaság- és a területfejlesztés terén. Közös eredményeket tudhatnak maguk mögött az intézményi és szervezeti társulások létrehozásában, projektek előkészítésében, valamint a közös rendszerek fejlesztésében, illetve kivitelezésében a magyar–szerb határvidéken. Jelen projekt célja egy határon átnyúló fejlesztési központ létrehozása volt mórachalmi központtal és magyarkanizsai alközponttal. Az irodák a területi fejlesztés és a pályázati előkészítés terén látnak el fontos feladatokat. Emellett kidolgoztak egy kísérleti stratégiát Magyarkanizsa már meglévő ötéves fejlesztési terve alapján, ebbe magyarországi mintára belefoglalták a szerkezetátalakítást, -fejlesztést és az európai uniós szabványokkal történő összehangolást. A projekt határon átnyúló operációs programokat is kidolgozott négy műhelymunka keretében, melyek négy szektorra és húsz fejlesztőprojektre terjedtek

ki a turizmus, a megújuló energia, az innovatív gazdasági fejlesztés és a feldolgozóipar terén különös tekintettel az élelmiszeriparra.

Egy stratégia, amely pontosan felméri a jelenlegi helyzetet és a legszükségesebb, illetve a legjobb fejlesztési irányzatokat kínálja egyesítve a helyi, valamint a tágabb nemzeti és nemzetközi perspektívákat, alapvetően meghatározza a közösség jövőjét. Ha ez a stratégia határon átnyúló tapasztalatcserére épül, a kivitelezés jótékony hatásai még inkább biztosítják egy harmonikus térség kialakulását.

A helyi, a tágabb nemzeti és a nemzetközi perspektívák ötvözlése

Partnerek:

Homokháti Önkormányzatok Kistérségi
Területfejlesztési Közhasznú Egyesülete
Skupština opštine Kanjiža

A projekt teljes költségvetése / 99,800.00 €
EU-támogatás (IPA) / 84,830.00 €
Projekt kezdete / 01 08 2010
Projekt vége / 31 07 2011

A határvonal mint az innováció tengelye

A sikeres fejlesztés egy jól megtervezett stratégiával kezdődik, miközben az aktuális helyzet időnkénti elemzése minden jó stratégia szükséges alkotóeleme. A projekt célja egy koordinált tanulmány kidolgozása volt a magyar–szerb határ menti térségben rejlő lehetőségek fejlesztésére. A projektpartnerek határkonceptiója alapján, miszerint a határ az innováció tengelye, a koordinált tanulmány célkitűzése az volt, hogy javaslatokat tegyen az együttműködés megerősítésére és a társadalmi-gazdasági lehetőségek közös kiaknázására. A projekt célja volt továbbá a gyakorlati és tudományos háttéranyag biztosítása az Európai Területi Társulás megvalósításához, ezzel kompenzálva a kistérségi szinten szükséges tervezési dokumentumok, valamint az állami szinten szükséges fejlesztési stratégiák hiányát Szerbiában.

A projekt célterülete két körzetre terjed ki Szerbiában (Észak-Bácska és Észak-Bánát), valamint nyolc kistérségre Magyarországon, továbbá Szeged, Szabadka, Zombor és Baja városára, azaz valamivel több mint 800 000 fő lakóhelyére.

A projektpartnerek tevékenységének közvetlen eredményeit nyolc ágazati stratégiai dokumentum (a mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások, IT, szállítás, infrastruktúra, környezet, oktatás, ifjúsáspolitikai, kultúra, média, turizmus, rekreáció és szociális felzárkóztatás terén), valamint két operatív program (gazdasági és humán) jelenti. A projekt elősegítette és megerősítette az informális összefogást számos hatóság és ügynökség között, ezenfelül népszerűsítette a hivatalos együttműködést a helyi önkormányzatok között a Banat-Triplex Confinium EGTC keretén belül.

Partnerek:
Magyar Tudományos Akadémia
Közgazdaság- és Regionális Tudományi
Kutatóközpont
Društvo za regionalne nauke

A projekt weboldala / www.innoaxis.hu
A projekt teljes költségvetése / 89,980.00 €
EU-támogatás (IPA) / 76,483.00 €
Projekt kezdete / 2010. 08. 01.
Projekt vége / 2011. 07. 31.

*A sikeres fejlesztés
egy jól megtervezett
stratégiával
kezdődik*

Újítások, az együttműködés lehetőségei, valamint a kis- és középvállalkozások fejlesztése a magyar–szerb határ menti térségben

A projekt célja az volt, hogy feltérképezze a határ menti kis- és középvállalatok működését, innovációs és együttműködési kapacitását. A projekttevékenység két fázisra oszlott: Az elsőben négy háttér tanulmányt készítettek a határrégió versenyképességével, vállalkozásfejlesztésével és innovációs stratégiáival kapcsolatban. A tanulmányok meghatározták a határon átnyúló térségben működő vállalkozások speciális jellemzőit a nemzetközi tudományos irodalom fényében, valamint külön fejezetet szenteltek a határvidék belső forrásokra támaszkodó és nemzetközi tapasztalatokat felhasználó fejlesztésének. Az összehasonlító tanulmányt azzal a céllal végezték el, hogy áttekintést nyújtson a további lehetséges primer kutatásokról; és célul tűzték ki a határon átívelő térségben működő vállalatok innovációját és összefogását. A második fázisban a résztvevők bemutatták eredményeiket a nyilvánosságnak. A projekt részeként lezajlott kutatás során

létrejött adatbázisnak köszönhetően a fejlesztőprogramokat és tevékenységeket valódi fejlesztési szükségletek alapján tervezték meg. Mindemellett a projekt hozzájárult a kis- és középvállalkozások, a kutatóintézetek és a vállalkozásfejlesztő szervezetek együttműködéséhez Magyarország és Szerbia határ menti térségében.

Partnerek:
Szegei Tudományegyetem
Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment

A projekt weboldala / www.fimekincodesme.rs
A projekt teljes költségvetése / 109,863.40 €
EU-támogatás (IPA) / 93,383.89 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 15.
Projekt vége / 2011. 06. 14.

*A KKV-k, a
kutatóintézetek és a
vállalkozásfejlesztő
szervezetek
együttműködése*

Fenntartható turizmusfejlesztés a Holt-Tisza mentén

A szegedi, röszei (Magyarország), martonosi és magyarkanizsai (Szerbia) holtágat a Tisza 150 legfontosabb holtága közt tartják számon. Sajnos azonban ezek a jelentős természeti kincsek a közeljövőben akár el is tűnhetnek. A megelőzés érdekében egy korábbi projekt keretében már megkezdődött e természeti formák rehabilitációja. A jelenlegi projekt célja pedig az volt, hogy meghatározza a holtágak turisztikai funkcióját. A vízi turizmus fejlődésének a szerepét Röszeke és Magyarkanizsa fejlesztési terveiben is hangsúlyozzák. Jelenleg a holtágak bel- és esővízgyűjtőként működnek, de horgászásra is használják azokat, valamint vizet szolgáltatnak a termőföldek öntözéséhez. E projekt keretein belül a partnerek egy megvalósíthatósági tanulmányt készítettek, amelyben arra a következtetésre jutottak, hogy e vidék előmozdíthatja a fenntartható turizmus fejlődését. A tanulmány fontos szerepet szán azoknak a kommunikációs tevékenységeknek, amelyek elsősorban a civil szervezeteket, a horgászokat és a vállalkozókat célozzák meg felhívva a figyelmüket a holtágak turizmusfejlesztésében rejlő lehetőségekre. A tanulmány továbbá arra a lehetőségre is rámutat, hogy a térség lakosai közvetlenül is részesülhetnek a Tisza holtágaiból származó előnyökből.

Az a tény, hogy a magyar–szerb határvonal egy holtág közepén húzódik, nagyszerűen jelzi azt, hogy hosszú távon csak egy, a fenntartható turisztikai programok védelmére és fejlesztésére összpontosító, közösen kidolgozott stratégia lehet a térség számára hasznos. A tanulmány csupán az első lépés a két település turizmust és a természeti kincsek iránti felelősségteljes bánásmódot szem előtt tartó együttműködésében.

*A holtágak
turisztikai célú
fejlesztése*

*Hosszú távon csak egy
döntő stratégia lehet
hasznos a térség
szárára*

Partnerek:

Röszeke Község Önkormányzata
Skupština opštine Kanjiža

A projekt teljes költségvetése / 95,378.00 €
EU-támogatás (IPA) / 81,071.30 €
Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

Logisztikai központok összehangolt fejlesztése a határrégióban

A projekt fő célja az volt, hogy megkönnyítse az együttműködést a dél-alföldi régió és Vajdaság között a logisztikai tervezés és fejlesztés terén. A logisztikai központok koncepciója már több mint öt éve létezik Magyarországon, de Szerbiában még nem vezették be, így a magyarországi tapasztalatok nagymértékben segíthetik Szerbiában azok fejlesztését és működését.

A projekt fontos eredménye a kis- és középvállalkozások, valamint a logisztikai szakemberek között a műhelymunkák, konferenciák és üzleti találkozók alatt létrejött együttműködés.

A magyarországi határvidékre vonatkozó, már meglévő fejlesztési tervek is kidolgozták és értékelték annak érdekében, hogy betekintést nyerjenek a logisztikai központok jelenlegi hálózatába és teljesítményébe, valamint, hogy a hálózaton belül további fejlesztéseket hajthassanak végre. A vajdasági logisztikai központok fejlesztésére vonatkozó tanulmányt is elkészítették és kiterjesztették a kis- és középvállalkozásokra, valamint a helyi, illetve regionális önkormányzatokra. Ez a dokumentum tartalmazza a vajdasági logisztikai központok besorolására, további tervezésére és fejlesztésére vonatkozó javaslatokat. Továbbá a tanulmányban ajánlások találhatók azokra

a helyszínekre vonatkozóan, ahol logisztikai központokat lehet létesíteni. A készítőik figyelembe vették a kis- és középvállalkozások felmerülő igényeit, valamint tekintettel voltak a dél-alföldi régió meglévő logisztikai központjaira is. A fő cél az volt, hogy elkerüljék a régióban meglévő szolgáltatások szükségtelen megkettőzését, kivéve, ha nyilvánvaló igény mutatkozik a kiterjesztésükre.

A projektpartnerek a vajdasági logisztikai központok hálózatára vonatkozó közös javaslat kidolgozása során kamatoztatták a tapasztalatcsere előnyeit, valamint a gazdaság, a reklám és a szállítás területén jártas szakemberekkel szoros együttműködésben igyekeztek bővíteni és fejleszteni a régió logisztikai központjait.

*A tapasztalatcsere
hatalma*

*Logisztikai központok
hálózata*

Partnerek:

Otvoreni univerzitet doo Subotica

Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség
Közhasznú Egyesület

A projekt teljes költségvetése / 111,707.00 €

EU-támogatás (IPA) / 94,950.95 €

Projekt kezdete / 2010. 09. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

Orvosi otthoni ápolás

A házi betegápolás és orvosi ellátás rendszerének bevezetése és fejlesztése Magyarországon igazi sikertörténet, a jó gyakorlatok kiváló példájaként szolgál. Jelen projekt célja az volt, hogy elősegítse az orvosi ellátás rendszerének eredményes és költséghatékony fejlesztését, valamint, hogy kialakítsa a professzionális orvosi ellátás rendszerét Szerbiában a magyarországi tapasztalatok alapján. A projektpartnerek megvizsgálták az otthoni ápolásra vonatkozó jogszabályokat Szerbiában, majd ez alapján összeírták javaslatukat az egészségügyi dolgozók és az érintettek részére.

A javaslatok és a tanulmány célja a palliatív egészségügy bevezetése és kidolgozása volt.

Első lépésként a projektpartnerek megkezdték az otthoni betegápolás és orvosi ellátás rendszerének értékelését Szerbiában. Ezt követően kidolgoztak egy egyedülálló szabványrendszert az orvosi ellátás egységesítéséhez, felmérést végeztek, és a szerbiai körülményekhez alkalmazkodva megtervezték az otthoni ápolás oktatását. Végezetül nagyon fontosnak tartották, hogy minél szélesebb körben tájékoztassanak a házi betegápolással kapcsolatos innovatív tevékenységekről. Mindezt promóciós anyagok készítésével, valamint rendezvények és tréningek szervezésével sikerült megvalósítani a térségen belül és külföldön is. Az információterjesztés célcsoportjai a kórházak és az egészségügyben dolgozók,

valamint az otthoni ápolásra szoruló betegek voltak.

Az együttműködés mindkét fél számára hasznos volt, mivel segítette a korábbi gyakorlatok többszöri kiértékelését és a szakmai tökéletesedést. Az otthoni ápolás rendszerének fejlesztésével a projekt sokat segített az egészségügyi dolgozóknak és a palliatív gondozásra szorulóknak is.

*az otthoni
betegápolás
összehangolása
és fejlesztése*

Partnerek:

Grad Novi Sad

Ölelő Kéz Ápolási és Hospice Alapítvány

A projekt teljes költségvetése / 107,754.00 €

EU-támogatás (IPA) / 91,590.90 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2011. 10. 31.

Kutatási együttműködés a neurológiai rendellenességek és a betegek életminőségének javítása érdekében

Az öröklött monogénes betegségek diagnosztikája, kezelése és gyógyítása a társadalom számára nagy jelentőségű. Az olyan idegrendszeri megbetegedéseket, mint a gerinc- és izomsorvadás (spinal muscular atrophy – SMA) a legfontosabbak között tartják számon. A projektpartnerek célja az SMA diagnosztizálására és tesztelésére alkalmas együttműködési keret létrehozása, valamint, a betegségnél használt terápia fejlesztése volt. A modellkísérletekben új, mesterséges kromoszóma-összejt technológiával kívánták elérni céljaikat.

A kutatásban résztvevők jobban megértették az öröklött betegségeket, és új, modern diagnosztikai képességekre tettek szert. A kutatás célkitűzései megvalósultak, és egy terápiás mesterséges kromoszómát (SMN1-tACE) fedeztek fel, amelyet a közeljövőben már használhatnak a gyógyászati modellkísérletekben is. Megalapították továbbá a beteggondozó és információs központot, melynek tevékenységi körébe tartozik a betegek és családtagjaik (esetenként gondozóik) tájékoztatása a gerinc- és izomsorvadással kapcsolatban, vérminták gyűjtése, tárolása és diagnosztizálása. A projektpartnerek kifejlesztettek egy olyan adatbázist, amely 400

személy adatait tartalmazza, valamint a gerinc- és izomsorvadásról szóló klinikai és molekuláris diagnózisok jegyzőkönyveit. Vérmintákat a betegektől, szüleiktől és testvéreiktől gyűjtöttek, valamint megkezdtek a DNS-minták genetikai szűrését.

A projekt során a határon átnyúló kutatócsoport tudósai sikerrel dolgoztak azon, hogy új felismerésekkel és kezelési módokkal gazdagítsák az egészségügyi ellátást, miközben új személyes és szakmai kapcsolatokat alakultak ki, tapasztalatot és szaktudást cseréltek.

Az öröklött monogénes betegségek diagnosztikája, kezelése és gyógyítása

Partnerek:

Magyar Tudományos Akadémia Szegedi
Biológiai Központ

Univerzitet u Novom Sadu - Medicinski fakultet
sa potpunom odgovornošću

A projekt teljes költségvetése / 382,900.00 €

EU-támogatás (IPA) / 325,465.00 €

Projekt kezdete / 2010. 09. 01.

Projekt vége / 2011. 12. 31.

Határon átnyúló hálózat a gazdaságok innovatív fejlesztése érdekében és tudástranszfer

Az innováció nélkülözhetetlen a sikeres üzleti életben, ezért a projekt az üzletet és az innovációt támogató infrastruktúra megerősítését, a határon átnyúló együttműködés megvalósítását tűzte ki célul két innovációs információs központ megalapítása révén Vajdaságban, valamint egy határ menti innovációt támogató létesítmény kialakítását, beleértve a már meglévő Magyar Konzorciumot. Jelenleg Szerbiában viszonylag nagy arányban képviseltetik magukat az innovatív vállalkozások, de az együttműködés szintje a felsőoktatási intézmények és az ipar között meglehetősen alacsony, a kutatásfejlesztés, valamint a szabadalmi tevékenységek aránya pedig szinte jelentéktelen. A vállalkozásoknak csak kis hányada van jelen a nemzetközi piacokon. Magyarországon viszont az innováció támogatása nem eléggé célorientált a felhasználó vállalatok és a fejlesztők közti kommunikáció hiánya miatt. Az újonnan kialakított, határon átnyúló, innovációt támogató hálózat számos újító szolgáltatást kínál: tájékoztatás, tréningek és konzultációk, technológiaátadás, partnerek

felkutatása és az innováció iránti figyelem felkeltése. E hálózat részt vesz a regionális innovációs stratégia kidolgozásában is Vajdaság Kormányával, a felsőoktatási intézményekkel és más döntéshozókkal együtt. Egy kezdeményezés pedig össze kívánja kötni e hálózatot az Európai Bizottság által létrehozott vállalkozásfejlesztési hálózattal (Enterprise Europe Network). A projekt eredményei az innováció segítségével növelik a vállalkozások versenyképességét, valamint segítségével az új gépek, felszerelések és elsajátított készségek megteremtésének fázisából a saját szükségleteikre gyártott innovációs termékek fázisába lépnek.

Partnerek:

Regionalni centar za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva, doo, Subotica
DAR „A Dél-alföldi Régióért” Nonprofit
Közhasznú Kft.
Ekonomski fakultet Subotica
Szegedi Tudományegyetem

A projekt teljes költségvetése / 365,185.00 €
EU-támogatás (IPA) / 310,407.25 €
Projekt kezdete / 2010. 08. 01.
Projekt vége / 2011. 11. 30.

A projekt eredményei az innováció segítségével növelik a vállalkozások versenyképességét

Nőgyógyászati endoszkópia a meddőség értékelésére vonatkozóan: közös kapacitásépítés a jövőbeni együttműködés elősegítésére a kutatás és fejlesztés területén

A projekt a nőgyógyászati endoszkópiát helyezte a középpontba, és a meddőség problémájának kezelését tűzte ki célul. A Szegedi Tudományegyetem és a szabadkai Általános Kórház jól kiegészítették egymás szaktudását, így kezelni tudták e számos nőt érintő problémát. A projekt során mindkét partner professzionális felszerelést vásárolt, amely nagyjából 20%-kal növelte teljesítményüket a nőgyógyászati endoszkópikus beavatkozások esetében. Így pedig lehetővé vált a klinikák számára, hogy növeljék a sebészeti beavatkozások számát, és megduplázzák a minták számát a közös kutatásban. A meddőség vizsgálata a modern felszerelés segítségével sokkal pontosabb lett. Az új eszközökbeszerzésén túl a tudás átadására is sor került műhelymunkák, előadások, viták és a sebészeti beavatkozások gyakorlati bemutatói keretében. A kétirányú tudástranszfer egy közös

tudásalap létrejöttéhez vezetett e specifikus tudományterületen belül. A projekt főbb eredményeit három tudományos cikkben jelentették meg. Az együttműködés során szerzett tapasztalatokat és tudást a meddőség gyorsabb, hatékonyabb és sikeresebb kezelésében alkalmazták. A legfontosabb az, hogy az együttműködés és a közös kutatás eredményei a meddőséggel küzdők javára váltak.

Partnerek:
Szegedi Tudományegyetem
 Opšta Bolnica Subotica

A projekt teljes költségvetése / 302 057.00 €
EU-támogatás (IPA) / 256 748.45 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 15.
Projekt vége / 2011. 08. 14.

*A meddőség
 gyorsabb,
 hatékonyabb
 és sikeresebb
 kezelése*

Az életképes vidéki élet fenntartható gazdálkodási modelljének fejlesztése a határok mentén

A projekt hatóköre Magyarországon a Dél-Alföldre, míg Szerbiában Vajdaság északi részére terjedt ki. A régió közös tulajdonságai az Alföldön érhetőek tetten. A földek nagy részét – 71%-át – mezőgazdasági mezőgazdasági termelésre használják.

A régió jó minőségű szántóföldekkel és erős mezőgazdasági hagyományokkal rendelkezik. Sajnos azonban azok a technológiák, amelyeket a kisebb farmokon alkalmaznak (gépek, vetőmagok, talajművelés, növényvédelem stb.), már elavultak, nem eléggé hatékonyak. Mindemellett a magyarországi gazdák nem szerveződtek egyesületekbe, ami viszont elengedhetetlen a piaci versenyképességhez.

A projekt kifejlesztett egy gazdálkodási modellt, ami a hatékony és gazdaságos hagyományos növénytermelést és állattenyésztést segíti elő. A modell a kis gazdaságok fenntartható fejlesztését tűzte ki célul, és a módszert már számos gazdálkodásban alkalmazták a határon átnyúló térségben, s kiváló eredmények születtek. Létrehozták a gazdaságok jegyzékét, amely kb. 40 gazdaságról tartalmaz információkat mindkét országból. A tanulmányokat, amelyeket szakemberek kutatásai alapján készítettek el, és a gazdálkodások leírásait *A tanyák fenntartható gazdálkodása* c. könyvben jelentették meg, amelyet a régió több egyetemén is tankönyvként használnak.

Partnerek:

Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.
Kertészek Egyesülete

A projekt teljes költségvetése / 347,600.00 €
EU-támogatás (IPA) / 295,460.00 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
Projekt vége / 2011. 09. 30.

*Egy gazdálkodási
modell, ami a hatékony
és gazdaságos hagyományos
növénytermelést
és állattenyésztést
segíti elő*

A közös RDI kapacitás multidiszciplináris és piacorientált fejlesztése a határ menti régióban

A sikeres innováció egyik fontos eleme az együttműködés az egyetemek és a vállalkozások között a technológiák átadása tekintetében. Az egyetemek és a gazdaság közötti kapcsolat mindaddig hiányzott a kis- és középvállalkozások hálózatából a határon átnyúló térségben. A projekt alapját a tudományos és technológiai park ötlete képezte, amit az újvidéki és a szegedi egyetemek közötti stabil együttműködésre alapoztak. Az elkészített megvalósítási tanulmányok szisztematikus áttekintést nyújtanak a tudományos és technológiai park gazdasági, technológiai, környezeti, anyagi és igazgatási lehetőségeiről, valamint igazolják ezeknek a fejlesztéseknek a fontosságát a döntéshozók és a lehetséges befektetők előtt. A tanulmányok továbbá alapul szolgálnak a tudományos és technológiai park létrehozásához, a regionális tudományos és technológiai parkok (Szerbiában, Magyarországon és Romániában) hálózatának kialakításához. Ily módon egy helyen lehetne összegyűjteni a

térség gazdasági és intellektuális forrásait, szakmai tudását. Ezenfelül a projekt hozzásegített a rendkívül innovatív tudományos és technológiai park, valamint az egyetemi hálózatok fejlesztéséhez is, amely pontosan meghatározza az együttműködés jövőbeli területeit. Jelenleg komoly esély mutatkozik további együttműködésekre az IKT-szektorban és egy együttműködési hálózat fejlesztésére a biotechnológia (biogáz) és a speciális lézeres berendezések terén. E hálózat folytatni kívánja a gazdasági és szellemi források integrálását, ezáltal pedig fejleszti és megerősíti a cégek üzleti környezetét.

*Hálózatfejlesztés
a biotechnológia
terén*

Partnerek:
Univerzitet Novi Sad, Fakultet tehničkih nauka
DEAK Kooperációs Kutatási Zártkörűen Működő
Non-profit Zrt.

A projekt teljes költségvetése / 297,626.00 €
EU-támogatás (IPA) / 252,982.10 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 10. 31.

CB peloiddal és mineralizált vízzel kapcsolatos kutatás

A projekt célja egy jól fejlett rendszer kiépítése volt a peloid, valamint az orlovačai magasan ionizált víz alkalmazására és forgalmazására a határon átnyúló térségben a tudományos intézmények, helyi önkormányzatok, valamint kis- és középvállalkozások számára, biztosítva ezzel a természetes források és a gazdasági növekedés fenntartható, környezetbarát felhasználását. E célt a peloid és az orlovačai magasan ionizált víz alkalmazásának fejlesztésével és terjesztésével, valamint orvosi és geológiai kutatásokkal sikerült elérni. Orlovača számos kiaknázatlan forrással rendelkezik. Szükséges volt megvizsgálni a peloid, illetve a magasan ionizált víz mennyiségét és minőségét. Ily módon meggyőződhetek a geomorfológiai minőségről, a lehetőségekről, valamint visszajelzést kaptak a gyógyászatban, rehabilitációban és a gyógykezelésekben kimutatható pozitív hatásokról. A peloid és a magasan ionizált víz minőségi, illetve mennyiségi vizsgálatát geológiai, balneoterápiás és orvostudományi vizsgálatokkal végezték. A kutatás részét képezte a peloid és az orlovačai magasan ionizált víz programjának fejlesztése és egy földmérési tanulmány végrehajtása, majd

egy 5,2 hektárnyi területet lefedő helyszínrajz elkészítése.

Átfogó laboratóriumi elemzések alapján a balneológiai vélemény megerősítette az orlovačai peloid terápiás értékét. Az eredmények alapján az orlovačai peloidot a rusandai (Szerbia) és a makói (Magyarország) gyógyfürdőkbe is szállították. Ezekben a fürdőkben számos orvosi kezelést és további elemzést végeztek, szem előtt tartva természetesen az orvostudományi protokollt. A projekt eredményei egyértelműen igazolták az orlovačai peloidban rejlő egészségügyi és gazdasági lehetőségeket.

Partnerek:

Mesna zajednica Mol

Dr. Diósszilágyi Sámuel Kórház- Rendelőintézet

A projekt teljes költségvetése / 304 022.00 €

EU-támogatás (IPA) / 258 418.70 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2011. 12. 31.

*Szavalták az
orlovačai peloidban
rejlő egészségügyi
és gazdasági
lehetőségeket*

A potenciális szőlőfajták integrált értékelése és bevezetése a szerb–magyar határ menti régióban

A szőlőtermesztés és a bortermelés fontos szerepet játszik a vidéki életben és a turizmusban úgy Magyarországon, mint Szerbiában.

A borkultúrát számos olyan károkozó és kártevő veszélyezteti, amelyet a szaporítóanyagok továbbítanak, ezért kulcsfontosságú, hogy csakis egészséges növényeket használjanak az ültetvényeken. A vírusmentes növényeket jelzéssel látják el, amely azonban nem szünteti meg a bakteriális fertőzéseket. A projektpartnerek kifejlesztettek egy speciális módszert 20 hagyományos és újonnan nemesített szőlőfajta védelmére. Kimerítő növényegészségvédelmi karanténulmányokat végeztek, hogy megállapíthassák ennek az anyagnak a kórokozóktól mentes állapotát, majd a hitelesítés folyamata következett. Szaporítóanyagként 10 vírusmentes fajtát szállítottak Magyarországról (Kecskemét) a szerbiai projektpartnernek (Újvidék) az új fajták és klónok csereprogramja során. A szerb–

magyar határvidéken őshonos és az újonnan nemesített szőlőfajtákat szőlészeti és borászati vizsgálatoknak vetették alá. Végül egy könyvet és egy rövidfilmet készítettek a regionális borkultúráról mindkét nyelven.

Partnerek:

Budapesti Corvinus Egyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni
Fakultet, Departman za voćarstvo,
vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu
arhitekturu

A projekt teljes költségvetése /347,694.00 €

EU-támogatás (IPA) / 295,539.90 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 01.

Projekt vége / 2011. 11. 30.

*Kifejlesztettek egy
speciális módszert
20 hagyományos
és újonnan nemesített
szőlőfajta
védelmére*

Xenobiotikum-bontó bioaugmentációs termékek fejlesztése

Azokat a környezetünkben lévő szennyezőanyagokat, amelyek egy egész biológiai rendszer számára idegen anyagok, xenobiotikumoknak nevezzük.

A növényvédelemben a peszticidek (növényvédő szerek) a leginkább használatos ilyen anyagok. A növényvédő szerek vízszennyező effektusát meg kell előzni az emberekre gyakorolt közvetlen mérgező és a vízi életközösségekre gyakorolt negatív hatások miatt. Továbbá a növényvédő szerek számos közvetítő molekulája vagy azok bomlástermékei nagyon mérgezőek azokra a szervezetekre is, amelyeket nem célunk kiirtani; sőt még rákkeltő, mutagén, teratogén, immunmoduláló vagy hormonrendszert károsító tulajdonságaik is lehetnek.

A növényvédő szerek hatnak a talajra is: csökkentik a biológiai sokféleséget és alacsony talajminőséget eredményeznek. Maradványaikat a talajból a növények felszívják, így azok bejutnak az emberi szervezetbe a termények közvetlen fogyasztásával vagy a táplálékláncan keresztül. Fontos tehát a talajba kerülő növényvédelmi szerek gyors mikrobiológiai lebomlásának biztosítása. E projektben a növényvédő szerek következő összetevőit vizsgálták: gyomirtó 2,4-D és diuron, gombaölő karbendazim (szisztémás) és a mankoceb

(kontakt). A karbendazimot 2010-ben betiltották Magyarországon, de Szerbiában intenzíven használják. A mankocebet mindkét országban széles körben használják, elsősorban a zöldségek védelmére. A projektpartnerek fő célja egy optimális bakteriális készítmény kifejlesztése volt, amely lehetővé teszi ezeknek a káros anyagoknak a gyors és teljes lebomlását. Kifejlesztettek egy többszörös maradékanyag-eljárást, ami a környezetvédelmi mátrixban képes egyidejűleg beazonosítani a kiválasztott növényvédelmi szerek egy csoportját a kémiai jellemzők széles spektrumában.

A közös kutatás létrehozott és megerősített egy fenntartható partnerkapcsolatot a kutatócsoportok, illetve a két egyetem között. Az utóbbiak támogatni tudják a kutatók és a hallgatók mobilitását, valamint lehetővé teszik a jövőbeli kutatási tevékenységeket.

Egy optimális bakteriális készítmény kifejlesztése, amely lehetővé teszi a káros anyagok gyors és teljes lebomlását

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Tehnološki fakultet, Univerzitet u Novom Sadu

A projekt teljes költségvetése / 248,000.00 €

EU-támogatás (IPA) / 210,800.00 €

Projekt kezdete / 2010. 10. 01.

Projekt vége / 2011. 09. 30.

KÉZMŰVESSÉG. Hagyomány és innováció a kézművesiparban

A magyar–szerb határ fokozatos megnyitása lehetőséget kínál a kézműveseknek, hogy kihasználják a szélesedő piac előnyeit.

A projektpartnerek remélték, hogy a kézművesek ennek a folyamatnak a nyertesei lehetnek, és ki akartak fejleszteni egy olyan modellt, amely épp ilyen hasznos lehet más multikulturális környezetekben is.

A projekt lépései magukba foglalták egy adatbázis létrehozását, amelyben minden határvidéken élő kézműves szerepel, s amely megtalálható a partnerek weboldalaira.

A kézművesek elérhetőségei mellett az adatbázis képeket és leírásokat is tartalmaz a termékeikről. A projekt stratégiai tervezésén belül olyan tanulmányokat, stratégiákat és irányelveket dolgoztak ki, amelyekkel segíteni tudják a kézműveseket saját üzletük fejlesztésében, mint pl. termékfejlesztés, marketingstratégia, hálózatépítő stratégia és a reklám irányelvei. A partnerek fáradságot nem ismerő munkája a közös termékekkel és piaccal rendelkező kézművesek hálózatának kiépítéséhez vezetett, így új munkahelyek is létrejöttek.

Partnerek:

Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi
Kutatói Egyesület
Civilni centar „Ci-Fi”
Duna–Tisza Közi Népművészeti Egyesület

A projekt teljes költségvetése / 141,991.00 €
EU-támogatás (IPA) / 120,692.35 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
Projekt vége / 2011. 09. 30.

*Lehetőség a szélesedő
piac előnyének
kihasználására*

Együttműködés az oktatásban: Környezethidraulika gyakorlati képzés a Dunán

A modern világban a módszerek, a tapasztalatok és a tudás cseréje az oktatás nélkülözhetetlen eleme. Éppen ezért a projekt célja az volt, hogy szoros együttműködést alakítson ki a partnerintézmények között különös tekintettel a környezethidraulika és a vízkészletek oktatására, nem csak a hallgatók, hanem a felnőttek részére is. A partnerek javasolták egy közös környezethidraulikai tréning megszervezését a Duna mentén a határvidéken, Magyarország (Mohács) és Szerbia (Bezdán) között. A projekt keretében a két oktatási intézmény multidiszciplináris csapata a vízminőségre vonatkozó technikák legújabb fejlesztéseit alkalmazta. A projektpartnerek tréningeket szerveztek a tanárok és a diákok számára a legújabb adatgyűjtési, adatfeldolgozási technikákkal, modellkalibrálással, ellenőrzéssel és alkalmazással kapcsolatban. A közös munka eredménye egy átfogó és pontos adatbázis

lett, amely tartalmazza az áramlási jellemzőket, az üledékes és morfológiai adatokat, valamint a kiválasztott vegyi és biológiai alkotóelemek adatait. Ezenkívül egy-, két- és háromdimenziós matematikai modelleket hoztak létre az áramlási és szállítási folyamatok szimulációjára. Az eredmények tartósságát biztosítja a projekt kiindulópontja, miszerint a Duna mindkét egyetem tanárai és diákjai számára folyamatosan elérhető közös tréningek és kutatóközpontok céljából.

A projekt eredményességét bizonyítja a kifejlesztett tanterv és az oktatás színvonalának emelkedése a környezethidraulika terén mindkét egyetemen, továbbá a határvidéken működő vízgazdálkodási, illetve környezetvédelmi intézményekben dolgozó fiatal mérnökök tökéletesített szaktudása.

*Duna
Egy-, két- és
háromdimenziós
matematikai
modellek az áramlási
és szállítási
folyamatok
szimulációjára
Közös tréning és
kutatóközpont*

Partnerek:

Eötvös József Főiskola, Baja

Univerzitet u Novom Sadu, Građevinski fakultet
Subotica

A projekt teljes költségvetése / 274,640.00 €

EU-támogatás (IPA) / 233,444.00 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2011. 10. 31.

Élethosszig tartó tanulás és regionális hálózatépítés

Ahhoz, hogy megőrizhessük versenyképességünket a munkaerőpiacon a mai tudás alapú gazdaságban, folyamatosan fejleszteniünk kell képességeinket és tudásunkat. Mivel a tanulás nem ér véget az iskolában, kulcsszerep jut a felnőttoktatásnak, főleg a modern társadalomban. A partnerek felismerve ezt a kihívást, együttműködést kezdeményeztek nem formális felnőttoktatásra szakosodott intézmények között a határ menti régióban. A szervezetek azzal szembesültek, hogy korábban minimális volt, vagy nem is létezett együttműködés e téren. A munkaerőpiaci helyzet elemzése megmutatta, hogy hatalmas szakadék tátong a kereslet és a kínálat között. A gazdasági válságon túl a fő ok az, hogy még mindig nem ismerték fel kellő mértékben az élethosszig tartó tanulás szükségességét.

A projekt keretében a két, nem formális oktatással foglalkozó intézmény 11 közös tantervet dolgozott ki a régió különböző hiányterületein: interkulturális

menedzsment, üzleti pszichológia, nemzetközi projektmenedzsment, gépírás, ifjúsági munkás, szociális vállalkozások, idegenforgalmi menedzsment és számítástechnika fogyatékkal élőknek. A partnerek emellett online magyar és szerb nyelvi kurzusokat is kifejlesztettek nem csupán a kétnyelvűség elősegítéséért, hanem a munkanélküliek foglalkoztatottságának növelése érdekében is. A tizenhat hónapos program alatt a két intézmény tíz közös tréninget tartott, nyolc tantervet adott át egymásnak, és nyolc képzőt képzett. Összesen 140 személyt tanítottak különböző területeken a közös oktatási tevékenység keretében. A projekt során létrehoztak egy határon átnyúló hálózatot két karrierközponttal Szabadkán és Kecskeméten. A központok folyamatosan fejlesztik a munkanélküliek nem formális tudását és képességeit, valamint a karrier szempontjából lényeges készségeket is.

Partnerek:

Otvoreni univerzitet doo Subotica
Álláskeresők Egyesületeinek Bács-Kiskun
Megyei Szövetsége

A projekt teljes költségvetése / 119,614.00 €
EU-támogatás (IPA) / 101,671.90 €
Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

*A felnőttoktatás
nagyon fontos szerepet
játszik, főleg a modern
társadalomban*

Törökkanizsa és Deszk oktatási együttműködése

Az oktatás a társadalom egyik alappillére. A minőségi és mindenki számára elérhető oktatás pedig létfontosságú. A projekt során a két intézmény azokra a tanulókra összpontosított a határ mindkét oldalán, akik még nem töltötték be 14. életévüket. A közös munka segítségével a projektpartnerek elsődlegesen az oktatás színvonalának emelését tűzték ki célul, ami egyben hozzájárul az életminőség javulásához is a határ menti térségben. A szerbiai oldalon, a törökkanizsai óvodákat és általános iskolákat vonták be az oktatási tevékenységekbe. Deszken, Magyarországon a résztvevő intézmény, a projekt vezető kedvezményezettje a helyi szerb közösségnek biztosít lehetőséget az anyanyelvű oktatásra. A legfontosabb projekttevékenységek a résztvevő intézmények közös oktatási programja köré épültek. Elsősorban befejezték épületeik felújítását, így a tanulók ma már jobb feltételek mellett tanulhatnak. Törökkanizsán a fűtési költségek csökkentése érdekében kicserélték a nyílászárókat, Deszken pedig az egész épületet renoválták. Eközben a partnerek didaktikai anyagokat és egyéb taneszközöket szereztek be az oktatás minőségének növelése

érdekében. Miután az alapvető feltételeken jelentősen javítottak, a közös oktatási programok és a tanár-diák cserék következtek. Húsz tanuló három alkalommal vett részt az egyhetes határokon átívelő csereprogramban. Emellett hat alkalommal a tanárok részére is szerveztek egyhetes csereprogramokat. A közös oktatási program keretében több mint 120 gyermek töltött el egy hetet tanulással és játékkal a szomszédos országban. 21 tanár pedig felbecsülhetetlen pedagógiai tapasztalatokkal gazdagodott az egyhetes tanárcsere programnak köszönhetően. A kézzel fogható eredmények mellett a tapasztalatcsere, az új barátságok létrejötte, a közösségek közötti hasonlóságok és különbségek felfedezése, valamint a szakmai gyakorlatok gazdagabbá tették a tanárok és a diákok életét is.

*Javítani az
oktatás és
az élet
színvonalát*

Partnerek:
Budai Szerb Ortodox Egyházmegye
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 394,300.00 €
EU-támogatás (IPA) / 335,155.00 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 12. 31.

GastroTrain - közös magyar–szerb gasztronómiai határon átnyúló képzési program

A projektpartnerek a jelenlegi és a jövőbeli szakácsokat, pincéreket a hagyományos helyi gasztronómiai értékek és a modern főzőberendezések használatára kívánták tanítani. A céloknak megfelelően a projekt több szinten foglalkozott az oktatási folyamat sajátosságaival a három szakképző iskolában. A projektpartnerek elsősorban kidolgozták a határvidék hagyományos gasztronómiájának, valamint a modern technológiáknak, főzőberendezéseknek és konyhai felszereléseknek a tananyagát. A szakács- és pincérképzés tantervét, valamint a kétnyelvű étel- és italszótárt is elkészítették. Emellett a tanulók csereprogramban vehettek részt – egyhetes nyári gyakorlatra mehettek Zomborba, Bajára és Kiskunhalasra. Habár a projektben részt vevő intézmények rendelkeztek az alapvető infrastruktúrával (épületekkel) és felszereléssel, szükségesnek mutatkozott a feltételek és a vezető kedvezményezett felszereltségének korszerűsítése. A már meglévő épület egy részét felújították, így a tanulók most már sokkal jobb körülmények között, modern felszerelésekkel sajátíthatják el a főzés tudományát. A projekt keretében egy magyar–szerb gasztronómiai bemutatótermet is létrehoztak.

Partnerek:

Bács Kiskun Megyei Önkormányzat „Vári Szabó István” Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma, Kiskunhalas

Srednja ekonomska škola Sombor
Bányai Júlia Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola, Baja

A projekt teljes költségvetése / 453,079.47 €

EU-támogatás (IPA) / 385,117.55 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2012. 01. 31.

A projekt nagy hangsúlyt fektetett az újonnan megszerzett tudás, képességek és főzőtechnikák bemutatására a nagyközönség előtt. Két regionális kiállításon, a bajai Bácskai Ízek fesztiválon és a kiskunhalasi Halasi Szüreti Napokon mutatták be a résztvevők a térség gasztronómiai értékeit, és a kiállítás látogatói megköszönhették a tanárok és tanulók által készített hagyományos ételeket.

A projektpartnerek közösen dolgozták ki a három tananyagot és a tantervet, valamint megjelentettek egy receptkönyvet, amelyben a határvidék ételei találhatóak. A középiskolás diákok képzése mellett felnőttképzést is szerveztek Kiskunhalason, ahol a szakácsok és a pincérek gyakorolhatták a magyar–szerb ételek elkészítését.

A közös munka nem ért véget a projekt befejezésével. A záró rendezvényen a partnerek együttműködési nyilatkozatot írtak alá a projekt lezárása utáni időszakra vonatkozóan. A projekt vége tehát egy új, közös tevékenység kezdetét jelentette.

Közös tudás a magyar-szerb határvidék hagyományos helyi gasztronómiai értékeiről

Szerb–magyar együttműködés az agrokémia és a kártevők elleni védekezés oktatásában

Szerbia és az Európai Unió között a kapcsolat egyre szorosabbá válik, ami szükségessé teszi a mezőgazdaság összehangolását is. A projektnek épp ezt volt a célja: a projektpartnerek egy olyan tananyag kialakításán dolgoztak, amely a növényvédelemmel kapcsolatos tudást mélyíti el a gazdák és a mezőgazdasági vállalkozók körében a magyar–szerb határ mindkét oldalán. A projekt a két egyetem előadóira és tanáira, a növényvédelemben jártas szakemberekre, a célterületen tevékenykedő tanácsadókra és mezőgazdasági vállalkozókra épült. A résztvevők először egy felmérést végeztek a mezőgazdasági vállalkozók körében, valamint a meglévő oktatási dokumentumokat és a tapasztalatokat vizsgálták. Az eredmények alapján kétszintű tananyagot dolgoztak ki: egyet az oktatóknak és egyet a felnőtt tanulóknak. A projektpartnerek létrehoztak egy kétnyelvű e-learning felületet, valamint egy 300 oldalas tankönyvet is megjelentettek a növényvédelemről magyar és szerb nyelven. Előkészítették az új tananyag akkreditációs dokumentációját is Szerbiában. A határon átnyúló partnerség az oktatók és tanulók részére képzéseket és egynapos magyarországi tanulmányutakat biztosított.

A projekt ideje alatt 12 tanár és 120 gazda vett részt a kurzusokon. A képzést teljesítő gazdák a záró konferencián vehették át tanúsítványukat. A partnerek eredményeiket az elektronikus és nyomtatott médiában, valamint az interneten és brosúrákban is megjelentették, hogy tevékenységük híre minél több emberhez eljusson.

A projekt egyik fontos hozadéka az volt, hogy megnövekedett "azoknak a" gazdáknak a száma, akik gyakorlati tudásra tettek szert a vegyszerek szakszerű és biztonságos használatával kapcsolatban. Ennek következtében jobban odafigyelnek a környezetvédelemre, a szakmai kapcsolat pedig továbbra is fennmaradt a projektpartnerek között.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet

A projekt teljes költségvetése / 211,750.00 €

EU-támogatás (IPA) / 179,987.50 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2011. 09. 30.

*A vegyszerek
szakszerű és
biztonságos
használata*

„Határtalan határok” Rendőrképzési együttműködés

A rendőrség különleges szerepet tölt be a multikulturális és többnyelvű határvidéken. Jelen projekt célja a fiatal rendőrtanoncok felkészítése volt erre az összetett feladatra. Az általános célkitűzés az volt, hogy ösztönözze a szomszédos országok kisebbségi csoportjainak megértését, valamint a másik partner kulturális és szakmai hátterének megismerését. A rendőriskolák azon fáradoztak, hogy közösen mutassák be az új és hatékonyabb tanítási módszereket (e-learning) a rendőrképzésben. A közös képzések, tudás- és tapasztalatcsere során a tanárok és a rendőrhallgatók megtanulták, miképpen tudnak hatékonyan együttműködni a gyakorlatban. Továbbá augusztus folyamán egy hatnapos terepgyakorlatot tartottak Dócon, Csongrád megyében, amelyen magyarországi és szerbiai tanárok és hallgatók egyaránt részt vettek. A

gyakorlat a Magyar Honvédség jelenléte és támogatása mellett zajlott le. A projektpartnerek nemcsak képzéseket szerveztek a tanulóknak és tanároknak Szegeden, illetve Újvidéken, hanem kidolgoztak egy e-learning szoftvert és tantervet is. A projekt lezárását követő együttműködés fenntartása céljából beszerezték a szükséges hardvereket és szoftvereket is.

Figyelmet érdemel, hogy a projektpartnerek szerb nyelvtanfolyamokat szerveztek Szegeden, valamint magyar nyelvtanfolyamokat Újvidéken. E tevékenység segítségével a résztvevők felülemelkedhettek a nyelvi akadályokon.

A projekt során a magyarországi és szerbiai rendőrtanoncok új technikákat és módszereket sajátítottak el, valamint megismerték egymás kultúráját, mentalitását és nyelvét.

A szomszédos országok kisebbségeinek megértése

Partnerek:

Szegedi Rendészeti Szakközépiskola

Republika Srbija, Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Srednja škola unutrašnjih poslova, Centar za osnovnu policijsku obuku

A projekt teljes költségvetése / 351,000.00 €

EU-támogatás (IPA) / 298,350.00 €

Projekt kezdete / 2010. 05. 01.

Projekt vége / 2011. 10. 31.

Oktatási együttműködés a közös mechatronikai mérnöki diplomáért

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a közös tudáson alapuló képzési programok nagyon sikeresek és versenyképesek. A térség humán erőforrás-fejlesztésének előmozdítása céljából a két ország egyetemei közösen dolgoztak ki egy mechatronikai mérnök-képzést alap- és mesterszinten, amely a mechanikát, az elektronikát és a számítógépes tervezést köti össze. A projekt előtt nem létezett egységes képzés e szakirányon sem az észak-bácskai, sem a Bács-Kiskun megyei felsőoktatási intézményekben. A projektpartnerek közösen dolgozták ki, akkreditáltatták és vezették be a mechatronikai mérnök alap- és mesterképzés programját. Továbbá magas színvonalú kutatást és tanulmányokat végeztek a mechatronika terén. Több mint 20 szervezet, és több mint 70 személy vett részt közvetlenül a projektben. Létrehoztak egy nagyjából 2500 oldalas tantervet, valamint egy többnyelvű weboldalt. A kidolgozott tanterveket a projekt szakértői által végzett, munkaerő-piaci vizsgálatra is alapozták. Két-két szerbiai és magyarországi konferencia, valamint műhelymunka biztosította a lehetőséget a tudás- és tapasztalatcserére. Beszerezték a szükséges taneszközöket, így folytathatják a kísérleteket e multidiszciplináris területen, továbbá jobbá tehetik az oktatási és

tanulási tapasztalatokat. A projektet kétnyelvűre tervezték, az anyagok magyarul és szerbül készültek, viszont lehetőség szerint angol nyelven is kidolgozták az egyes szegmenseket. A projektpartnerek szorgalmasan dolgoztak e multidiszciplináris tudományterület közös tanulmányi programjain javítva ezzel a diplomás hallgatók munkaerőpiaci versenyképességét és a mobilitást a határ menti régióban.

Partnerek:

Visoka tehnička škola strukovnih studija –
Subotica

Kecskeméti Főiskola

A projekt teljes költségvetése / 280,483.00 €

EU-támogatás (IPA) / 238,410.55 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2012. 01. 31.

*A közös
tudáson alapuló
képzési programok
nagyon sikeresek és
versenyképesek*

Matematika és statisztika oktatása a természettudományokban: modellezés és számítógépes megközelítés

Társadalmunkban a matematika és a természettudományok fontosságát nem lehet túlhangsúlyozni, e tantárgyak innovatív és magas színvonalú tanítása kulcsfontosságú. Jelen projekt különösen jó példája a matematika és a természettudományok népszerűsítésének interaktív és érdekes tanítási módszerek segítségével. A projekt célja a matematika új, számítógépes eszközökkel és módszerekkel történő tanításának fellendítése volt. Az oktatás három nyelven valósult meg: angolul, magyarul és szerbül. A projektpartnerek közös elektronikus tananyagot dolgoztak ki, valamint egy elektronikus könyvet *Érdekes matematikai problémák a tudományokban és a mindennapokban* címmel, amely a szélesebb közönség érdeklődését is felkeltette. Miután beszereztek a szükséges hardvereket, szoftvereket Szegeden és Újvidéken, a csapat tagjai népes műhelymunkákat, konferenciákat, intenzív iskolákat és doktorandusz-csereprogramokat szerveztek. A nagyközönség és a fiatalok figyelmének felkeltése érdekében a projektpartnerek nyílt napokat, *Találkozz a professzorral* címmel népszerű előadásokat, kiállításokat és izgalmas tudományos eseményeket rendeztek mindkét országban. Továbbá a Matematika a tudományban című középiskolásoknak szervezett verseny is nagy sikert aratott Magyarországon és Szerbiában egyaránt. Kommunikációs és

információszerzési célokra egy közös weboldalt működtetnek, így széles körben népszerűsítik a matematikát érdekes e-learning eszközökkel magyar, szerb és angol nyelven.

A projekt keretében egy erős, közös technikai bázis jött létre, amely hozzájárult a lebilincselő és innovatív tanítási módszerek kidolgozásához. A partnerek folytatták a közös munkát a harmadik pályázati felhívásban is (HUSRB/1203/221/024).

A partnereknek sikerült fejleszteniük a kreatív gondolkodást, a problémamegoldó készséget, a gyakorlatorientált matematikai tudást, az interdiszciplináris matematikai és tudományos gondolkodást, továbbá növelték a matematika és a természettudományok népszerűségét a fiatalok körében.

*„Megnyerő” és
innovatív
oktatási
módszerek*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 210,430.00 €

EU-támogatás (IPA) / 178,865.50 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2011. 12. 31.

Kézfogás a magyar–szerb szak- és felnőttképzési rendszer fejlesztéséért kompetencia alapú képzési tevékenységekkel

Az életben a személyes fejlődés egyik formája az új kihívások keresése. Ez különösen igaznak tűnik a munkaerőpiacon. A felnőttoktatás folyamatos fejlesztése nagyban elősegítheti a felmerülő problémák megoldását. A jó gyakorlatok cseréje különösen lényeges a felnőttoktatásban, mivel az oktatás minősége gyakran közvetlenül hat az életminőségre. A projektpartnerek célja a munkaerő-állomány foglalkoztathatóságának növelése volt. A két magyarországi és két szerbiai szervezet gördülékeny, intenzív oktatási együttműködést valósított meg azért, hogy az intézmények közötti kiterjesztett oktatói és szakképzői együttműködésre helyezte a hangsúlyt. A fogyatékkal élő és a halmozottan hátrányos helyzetű személyek számára szervezett különleges szakképző programokkal pedig példát mutattak a felnőttoktatás inkluzív gyakorlataira. A négy szervezet dolgozói csereprogrammal erősítette meg az együttműködést az oktatásban és a szakképzésben résztvevő szakemberek között. Végül pedig diákcsereprogramokkal segítették elő a nemzetközi tanulói környezetben való tanulást.

Három komplex tantervet dolgoztak ki, egyet az oktatóknak *Felnőtt tanfolyamok menedzsmentje* címmel, amely a jó gyakorlatokat bemutatva az élethosszig tartó tanulás fogalmáról, illetve a felnőttek (folyamatos) képzéséről szól. A két komplex szakképzés, a *Hotel asszisztens* és az *Ökológiai gazdálkodás* hiánypótló volt a régió gazdasági fejlődése szempontjából. A projekt folyamán a magyar–szerb kétnyelvűséget erősítették a kétnyelvű tanterv használatával, amelyet mindkét országban akkreditáltattak, valamint ugyanezt a célt szolgálták a kétnyelvű tananyagok is.

A határon átnyúló projekt partnerei hosszú távú eredményeket tudnak felmutatni: a munkaerő-piaci helyzet fellendülését, a munkaerő jobb foglalkoztathatóságát és a fokozódó hallgatói mobilitást.

Partnerek:

Türr István Képző és Kutató Intézet, Kecskemét
 Obrazovno-kulturna ustanova "Cnesa", Kanjiža
 Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Bajai Óvodája,
 Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Kollégiuma,
 Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye
 és Gyermekotthona
 Udruženje građana PROBITAS, Subotica

A projekt teljes költségvetése / 394,430.00 €
 EU-támogatás (IPA) / 335,265.50 €
 Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
 Projekt vége / 2011. 09. 30.

*A munkaerő-állomány
 foglalkoztathatóságának
 növelése*

Közös logisztikai képzési programok kidolgozása szakmai vezetők számára a határ menti régiók vállalkozásainak fejlesztése érdekében

Az elmúlt évszázadban a logisztika a globális gazdaság egyik legfontosabb összetevőjévé vált, és a becslések szerint további dinamikus fejlődése várható. Mivel a logisztikai szolgáltatások egyre komplexebbek, szükségessé vált a szakemberek képzése. A projektpartnerek azt a célt tűzték maguk elé, hogy megoldást találjanak a határon átnyúló térség, a magyarországi Bács-Kiskun megye és a szerbiai Észak-Bácska két fő problémájára: a kis- és középvállalkozások alacsony szintű határon átnyúló együttműködéseire, valamint arra, hogy a kis- és középvállalkozások nem rendelkeznek megfelelő vállalkozói szellemmel, projektmenedzsmenttel, az uniós forrásokhoz és a közbeszerzési eljárásokhoz szükséges tudással, képességgel, tapasztalattal. E problémák megoldására a projektpartnerek 13 tervet dolgoztak ki a logisztikában releváns és alkalmazható témákról. Egy online társadalmi médiakampányban arra biztatták az embereket Magyarországon és Szerbiában, hogy vegyenek részt egy szakemberek részére szervezett logisztikai szakképzésen, amelyet mindkét országban 2011 elején tartottak meg, 32-33 résztvevővel.

Végezetül a projektpartnerek létrehoztak egy közös, tájékoztató jellegű logisztikai portált, hogy biztosítsák a projekt tudományos alapon történő folytatását és elősegítsék a logisztikai kapcsolatépítést.

A projekt által megerősödött határ menti gazdasági kötélek közvetlenül hozzájárultak új munkahelyek létrejöttéhez és a térség versenyképességének növeléséhez.

Partnerek:

Dél-alföldi Regionális Szakképzés-szervezési
Nonprofit Z.M. Kiemelkedően Közhasznú Zrt.
Savez strukovnih društava i udruženja, Subotica

A projekt teljes költségvetése / 135 470.00 €
EU-támogatás (IPA) / 115 149.50 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 07. 31.

Logisztika
=
A globális gazdaság
egyik legfontosabb
összetevője

Két európai állatkert szerepének növelése az oktatásban és a környezetvédelemben – második rész

A gyermekek és a természet közötti kapcsolat megteremtése, az emberek természet iránti érzékenységének növelése, a természet iránti felelősségérzet felkeltése és annak növelése, az egymás mellett élés szükségességének megértése, valamint a nemzetekkel, nemzetiségekkel szembeni tisztelet kialakítása – mind nagyon lényeges feladatok. A projektpartnerek pont ezért tűzték ezeket az értékeket zászlajukra. Azzal a céllal fogtak hozzá a közös munkához, hogy Szeged, Palics, Szabadka, valamint a térség lakosait megismertessék az állatkertekben zajló pedagógiai tevékenységgel.

A projektpartnerek egy év alatt 18 egynapos kirándulást szerveztek az általános iskolásoknak, amelyeken szerbiai és magyarországi diákcsoportok együtt szórakozhattak, illetve vehettek részt oktatóprogramokon Palicson és Szegeden. Az állatkertek új oktató- és kiállítótereket hoztak létre: Szegeden a Pingvin

házat, Palicson pedig egy kétszintes istállókat oktatószobával (tanteremmel). A partnerek zoopedagógiai tanszereket is beszerettek, Szegeden szakmai konferenciát szerveztek, Palicson pedig egy képzést. Ezeket a rendezvényeken a szegedi állatkertből 24, a palicsiból pedig 8 fő vett részt. Egy év leforgása alatt a két ország több mint 3000 diákja vehette ki részét a palicsi és a szegedi állatkert programjaiból.

Ez a kiváló projekt nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a gyerekek nyitottabbak és érzékenyebbek legyenek a természeti értékekre. A projektpartnerek remélték, hogy sikerül természet- és állatszeretetükből valamennyit átadni a gyerekeknek, hogy elősegítsék a környezettudatos gondolkodást. Mindemellett a két országból származó csoportok a játékos programokon keresztül egymás kultúrájáról is sokat tanultak.

Partnerek:

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Zoológiai Vrt Palić-Állatkert Palics

A projekt teljes költségvetése / 346,020.00 €
EU-támogatás (IPA) / 294,117.00 €
Projekt kezdete / 2010. 10. 01.
Projekt vége / 2011. 09. 30.

A természet és az állatok iránti szeretet és tisztelet

Új EU mesterképzés kidolgozása és megvalósítása az újvidéki Gazdaságtudományi és Mérnöki Menedzsment Tanszéken

A sikeres európai integráció egyik legfontosabb tényezője a magas színvonalú oktatás. Ezt felismerve a magyarországi és a szerbiai projektpartnerek e kérdéskörnek szentelték munkájukat, és bemutattak egy tanulmányt az európai uniós integrációs tapasztalatokról, az oktatási politikáról, valamint egy másik tanulmányt a bolognai folyamatról.

Az intenzív közös kutatás eredménye egy EU mesterképzés tantervének kidolgozása, illetve akkreditációja volt az Újvidéki Egyetem Gazdaságtudományi és Mérnöki Menedzsment Tanszékén. A projekt során a tantermeket és a könyvtárat taneszközökkel és technikai berendezésekkel látták el, hogy biztosítani tudják a program fenntarthatóságát.

A tervezett EU mesterképzést több szerbiai városban is bemutatták: Szabadkán, Kúlán, Nagyikindán, Verbászon és Újvidéken. Újvidéken a Szegedi Tudományegyetem vendégprofesszorai tartottak nyílt órákat és előadásokat az érdeklődő hallgatóknak a következő címekkel: *Az integráció módszerei: kihívások, lehetőségek, reformok, politika; Az EU bővítésének áttekintése.*

Szegeden pedig 26 szerbiai hallgató részére szerveztek nyílt órákat az Európa Tanulmányok Központjában. Az érdekeltek öt témakörben kaptak tájékoztatót: európai intézményi háttér, nemzetállam és európai integráció, az emberek szabad mozgása, az európai integráció gazdasági alapjai, közös kül- és biztonságpolitika.

A projektpartnerek közösen dolgoztak azon, hogy az érdeklődő fiatalok magas szintű képzésben vehessenek részt, megismerkedjenek az EU tagállamainak politikájával és tapasztalataival az integrációt illetően, hiszen a fiatalok oktatása a harmonikus közös jövő kulcsa.

Partnerek:

Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment,
Novi Sad
Szegedi Tudományegyetem

A projekt weboldala / <http://eumasterstudy.rs>

A projekt teljes költségvetése / 156,898.00 €
EU-támogatás (IPA) / 133,363.30 €
Projekt kezdete / 2010. 06. 01.
Projekt vége / 2011. 11. 30.

*A fiatalok oktatása
a harmonikus közös
jövő kulcsa*

A röplabda népszerűsítése, a tudatosság növelése és tapasztalatcsere az egészséges határon átnyúló kapcsolatok építése, valamint az új bajnokok nevelése érdekében

A sport szerepe rendkívül fontos a gyermekek oktatásában, fejlődésében, hogy ezáltal egészséges és felelősségteljes felnőttek váljanak belőlük. A sport révén közelebb kerülnek egymáshoz és játékosan tanulják meg megismerni, elfogadni és megbecsülni az emberek közötti különbségeket. E projekt célja egy tartós, határon átnyúló, röplabdát népszerűsítő együttműködés volt. Elsősorban a fiatalokat akarta közelebb hozni egymáshoz a röplabdázás segítségével, amellyel egyszerre tanulnak és jól is érzik magukat. Az egyéves projekt kezdetén egy-egy szegedi és szabadkai röplabda klub kezdte népszerűsíteni e sportágat a két ország (Magyarország és Szerbia) fiataljai körében. A röplabda iránt érdeklődő ifjak részt vettek egy határon átnyúló ifjúsági röplabdabajnokságon Szegeden. A verseny alatt és után a két sportklub a résztvevők közül választotta ki a jövő bajnokait. A tehetségválogatót követően a sportklubok négy napos edzőtábort szerveztek. A rendszeres és intenzív edzések mellett a

résztvevők lovagoltak, squaschoztak, kipróbálták a vízi- és a strandröplabdát is. A táborban az edzők előadások keretében igyekeztek átadni tudásukat a gyerekeknek. A résztvevők az erőnlétüket, fizikai állóképességüket, motoros készségeiket fejlesztették és bővítették a röplabdával kapcsolatos ismereteiket. A térség fiatal röplabdázói megtanulták tisztelni az ellenfelüket és megbecsülni a csapatmunka előnyeit. A kirándulások, sporttáborok, mérkőzések és edzések során a fiatalok új barátságokat kötöttek, sokat tanultak egymás országról, illetve saját magukról is.

Partnerek:

Ženski odbojkaški klub Spartak, Subotica
Szegedi Röplabda Sportegyesület

A projekt teljes költségvetése / 96,097.00 €
EU-támogatás (IPA) / 81,682.45 €
Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

*A gyerekek megtanulták
tisztelni az ellenfelüket
és megbecsülni a
csapatmunka előnyeit*

A kulturális népi hagyományok fenntartása és megőrzése a határ menti térségben

A hagyományok összekötik a múltat, a jelent és a jövőt. A harmonikus jövő építésének egyik módja tehát tradícióknak ápolása. A projektben nem csupán a múlt, jelen és jövő, de a határ két oldalán élő közösségek között is a hagyományok jelentették a kapcsot. A projekt keretében két 35 diákból álló csoport (egyik Magyarországról, másik Szerbiából) kapott lehetőséget arra, hogy találkozzon egymással és tanuljon egymás kultúrájáról. A projekt során a két közösség infrastruktúrája is jelentősen gazdagodott két épület felújításának köszönhetően. Magyarországon, Üllésen a Kreatív Ház épületét (180 m²) bővítették ki és újították fel, így lehetővé vált a programkínálat színesítése és szélesebb közönség megszólítása. Szerbiában pedig a természetvédelmi területen elhelyezkedő Rókatanyát újították fel és korszerűsítették. A projektpartnerek közös kulturális programokat és táncelőadásokat rendeztek a határ mindkét oldalán, hogy megismertessék a résztvevő települések polgárait egymás kultúrájával és népművészeti hagyományaival. Két tábort is szerveztek 13-15 éves tanulók számára: egy néptáncot tábort Üllésen és egy kézműves tábort a Rókatanyán.

A projektnek sikerült életben tartania a régi néphagyományokat, és a népművészet hidat képezett a határ két oldalán élők között. A projekt célcsoportját alkotó fiatalok hosszú távú barátságokat kötöttek. A projektpartnerek hisznek abban, hogy ezek a kapcsolatok egy életre szólnak, és remélik, hogy a jövő nemzedékeire is hatással lesznek.

*A nemzeti
hagyományok
ápolása*

Partnerek:
Üllés Község Önkormányzata
Etnolife Udruženje građana
Fonó Alapítvány, Üllés

A projekt teljes költségvetése / 110,104.00 €
EU-támogatás (IPA) / 93,588.40 €
Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

Üdvözöljük a kézművesség és az iparművészet világában!

A projekt a művészet és a kézművesség innovatív, kreatív felhasználására fektette a hangsúlyt kihasználva a határvidéki kisközösségek kulturális és gazdasági fenntarthatóságának előnyeit. Egy szegedi és egy szabadkai alapítvány fogott össze hogy elősegítse és támogassa a kreatív, művészi kifejezést egy határ menti partnerkapcsolatban. A művészet és annak felhasználása a vállalkozói kezdeményezésben segíthet megtalálni a hagyományos kézművesség támogatásának és megismerésének leghatékonyabb módját. Elsősorban a kisebb közösségek fiatalabb generációira koncentráltak, hogy megoldhassák az olyan nehézségeket, mint a két ország lakosai közötti kapcsolatok, a hagyományos kézművesség iránti érdeklődés és a kisebb településeken élő fiatalok támogatásának hiánya. Ezenkívül a projekt igyekezett válaszokkal szolgálni a magas munkanélküliség és a vidéki térségekből történő elvándorlás problémáira. Ennek érdekében a projekt 20 kis, marginális vidéki közösséget vett célba a projektpartnerek városai, azaz Szabadka és Szeged közelében. A cél a fenntartható helyi és határon átnyúló oktatási együttműködés létrehozása volt a magyar, a szerb és a kisebbségi közösségek között. A projekt megvalósításának 12 hónapja alatt a fiatalok érdeklődésének és

vállalkozói kezdeményezéseinek támogatása komoly előrelépést eredményezett a két ország kultúrájának összefonódásában, illetve fiataljainak együttműködésében. A hagyományos kézművesség iránti tudatosság és érdeklődés felkeltése a fiatalokban több új ötletet is hozott. A kíváncsiság ösztönzése, valamint a hagyományos kézművesség, a művészi kifejezés és a vállalkozói szellem összekötésében rejlő lehetőségek felmutatása megadta a kezdő lökést a fiataloknak, hogy beindítsák saját vállalkozásukat. A projekt folytatódott a második pályázati felhívásban is (HUSRB/1002/222/145).

*Segíteni a fiataloknak,
hogy saját vállalkozásba
kezdjenek a hagyományos
kézművesség, a művészi
kifejezéssel és a
vállalkozó szellem
ötvezésével*

Partnerek:
FOKUS Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo, Subotica
MÁTRIX Közhasznú Alapítvány, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 95,794.00 €
EU-támogatás (IPA) / 81,424.90 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 08. 31.

Egy nagy kosár egészség

A kosárlabda csapatjáték, együttműködésre tanít, hiszen hiába vannak egyéniségek a csapatban, igazán hatékonyan csak együtt lehet célba érni. A csapatszellem erősítése érdekében a projekt megvalósítói igyekeztek a lehető legtöbb gyermekkel megismertetni ezt a különleges sportágat, hogy az egészséges életmódhoz nélkülözhetetlen szokásokra neveljék őket.

A projekt keretében a kosárlabda népszerűsítésén túl az oktatásban használatos módszerek sportba történő beépítésével fejlesztették mind a kosárlabdázókat, mind oktatóik pedagógiai munkáját.

A projekt kivitelezése során a projektpartnerek egy ötnapos tábort szerveztek Bánátban, és két hétnaposat Szentesen. A táborok között három bajnokságot is rendeztek, kettőt Szerbiában és egyet Magyarországon.

Egy év alatt több mint 3000 gyermek vett részt a kosárlabdát népszerűsítő táborokban, edzéseken és bajnokságokon. Több mint 600 gyermeknek biztosítottak továbbá hatékony, személyre szabott edzéstervet, amelyet az előzetes fizikai felmérések alapján állítottak össze.

A projektpartnerek szakmai képzéseket is szerveztek a kosárlabdaedzők és játékvezetők részére. Mivel a szerb kosárlabdát a világ élvonalában tartják számon, a projekt alkalmat kínált a magyarországi szakmabelieknek, hogy tanulhassanak szerbiai kollégáiktól.

A projektpartnerek közös munkája sikerrel zárult, széles körben népszerűsítették a kosárlabda főbb előnyeit, a csapatszellemet és az egészséges életmódot. Közel 4000 gyermeket sikerült megmozgatniuk Szerbiában és Magyarországon, valamint a határ mindkét oldalán emelték a kosárlabda oktatásának színvonalát.

*Kosárlabda,
csapatszellem és
egészséges életmód*

Partnerek:

Szentesi Kosárlabda Klub

Srednjobanatski Okružni košarkaški savez Zrenjanin

A projekt teljes költségvetése / 114,650.00 €

EU-támogatás (IPA) / 97,452.50 €

Projekt kezdete / 2010. 08. 01.

Projekt vége / 2011. 07. 31.

CUL-TOUR

A projekt azzal a céllal jött létre, hogy erősítse a kötelekeket a magyarországi és a szerbiai gyermekszínházak között. A kultúra és az előadó-művészet terén szervezett közös, innovatív rendezvényekkel sikerült is elérni e célkitűzést. A profitorientált fesztiválokkal szemben a projekt a gyermekeket, valamint a szociális és regionális fejlődést helyezte a középpontba.

A partnerek ösztönözték az intellektuális párbeszédet, az interkulturális kommunikációt, a tiszteletet, a toleranciát, az ötletek cseréjét a művészek között, valamint aktívan bevonták a színházba járókat is. A közönség lehetőséget kapott a világ minden tájáról Szabadkára érkező kortárs színházi produkciók megtekintésére a Nemzetközi Gyermekszínházi Fesztiválon. Tizenhárom hónap leforgása alatt számos eseményt rendeztek Vajdaságban és Csongrád megyében. A két régió lakossága a szakmabeliekkel és a projektben résztvevő kulturális szervezetekkel együtt hozzájárult a művészi törekvésekben és az előadó-művészetekben való aktív részvételhez. A projekt eseményein a közönség, a művészek, az előadók, az írók és az oktatók közösen kamatoztathatták kreativitásukat. A rendezvények között nem csak a XVII. és XVIII. Szabadkai Nemzetközi Gyermekszínházi Fesztivál szerepelt, hanem kiállítások, kerekasztal-beszélgetések, játéknapok,

a gyermekek számára babakészítő műhelymunkák, valamint a szakemberek számára szervezett műhelymunkák is. A megnyerő és hasznos információkkal szolgáló brosrúráknak, illetve katalógusoknak köszönhetően a nagyközönség megismerhette a legösszetettebb előadó-művészetet, a színházat, és annak jótékony hatását a gyermekek fejlődésére.

Ez a nagyszerű projekt közelebb hozta a gyermekeket a színház varázslatos világához, növelte a színházak népszerűségét, valamint a művészek közötti ötlet- és tapasztalatcsere emelte az előadások színvonalát.

Partnerek:

Otvoreni univerzitet doo Subotica
Kövér Béla Bábszínház, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 89,800.00 €
EU-támogatás (IPA) / 76,330.00 €
Projekt kezdete / 2010. 05. 01.
Projekt vége / 2011. 06. 11.

*A színház
varázslatos világa*

Határon átnyúló hegymászósport liga

A magyar–szerb határ menti régióban működő hegymászó klubok nem használták ki az együttműködés előnyeit egészen a 2010-ben megjelent lehetőségig. A tapasztalatcsere, a készségek és a technikák fejlesztése, valamint a szomszédos országok kultúrájának megismerése ösztönözte arra a projektpartnereket, hogy kapcsolatot létesítsenek azokkal a sportklubokkal, amelyek e sportággal foglalkoznak és versenyeken is részt vesznek. Az együttműködés részeként, azokat az eseményeket, amelyeket eddig általában helyben rendeztek meg, most a határ mindkét oldalán, közösen bonyolították le. A hegymászó klubok rendszeres találkozóit követően a két klub közösen dolgozott ki egy oktatási anyagot a hegymászás tanítására és népszerűsítésére. Mindkét országban szerveztek táborokat a határ menti régió hegymászói számára. A projektpartnerek korszerűsítették felszerelésüket, az új eszközök lehetővé tették, hogy a klubok szélesebb körben is vonzóvá tegyék e sportágot és saját szolgáltatásaikat. Különös figyelmet szenteltek azoknak fogyatékkal élőknek, akik érdeklődtek a hegymászás iránt, de ezt megelőzően számos akadályba ütköztek, ha ezzel a sporttal kívántak foglalkozni. Továbbá sok látogatót vonzó versenyeket és hegymászó bajnokságokat is szerveztek.

E projekt kiválóan szemlélteti, milyen jelentős összekötő kapocs a sport, ugyanis segítségével az emberek áthidalhatják a kulturális és nyelvi akadályokat, új barátságokat köthetnek, és fejleszthetik együttműködési készségeiket.

Partnerek:

Meteora Mászócsapat, Zsombó
Željeznički Planinarski klub "Spartak", Subotica

A projekt weboldala / <http://cbsc-league.eu>

A projekt teljes költségvetése / 62,740.00 €
EU-támogatás (IPA) / 53,329.00 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 10. 31.

*A sport mint jelentős
összekötő kapocs*

Kun kulturális találkozó és programok

Jelen projekt öt település kulturális programjait foglalta magába, ezáltal pedig a kultúra őrző és kohéziós erejét mutatta be. Az öt partner közös kulturális események és hagyományos rendezvények sorát szervezte meg a kun gyökerekre, hagyományokra építve. Az események fő témái a X. és a XIII. század közötti időszak nomád hagyományai voltak. A kunok az eurázsiai sztyeppék nomád harcosai voltak, akik nagy hatást gyakoroltak a középkori Balkánra. Aktív szerepet játszottak Bizánc, Magyarország, Bulgária, Szerbia és a Basarab dinasztiák életében Havasalföldön, ugyanis a kun bevándorlók beépültek ezeknek az országoknak az elitrétegeibe.

A megnyitót Pacséron, míg a zárőnnepséget Bácskossuthfalván tartották. A programoknak számos közös elemük volt, a szervezők így igyekeztek összekötni a Pacséron, Bácskossuthfalván, Bugacon, Kunszálláson és Bácsfeketehegyen megtartott események

sorát. Ilyen közös komponens volt például a nomád zászló, az íjászbemutató és -verseny, valamint a jurták felállítása a településeken. A projektpartnerek szerb, magyar és angol nyelven elkészítettek egy programfüzetet (szórólapot, brosúrát) a projekt eredményeiről. E sikeres eseménysorozat összesen mintegy 150 000 vendéget vonzott a különböző helyszínekre.

A kultúra
megőrző és
összekötő
erője

Partnerek:

Kunszállás Község Önkormányzata

Bugac Község Önkormányzata

Helyi közösség Pacsér, Mesna zajednica Pačir

Mesna zajednica Stara Moravica

Mesna Zajednica Feketić

A projekt teljes költségvetése / 104,700.00 €

EU-támogatás (IPA) / 88,995.00 €

Projekt kezdete / 2010. 03. 31.

Projekt vége / 2011. 02. 28.

A sport fejlesztése a szerb–magyar határon átnyúló együttműködés keretein belül

A projekt a Tisza Volán Sport Klub (Szeged) és a Spartak (Szabadka) jégkorcsosainak közös kezdeményezése volt. A partnerek létrehoztak egy közös jégkorcsos csapatot, amely szerepelt a magyarországi bajnokságokon. A projekt célja az anyagi háttér megteremtése volt a jégkorcsos szerelmeseinek együttműködéséhez.

A határon átnyúló partnerség létrejötte előtt mindkét sportklub hat korcsoportban tartott edzéseket a fiatalok számára.

Mivel a jégkorcsos az időjárás viszonyoktól függő sport, szabadtéren csak meghatározott időszakban űzhető. A jó eredmények elérése érdekében azonban legalább hat hónapnyi gyakorlás szükséges. A szabadkai csapatnak a megfelelő körülmények, azaz a fedett jégpálya hiányával kellett szembenéznie, ezért a szabadkai fiatalok a szegedi műjégpályán az ottani társaikkal közösen tartották meg edzéseiket lehetővé téve ezzel a folyamatos edzést. A közös edzések során mély barátságok születtek és erősödött a csapatszellem.

A projekt során felélénkült az együttműködés a két jégkorcsosklub között. A projekt elősegítette

a résztvevők közötti kapcsolatteremtést, és hozzájárult nem csak a két csapat tagjai, hanem a sportolói környezet fejlődéséhez is. A két sportklub közös tevékenységeket szervezett, és egy csapatként vett részt az edzéseken, edzőtáborokban és a korcsoportos bajnokságokon.

E projekt példaértékű a határon átnyúló sportlehetőségek bővítése tekintetében, míg a professzionális sporttevékenység a fiatalabb generációk számára lehet példamutatás.

Partnerek:

Tisza Volán Sport Club, Szeged
Sportsko Društvo Železničara
"Jovan Mikič-Spartak" Subotica

A projekt teljes költségvetése / 110,215.00 €
EU-támogatás (IPA) / 93,682.75 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 12. 31.

*A határ menti
sportolási lehetőségek
szélesítése*

Kültéri játszóház határok nélkül

A partnerek e projekttel a határ menti térség lakosait szerették volna közelebb hozni egymáshoz. A népi gyermekjátékok tradícióját újjáélesztő programsorozat szorosabbra kívánta fűzni a kapcsolatot, a felnőttek és a kisgyermek között. A mondókák, népi játékok, játékszerek, dalok mind fontos részei a néphagyománynak és a kultúrának, ápolásuk ezért is nagyon szükséges. Az egyik legjobb mód erre az, ha a gyerekeket egyszerűen lekötjük énekléssel, játékokkal és szórakozással. A projekt során a játszóház számos településre ellátogatott a határ menti régióban. A projektpartnernek tíz tanárt választottak ki Szerbiából és Magyarországról, aki megszervezték a játszóház játékeit és foglalkozásait. Egész napos rendezvényekkel szórakoztatták a gyermekeket. A programokat és az interaktív előadásokat úgy szervezték meg, hogy ne csak a gyermekeket, hanem

szüleiket, gondozóikat is aktívan be tudják vonni. A játszóház a következő településekre látogatott el: Földeákra, Deszkre és Ásotthalomra Magyarországon, valamint Kishegyesre és Horgosra Szerbiában. A játéknapok résztvevői a térségben élő lakosok hagyományait és szokásait ismerték meg. A játékok és szórakoztató programok erősítették a generációk közötti kötelékeket, mivel gyermekek és felnőttek egyaránt játszották a már ismert vagy új játékokat. A projekt eredményeként a résztvevők megismerkedtek egymás kultúrájával az érdekes programok során, amelyek nem csak a hagyományok és a kulturális identitás aktív ápolásához járultak hozzá, hanem a határon átnyúló barátságok létrejöttéhez is.

Partnerek:

Mađarski kulturni centar „Népkör” Subotica
Százszorszép Gyermekeház, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 94,242.00 €

EU-támogatás (IPA) / 80,105.70 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 01.

Projekt vége / 2011. 09. 01.

*A hagyományos
gyermekjátékok
fejlesztése*

Agyag-játék

A projekt célja a kulturális identitás, a hagyományok, a művészi és multikulturális értékek ápolása és fejlesztése volt Észak-Bánátban, Nagyikindán (Szerbia) és Makón (Magyarország). Az öthónapos projekt a közös értékeket és hagyományokat népszerűsítette képzelőerőt igénylő, kreatív gyermekjátékok segítségével.

A nagyikindai és a makói gyermekek a képzelet univerzális nyelvét használva könnyedén leküzdötték a nyelvi akadályokat. Az óvodás gyermekek színes ceruzákkal, zsírkrétákkal és agyagból készítették el alkotásaikat. Előbb rajzversenyen vettek részt, melyen kiélhették kreativitásukat és kisméretű műalkotásokban mutathatták meg, mennyire fontosak a közös kulturális értékek.

Ezt követően Nagyikindán, a Terra Központban a két ország legtehetségesebb huszonöt gyermeke egy műhelymunka során agyagból készíthette el alkotásait, amelyeket egy nagy érdeklődést kiváltó kiállításon be is mutattak. Végül a gyermekek munkáiból néhányat egy időkapszulába helyeztek, amelynek kialakították önálló vizuális arculatát is. Ezt az időkapszulát 5-10 évre lezárták, a projekt során készült festményeket, műalkotásokat és üzeneteket a felnyitás után lehet majd újra megtekinteni.

*Fantáziadus
és kreatív
gyermekjátékok*

Partnerek:

Predškolska ustanova "Dragoljub Udicki" Kikinda
Újvárosi Óvoda, Makó

A projekt teljes költségvetése / 62,747.00 €

EU-támogatás (IPA) / 53,334.95 €

Projekt kezdete / 2010. 07. 01.

Projekt vége / 2010. 12. 31.

Hidak építése

Bár Szerbiában a magyar kisebbségre vonatkozó jogszabályok ösztönzik a magyar nyelv használatát a mindennapokban, néhány közösségben mégis az a tendencia figyelhető meg, hogy a lehető legkevesebbet használják anyanyelvüket. A gyermekek nem motiváltak, hogy energiát fektessenek a magyar nyelv tanulásába, és szüleik kitaratása nélkül nem csupán kétnyelvűségüket, de a magyar oktatás iránti érdeklődésüket is elveszítik.

Nagybecskerekén (Közép-bánsági körzet), és Szentesen (Csongrád megye) a nyolc és tizenhét év közötti magyar anyanyelvű iskolás gyermekek számára egy, a magyar nyelvhasználatot motiváló oktatási programot rendeztek. A gyerekek játszottak, táncoltak, szavaltak a színházban, modern tánc műhelymunkákon, zenei rendezvényeken vettek részt, magyar írókkal találkoztak. A projekt keretében szervezett regionális színházi fesztivál és nyári modern táncfesztivál sok látogatót vonzott.

A gyermekek felbecsülhetetlen értékű tapasztalatot szereztek a művészetről anyanyelvükön, amely különösen jó eszköznek bizonyult a magyarul tanulás iránti motivációjuk megerősítése szempontjából, valamint növelte a magyar tagozaton tanulók számát. A partnereknek sikerült kulturális kapcsolatokat létesíteni a két szomszédos térség között. Ezáltal hangsúlyozták a kisebbségi nyelvhasználat fontosságát, és arra ösztönözték a tanulókat, hogy magyar nyelven dolgozzanak és alkossanak. A projekt hozzájárult továbbá a két régió kulturális intézményei közötti kapcsolat megerősítéséhez és a művészettel, illetve a kulturális örökséggel kapcsolatos információ és tudás gyarapításához.

*A nyelv és kultúra
elsajátítása
a művészet
segítségével*

Partnerek:

Grad Zrenjanin

Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szentes
Osnovna škola "Servo Mihajlj" Zrenjanin

A projekt teljes költségvetése / 86,711.00 €

EU-támogatás (IPA) / 73,704.35 €

Projekt kezdete / 2010. 06. 15.

Projekt vége / 2011. 06. 14.

Sport – Esély az egészség, a tolerancia és az együttműködés fejlesztésére a fiatalok körében a határ mindkét oldalán

A projekt általános célja az volt, hogy megszilárdítsa és intézményesítse a sportklubok és tagságuk már meglévő hálózatait a sport és a kultúra terén. A partnereknek úgy sikerült elérniük kitűzött céljukat, hogy aktív részvételre ösztönözték a nemzeti kisebbségek fiataljait a határon átnyúló sportrendezvényeken és versenyeken. Ezzel párbeszéd kezdődött a közösségek között, illetve nőtt a kultúra iránti érzékenységük. A szervezetek több szinten működtek együtt, hogy kedvező környezetet teremtsenek és támogassák a fiatalokat a sport és a kultúra terén. Egy egyéves versenyciklussal multikulturális hidat képeztek, és számos kisebbségi közösségben élő fiatalnak tették hozzáférhetővé a sporttevékenységeket. Növekedett azoknak a száma, akik táborokban, közös edzéseken, szemináriumokon, bajnokságokon és versenyeken vehettek részt a határ mindkét oldalán. A partnerszervezetek pedig lefektették a regionális junior labdarúgó-bajnokság alapjait. Megfelelő promóció révén sikerült a határ menti lakosság tudatosságát és a kultúra iránti fogékonyságát felkelteni. A projektben nagy hangsúlyt fektettek azoknak

a támogatóknak a bevonására, akik nem aktív tagjai a futballkluboknak: a játékosok szülei, támogató cégek, helyi önkormányzatok és a helyi médiák. Ők közvetítő csatornát képeznek a közigazgatás, a civil társadalom és a magánszektor között, így elősegíthetik azt a közvetlen kommunikációt, amellyel új közös fejlesztési projektek jöhetnek létre. A résztvevők a szemináriumok, edzések és bajnokságok során barátokká váltak, sokat tanultak egymástól, valamint leküzdötték a kulturális és nyelvi akadályokat.

*Barátkedzui és
tanulni egymás
kultúrájával a sport
segítségével*

Partnerek:

Sportski Klub "Vojvodina RMR" Novi Sad
Tisza Volán Sport Club, Szeged
Méhecskék Sport Egyesület, Kalocsa
Sportski Klub "Ruma"

A projekt teljes költségvetése / 114,360.00 €
EU-támogatás (IPA) / 97,206.00 €
Projekt kezdete / 2010. 07. 01.
Projekt vége / 2011. 06. 30.

A pannon interkulturális örökségvédelemtől a jobb szociális ellátás felé

A projekt a szabadkai Gerontológiai Központ és a bajai Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény közreműködésével valósult meg. Az általános cél a Pannon régióban található kulturális örökségek megőrzése volt az etnikumok és a generációk közötti kommunikáció és együttműködés elősegítésével.

A projekt célja a már bevált gyakorlat határon túlra történő kiterjesztése volt, valamint az együttműködés elősegítése nem csak a különböző etnikumok tagjai, hanem a különböző korcsoportok között is. A projekt keretében középiskolásokat vontak be műhelymunkákba, ahol a hagyományos kézművességről tanulhattak az idősebbektől. Ezáltal az elvárásoknak megfelelően kialakult a generációk közötti kommunikáció. A partnerek kérdőíves kutatást végeztek Szabadkán és Baján a vidéki háztartások idősebb és középiskolás tagjai körében. A felméréssel információt gyűjtöttek a célcsoportokról és a régió hagyományos kézművességéről, továbbá a jövőbeli műhelymunkák résztvevőit választották ki. Mindemellett a partnerek felújítottak és berendeztek egy-egy létesítményt Baján és Szabadkán. Ezt követően ezekben az épületekben tartották meg a műhelymunkákat, ahol az idősebb és a fiatalabb nemzedékek tanulhattak egymástól a kézművességről,

és a gyakorlatban is kipróbálhatták a tanultakat. Az elkészített munkákat határon átvivő kiállításokon mutatták be. A partnerek megjelentettek egy szépen illusztrált kényelvű brosúrát is a régi, hagyományos kézművességről.

A projekt középpontjában az együttműködés és a generációk közös, kreatív tevékenységei álltak, amelyek kitűnő példái a megbecsülésnek, a megértésnek és a toleranciának.

A fiatalok az idősebbektől tanultak a hagyományos kézművességről

Partnerek:

Gerontološki centar: socijalna i zdravstvena ustanova za pružanje pomoći odraslim i starijim osobama, Subotica

Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény, Baja

**A projekt teljes költségvetése / 74,727.40 €
EU-támogatás (IPA) / 63,518.29 €
Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
Projekt vége / 2011. 07. 01.**

Falugondnokság határok nélkül

A projekt kettős célt szolgált, egyrészt, hogy létrehozzanak egy falugondnoki rendszert Vajdaságban, Szerbiában; másrészt, hogy tájékoztató beszélgetéseket és előadásokat tartsanak a partnereknek, a helyi önkormányzatoknak, a közösségeknek és a civil szervezeteknek. A falugondnoki szolgálat sokoldalú, a falugondnok munkája számos tevékenységet foglal magában az alapvető feladatoktól a szállítási feladatokon át egészen a kulturális szerepkör betöltéséig – vagyis mindent, ami a közösség életminőségének növelését szolgálja. E szolgáltatás különösen fontos a kis települések esetében.

A projekt során számos előkészítő rendezvényt szerveztek: tizenkét ötletgyűjtő és -tervező megbeszélést a projektmenedzsment tagjaival és két műhelymunkát a falugondnokságról. Továbbá a résztvevők két szakmai tanulmányútra is eljutottak: az egyikre Magyarországon került sor az ottani falugondnoki szolgálat megismerése céljából; míg a másikat Észak-Bácskában, Szerbiában, tartották, ahol a helyi kulturális, közösségi és civil rendszert tanulmányozták.

Egy 260 órás tréninget is szerveztek a falugondnokság témájában, ami lehetőséget nyújtott egyrészt a Bács-Kiskun megyei és

Csongrád megyei falugondnokok, másrészt az észak-bácskai önkéntes jövőbeli falugondnokok tapasztalatszerzésére.

Annak érdekében, hogy a falugondnokság határon átnyúló együttműködését hosszútávon elősegítsék, a projektpartnerek megjelentettek egy brosúrát a falugondnoki rendszer jogi, anyagi, oktatási és civil lehetőségeiről. Elkészült egy tanulmány is a szolgáltatások lehetőségeiről és megvalósíthatóságáról a határ menti régióban. A projekt végeredményét, vagyis a falugondnoki szolgálatot a közös munka során elfogadott elvek alapján vezették be Észak-Bácskában.

Partnerek:

Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, Kecskemét
 Mesna Zajednica Horgoš
 Öttömös Község Önkormányzata
 Mesna Zajednica Male Pijace

A projekt teljes költségvetése / 81,231.00 €
 EU-támogatás (IPA) / 69,046.35 €
 Projekt kezdete / 2010. 09. 01.
 Projekt vége / 2011. 08. 31.

*A falugondnokság
 növeli a közösség
 elszívnonalát*

Nemzetközi művészeti műhelyek – interkulturális dialógus (Az interkulturális megformálás törvénye)

A projekt fő célja a sokszínűség biztosítása volt az élet minden területén, beleértve azoknak a kreatív és művészi megközelítéseknek az elfogadását, jóváhagyását, amelyek az interkulturális kommunikáció megőrzését és fejlesztését célozták meg a 13 és 18 év közötti fiatalok körében. A projekt a kommunikációt olyan folyamatként mutatta be, mely során a fiatalokban erősödik a vágy a közös társadalmi problémák megoldása iránt.

A partnerek tíz műhelymunka (öt Szerbiában és öt Magyarországon) megszervezésével járultak hozzá a szabadidő minőségi eltöltéséhez és az ifjúság egészségének megőrzéséhez szükséges feltételek megteremtéséhez.

A művészeti foglalkozások során a fiatalok képzelőerőt igénylő, játékos és kreatív feladatokban próbálhatták ki magukat, például a színészet, a zene, a film, a fotózás, a művészi mozgásformák és a vizuális művészetek terén. Az elkészült műalkotásokat kiállításokon mutatták be Kishegyesen és Szentesen. A hagyományos műhelymunkákon kívül a két alapítvány olyan témákkal is foglalkozott, amelyek néhány kisközösségben élő fiatal számára problémát jelenthetnek.

Interaktív és nyílt beszélgetéseket, műhelymunkákat szerveztek, hogy körbejárják a rasszizmus, a családon belüli erőszak, az emberkereskedelem és a drogfogyasztás témáját. A résztvevők az említett témák mindegyikére igyekeztek megoldást találni,

illetve pozitív ellenpéldákat összegyűjteni. Az olyan témák, mint a rendszeres sport, a különbségek tiszteletben tartása, a nemek esélyegyenlősége és a hátrányos helyzetű személyek befogadása – hogy csak néhányat említsünk – szintén napirendre kerültek. A műhelymunka során felvett anyagból dokumentumfilmet készítettek.

A kis- és elzárt közösségekben különösen fontos lehetőséget kínálni olyan nyílt, interkulturális beszélgetésekre, ahol a fiatalok kortársaikkal és más nemzedékekkel együtt meg tudják beszélni problémáikat. Így biztosítható a harmonikus együttélés. A projektpartnerek jól megszervezett műhelymunkák és népszerűsítő tevékenységek sorozatával sikeresen kinyitották a kommunikáción alapuló társadalmi és közösségi élet ajtaját.

A kortársak és nemzedékek közötti interkulturális párbeszéd helyének megteremtése

Partnerek:

Asocijacija za razvoj opštine Mali Idoš

Szivárvány Alapfokú Művészeti Iskoláért Alapítvány,
Szentes

A projekt teljes költségvetése / 100,830.00 €

EU-támogatás (IPA) / 85,705.50 €

Projekt kezdete / 2010. 09. 01.

Projekt vége / 2012. 02. 28.

Civil szervezetek együttműködése, a térség interkulturális és turisztikai adottságainak fejlesztéséért

A projekt általános célja az aktív szociokulturális hálózatépítés támogatása, kiterjesztése és fejlesztése volt. E célokat olyan multikulturális események szervezésével igyekeztek elérni, melyek alapját a közös értékek, érdekek és tevékenységek képezik.

A partnerek közös innovatív intézkedéseket tettek a kulturális identitás és a turizmus előrelendítése érdekében egy új interkulturális fesztivál keretein belül, valamint a már meglévő fesztiválok újragondolásával. A partnerek részt vettek a kedvelt babfesztiválon Temerinben, a hagyományos aratónapokon Szenttamáson, és a szintén szenttamási Péter-Pál napi tamburafesztiválon. Ösztönözték a tematikus műhelymunkákat, szemináriumokat, a civil szervezetek bevonását, hogy megőrizzék a helyi közösségek identitását és hagyományait. A fent említett fesztiválokat egynapos műhelymunkákkal egészítették ki Temerinben és Szenttamáson. Ezekben az eseményekben a partnerek a projekt fő témáira irányították a figyelmet: a szociokulturális hálózatépítésre, a multikulturális identitásra és a közös értékekre. A projekt fontos elemét képezte a közös értékek és hagyományok népszerűsítése a regionális és nemzetközi szinten egyaránt.

Ennek érdekében közös promóciós terveket és anyagokat dolgoztak ki. A civil szervezetek számára különösen hasznosak voltak a projekt keretében vásárolt audiovizuális berendezések és a mobil infrastruktúra, melyek segítségével még sikeresebbé tehetik rendezvényeiket.

A fesztiválokkal és műhelymunkákkal a partnerek nagy sikerrel mozgósították a civil szférát és segítették elő a hálózatépítést a civil szervezetek képviselői között. A hivatalos és szabad programok pedig hozzájárultak a kulturális identitás megőrzéséhez.

Partnerek:

Opština Temerin - Prva Mesna Zajednica
Jánoshalma Város Önkormányzata
Opština Srbobran

A projekt teljes költségvetése / 79,095.00 €
EU-támogatás (IPA) / 67,230.75 €
Projekt kezdete / 2010. 08. 01.
Projekt vége / 2011. 09. 30.

*A multikulturális
identitás
megerősítése*

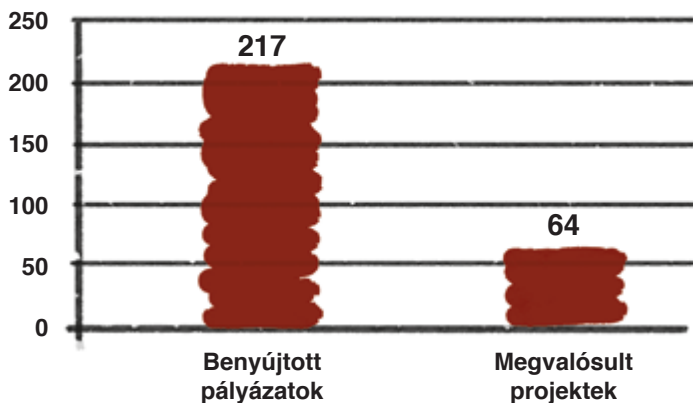
2. pályázati felhívás

2.1. Bevezető

A második pályázati felhívás előkészítő munkálatai 2010 harmadik negyedében fejeződtek be. A második pályázati felhívást 2010. november 15-én jelentették meg, a pályázóknak 2011. február 15-ig kellett benyújtaniuk pályázatukat a Program Közös Technikai Titkárságának (JTS). A formai és szakmai értékelést május végén fejezték be. A Közös Monitoring és Irányító Bizottság (JMSC) 2011. július 7-én hozott döntést. Az értesítéseket 2011. augusztus 3-án és 4-én küldték ki. A szerződések többségét a 2011. október 24-én tartott ünnepségen írták alá az Irányító Hatóság és a vezető kedvezményezettek (a partnerség nevében) képviselői. A jelentkezés és a kiválasztás folyamata – a pályázati felhívás kiírásától a pályázati döntésről értesítő levél kiküldéséig – összesen 8,5 hónapig tartott, a szigorú értelemben vett értékelés (formai, jogosultsági és szakmai értékelés) pedig nagyjából 3,5 hónapig. A jelentkezők nem nyújthattak be pályázatot a 221-es tevékenységi területre (oktatási együttműködés) a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában.

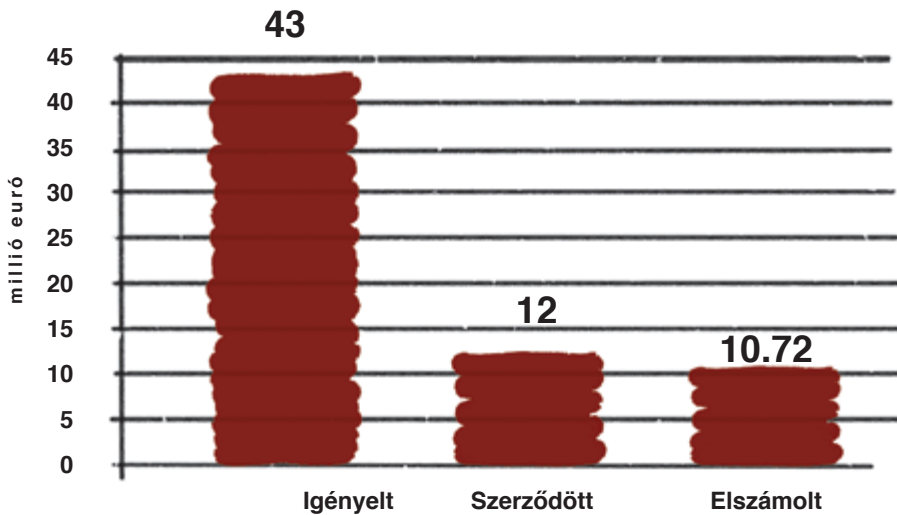
217 pályázat érkezett be a második pályázati felhívásra, közülük 69 projektet választottak ki társfinanszírozásra. Végül 67 szerződést kötöttek és 64 projekt valósult meg.

2. pályázati felhívás

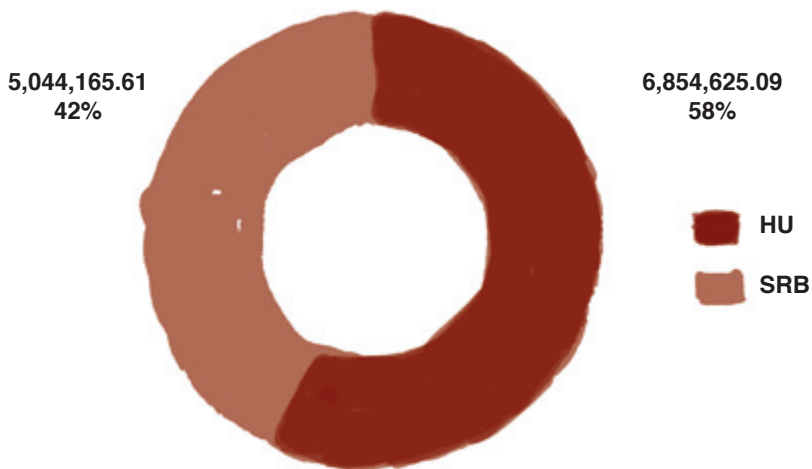
1. ábra. A benyújtott pályázatok száma összehasonlítva a megvalósult projektekével a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában

2. pályázati felhívás: igényelt, szerződött és elszámolt IPA-források

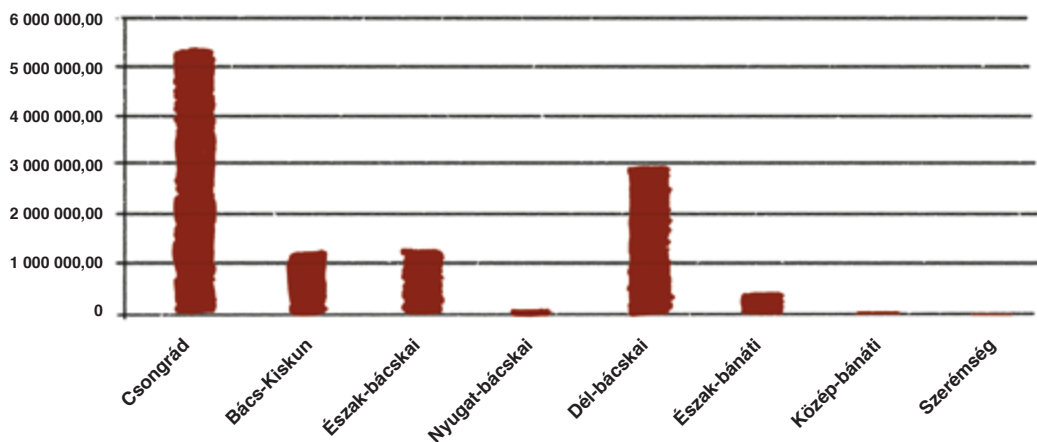
2. ábra: Igényelt IPA-források összege (összes pályázat) összevetve megvalósított projektek által leszerződött és elszámolt összegekkel a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában

A 2. pályázati felhívás megvalósult projektjei: A szerződött IPA-források országok szerinti eloszlása

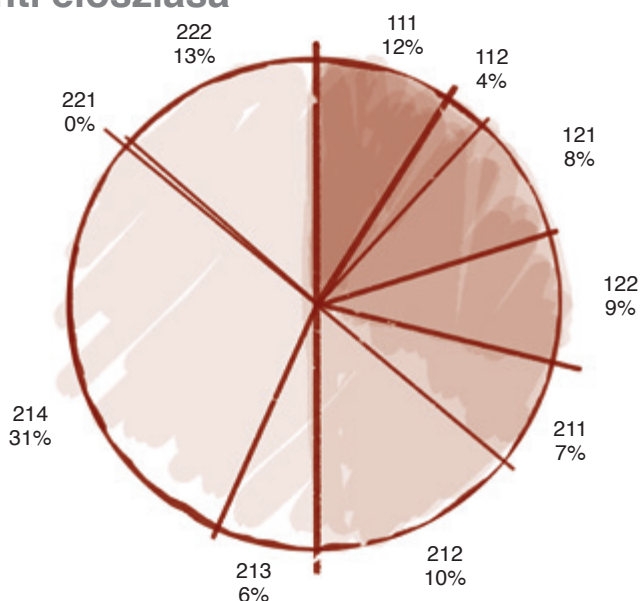
3. ábra. A szerződött IPA-források országok szerinti eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában (A tevékenységek leírását lásd a 16–18. oldalon.)

A 2. pályázati felhívás megvalósult projektjei: Az IPA-források eloszlása a NUTS III vagy azzal egyenértékű területi egységek szerint

4. ábra. A megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak területi eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában

A 2. pályázati felhívás megvalósult projektjei: A szerződött IPA-források tevékenységek szerinti eloszlása

5. ábra. A megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak tevékenységek szerinti eloszlása a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívásában (A tevékenységek leírását lásd a 16-18. oldalon.)

2.2. A támogatott projektek bemutatása

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
130	HUSRB/1002/111/113	KNESZECYC2	Szeged (Szőreg) – Törökkanizsa (Novi Kneževac) kerékpárút építése (2. szakasz)
131	HUSRB/1002/112/030	BORDER-CROSSING	Műszaki, gazdasági és környezeti feltételek megteremtése a magyar–szerb határszakaszon határátkelők megnyitására és fejlesztésére (figyelembe véve Szerbia tervezett EU-csatlakozását)
132	HUSRB/1002/112/141	SuSze pubtrans	Integrált tömegközlekedési rendszer létrehozása a Szabadka–Szeged régióban
133	HUSRB/1002/121/075	ARSENICPLATFORM	Arzén és ammónia az ivóvízben: határon átnyúló platform kialakítása a biztonságos vízért
134	HUSRB/1002/121/088	MERIEXWA	Belvízi monitoring, menedzsment és kockázatértékelés Délkelet-Magyarországon és Észak-Szerbiában (Távérzékelési és térinformatikai módszerek alkalmazásával)
135	HUSRB/1002/122/062	ToxFreeFeed	Kukorica alapú takarmányok élelmiszer-biztonságának növelése rezisztens hibridek, illetve a feldolgozási folyamat módosítása révén
136	HUSRB/1002/122/100	WITHOUT BORDERS	Környezetvédelem határok nélkül
137	HUSRB/1002/122/137	Noise Mapping	Stratégiai zajtérképezés és cselekvési terv
138	HUSRB/1002/122/195	SAFE	Az allergénmentes környezet támogatása
139	HUSRB/1002/211/043	COMPLEXIM	Komplex határon átnyúló tudástranszfer az innovációmenedzsmentért
140	HUSRB/1002/211/047	CompComp	Határon átnyúló kompetenciaalapú üzleti kapcsolatok kiépítése a számítástechnikában
141	HUSRB/1002/211/074	PSupISSMFirms	Az innovatív induló kis- és középvállalkozások szakmai támogatása
142	HUSRB/1002/211/094	SMEINT	A kis- és középvállalkozások nemzetköziesítése a határ menti régióban
143	HUSRB/1002/211/101	CBC Agro-Food	Klaszterépítési együttműködés az agrár-élelmiszeripari szektorban
144	HUSRB/1002/211/106	Advisor Net	Határokon átnyúló üzleti tanácsadói hálózat
145	HUSRB/1002/211/109	InnoInfo	InnoInfo: üzleti információs korlátok innovatív megszüntetése a szerb és magyar KKV-k között
146	HUSRB/1002/212/083	Towns in Puszta	A puszta kincsei. Egy régió – közös jövő
147	HUSRB/1002/212/107	Museum pass	Múzeumi útlevél
148	HUSRB/1002/212/111	Tiszaföldember	„Tisza, föld, ember” – határon átnyúló tematikus út a Tisza mentén
148	HUSRB/1002/212/123	CHI	Közös örökség alapú kezdeményezések a közös turizmusfejlesztésben
150	HUSRB/1002/212/157	MUTHER-2	Közös örökségünk és értékeink megőrzése közös célokért határokon át
151	HUSRB/1002/212/196	EXPO MONATUR	Középkori települések, kolostorok és a közös kulturális örökség bemutatása kiállításokon és a helyi közösségek turizmusa
152	HUSRB/1002/213/017	Hailnet	Megvalósíthatósági tanulmány a közös magyar–szerb jégvédelmi hálózatról
153	HUSRB/1002/213/050	CBR-GEM	Határon átnyúló regionális zöld gazdasági modell

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
154	HUSRB/1002/213/069	INTERRIS	A regionális stratégiai tervezés és régióközi innovációs stratégiai átvétele; Magyarországon a Dél-Alföldön és a Vajdaságban Szerbiában
155	HUSRB/1002/213/086	LearningRegion	Határon átnyúló tanuló régió: az egyetemek lehetséges szerepének vizsgálata a gazdasági fejlődésben, a magyar–szerb határ menti régióban
156	HUSRB/1002/213/096	JUAN	Közös városi és agglomerációs hálózat
157	HUSRB/1002/213/132	Gate to Europe	Kapu Európába: Tanulmányok egy potenciális határon átnyúló ipari park létrehozására
158	HUSRB/1002/213/143	FOCUS	Az együttműködés előmozdítása hálózatépítés révén a fenntartható regionális fejlődés érdekében a határ menti régiókban
159	HUSRB/1002/213/175	JCoSEC	Kis-és középvállalkozások együttműködése az export növelése érdekében
160	HUSRB/1002/214/036	OXIT	Az oxidatív stressztolerancia a növényeknél: a modellektől a fákig
161	HUSRB/1002/214/041	BIOGAS HU-SRB	A határon átnyúló biogázipar fejlesztése a biogáz nyújtotta lehetőségek, az oktatás, a kutatás és az innováció közös meghatározása révén
162	HUSRB/1002/214/044	CIRENE	Határ menti IKT kutatási hálózat
163	HUSRB/1002/214/045	BIOCEREAL	Gabonafélék nemesítése a hagyományos és a biogazdálkodás számára
164	HUSRB/1002/214/068	PHANETRI	Szántóföldi, ökológiailag biztonságos és folyamatosan méregtelenítő technológiák kifejlesztése biozöltségek termesztésére
165	HUSRB/1002/214/078	DEVTEGEN	Innovatív technológia kifejlesztése a női nemi szervek fertőzéseinek megelőzésére és kezelésére
166	HUSRB/1002/214/082	MultScler	Kutatási együttműködés a Multiplex Szklerózis betegség diagnosztizálási eljárásának fejlesztése érdekében határon átnyúló betegadatbázis és az első vajdasági liquor- és DNS-bank létrehozásával
167	HUSRB/1002/214/120	Feed-Pro-Food	Kutatási együttműködés egy innovatív haltáp kidolgozásáért népszerűsítve ezzel az egészséges élelmiszereket a régióban
168	HUSRB/1002/214/126	MOLTUMOR	Új molekuláris tumormarkerek meghatározása és diagnosztizálása egyéni gyógykezelés céljából
169	HUSRB/1002/214/133	RECODAC	A Szegedi Tudományegyetem és az Újvidéki Egyetem kutatási együttműködése a rákellenes gyógyszerek fejlesztése területén
170	HUSRB/1002/214/147	LACREMED	Egy enzimológiai (lakkáz alapú) szennyeződésmesztető termék és technológiai kifejlesztése
171	HUSRB/1002/214/148	AGROCRAFT	AGROCRAFT – A mezőgazdaság társítása a kézművességgel a versenyképesség növelése érdekében
172	HUSRB/1002/214/188	MATCROSS	Új anyagok alkalmazása a határon átnyúló régiók szennyezett területeinek környezetbarát technológiákkal történő költséghatékony kármentesítésére
173	HUSRB/1002/214/193	BANAMOCA	Epesav nanorendszerek mint molekulahordozók a gyógyszerészeti alkalmazásokban
174	HUSRB/1002/222/004	ICESEHU	A jégkorong fejlesztése szerb–magyar határon átnyúló együttműködés keretében
175	HUSRB/1002/222/022	Drugs	A kábítószer nem ismernek határokat
176	HUSRB/1002/222/024	SZE-SU CBN	Ismerjük meg szomszédainkat

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
177	HUSRB/1002/222/033	VoV	A falu hangja
178	HUSRB/1002/222/038	HU-SRB Events	Üdvözöljük a kultúrák sokszínű világában
179	HUSRB/1002/222/053	EUNITY	Határokon átnyúló közösségi programok szervezése
180	HUSRB/1002/222/058	BOK-MIL-PTP	A kétoldalú társadalmi kapcsolatok erősítése Bácsbokod és Nemesmilitics lakói között
181	HUSRB/1002/222/072	Cinema Contact	CINEMA CONTACT - a kultúrák közötti párbeszéd és a megértés elősegítése a határ menti régiókban a film segítségével
182	HUSRB/1002/222/077	Inter Pingpong	Határon átívelő, integrált asztalitenisz-program profi, amatőr és fogyatékkal élő játékosoknak
183	HUSRB/1002/222/119	TRADinBORD	Kulturális értékek megőrzése a média bevonásával határon átívelő együttműködés keretében
184	HUSRB/1002/222/127	RoD	A dobok ritmusa
185	HUSRB/1002/222/128	SF-ADA MSC	A zene a mi közös nyelvünk – Koncertek, zenei műhelymunkák és táborok Sándorfalván és Adán
186	HUSRB/1002/222/129	SHIPMILL	A Duna és az emberek
187	HUSRB/1002/222/138	PeopCult	Újszentiván – Törökkanizsa: Emberek a Kultúráért Együttműködés
188	HUSRB/1002/222/145	WARC2	Üdvözöljük a művészet és a kézművesség világában 2.
189	HUSRB/1002/222/146	CUBE	Kultúra határok nélkül
190	HUSRB/1002/222/159	BORDERLESSEUR	Kulturális tábor a régióban élő fiatal nemzetiségiek számára
191	HUSRB/1002/222/168	WHOSEMUSIC	Kié ez a zene?
192	HUSRB/1002/222/198	LIM-II	Nemzetközi művészeti műhely – a LIM-módszer nyilvános bemutatása
193	HUSRB/1002/222/212	ThePer	Közös színházi előadás: fókuszban a határ menti régióban élők

PROJEKTEK

2. Pályázati
felhívás

Szeged (Szőreg) – Törökkanizsa (Novi Kneževac) kerékpárút építése (2. szakasz)

Szeged és Törökkanizsa között a távolság mindössze 25 km, és a határ mindkét oldalán két-két település helyezkedik el közöttük: Újszentiván, Tiszasziget, Gyála és Szerbkeresztúr. A Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program egyik célkitűzése éppen az volt, hogy megerősítse a két ország közötti meglévő kapcsolatokat, vagy újakat teremtsen a közlekedési infrastruktúra-fejlesztés támogatásával. A három helyi önkormányzat megragadva e lehetőséget egy három szakaszból álló tervet dolgozott ki a településeket összekötő kerékpárút kiépítésére. A projekt első fázisát az első pályázati felhívásban valósították meg (HUSRB/0901/111/095), a harmadikra pedig a harmadik pályázati felhívásban került sor (HUSRB/1203/111/139). E projekt a teljes beruházás második szakaszára korlátozódik. A határoktól függetlenül a térségben élő emberek ugyanazokkal a problémákkal és örömeikkel találkoznak mindennapjaikban. E kistérség egységesítéséért tett erőfeszítések sarokköve tehát az infrastruktúra fejlesztése, így e kerékpárút megépítése is, a települések közötti kapcsolatot javítása érdekében. A partnerek a helyi lakosság hétköznapjait és ingázását kívánták megkönnyíteni, valamint új lehetőségeket szerettek volna nyújtani a kerékpáros turistáknak és a sport szerelmeseinek.

E projekt keretében a partnereknek a korábban megtervezett kerékpárút második szakaszát sikerült befejezniük, amely a magyar oldalon összeköti Szegedet a tiszaszigeti határátkelővel, a szerb oldalon pedig Gyáláig halad.

A bicikliút egyaránt hasznos a bringásoknak és a futóknak, akik sokkal nagyobb biztonságban érezhetik magukat, sőt így az autósok is gyorsabban, késedelem nélkül elérhetik céljukat. Természetesen a kerékpárút használata nemcsak biztonságos, hanem környezetbarát is, hozzájárul a légszennyezés csökkentéséhez.

Partnerek:

Újszentiván Község Önkormányzata
Tiszasziget Községi Önkormányzat
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 1,623,456.33 €
EU-támogatás (IPA) / 1,379,937.88 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 10. 31.

*A kerékpár út
használatát nemcsak
biztonságos, hanem
környezetbarát is*

Műszaki, gazdasági és környezeti feltételek megteremtése a magyar–szerb határszakaszon határátkelők megnyitására és fejlesztésére (figyelembe véve Szerbia tervezett EU-csatlakozását)

A magyar–szerb határrégióra elhelyezkedésének köszönhetően erősen hat a nemzetközi tranzitforgalom. E szerencsés helyzet számos lehetőséget kínál, melyek többsége mindaddig kiaknázatlan maradt, továbbá a gyors és zökkenőmentes határforgalom sem biztosított. A projektpartnerek éppen ezen szeretnének változtatni. Ezért a magyar–szerb határszakaszon a közúti átkelők megnyitásának és fejlesztésének műszaki, gazdasági és környezeti feltételeit feltérképező összehasonlító tanulmány elkészítése mellett döntöttek, hogy elősegítsék a jelenlegi helyzet megoldását, a határon átnyúló együttműködést, valamint a nemzetközi és regionális gazdasági, illetve kulturális fejlődést. A régió sikeres jövője ugyanis a személy-, áru-, szolgáltatás- és információáramlás függvénye. A határon átvivő együttműködés fő célja a jószomszédi viszony népszerűsítése, a stabilitás és biztonságérzet erősítése, valamint a két ország közös érdekeinek és harmonikus, kiegyensúlyozott, fenntartható fejlődésének elérése volt.

Partnerek:

Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
Bács-Kiskun Megyei Egyesülete
Skupština opštine Kanjiža

A projekt teljes költségvetése / 223,685.00 €
EU-támogatás (IPA) / 190,132,25 €
Projekt kezdete / 2011. 10. 01.
Projekt vége / 2012. 11. 30.

A partnerek kidolgoztak egy megvalósíthatósági hatástanulmányt, amit eljuttattak a régió érintett döntéshozóinak és intézményeinek, hogy mérlegeljék a magyar–szerb határszakasz határátkelőinek további fejlesztési lehetőségeit. A projekt az összehangolt határrégió felé vezető út nagyon fontos kezdeti lépése, mely ráirányította a figyelmet a jelenlegi helyzetre, feltárta a problémákat és megoldási lehetőségeket kínált a határon áthaladó személy- és áruforgalom gyorsabbá és zökkenőmentesebbé tételére.

A magyar-szerb határrégióra erősen hat a nemzetközi tranzitforgalom

Integrált tömegközlekedési rendszer létrehozása a Szabadka–Szeged régióban

Szabadka és Szeged több szálon is nagyon szorosan kötődik egymáshoz. A két város közötti ingázás mindennapos, természetes jelenség a térségben lakók többsége számára. Egy integrált tömegközlekedési rendszer könnyebbé, gyorsabbá és kényelmesebbé teszi az utazást a Szabadka–Szeged régióban. Az új integrált rendszer magában foglalja az összehangolt járatokat (vonat és busz), egy integrált elektronikus jegykiadó rendszert, valós idejű elektronikus utastájékoztató rendszert és a különböző tömegközlekedési vállalatok járatait összehangoló menetrendet. Az új rendszer alapját az utasszállítók és a közlekedésért felelős hatóságok szoros együttműködése jelentette. A határon átnyúló partnerség új hálózatát elektronikus irányítási, tervezési és információs platform támogatja, melynek bemutatásaképp 2012 novemberében Szabadkán elindították az integrált jegykiadás rendszerét, valamint elkészítettek egy tanulmányt a határon átívelő tömegközlekedésről, melyben javaslatokat is megfogalmaztak az új szolgáltatásokkal kapcsolatban a jelenlegi és jövőbeli igények értékelése alapján.

E projekt különösen jelentős a tömegközlekedés korszerűsítése terén. A megkezdett folyamat közvetve segíti az egész térség mobilitását és hálózatosodását kiemelt szerepet játszva a régió fejlődésében.

*Egyszerűbb,
gyorsabb és
kényelmesebb
tömegközlekedés*

Partnerek:

Javno preduzeće za prevoz putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju „Subotica-trans“, Subotica
Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft (Dél-alföldi
Regionális Közlekedésszervezési Iroda)

A projekt teljes költségvetése / 301,613,96 €
EU-támogatás (IPA) / 256,371,86 €
Projekt kezdete / 2011. 11. 01.
Projekt vége / 2013. 09. 30.

Arzén és ammónia az ivóvízben: határon átnyúló platform kialakítása a biztonságos vízért

A víz az egyik legfontosabb elem a földön. Víz alkotja az emberi test több mint kétharmadát, és csupán néhány napig élhetünk nélküle, így a tiszta ivóvíz valóban létszükséglet. Sajnos Magyarország és Szerbia lakosságának nagy része a megengedett határértékeknél magasabb arzén- és ammóniatartalmú vizet iszik. A magyarországi és szerbiai partnerintézményeket e nagyon lényeges egészségügyi probléma hozta össze.

A projekt célja egy olyan platform létrehozása volt, amely egy kutatóprogram keretében a kritikus ivóvízminőség problémájára kíván megoldást találni. Az egyetemek laboratóriumi és modelkísérletei (hogyan ellenőrzik az alapmechanizmusok különböző típusait és a technológiai egységek hatékonyságát) alapul szolgáltak az érintett környezeti tényezők, valamint az arzén és ammónia eltávolításában szerepet játszó egyéb szennyezőanyagok meghatározására. A projekt keretében tizenegy sikeres tendert folytattak le a laboratórium felszerelésére, valamint a mobil kísérleti üzemek beszerzésére, melyeket a határtérségben több helyszínen a talajvíz arzénmentesítésének vizsgálatára használnak. A partnerek több műhelymunkát és szakmai képzést is szerveztek, emellett nagy hangsúlyt fektetnek a nyilvánosság tájékoztatására.

Az eredmények és a megfogalmazott javaslatok terjesztésével igyekeztek felhívni a figyelmet a fennálló problémára. A projekt keretében megtartott szemináriumok teret biztosítottak az ötletek megosztására, a projekteredmények bemutatására, a középiskolákban szervezett tudománynépszerűsítő előadásokon pedig a diákokkal ismertették meg a problémákat.

Partnerek:

Eötvös József Főiskola
Univerzitet u Novom Sadu,
Prirodno-matematički fakultet

A projekt teljes költségvetése / 654,323.64 €
EU-támogatás (IPA) / 556,175.09 €
Projekt kezdete / 01. 11. 2011.
Projekt vége / 31.10. 2013.

*A tiszta
ivóvíz
létszükséglet*

Belvízi monitoring, menedzsment és kockázatértékelés Délkelet-Magyarországon és Észak-Szerbiában távérzékelési és térinformatikai módszerek alkalmazásával

A belvíz komoly veszélyt jelent Magyarországon, főként Csongrád megyében, valamint Szerbiában is, különösen Vajdaság északi részén. A projektpartnerek e kérdés fontosságát felismerve igyekeztek hosszú távú megoldást találni az évente visszatérő problémára.

A partnerintézmények műhelymunkákat szerveztek, elemezték a kutatási területet és a talajvíz szintjének pontos mérésére szolgáló lényeges tényezőket, akusztikus szenzorokat terveztek, huszonöt mérési pontból álló kúthálózatot állítottak fel, amely összegyűjti a talajvízadatokat, és azokat továbbítja az adatfeldolgozó egységhez, továbbá a határ mindkét oldaláról származó légi felvételeket elemezték. A projekt fontos eredménye egy internetalapú térképszoftver, amely a belvíz helyzetét ábrázolja a határ régióban. Mindemellett a belvízzel kapcsolatos tudományos eredmények egy

tanulmánykötetben jelentek meg.

A modern és a hagyományos eszközök, megközelítésmódok ötvözése jelentős változásokat hoz a belvízkezelés stratégiájában, és összehangolható az EU irányelveivel is. E projekt kiváló példája annak, hogyan segítheti elő a sikeres határon átnyúló tudományos együttműködés a környezeti és gazdasági fenntarthatóságot akár szélesebb körben is.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet,
Centar za prostorne informacije Vojvodine – CPIV
Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka

A projekt teljes költségvetése / 507,630.00 €

EU-támogatás (IPA) / 431,485.50 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 15.

Projekt vége / 2014. 01. 31.

*Hosszú távú
megoldás a
belvíz károk
megelőzésére*

Kukorica alapú takarmányok élelmiszer- biztonságának növelése rezisztens hibridek, illetve a feldolgozási folyamat módosítása révén

A kukorica világszerte a takarmányok egyik legfontosabb összetevője. Dél-Magyarország és Vajdaság éghajlati körülményei megegyeznek, s különösen kedvezőek a kukoricatermesztésre. E növényi kultúra nagy mennyiségben van jelen a határ mindkét oldalán, csupán a termesztett hibridek fajtái különböznek. A kukoricának sokféle gombapatogénje van, melyek mikotoxinjai különböző betegségi tüneteket váltanak ki a növényen, ezáltal csökkentve a termék minőségét, illetve a terméshozamot. A projekt egyik célja a régióban termesztett kukoricafajok rezisztenciaszintjének vizsgálata, hogy információkat szerezzenek a takarmány biztonságáról, illetve kiderítsék, mely fajok felelnek meg leginkább a régió éghajlati viszonyainak.

A projekt másik célkitűzése a kukoricahibridek gombafertőzöttségének és mikotoxinszennyezettségének vizsgálata mind a szántóföldön, mind a raktározás során. Mindemellett a kukorica és a belőle

készült takarmányok mikotoxin-tartalmának csökkentését célzó kezelések hatását is megvizsgálták.

A partnerek 10 magyarországi és 10 szerbiai kukoricahibriddel kísérleteztek ugyanabban az időszakban, és sikeres összehasonlító vizsgálatot végeztek.

Az eredmények hatása és alkalmazhatósága túlmutat a projekt időtartamán. Az állategészségügy javítása mellett az emberek az állati termékek fő fogyasztóiként szintén a projekt fontos hasznélvezői.

*A leggyakoribb
kukoricahibridek
rezisztenciaszintjének
vizsgálata*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni Fakultet
Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.
Naučni institut za prehrambene tehnologije
u Novom Sadu

A projekt teljes költségvetése / 342,990.00 €

EU-támogatás (IPA) / 291,541.50 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Környezetvédelem határok nélkül

Korunk társadalmában talán a média rendelkezik a legnagyobb hatalommal. A projektpartnerek ebből kívántak tőkét kovácsolni, a televízió erejét felhasználva hívták fel a figyelmet a környezet fenntarthatóságának kérdéseire. A projekt egyik célja az volt, hogy hosszú távú, kiegyensúlyozott együttműködés jöjjön létre a magyarországi Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft és a szerbiai Pannónia Alap között, hogy ráirányítsák a figyelmet a régió környezeti fenntarthatóságának közös szükségleteire, ösztönözzék a természeti értékek iránti közös felelősségvállalást, és segítsenek megértetni a térségben lakókkal a közös jövő építésének fontosságát. E célkitűzések szellemében többnyelvű filmsorozatot készítettek, amely bemutatja a határvidék természeti kincseit, környezeti problémáit, a lehetséges megoldásokat és a követendő jógyakorlatokat. Kiemelendő, hogy a partnerek a fiatalokat is bevonták a tevékenységükbe, amatőr fotóversenyt, ifjúsági médiatábort és utazó fényképkiallítást szerveztek, hogy ismertessék a környezeti veszélyeket és a régió természeti értékeit.

A projekt kiváló példája annak, miképpen hasznosítható a média hatalma a környezetvédelem érdekében. A közös munka természetesen közel hozta egymáshoz a résztvevőket, valamint hozzájárult a határon átnyúló hálózat kialakításához és a további együttműködéshez.

Partnerek:

Kecskeméti Televízió Nonprofit KFT
Fond „Panonija“

A projekt teljes költségvetése / 234,425.75€
EU-támogatás (IPA) / 199,261.88 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

*A média
hatalma a
környezetvédelem
érdekében*

Stratégiai zajtérképezés és cselekvési terv

Zajnak tekinthető minden olyan hanghatás, amely zavarja az egyén munkáját vagy pihenését, amelynek bizonyított negatív hatása van az életminőségre és az egészségre. Fizikai értelemben a zaj különböző intenzitású hangok összessége, és függ a környezeti feltételektől. Tekintettel az egészségre gyakorolt összetett hatására a környezeti zajt a fő környezeti problémák közé sorolják Európában, így a zajvédelem egyike az EU irányelveinek. Magyarország EU-tagállamként értékes tapasztalatokkal rendelkezik a zajjal kapcsolatos problémák terén, így az Újvidéki Egyetem a magyarországi Baja

segítségével dolgozta ki Újvidék zajtérképét. A magyarországi partner egy adatbázismodellt fejlesztett ki Baján a zajtérképezéshez szükséges adatok bevitelére, amelyet a szakértők Újvidéken is alkalmaztak.

A partnerek kétnapos képzéseket tartottak Újvidéken a környezeti zaj terén érdekeltek számára magyarországi szakemberek és a bajai önkormányzat képviselőinek részvételével.

A projekt keretében elkészített zajtérképek alapján az adatokkal és a zajtérképezéssel összhangban a partnerek cselekvési terveket is kidolgoztak Baján és Újvidéken egyaránt.

*A zajvédelem
az EU egyik
irányelve*

$$L_{day} = 10 \log \frac{1}{24} \left(12 \cdot 10 \frac{L_{day}}{10} + 4 \cdot 10 \frac{L_{evening} + 5}{10} + 8 \cdot 10 \frac{L_{night} + 10}{10} \right)$$

Partnerek:

Baja város Önkormányzata

Tehnološki fakultet, Univerzitet u Novom Sadu

A projekt teljes költségvetése / 335,270.00 €

EU-támogatás (IPA) / 284,979.50 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 02. 28.

Az allergénmentes környezet támogatása

A parlagfű-allergia széles körben elterjedt betegség, mely sokakat érint és akadályoz. A parlagfű-koncentráció szezonális növekedése Magyarországon és Szerbiában is komoly problémát jelent. E növény nem ismer határokat, így a projektpartnerek határon átnyúló közös megoldást kerestek, és sikeresen meg is valósították céljukat: a környezeti viszonyok javítását Vajdaság és Bács-Kiskun megye (Baja) területén a parlagfű további terjeszkedésének megelőzésével. A projekttevékenységek magukba foglalták a parlagfű mechanikai és vegyi kezelését, a levegő pollenkoncentrációjának mérését, az adatgyűjtést, a célcsoport oktatását és tudatosságának növelését, valamint a közösség tájékoztatását a parlagfű negatív hatásairól. A partnerek a terveknek megfelelően több településen is megkezdték a parlagfű irtását, valamint mérőállomásokat helyeztek el a programterületen, hogy releváns információkhoz jussanak a levegő pollenszennyezettségéről. A projekt befejezése után a régióban csökkent a parlagfűpollen mennyisége, főként Zomborban, ahol 2013 augusztusában a projektet megelőző időszak értékeihez képest több mint 50%-kal alacsonyabb értéket mértek.

A projekt egy olyan közös probléma megoldását kísérte meg, amelyen csak közös erővel lehet változtatni. A kemény munka eredményei közül kiemelhetőek a megbízható és naprakész légszennyezési adatok, a magasabb fokú tudatosság a határvidék lakossága körében, az új személyes és szakmai kapcsolatok a hatóságok között és végül, de nem utolsósorban a jobb életszínvonal.

Partnerek:

Pokrajinski sekretarijat za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine

Fond „Evropski poslovi“ Autonomne Pokrajine Vojvodine
Baja város Önkormányzata
Grad Sombor

A projekt teljes költségvetése / 390,349.90 €

EU-támogatás (IPA) / 331,797.42 €

Projekt kezdete / 2011. 10. 01.

Projekt vége / 2013. 09. 30.

A parlagfű nem ismer határokat, így a partnerek határon átnyúló megoldást kerestek

Komplex határon átnyúló tudástranszfer az innovációmenedzsmentért

A COMPLEXIM – Komplex határon átnyúló tudástranszfer az innovációmenedzsmentért projekt céljaként a szerbiai és magyarországi innovációval foglalkozó cégek és szervezetek együttműködésének elősegítését jelölték meg. A projekt alapötlete az volt, hogy a résztvevők osszák meg egymással szakértelmüket és tudásukat a professzionális innovációmenedzsmenttel kapcsolatban az innovatív cégek és szervezetek feltérképezése által, miközben tájékoztatják őket a technológiatranszfer, valamint az ipari és akadémiai K+F együttműködések lehetőségeiről.

A partnerek a 18 hónapig tartó projekt során az innovatív módszerekről szerveztek képzéseket, továbbá üzleti találkozókát és konferenciákat rendeztek, hogy segítsenek a résztvevőknek új üzleti kapcsolatokat létesíteni és tapasztalatokat cserélni. Emellett feltérképezték a kutatásba bevont KKV-kat és szervezeteket, interjúkat készítettek velük, kérdőíves vizsgálatot végeztek, valamint kidolgoztak egy közös tananyagot.

A projekt megvalósítása során a partnerek tökéletesítették képességeiket

és szakértelmüket a professzionális innovációmenedzsment terén. Mindemellett a részvevő vállalatok és szervezetek megismerkedtek a határon átnyúló technológiatranszferrel és a K+F-tevékenységekkel. A projekt minden egyes eredménye a térség gazdaságának fellendítését segítette.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu
Magyar Innovációs Szövetség
Szegeci Tudományegyetem
Poslovní inkubator Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 158,060.00 €
EU-támogatás (IPA) / 134,351.00 €
Projekt kezdete / 2011. 11. 01.
Projekt vége / 2013. 04. 30.

*A professzionális
innovációmenedzsmenttel
kapcsolatos tudás
megosztása, az innovatív
cégek és szervezetek
feltérképezése*

Határon átnyúló kompetenciaalapú üzleti kapcsolatok kiépítése a számítástechnikában

Az új üzleti kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlen a potenciális partnerekkel kapcsolatos információk megszerzése, ám ez a feladat igen nagy kihívás elé állítja a cégeket, ha a lehetséges üzletfél székelye egy idegen országban van. A CompComp projekt célul tűzte ki, hogy megoldást kínáljon erre a nehézségre. A partnerek fő célja az volt, hogy új üzleti kapcsolatokat létesítsenek a Vajdasági ICT Klaszter és a szegedi Szoftveripari Innovációs Pólus Klaszter tagsága körében végzett kompetenciautatós alapján. A vajdasági és a szegedi klaszterek egyaránt rendelkeznek kidolgozott módszertannal a tagvállalatok kompetenciájának és különböző piaci szegmensekben való jelenlétének mérésére.

A partnerek képzéseket szerveztek a szellemi tulajdon védelmével, jogi kérdéseivel kapcsolatban az információs technológiák területén, hogy segítsék az iparág határ menti szereplőit. Készítettek egy kompetenciaértékelő kérdőívet és egy online alkalmazást az eredmények kiértékelésére. Ötvenegy

kitöltött kérdőívet sikerült begyűjteniük, és a meglévő szakmai, illetve üzleti kompetenciákat elemezték, majd az eredmények alapján létrehozta egy kompetencia-adatbázist, amit a tagvállalatok rendelkezésére bocsátottak. A projekt ily módon járult hozzá új üzleti kapcsolatok születéséhez, és közvetve új munkahelyek megnyitását is segítette.

Partnerek:
Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség
Közhasznú Egyesület
Univerzitet u Novom Sadu
Vojvođanski IKT klaster
Regionalna Agencija za razvoj malih i srednjih
preduzeća „Alma Mons“ doo, Novi Sad

Projekt weboldala:
<http://www.compcomp.hu>

A projekt teljes költségvetése / 109,948.53 €
EU-támogatás (IPA) / 93,456.26 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2012. 12. 31.

*Új, határon
átnyúló kapcsolatok
létesítése
kompetenciautatós
alappján*

Az innovatív induló kis - és középvállalkozások szakmai támogatása

Általános jelenség, hogy a határ régiókban alacsonyabb a vállalkozások száma, mint az országok belsejében. Sőt, e cégek többsége kis- és középvállalat (KKV), és nagyobb részük rövid működés után megszűnik, mert nem rendelkezik megfelelő szakmai háttérrel és infrastruktúrával. A térségben születő innovatív ötletek így nem juthatnak el a megvalósulásig. A projekt magyarországi és szerbiai résztvevői szerettek volna változtatni a fennálló helyzeten, egy olyan jövőt álmotdta meg, ahol minden innovatív ötlet sikeres terméké vagy szolgáltatássá fejlődik. Segíteni kívánták a határtérségben működő kezdő innovatív KKV-kat, hogy saját versenyképességük növelésével az egész régiót fejlesszék. A partnerek a projekt részeként létrehoztak egy virtuális inkubátort és egy háromnyelvű weboldalt 25 regisztrált céggel. Továbbá képzéseket szerveztek a KKV-k képviselőinek a határ mindkét oldalán, ahol a résztvevők új ismereteket sajátíthattak el a projektekkel, az innovációval, a menedzsmenttel, a pénzügyekkel, a számvittel, a marketinggel, az inkubátorokkal és az üzleti tervezéssel kapcsolatban.

A projekt megvalósítása során a partnerek felismerték, hogy a határvidék kis- és középvállalatainak legnagyobb problémái az alacsony színvonalú piacutatásból, a hatástalan marketingből és az új technikák megkésett bevezetéséből fakadnak. A tréningeken részt vevő cégképviselők megszerzett tudásukkal most már képesek leküzdeni ezeket a gyengeségeket és sikeresebbé tenni vállalkozásukat. A képzések további fontos eredményeiként könyvelhetőek el az új üzleti kapcsolatok.

A kezdő innovatív KKV-k támogatása, hogy versenyképességük növelésével az egész régiót fejlesszék

Partnerek:

Majsa Alapítvány, Kiskunmajsa

Grad Zrenjanin

Tiszasziget Községi Önkormányzat

A projekt teljes költségvetése / 99,570.00 €

EU-támogatás (IPA) / 84,634.50 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2012. 08. 31.

A kis- és középvállalkozások nemzetköziesítése a határ menti régióban

A projekt magyarországi és szerbiai vállalkozások fejlődését kívánta támogatni tudástranszfer segítségével, illetve növelni szerette volna a határon átvívelő üzleti kapcsolatok számát. E célkitűzés elérése érdekében számos tevékenységet valósítottak meg. A munka kezdetén a partnerek közös kérdőíves kutatást végeztek a határ régióban működő KKV-k helyzetéről. A kérdőív eredményei alapján pedig készítettek egy közös tanulmányt, majd bemutatták következtetéseiket.

A partnerek továbbá képzéseket, szemináriumokat és találkozót szerveztek, ahol a legfontosabb témák a coaching, a marketing és a klasztermenedzsment voltak. Emellett B2B üzleti találkozót tartottak Szegeden, ahol a magyarországi és szerbiai KKV-k képviselői megvitatták közös üzleti tevékenységeiket. Összesen 400 cég vett részt a projekt különböző programjain, megosztották egymással jógyakorlataikat, fejlesztették vezetési készségeiket, új üzleti kapcsolatokat létesítettek, és fontos lépéseket tettek a régió nemzetköziesítése felé.

Tudástranszfer
a magyar és
szerb
vállalkozások
fejlesztéséért

Partnerek:
Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Regionalna privredna komora Subotica

A projekt teljes költségvetése / 113,784.00 €
EU-támogatás (IPA) / 96,716.40 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 06. 30.

Klaszterépítési együttműködés az agrár-élelmiszeripari szektorban

Magyarország és Szerbia határ menti térsége jellemzően mezőgazdasági vidék elenyésző ipari tevékenységgel, így a mezőgazdaság korszerűsítése semmiképpen sem hagyható figyelmen kívül. A gazdaság fejlesztését célzó programok a hangsúlyt mégis általában a csúcsparágákra helyezik, és a mezőgazdaságot kedvezőtlen helyzetben hagyják. Éppen ezért, nagyon lényeges lehetőséget tenni az agrár-élelmiszeripari szektorban tevékenykedő cégeknek is, hogy részesüljenek a gazdasági támogatási programokból, ez pedig leginkább klaszterek létrehozásával és hatékony határon átnyúló együttműködéssel érhető el. E folyamat javíthatja az üzleti együttműködési lehetőségeket az agrár-élelmiszer szektorban, mely természetesen kihat más iparágákra is. A projektpartnerek a vállalkozások és gazdák körében népszerűsítették a klaszteralapú együttműködést, közös képzéseket, konzultációkat és üzleti találkozókat szerveztek, melyek során a résztvevők átfogó képet kaphattak a magyarországi Kincses Bácska Klaszter klaszterépítési tapasztalatairól, megismertek az általános háttér-

információkkal, továbbá hasznos gyakorlati tanácsokat kaptak arra vonatkozóan, hogyan hozzanak létre klasztereket, és miképpen lehet hatékony az üzleti együttműködés. Mindannyian megegyeztek abban, hogy akkor érhető el a siker, ha a jó minőségű termék az élelmiszer-termelők szoros együttműködésével társul.

*Akkor érhető el
siker, ha a jó
minőségű termék
az élelmiszer-
termelők szoros
együttműködésével
társul*

Partnerek:
Baja Város Önkormányzata
Opština Kikinda
Vojvodanski fond za razvoj

A projekt teljes költségvetése / 121,210.00 €
EU-támogatás (IPA) / 103,028.50 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 04. 30.

Határon átnyúló üzleti tanácsadói hálózat

E projekt komoly érdeme, hogy magasabb szintre emelte az együttműködést a munkaerőpiac szereplői között. A tanácsadói hálózat fő célkitűzése az volt, hogy üzleti és oktatási kapcsolatok létesítésével és erősítésével fejlessze az illetékesek együttműködését a versenyképesség és foglalkoztatás terén a határrégióban. A program célcsoportjai, a KKV-k, a határtérségben sikeresen működő klaszterek, a startup vállalatok, középiskolások és munkanélküliek, korszerű tudással és a sikeres üzleti együttműködéshez nélkülözhetetlen készségekkel vértették fel magukat. A partnerek nagyon hasznos műhelymunkákat szerveztek A határon átnyúló munkaerőpiac jelenlegi kihívásai címmel mindkét országot érintett szereplőinek részvételével. A projekt részeként Szabadkán nagy sikerrel tartották meg a Karrier Napokat. A program különlegessége az volt, hogy ötvözték a piackutatást, az elemzést, a képzéseket, a konzultációkat, a tapasztalatcseréket és a hálózatépítést.

Partnerek:

Otvoreni univerzitet Subotica

Nacionalna služba za zapošljavanje, Subotica

Álláskereső Egyesületeinek Bács-Kiskun Megyei

Szövetsége

DAR „A Dél-alföldi Régióért” Nonprofit Közhasznú Kft.

Közép-Kelet-Európai Rekreációs Társaság

A projekt teljes költségvetése / 185,778.00 €

EU-támogatás (IPA) / 157,911.30 €

Projekt kezdete / 2011. 12. 01.

Projekt vége / 2012. 11. 30.

*Piackutata's,
elemze's, képzések,
konzultációk,
tapasztalatcsere
és hálózatépítés*

InnoInfo: üzleti információs korlátok innovatív megszüntetése a szerb és magyar KKV-k között

Az üzleti életben az információ az egyik legnagyobb érték. Az InnoInfo projekt épp ezért a szükséges információk megszerzésében segített a vállalkozásoknak, illetve lehetőséget biztosított számukra, hogy partnereket keressenek, ismerhessenek meg a szomszédos országokban. Amennyiben a cégek sikereket érnek el a szomszédos országok piacán, nagyobb eséllyel indulnak a nemzetközi mezőnyben, így a projekt arra ösztönözte a résztvevőket, hogy tegyék meg az első lépést a nemzetközi siker felé.

A magyarországi és szerbiai partnerek a határregiói vállalkozóinak egy információs központot hoztak létre. A rendszer fő célja az volt, hogy megkönynyítse a cégek közötti együttműködést a határ menti területeken. A program részeként ECDL- és EBCL-képzéseket szerveztek, dokumentumfilmet és egy rövid, egyperces reklámfilmlet forgattak a projektről, hogy népszerűsítsék a partnerek szolgáltatásait, és növeljék a projektben résztvevő kamarák ismertségét. Emellett a magyarországi és szerbiai vállalkozóknak készítettek egy kétnyelvű közösségi oldalt is.

A projekt leglátványosabb eredménye a kishegyesi információs és oktatóközpont megalapítása és az annak helyet adó épület felújítása volt. A látható eredmények mellett megemlítendő még az új kapcsolatok, a tudásgyarapodás és a megnövekedett versenyképesség is.

Partnerek:

Magyar–Szerb Kereskedelmi és Iparkamara
Opština Mali Idoš

Projekt weboldala:

<http://www.mszyk.hu/innoinfo>

A projekt teljes költségvetése / 146,481.00 €

EU-támogatás (IPA) / 124,508.85 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 02. 28.

*Az üzleti életben
az információ
az egyik
legnagyobb érték*

A puszta kincsei. Egy régió – közös jövő

A magyar–szerb határ régió közös kultúrával és örökséggel rendelkezik. E projekt pedig éppen ezért a közös kulturális örökségben rejlő lehetőségek után kutat. A kiskunhalasi Thorma Múzeum a szabadkai Városi Múzeummal együtt jól célzott rendezvények sorával, nagy látogatottságnak örvendő kiállításokkal és érdekes reklámanyagokkal hirdette a közös örökség ápolásának szükségességét. A határ két oldalán elhelyezkedő partnermúzeumok felismerték, hogy a régió idegenforgalmi fejlesztésének szilárd alapját képezhetik a közös természeti és kulturális értékek, valamint a hagyományok iránti közös felelősségvállalás is.

A partnerek Városok a pusztában – A kiskunhalasi járás és az észak-bácskai körzet kulturális értékei címmel az alföldi városok építészetét és kulturális örökségét bemutató kiállítást szerveztek. Továbbá egy alapos kutatásra épülő érdekes kiállítási katalógust szerkesztettek négy nyelven a helyi és nemzetközi közönségnek, látogatóknak. A projekt keretében a fiatalabb generáció is lehetőséget kapott a tanulásra. A két múzeum a kiállítást izgalmas oktató és szórakoztató tevékenységgel, az óvodás és iskolás gyermekeket megcélzó Játéknappal egészítette ki. Az így létrejött anyagból vándorkiállítást rendeztek Magyarországon és Szerbiában egyaránt. A projekt hosszan tartó eredménye az a kulturális tematikus útvonal,

amely Pirtótól Kelebiáig a térség építészeti örökségére fókuszál. A partnerek mindemellett egy nagyon sikeres konferenciát is tartottak Szabadkán a szecesszióról, előadásokat szerveztek a kiállításokkal és a tematikus úttal kapcsolatban, valamint műhelymunkákat rendeztek a turisztikai és kulturális szervezetek képviselői számára.

A határon átnyúló projekt partnerei egy életképes és fenntartható módszert fedeztek fel arra, hogy összekössék a hagyományos múzeumi tevékenységeket, valamint a közös kulturális és építészeti örökség megőrzését a régió idegenforgalmi vonzerejének növelésével. Információkat gyűjtöttek érdekes és fontos helyszínekről, összeállítottak egy oktató és népszerűsítő üzenetet, és mindezzel sikerült felkelteniük a turisták érdeklődését. A kulturális értékek kiemelésével a projekt hozzájárult a turizmusból származó bevételek növeléséhez a határtérségben.

Partnerek:
Kiskunhalas Város Önkormányzatának Thorma János Múzeuma
Gradski muzej Subotica

A projekt teljes költségvetése / 241,744.62 €
EU-támogatás (IPA) / 205,482.92 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

*A közös kulturális,
építészeti örökség
megőrzése és a régió
idegenforgalmi
vonzerejének növelése*

Múzeumi útlevél

A projektpartnerek felismerték, hogy a magyar–szerb határrégió idegenforgalmának a legnagyobb problémája az, hogy hiányoznak a hozzáférhető információk a térség látványosságairól. E régió különösen gazdag kulturális és természeti értékekben, történelmileg jelentős településekben és műtárgyakban, valamint megőrzött hagyományokban. A térség múzeumai mégis viszonylag ismeretlenek a helyi és külföldi látogatók körében. Ebből fakad az alacsony látogatószám, amely negatívan hat az idegenforgalmi bevételekre is. Másrészt, mindennek következtében az emberek elszalasztják annak a lehetőségét, hogy érdekes tényeket és helyeket ismerjenek meg a régióban.

A hasonló adottságoknak köszönhetően a határ két oldala könnyedén összekapcsolható tematikus turistautakkal, amelyek kiválóak arra, hogy javítsák a régió idegenforgalmi imázsát. A projektnek sikerült fejlesztenie a határvidék múzeumainak együttműködését és integrációját. A két intézmény különösen fontosnak tartotta a bekapcsolódást a nemzetközi turizmus vérkeringésébe és a régió idegenforgalmi versenyképességének növelését.

A partnerek létrehoztak egy 53 múzeumból álló hálózatot Magyarországon és Szerbiában, valamint megalkották a múzeumi útlevelet, amely számos kedvezményt kínál használóinak a magyar–szerb határrégióban.

Partnerek:
DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza
Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit
Közhasznú Kft.
Muzej grada Novog Sada

Projekt weboldala:
<http://museumpassdkmt.eu/>

A projekt teljes költségvetése / 214,190.00 €
EU-támogatás (IPA) / 182,061.50 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 06. 30.

Mindezek mellett a partnerek egy kiadványt is készítettek a határ menti múzeumokról, amely rendszerezett, alapos és hasznos ismeretekkel szolgál a térség történelmi, hagyományos, kulturális és építészeti kincseiről. Vonzó és informatív weboldaluk öt nyelven népszerűsíti a múzeumokat. A projekt eredményeképpen elektronikus érintőképernyős terminálokat helyeztek el az intézményekben, amelyek információt nyújtanak a múzeumokról, és újabb célpontokat javasolnak.

A partnereknek sikerült elérniük a céljukat, hogy gyümölcsöző, határon átnyúló együttműködést létesítsenek a múzeumok között. Az intézmények feltérképezése után készítették el közös terméküket, a múzeumi útlevelet, amely arra ösztönzi a turistákat, hogy látogassák meg a programban résztvevő többi intézményt is, ismerkedjenek meg a szomszédos országok történelmével és kultúrájával. E kezdeményezés kedvezően befolyásolja az egész régió idegenforgalmát, valamint a kulturális, történelmi örökség hasonlóságaira fókuszálva erősíti a toleranciát és a multikulturalizmust.

53 múzeumból álló
hálózat
Magyarországon
és Szerbiában

„Tisza, föld, ember” – határon átnyúló tematikus út a Tisza mentén

A Tisza kapocs Magyarország és Szerbia között. Századok óta alakítja a régió életét, de sajnos nem kapja meg a neki kijáró turisztikai figyelmet. Éppen ezért a Tisza menti települések érdekes és jelentős helyszíneiről gyűjtött információkat a három partner, s egy határon átnyúló tematikus utat hoztak létre, mely kiemeli a közös művelődéstörténeti jellegzetességeket, és vonzó, mai helyszíneket mutat be tizenkét Alsó-Tisza menti településen, Csongrádon, Szentesen, Ópusztaszeren, Hódmezővásárhelyen, Deszken, Röszkén, Horgoson, Magyarkanizsán, Zentán, Adán, Moholon és Óbecsén.

A kezdeti kutatás és információgyűjtés után a partnerek kidolgozták a közös értékek katalógusát, amely alapján turisztikai témájú tanulmányt, illetve marketingtervet készítettek, de ugyancsak e katalógus képezte az idegenforgalmi weboldaluk és vándorkiállításuk alapját. Az együttműködést és a kulturális tematikus út munkálatait egy nagyon informatív útikönyv koronázta meg, mely számba veszi a régió jelentős úti céljait, építészeti és kulturális értékeit, továbbá javaslatokat is tartalmaz három napos utakra, kerékpártúrákra, tökéletes folyóparti piknikező helyekre, történelmi és építészeti emlékművekre vonatkozóan, vagy a térség specialitásaira, például az őrölt fűszerpaprikára. A kiadvány magyarul, szerbül és angolul egyaránt megjelent. A projekt nem

csak a turisták figyelmét igyekezett felkelteni, hanem a szerbiai partner középiskolás diákoknak is szervezett tábort a létrehozott tematikus út mentén, így a fiatalabb generáció is megismerhette saját régiójának kincseit. A hangsúlyt Magyarország és Szerbia kulturális hasonlóságára helyezték, hogy ezzel is megkönnyítsék a kultúrák és nemzetek közötti párbeszédet, táplálják a régió nagyszerű természeti értéke, a Tisza iránti tiszteletet. A régió rejtett történelmi és természeti kincseinek feltárásával és népszerűsítésével számos szemet gyönyörködtető turista-látványosság vált láthatóvá.

Partnerek:

Magyar Nemzeti Levéltár, Szeged

Délvidék Ház Közhasznú Nonprofit Kft., Szeged
Istorijski arhiv Senta

A projekt teljes költségvetése / 199,800.00 €

EU-támogatás (IPA) / 169,830.00 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 04. 30.

*A Tisza kapocsa
Magyarország és
Szerbia között*

Közös örökség alapú kezdeményezések a közös turizmusfejlesztésben

A projektpartnerek a Szeged–Szabadka–Zombor határon átnyúló turisztikai mikrorégió megalkotását tűzték ki célul. Az a vízió vezérelte őket, hogy a rivalizálás helyett az együttműködés, a partnerség és a közös határon átnyúló idegenforgalmi programok érhetnek el sikert. Felismerték, hogy a régió három legnagyobb városának közös érdeke, hogy egyikük se legyen a turisták egynapos úti célja. A projekt alapötlete az volt, hogy készítsenek egy közös fejlesztési stratégiát, amit meg is valósítanak az idegenforgalmi kiállításokon és vásárokon való közös szereplések, promóciós anyagok és közös eszközfejlesztések révén.

A partnerek először a partnerkapcsolat alapját képező közös értéket határozták meg. A szecessziós építészetben találták meg azt a kiaknázatlan közös potenciált, amelyet a további turisztikai kezdeményezések építőkövévé tettek. A projektpartnerek elkészítettek egy közös idegenforgalmi stratégiát, és tanulmányokat közöltek a dél-alföldi és vajdasági szecesszióról, valamint a határon átnyúló idegenforgalmi együttműködésekről az Európai Unióban. Emellett filmet forgattak Szeged, Szabadka és Zombor szecessziós értékeiről, kidolgoztak egy szecessziós kedvezménykártyát, kiállításokat, képzéseket, tanulmányutakat szerveztek, továbbá közösen jelentek meg a magyarországi és szerbiai idegenforgalmi kiállításokon,

vásárokon. Érintőképernyős információs terminálokat is elhelyeztek a városokban, hogy mindenki számára elérhetővé tegyék a legfontosabb épületekkel és helyszínekkel kapcsolatos információkat. Az egyenlő esélyek szellemében Szabadka és Szeged főterén épületmakettek helyeztek el a vakok és gyengén látók számára.

E projekt kiválóan példázza a határ menti turizmus együttműködő és befogadó szemléletű megközelítését. Az ötletek megosztásával és a közös stratégiai tervezéssel a két partnerintézmény sikeresen gazdagította a két ország turisztikai kínálatát közös programokkal, melyek a két állam hasonlóságát hangsúlyozták.

Partnerek:

Szeged és Térsége Turisztikai Nonprofit Kft.
Grad Subotica

Projekt weboldala:

http://www.ipa-chi.com/?page_id=8

A projekt teljes költségvetése / 227,749.96 €

EU-támogatás (IPA) / 193,587.46 €

Projekt kezdete / 2011. 12. 01.

Projekt vége / 2013. 03. 01.

*A két ország
hasonlóságainak
kiemelése*

Közös örökségünk és értékeink megőrzése közös célokért határokon át

E projekt a MUTHER CSNB – Csongrád megye és Észak-Bánát határ menti régióinak közös öröksége (HUSRB/0901/212/038) folytatásaként a már meglévő látványosságokra építve, területi kiterjesztéssel, egy új pillérrel gazdagította a régió közös örökségét. A projekt ötvözte a kulturális örökség megőrzését, a meglévő kulturális helyszínek renoválását, valamint a hagyományokat felelevenítő és megünneplő rendezvényeket. A partnerek külön gondot fordítottak tevékenységük népszerűsítésére a médiában való megjelenéssel, brosúrákkal, szórólapokkal és plakátokkal. A népszerű népművészeti fesztiválok, mint a törökkanizsai Nemzetközi Gasztronómiai Fesztivál, a verbászi Pannon Fesztivál, a tiszaszigeti Májusi Fesztivál, vagy a deszki Európai Népművészeti Fesztivál és Tradicionális Szerb Esküvő Fesztivál látogatók ezreit vonzották nem csak a helyi közösségekből, de a régióból és a szomszédos országokból is. A népművészeti és hagyományörző rendezvények mellett a deszki és verbászi partnerek szemináriumok és műhelymunkák keretében próbálták feleleveníteni és népszerűsíteni a népművészeteket, illetve a hagyományos kézműves termékeket. A projekt nagy hangsúlyt fektetett az élénk közösségi élet fenntartásához nélkülözhetetlen kulturális és hagyományos

helyszínek megőrzésére és felújítására. Így renoválták a törökkanizsai ortodox templomot, valamint egy szabadtéri halászkiláttással és vonzó kísérőrendezvényekkel bővítették a tiszaszigeti szabadtéri múzeumot. A projektpartnerek moziberendezést is vásároltak Törökkanizsán, és gyarapították a deszki Bánát Múzeum gyűjteményét, hogy még változatosabbá és funkcionálisabbá tegyék a már meglévő találkozóhelyeket. E projekt kiváló példája annak, miképpen építhető ki és tartható fenn egy határon átnyúló hálózat, partnerkapcsolat. Két országból öt szervezet fogott össze, és dolgozott együtt majdnem négy éven keresztül, hogy elérje közös céljait. A partnereknek színes programjaikkal sikerült megőrizniük kulturális örökségüket, és ösztönözték a multikulturalizmust a régióban.

Partnerek:

Deszki Település-Üzemeltetési Nonprofit Kft.
Bánát Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület
Tiszasziget Községi Önkormányzat
Opština Novi Kneževac
Opština Vrbas

Projekt weboldala: www.csnb.eu

A projekt teljes költségvetése / 275,199.00 €
EU-támogatás (IPA) / 233,919.15 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 10. 31.

*A kulturális örökség
megőrzése és a
multikulturalizmus
ösztönzése*

Középkori települések, kolostorok és a közös kulturális örökség bemutatása kiállításokon és a helyi közösségek turizmusa

A projekt négy szerbiai település, Bács, Rakovac-Gradina, Klisa és Törökbecse-Aracs és két magyarországi település, Bugac-Felső Monostor és Kecskemét, bevonásával valósult meg. A fő célkitűzés a kulturális örökség iránti közös felelősségvállalás erősítése volt kisebb léptékű tevékenységek és tervek keretében határon átnyúló kutatói, kulturális, fejlesztési, turisztikai együttműködésekkel, közös idegenforgalmi programokkal, melyek kedvezően hatnak a térség fenntartható fejlődésére. E közös munka előzménye a *MONATUR – Középkori kolostorok mint a fenntartható fejlődés fontos tényezői, illetve a közös kulturális örökség turizmus részei* (HUSRB/0901/212/111) projekt volt.

A határon átnyúló partnerség régészeti kutatást végzett Bugac-Felső Monostoron, kiállítást szervezett Kecskeméten, Bácsban, Törökbecsén és Rakovac-Beočinban, multimédiás CD-t készített, szemináriumokat, előadásokat, műhelymunkákat rendezett, valamint megjelent a magyarországi és szerbiai idegenforgalmi kiállításokon.

A projekt célközönségét az érintett intézmények szakértői, a helyi lakosok, turistacsoportok és a szélesebb nyilvánosság képezte.

A múzeumok a fő irányelvekkel és tevékenységekkel kapcsolatban párbeszédet

kezdeményeztek az önkormányzati és regionális döntéshozókkal, továbbá bemutatták nekik a kulturális örökségvédelemben és a kapcsolódó turisztikai programokban rejlő lehetőségeket. Ugyanilyen fontos volt a régészeti lelőhelyek közelében élők oktatása az idegenforgalmi fejlesztési lehetőségekkel kapcsolatban.

A közös munka különösen jelentős volt, hiszen a résztvevők egyedül nem tudták volna elérni ugyanazokat az eredményeket, amelyeket a csapatmunka tett lehetővé. A három szervezet együttműködésének különlegessége, hogy az ásátás és kutatás turisztikai szakértelemmel párosult. A különböző megközelítések, módszerek és szakterületek nem csak bizonyították a határon átnyúló együttműködés előnyeit, de újra is értelmezték a múzeum mai társadalmi szerepét.

Partnerek:

Muzej Vojvodine Novi Sad
Kecskeméti Katona József Múzeum
Turistička organizacija Vojvodine

A projekt teljes költségvetése / 279,319.00 €
EU-támogatás (IPA) / 237,421.15 €
Projekt kezdete / 2012. 02. 01.
Projekt vége / 2013. 01. 31.

A múzeum
társadalmi szerepének
újraértelmezése

Megvalósíthatósági tanulmány a közös magyar–szerb jégvédelmi hálózatról

Bács-Kiskun és Csongrád megye területét gyakran sújtják viharok és komoly jégesők, amelyek jelentős károkat okoznak, főként a mezőgazdaságban. Vajdaságban hatékony jégvédelmi rendszer működik, melynek lényege, hogy radar segítségével rakétákkal olyan anyagot (ezüst jodidot) juttatnak a jégképződésre hajlamos felhőrétegekbe, mely megakadályozza a nagy jégszemek kialakulását. Szerbiában már negyven éve sikeresen végzik ezt az eljárást, kialakult egy kiváló szakértőkből álló csapat, valamint egy jól megtervezett jégvédelmi rendszer és annak modern műszaki támogatása. A partnerek közös érdeke, hogy hasonló rendszert építsenek ki Bács-Kiskun és Csongrád megyében, hogy így maximális hatékonyságot érjenek el, ugyanis a felhők nem ismernek határokat. A termények védelméhez nélkülözhetetlen a határon átnyúló együttműködés.

A projekt keretében a partnerek megvalósíthatósági tanulmányt készítettek a közös jégelhárító rendszerről, tájékoztatták az embereket a megelőzési módszerekről, és megkezdték a határrégióban működő jégvédelmi rendszerrel kapcsolatos előírások összehangolását. A tudástranszfer mellett értékes gyakorlati tapasztalatokat is szereztek

a jégvédelmi gyakorlatok során. A projekt nem csak kiváló lehetőséget biztosított a partnerszervezetek intézményi és szakmai kapacitásának növelésére, de elindította a két ország határa mentén az összehangolt jégvédelmi rendszer előkészítését. Az egyesített szakértelemmel, az összehangolt gyakorlatokkal, irányelvekkel és szabályozási keretekkel a projektpartnerek harcba szálltak a természeti erők, pontosabban a jégeső megjósolhatatlan romboló következményeinek minimalizálásáért.

Partnerek:

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije,
Sektor za vanredne situacije
Udruženje građana „Savez Vojvođanskih mađarskih
Gazdi“, Horgoš

A projekt teljes költségvetése / 116,365.00 €

EU-támogatás (IPA) / 98,910.25 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 01. 31.

*A jégfelhők
nem ismernek
határokat*

Határon átnyúló regionális zöld gazdasági modell

A zöld gazdaság és a megújuló energiaforrások kulcsfontosságú, aktuális témák, főként a gazdasági és környezetvédelmi szempontból fenntartható jövő tervezése tekintetében. A projektben részt vevő két regionális kereskedelmi kamara felismerte a szükségességét annak, hogy foglalkozzanak a gazdasági fejlődés és irányelvek kérdéseivel a fenntarthatóság szempontjából. Úgy értékelték, hogy a megújuló energiaforrások elérhetőségére, megvalósíthatóságára és hosszú távú fenntarthatóságára mindkét régióban szükség van. Kutatásaik és elemzéseik alapján kidolgozták a határregió műszaki és zöld gazdasági modelljét, amit két fő stratégiai dokumentumban, a zöld gazdasági fejlesztési modellben és a megvalósíthatósági tanulmányban prezentáltak. A megújuló energiaforrások hozzáférhetőségének értékelése közben elemezték a mezőgazdasági és kommunális szemét elérhetőségét is a régióban, ugyanis ezek képezhetik a körzetet fűtő üzem energiaberendezésének bemeneti forrását. Modelljük bemutatására az érintett ipari és gazdasági szereplőknek, önkormányzati hivataloknak és a regionális döntéshozóknak, a partnerek több konferenciát, vitaindító találkozót rendeztek. A projekt célkitűzéseinek és témáinak, valamint elért eredményeinek

ismertetésén túl a partnerek javaslatokat is megfogalmaztak a projektbe bevont távfűtő művek rendszerének részleges vagy teljes átalakítására. A szélesebb nyilvánosság tájékoztatására broszúrákat készítettek a megújuló energiaforrásokról, nyilvános találkozókát és konzultációkat tartottak, valamint felkeltették a helyi és regionális média figyelmét is.

A projekt egy hosszú távú folyamat kezdetét jelzi a határregióban, amely környezetbarát, fenntartható gazdasági fellendülést, új munkahelyeket és egészségesebb környezetet eredményez.

Partnerek:

Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Regionalna privredna komora Sombor

A projekt teljes költségvetése / 78,104.40 €
EU-támogatás (IPA) / 66,388.74 €
Projekt kezdete / 2011. 11. 01.
Projekt vége / 2012. 10. 31.

*A zöld gazdaság
és a megújuló
energiaforrások
kulcsfontosságú
témák*

A regionális stratégiai tervezés és régióközi innovációs stratégiák átvétele Magyarországon a Dél-Alföldön és a Vajdaságban Szerbiában

Egy régió innovációs stratégiája növelni kívánja az adott térség gazdasági versenyképességét azáltal, hogy kiválasztja az innovációs rendszert alkotó megfelelő innovációs tevékenységeket. Az innovációs rendszer elemei nem értelmezhetőek egymástól vagy más, nagyobb földrajzi egységekre tervezett innovációs rendszerektől függetlenül. Az egyes régiók gazdasági kapcsolatai közé tartoznak az innovációs kapcsolatok, együttműködések, illetve az egészséges és motiváló verseny. A stratégiai tervezés megkívánja az együttműködést a szomszédos térségekkel, illetve a források összehangolt és optimális kiaknázását. A dél-alföldi régió hatalmas tapasztalattal rendelkezik az innovációs stratégiák kidolgozása terén. Első stratégiája 2004-ben készült el, 2008 óta pedig folyamatosan átdolgozzák. Így a magyarországi fél sokat segíthet e téren szerbiai partnerének. A céljaik elérése érdekében a partnerek

képzéseket szerveztek, kidolgoztak egy közös kérdőívet, valamint közös adatbázist hoztak létre a különböző területeken működő innovatív vállalkozásoknak. A 100-100 kitöltött kérdőív statisztikai elemzése és az elvégzett másodlagos adatgyűjtés alapján a partnerek javaslatokat fogalmaztak meg, és végül regionális és régióközi stratégiákat dolgoztak ki a határ menti térségben.

A partnerek arra irányuló erőfeszítései, hogy növeljék a határregió versenyképességét létfontosságúak, az ehhez szükséges erőforrásokat pedig a tapasztalatok, a készségek és az ismeretek cseréje biztosíthatja. Fáradozásuk hozzájárul az innovatív gyakorlatok és ötletek megvalósításához, és jelentősen csökkenti azt a reakcióidőt, ami a szervezeteknek szükséges a gyors változásokhoz és az innovatív üzleti környezethez való alkalmazkodáshoz.

Partnerek:
Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség
Közhasznú Egyesület
Informativni centar za poslovnu standardizaciju i sertifikaciju, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 109,911.16 €
EU-támogatás (IPA) / 93,424.48 €
Projekt kezdete / 2012. 11. 01.
Projekt vége / 2012. 12. 31.

*Gyors változások
és innovatív
üzleti
környezet*

Határon átnyúló tanuló régió: az egyetemek lehetséges szerepének vizsgálata a gazdasági fejlődésben, a magyar–szerb határ menti régióban

A projekt elsődleges célja az volt, hogy feltárja, miképpen válhatnak az egyetemek a határ menti régióban a gazdasági fejlődés motorjává. Ez egy olyan szerep, amely feljogosítja őket, hogy a tanuló régió előfutárai legyenek, egy ötleté, mely sikeresen működik a gazdaságilag fejlett országokban. Hála a projekt részeként végzett kérdőíves kutatás megbízható eredményeinek, sikerült megalkotniuk mindazokat a fejlesztési programokat és tevékenységeket, amelyek megoldják a lényeges problémákat, illetve valós fejlesztési igényekre adnak választ.

A Magyarországon és Szerbiában elvégzett kutatás alapján a partnerek kidolgozták záró tanulmányukat *A mikro-, kis- és középvállalkozások tanuló régió koncepcióval kapcsolatos legfontosabb jellemzői a szerb–magyar határ menti térségben* címmel. A szerzők felvázolták a vállalkozói ismeretek oktatásának helyzetét a magyar–szerb határvidéken, a tudásintenzív mikro-, kis és középvállalatok innovatív tevékenységét, illetve a kreativitás és tolerancia iránti attitűdjét. Az

eredmények ismertetése után megfogalmazták javaslatukat a határtérség fejlesztésére vonatkozóan. A partnerek a média, nyomtatott reklámanyagok és közös konferencia segítségével népszerűsítették a projektet. A projekt hozzájárul a cégek, kutatóintézetek és vállalkozásfejlesztési szervezetek együttműködéséhez Magyarország és Szerbia határ menti vidékein. A kutatási eredmények pedig megalapozzák az egyetemek aktívabb szerepvállalását a gazdaság fejlesztésében. Az eredmények gyakorlati hasznosulása hosszú távon a régió versenyképességének javulásához vezethet.

Az egyetemek a gazdasági fejlődés motorjává válhatnak

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem
Univerzitet Educons u Sremskoj Kamenici

A projekt teljes költségvetése / 112,720.00 €
EU-támogatás (IPA) / 95,812.00 €
Projekt kezdete / 2011. 11. 15.
Projekt vége / 2011. 11. 14.

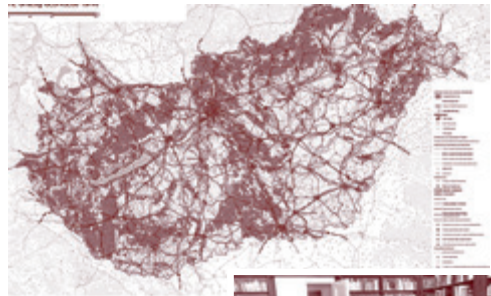
Közös városi és agglomerációs hálózat

Korunkat a város évszázadának is szokás nevezni, mivel most, az emberiség történetében először, a föld teljes lakosságának több mint fele városokban él. Minden valószínűség szerint e tendencia folytatódni fog, s azt eredményezi, hogy a vidéki lakosság nagy arányban költözik majd a városokba. Egyrészt ez az irány nem csak a fejlődést befolyásolja, de a vidék túlélését is. Másrészt viszont a városi lakosság állandó növekedése új kihívások elé állítja a várostervezőket és a városi terek fejlesztésébe bevont szakértőket.

A határon átnyúló projekt partnerei az előkészítés és megvalósítás közben a korábbi projektekből szerzett módszertani gyakorlatok ötvözésével megpróbálták összegezni a magyarországi tapasztalatokat. Összefoglaló tanulmányukban bemutatták a helyi döntéshozók és szakértők tapasztalatait a tervezés és partnerkapcsolatok terén. Átfogó képet adtak, és felsorolták mindazokat a városjellemzőket, melyeket az alapozó tanulmányok kutatási tárgyként határoztak meg Magyarországon és Szerbiában.

A partnerek arra a következtetésre jutottak, hogy a Magyarországon és a Szerbiában létrehozott szakértői csapatok jelentősen hozzá

tudnak járulni integrált projektek elkészítéséhez, melyek célja a gazdasági és közösségi élet központjainak fejlesztése a régióban. A városok sikeres tökéletesítése összetett feladat, és a tevékenységek magas szintű összehangolását igényli. A módszertani anyag, amelyet a JUAN projekt keretében készítettek, tartalmazza a városfejlesztéshez nélkülözhetetlen ajánlásokat és javaslatokat. Az alaposan megtervezett integrált városfejlesztés hatalmas potenciállal rendelkezik a társadalmi kohézió terén, és megkönnyíti a gazdaságilag fenntartható életet az urbánus központokban.

Partnerek:

Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület,
Kecskemét

Agencija za ravnomerni regionalni razvoj Autonomne pokrajine Vojvodine

Projekt weboldala: www.juan.hu

A projekt teljes költségvetése / 99,565.00 €

EU-támogatás (IPA) / 84,630.24 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2012. 04. 30.

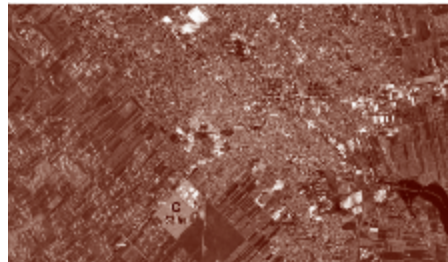
Az integrált városfejlesztés hatalmas potenciállal rendelkezik a társadalmi kohézió erősítése terén

Kapu Európába: Tanulmányok egy potenciális határon átnyúló ipari park létrehozására

Egy határon átnyúló ipari park két egymáshoz közeli ipari parkot magába foglalva működik a határ mindkét oldalán. A három magyarországi és szerbiai kereskedelmi és iparkamara partnersége határ menti ipari parkok létrehozására keresett megoldást egy olyan határszakaszon, ahol az egyik oldalon egy EU-tagállam (Magyarország), a másikon pedig egy előcsatlakozási fázisban lévő ország helyezkedik el (Szerbia). A határon átnyúló ipari park működése az együttműködésen és a közös stratégián alapul. A kedvező földrajzi helyzeten túl a környező államok piacán való jelenlét fokozza és ösztönzi a gazdasági tevékenységeket.

A partnerek több szakmai dokumentumot dolgoztak ki a közös ipari park létrehozásához: helyzetelemző tanulmányt, komplex megvalósíthatósági és gazdasági tanulmányt, jogi elemzést, marketingtervet és műszaki tanulmánytervet. Az új ipari park fejlesztésének irányítására egy közös szervezetet alapítottak, továbbá kezdeményezésüket népszerűsítették a potenciális beruházók, támogatók, gyártók és döntéshozók körében.

A kamarák jelentős, tartós eredményeket várnak az ipari park megvalósítására irányuló erőfeszítéseiktől. A létesítmény működése hosszú távon a befektetők és a munkanélküliség csökkenését eredményezi. Továbbá az intenzív és jól célzott tájékoztatói és marketingtevékenységek külföldi beruházókat is bevonzanak majd. A határon átnyúló ipari park körül egy gazdaságilag élénk, sikeres, versenyképes régió alakítható ki a magyar–szerb határ mentén.

Partnerek:

Magyar–Szerb Kereskedelmi és Iparkamara
Regionalna privredna komora Subotica
Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Projekt weboldala:

www.gatetoerurope.info

A projekt teljes költségvetése / 108,966.00 €

EU-támogatás (IPA) / 92,621.10 €

Projekt kezdete / 2011. 12. 01.

Projekt vége / 2012. 11. 30.

*Gazdaságilag
élénk, sikeres
versenyképes
régió*

Az együttműködés előmozdítása hálózatépítés révén a fenntartható regionális fejlődés érdekében a határ menti régiókban

A projekt fő célja az együttműködés és hálózatépítés előmozdítása volt Bácska és Csongrád megye határ menti területein a fenntartható gazdasági fejlődés és a határtérség marginalizációjának minimalizálása érdekében. A partnerek öt olyan lépést határoztak meg és vittek véghez, amelyek segítik céljaik elérését. A magyar magyarországi többek között műhelymunkákon, fórumokon és tanulmányutakon adta át tudását a szerbiai Bácska Regionális Fejlesztési Ügynökségnek. A projekt legfontosabb eseménye a Magyarország–Szerbia Együttműködési Fórum volt, melyen több mint 50 önkormányzat képviselője vett részt. Ők megismerkedhettek az EU által támogatott projektekkal, valamint sikeres vállalatokat is meglátogattak. Ezenkívül a partnerek létrehozták a dél-magyarországi és bácskai régió kulcs-szereplőinek adatbázisát négy prioritás köré építve: regionális gazdaságfejlesztés, idegenforgalom-fejlesztés, közlekedési infrastruktúra fejlesztése és településfejlesztés. Az elkészült adatbázis ösztönzi a partnerkapcsolatokat, élénkíti a gazdaságot és elősegíti a régió hosszú távú fenntartható

fejlődését. A partnerek kidolgoztak egy rugalmas akciótervet is. A partnerség dokumentumfilmet készített a projektről, illetve a célkitűzésekről tájékoztató broszúrákat osztott szét, hogy a szélesebb nyilvánosság körében is népszerűsítse tevékenységét.

A projekt fő célja az volt, hogy segítse a határ régió helyi önkormányzatainak gazdasági fejlődését határon átvívelő együttműködés létesítésével. A résztvevők megtanulták, hogyan válhat a periféria centrummá.

Partnerek:
Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség
Nonprofit Kft.
Regionalna razvojna agencija Bačka, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 93,147.00 €
EU-támogatás (IPA) / 79,174.95 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2012. 12. 31.

Gazdaságélénkítés
és a régió hosszú távú,
fenntartható
fejlesztésének
előmozdítása

Kis- és közép vállalkozások együttműködése az export növelése érdekében

A projekt célkitűzései a következők voltak: a kis- és közép vállalkozások versenyképességének növelésével a gazdaságok közötti szinergiák és együttműködések javítása; közös rendszerek létrehozása a határon átnyúló hatás maximalizálásával; a projektbe bevont magyarországi és szerbiai vállalkozások fejlesztése innovatív tudástranszferrel, a határon átnyúló üzleti kapcsolatok és együttműködések számának növelése a további piacokra történő export elősegítése érdekében.

A projekt fő tevékenységi körét a vállalkozói lehetőségek felmérése, a tanulmányírás, a vállalkozói útmutató elkészítése, a műhelymunkák és a konferenciák alkották.

A partnerek kétnyelvű szórólapokat és háromnyelvű promóciós anyagokat állítottak össze, továbbá véghezvittek egy promóciós kampányt is a határ mindkét oldalán.

A program ideje alatt sikeres együttműködésbe kezdett több cég is a bank- és biztosítási szektorból, valamint az építőiparból, és e téren további eredmények is várhatóak. Tevékenységük népszerűsítése érdekében a partnerek dokumentumfilmet készítettek a projektről, illetve a célkitűzéseiket kiemelő brosúrákat osztogattak. A projekt során kidolgozott tanulmányok nagyon lényeges stratégiai dokumentumok, amelyek nagyban segíthetik egy versenyképes és progresszív régió kialakulását magyar–szerb határ mentén.

*Egy versenyképes és
progresszív
régió kialakítása
a határ mentén*

Partnerek:

Regionalna privredna komora Subotica
Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

A projekt teljes költségvetése / 88,534.00 €
EU-támogatás (IPA) / 75,253.90 €
Projekt kezdete / 2011. 12. 01.
Projekt vége / 2013. 03. 31.

Az oxidatív stressztolerancia a növényeknél: a modellektől a fákig

Az erdők újratelepítése és az erdős élőhelyek fenntarthatósága kulcsfontosságú Dél-Magyarországon és Észak-Szerbiában is. A környezeti stresszhatások, mint a szárazság, az extrém hőmérsékletek, vagy a talaj sótartalma, a nehézfémek felhalmozódása súlyosan korlátozzák a növények fejlődését, és befolyásolják az újraerdősítési törekvések sikerét is. A reaktív oxigén-gyökök felhalmozódása és az oxidatív stressz gyakori elemei az ilyen jellegű környezeti stresszhatásoknak, amelyek károsítják a sejtszerkezetet, és megzavarják a növények anyagcsere-folyamatait. A környezeti stressztűrés egyik legfontosabb komponense az oxidatív károsodás enyhítése. Éppen ezért az oxidatív stresszre vonatkozó információk nélkülözhetetlenek az abiotikus stressztolerancia javítása érdekében a gabonaféléknél és a fás szárú növényeknél. E projekt keretében a magyarországi és szerbiai kutatóintézetek közösen elemezték egy modellnövény és egy fás szárú növény, a nyárfa oxidatív stresszre adott válaszreakcióit. A nyárfát széles körben használják a régió erdősítésére. E növény gyökerei a vízellátáshoz idomulva mélyre hatolnak a talajba. A szárazság, a magas sókoncentráció és az árvíz hatással van a vízparaméterekre a párolgtatás sztómaszabályozása és a gyökér hidraulikus vezetőképessége miatt.

Partnerek:

Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Kutatóközpont

Institut za nizijsko šumartsvo i životnu sredinu Szegedi Tudományegyetem

Projekt weboldala: www.ilfe.org/oxit/sr/

A projekt teljes költségvetése / 383,520.00 €

EU-támogatás (IPA) / 325,992.00 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

A projekt egy nyitó konferenciával kezdődött, ahol megegyeztek a kutatás részleteiben. A partnerek alapos vizsgálatot folytattak, hogy megértsék a toleráns és érzékeny növények közti fiziológiai és biokémiai különbségeket. Összehasonlító elemzést végeztek az eltérő nyárfaklónokon, hogy azonosítsák a toleranciajellemzőkért felelős fehérjéket és géneket. A jól megtervezett és szigorúan véghezvitt kutatás célja molekuláris genetikai eszközök és nemesítési stratégiák kifejlesztése volt, hogy javítsák a nyárfa és más fás szárú növények oxidatív stressztűrését. A projekt ideje alatt a partnerintézmények beszerezték a szükséges berendezéseket és kutatási kellékeket, valamint a kutatók megosztották egymással tapasztalataikat, bemutatták és publikálták eredményeiket, illetve fejlesztették a határon átnyúló együttműködést. Az OXIT projekt meghatározta és jellemezte az oxidatív stresszre adott válaszok kulcselemeit, és új stratégiákat fejlesztett ki a nyárfa aszály-, só- és nehézfém-tűrésének javítására hozzájárulva ezzel az erdők újratelepítéséhez a régióban.

Az erdők újratelepítése és az erdős élőhelyek fenntarthatósága kulcsfontosságú

A határon átnyúló biogázipar fejlesztése a biogáz nyújtotta lehetőségek, az oktatás, a kutatás és az innováció közös meghatározása révén

A projekt a biogáz-technológiát kívánta meghonosítani Szerbiában a magyarországi partner laboratóriumában felhalmozódott szakértelmet felhasználva. A biogáz megújuló energiahordozó, amit biomasszából nyernek. Felhasználása sokrétű: a gáz égése hőt termel, a gázmotorokra való áttérés zöld villamos energiához vezet, továbbá a melegített és megtisztított biometán felcserélheti a természetes földgázt.

A partnerek az első találkozón egymás fő tevékenységeivel ismerkedtek meg, majd ezt követően négy szerbiai egyetemista a Szegedi Tudományegyetemre látogatott, hogy elsajátítsa a legfrissebb biogáz-technológiákat, és részt vegyen a közös kísérletekben.

A kutatás mellett a partnerek szemináriumokat, képzéseket és konferenciákat szerveztek, valamint publikálták tanulmányaikat.

Annak érdekében, hogy eredményeiket a szakmai közönség is megismerje, a Szegedi Tudományegyetem közölt egy cikket a *Biotechnology for Biofuels* című nemzetközi folyóiratban. Emellett foglalkoztak a nem tudományos publikummal is.

A döntéshozóknak és a biogáz-technológia terén illetékes szereplőknek, azaz közszégi és regionális tisztviselőknek, élelmiszeripari

szakembereknek, földtulajdonosoknak, valamint hulladékgyűjtő és -kezelő intézmények üzemeltetőinek bemutattak egy tanulmányt a jövő vajdasági biogáziparáról. A műhelymunkákon megfogalmazott javaslatok alapján módosított tanulmányt az információs napon mutatták be a szélesebb nyilvánosságnak. A partnerek a médiában is szerepeltek a határ mindkét oldalán, hogy megosszák eredményeiket és javaslataikat. A húszhónapos projekt során a két intézmény nagy erővel dolgozott a határon átnyúló barátságok megerősítésén és a megújuló energiák népszerűsítésén a határ régióban.

*A biogáz-
technológia
meghonosítása*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem, TTIK, Biotechnológiai
Tanszék
Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka

A projekt teljes költségvetése / 282,887.20 €

EU-támogatás (IPA) / 240,454.12 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 06. 30.

Határ menti IKT kutatási hálózat

A projekt több célt is szolgált: az egyetemi kutatócsapatok közötti határon átnyúló együttműködés erősítését, új módszertan kifejlesztését a beágyazott rendszerek terén, valamint új, közös kutatási témák és javaslatok megfogalmazását. A CIRENE a következő tevékenységeket foglalta magába: ipari igények felmérése, tudástranszfer, kutatási menetrend, különleges tesztelési módszerek és platform meghatározása, a kidolgozott módszertan adaptálása konkrét kísérleti projektben. A partnerek találkozókat és műhelymunkákat tartottak, hogy megkönnyítsék a felek közti tudáscserét, továbbá két tanulmányt is megjelentettek. A két egyetem tapasztalatainak ötvöztetésével a partnereknek sikerült egy olyan módszertant kialakítaniuk, amely nem csupán hasznos az eszköztesztelés folyamatában, hanem valóban hatékonyra is teszi azt. Az új módszer bemutatásaképp új funkcióval bővítették a korábban létrehozott settop box-tesztkörnyezetet Szerbiában.

A kutatócsapat együtt dolgozott a tudományos publikációkon és a háromnyelvű brosúrákon. A partnerek nagyjából ugyanannyi energiát fektettek be a közös munkába, szoros közreműködés jellemezte tevékenységüket, megvizsgálták, véleményezték és kijavították egymás munkáját. Az általános módszerek kidolgozása után azok adaptációja is elkezdődött. Az együttműködés zökkenőmentes volt, a folyamatos ötletcsere, a módszertan finomítása és a kutatás folyamatai egy élénk határon átnyúló kutatóhálózat létrehozásában csúcsosodtak ki.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka
Vojvođanski IKT klaster

Projekt weboldala: <http://cirene.sed.hu/>

A projekt teljes költségvetése / 146,290.00 €

EU-támogatás (IPA) / 124,346.50 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 06. 30.

*Élénk, határon
átívelő
kutatóhálózat
létrehozása*

Gabonafélék nemesítése a hagyományos és a biogazdálkodás számára

A mezőgazdasági termelés válságban van. A magyar és szerb mezőgazdasági szektor legnagyobb kihívása a gabonatermesztés és -kereskedelem megújítása. Az új, korszerű termények, mint például biogabonák, nem csupán kiváló minőségűek, hanem kereskedelmi lehetőséget is jelentenek. A modern gabonapiacnak magas tápanyagtartalmú (minőségű) termékekre van szüksége az alapvető emberi és állati élelmiszerekhez.

A magyarországi és szerbiai partnerek közös célja az volt, hogy javítsa a hagyományos és az organikus gabonafajtákat is a specifikus agronómiai paraméterek megerősítése révén. A közös program alapjául összehasonlító kísérletek szolgáltak. Az organikus termelésben különösen lényeges a gabona ellenállása, sokkal inkább, mint a hagyományos termesztésnél, így a projekt tárgya nagyon is releváns. A kutatás eredményei hozzájárulhatnak az organikus gazdálkodás és a termékek minőségének fejlesztéséhez, közvetve pedig az egész

régió mezőgazdaságára és gazdaságára hatnak. A szerbiai partner a magyarországi partner alapkutatásait felhasználva szántóföldi kísérleteket végzett. A projekt eredményeit beépítették a topolyai biogazdálkodási kar tantervébe, továbbá a partnerek a magyarországi és szerbiai organikus termelők körében is népszerűsítették eredményeiket.

*Az organikus
gazdálkodás és a
termékek
minőségének
fejlesztése*

Partnerek:

Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.
Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai
Kutatóközpont
Fakultet za biofarming Bačka Topola, Megatrend
Univerzitet

A projekt teljes költségvetése / 354,002.00 €
EU-támogatás (IPA) / 300,901.70 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 10. 31.

Szántóföldi, ökológiailag biztonságos és folyamatosan méregtelenítő technológiák kifejlesztése biozöltségek termesztésére

A projekt célja egy ökológiailag biztonságos, növényvédő és talajtisztító mezőgazdasági technológia kifejlesztése volt, amely segíti az organikus zöltségtermesztést. Egyre nagyobb a kereslet ugyanis a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokra, amelyek biztonságos élelmiszert eredményeznek. E gazdálkodási technológiák olyan technikákon alapulnak, mint a talaj termékenységének megőrzését és a kártevők elleni védekezést szolgáló vetésgörgő, zöldtrágya, komposzt és a biológiai növényvédelem. A műtrágyák, növényvédő szerek, a növényi növekedésszabályozók, vágóállat-antibiotikumok, élelmiszer-adalékanyagok, valamint a géntechnológiával módosított szervezetek használata tilos vagy szigorúan korlátozott. Ahhoz, hogy egy korábban használt földterületet átalakítsunk, előkészítsük az organikus művelésre, hatásos technológiák szükségesek. E nehézségek orvoslására a partnerek lefektették egy olyan gombaalapú termék és technológia alapját, amely gyorsan képes átalakítani az organikus földterületek talajában található problematikus szennyezőanyagok csoportját kevésbé mérgező vagy egyáltalán nem toxikus elemekre, hogy elnyomják a kórokozó gombákat, illetve ellenállást alakítsanak ki a növényekben. A magyarországi és szerbiai partner biozöltségek termesztésére szolgáló szántóföldi, ökológiailag biztonságos és folyamatosan méregtelenítő technológiák kifejlesztését tűzte ki célul. A partnerek készítettek egy folyamatosan frissített weboldalt, háromnyelvű

szórányanyagot és brosúrát, hogy széles körben terjesszék a projekt vívmányait. Szerveztek továbbá négy tanulmányutat, kutatást végeztek, eredményeiket pedig nemzeti és nemzetközi konferenciákon mutatták be, valamint tanulmányokat is publikáltak. A partnerek megállapították, hogy a határon átnyúló együttműködés nélkül nem tudták volna elérni ugyanezeket az eredményeket. A magyarországi és szerbiai partner fél szakértelme ideálisan kiegészítette egymást a projekt megvalósítása során. Munka közben új ötletek merültek fel, melyek a határ menti partnerek közti további folyamatos közreműködés lehetőségét is jelzik. A projekt lehetővé tette a határ mindkét oldalán működő kutatóhelyek számára, hogy új eszközöket szerezzenek be, amelyek folyamatos üzemeltetése segíti a már megkezdett és jövőbeli projektek megvalósítását. A magyarországi és szerbiai kutatók és gazdálkodók részéről érkező pozitív visszajelzés és nagy érdeklődés azt mutatja, van arra lehetőség, hogy a kidolgozott stratégiákat bevezessék a mezőgazdasági gyakorlatba. A szakmai kapcsolatok mellett a résztvevő kutatók új barátságokat is kötöttek határon túli kollégáikkal.

Ökológiailag
biztonságos
növényvédő és
talajtisztító
mezőgazdasági technológia,
mely segíti az organikus
zöltségtermesztést

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet Educons u Sremskoj Kamenici

A projekt teljes költségvetése / 280.000.00 €

EU-támogatás (IPA) / 238.000.00 €

Projekt kezdete / 2012. 02. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Innovatív technológia kifejlesztése a női nemi szervek fertőzéseinek megelőzésére és kezelésére

A *Candida albicans* gomba a hüvelyfertőzések nagyjából 80-90%-áért felelős. A becslések szerint a nők legalább 75%-a szenvedett legalább egyszer hüvelyfertőzéstől élete során, 40-45%-uk pedig akár kétszer vagy annál többször is. A magyarországi és szerbiai kutatók felismerték, hogy a lakosság a határ mindkét oldalán ugyanazokkal a problémákkal szembesül. A projekt átfogó és hosszú távú célja így az volt, hogy csökkentsék, illetve mérsékeljék a mikrobiális hüvelygyulladások hatásait. A projekt keretében a résztvevők megszerették volna határozni azokat a genetikai tényezőket, amelyek felelősek a nemi szervek fertőzéséért, hogy kiderítsék, kik vannak nagyobb veszélynek kitéve. Emellett a bakteriális hüvelygyulladás új nanotechnológiai alapú kezelését szándékoztak kifejleszteni. A partnerek együtt dolgozták ki a különböző patogének meghatározásának módszertanát, a mintavételi eljárás menetét, valamint a magyarországi és szerbiai partner mintavételi eljárásának összehangolását. A teljes kutatást szoros közreműködéssel végezték. A kutatócsoport bemutatta és publikálta is elért eredményeit.

A határon átnyúló együttműködés nélkül nem tudták volna elvégezni a populációgenetikai összevetést. Az együttműködés nagymértékben segítette a partnereket abban, hogy elérjék céljaikat, valamint jelentősen növelte az ismereteket ezzel a gyakori problémával kapcsolatban, így elősegítette annak gyorsabb és hatékonyabb kezelését.

*A hüvelyfertőzések
gyorsabb és
hatékonyabb
kezelése*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet sa
potpunom odgovornošću

A projekt teljes költségvetése / 271,100.00 €

EU-támogatás (IPA) / 230,435.00 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Kutatási együttműködés a Multiplex Szklerózis betegség diagnosztizálási eljárásának fejlesztése érdekében határon átnyúló betegadatbázis és az első vajdasági liquor- és DNS-bank létrehozásával

A Multiplex Szklerózis az egyik leggyakrabban előforduló központi idegrendszeri betegség, és emelkedő esetszáma miatt rendkívül fontos a kutatása. Különösen igaz ez a fiatal felnőttek szempontjából, mert jelenleg gyógyíthatatlan. A projekt magyarországi és szerbiai résztvevői abban kívántak segítséget nyújtani, hogy a betegség genetikai hátteréről több információval rendelkezünk. A megfelelő biomarker megtalálásával könnyebbé válik a betegség típusba sorolása és lefolyásának prognosztizálása. A projekt keretében létrehozott, tanúsítványokkal ellátott, liquor- és génbankok a betegség további genetikai kutatásának alapját képezhetik.

A közös kutatócsoport nagyon hatékony munkát végzett, a tudományos kutatás mellett képzéseket és találkozókat is szerveztek. Megvásárolták továbbá a szükséges eszközöket, létrehozták és továbbfejlesztették a liquor- és genetikai laboratóriumokat a határ mindkét oldalán. A kutatók folyamatosan bővítették a Multiplex Szklerózis biobankot: 500-500 vérmintát gyűjtöttek a betegek és a betegség által nem érintett lakosság körében a határ régióban. A kutatók több tanulmányt közöltek kutatási eredményeikből, így a szélesebb nyilvánosság is tájékozódhatott

e betegségről. Ezenkívül a partnerek új munkahelyeket teremtettek fiatal orvosoknak és biológusoknak, valamint sikerült javítaniuk az egészségügyi eljárás színvonalát a határtérségben. Az együttműködés legfontosabb eredményei a jelentős kutatási eredmények, a hitelesített kérdőív, a megjelent lektorált cikk és végül, de nem utolsósorban a két kutatóintézet kutatói között kialakult aktív, határon átnyúló kutatási együttműködés.

Multiplex szklerózis biobank

A megfelelő biomarker megtalálása

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Opšta bolnica Subotica

A projekt teljes költségvetése / 347,800.00 €

EU-támogatás (IPA) / 295,630.00 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Kutatási együttműködés egy innovatív haltáp kidolgozásáért népszerűsítve ezzel az egészséges élelmiszereket a régióban

Magyarország és Szerbia nagyon hasonlít egymáshoz a haltermelés és -fogyasztás, valamint a szív- és érrendszeri betegségek aránya tekintetében. Mindkét országban a ponty a leggyakrabban tenyésztett hal, a halálesetek több mint 50%-át pedig a szív- és érrendszeri panaszok okozzák. Közismert tény, hogy az omega zsírsavak fogyasztása kedvezően hat a szív- és érrendszerre.

A projekt fő célja az volt tehát, hogy kifejlessenek egy omega zsírsavakban gazdag pontytápot, és ezzel növeljék az egészségre hasznos omega zsírsavak mennyiségét a pontyhúsban. A projekt keretében a modern takarmánytechnológia vívmányait felhasználva sikerült kidolgozniuk egy kiváló fizikai és táplálkozási jellemzőkkel rendelkező haltápot. Ez a tápszer javította a halhús minőségét és az egészségre gyakorolt pozitív hatását. A projekt célcsoportjába tartozik a tápláléklánc összes résztvevője a takarmánytól az élelmiszerig. Az állati takarmánygyártók projektből származó előnye a jó minőségű és fenntartható új haltáptermeleési technológia. A haltenyésztők jobb minőségű halhúst tudnak felkínálni, a fő haszonélvezők pedig a végtermék, azaz a halhús fogyasztói. E halhús fogyasztásával a szív- és érrendszeri betegek tünetei mérséklődnek, az egészségeseknél pedig csökken a szív- és érrendszeri megbetegedések kockázata. A határon átnyúló partnerség nélkül lehetetlen

lett volna elérni ugyanezeket az eredményeket. Egyrészt az Élelmiszer-technológiai Kutatóintézet rendelkezik egy élelmiszer-termelő kísérleti üzemmel, amely egyedülálló a régióban, és lehetővé teszi a kívánt jellemzőkkel bíró pontytáp gyártástechnológiai paramétereinek pontos beállítását. Másrészt a magyarországi partner jelentős kutatási háttérrel rendelkezik az állati és emberi táplálkozás terén, és együttműködik azokkal a magyarországi intézményekkel, amelyeknek nagy tapasztalatuk van a hal- és patkányetetés kísérletekben. Mindez lehetővé tette, hogy a partnerek nagymértékben kiegészítsék egymást, és ez elősegítette a projekt sikeres kivitelezését. A projekt biztosította az egész lánc áttekintését, a haleledel gyártási paramétereitől a tápszer minőségén át a halhús kísérleti emlősökre gyakorolt hatásáig. Mivel a ponty széles körben fogyasztott mind Magyarországon, mind Szerbiában, a pontyhús termelésének és fogyasztásának növekedése csökkentheti a szív- és érrendszeri megbetegedések mértékét a régióban. A tápszer és a hal minőségére összpontosítva a projekt közvetve fokozta a kis- és közép-vállalkozások innovációs kapacitását, valamint hozzájárult az egészséges élelmiszerek népszerűsítéséhez a határrégió lakossága körében.

Partnerek:

Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu
Szegedi Tudományegyetem

Projekt weboldala:

<http://feed-pro-food.uns.ac.rs/>
A projekt teljes költségvetése / 277,820.00 €
EU-támogatás (IPA) / 236,147.00 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 09. 30.

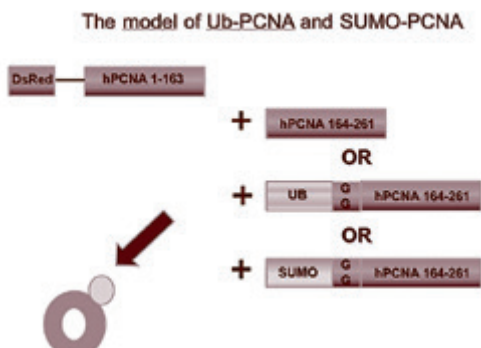

*Omega zsírsavakban
gazdag étel = a szív-
és érrendszeri betegségek
kisebbségi kockázata*

Új molekuláris tumormarkerek meghatározása és diagnosztizálása egyéni gyógykezelés céljából

A projekt kutatási tárgyát a tumorsejtek molekuláris mechanizmusainak vizsgálata képezte. A fő cél egy olyan integrált tesztszisztem kialakítása volt, amely nemcsak a célzott, individualizált tumorkezelést, hanem a kancerogenezis molekuláris mechanizmusainak részletes megismerését is lehetővé teszi. A partnerek korábbi, új tumorszupresszor és tumormarker génekkel kapcsolatos kutatásai alapján – melyből több mint negyven magas impakt faktorú cikk is született – arra számítottak, hogy sikerül felfedezniük és jellemezniük egy új, molekulákat célzó gyógyszert, továbbá a megszerzett információkkal szerették volna megkönnyíteni a korai diagnózist és a rosszindulatú daganatok megelőzését. A partnerek a leggyakoribb rákos megbetegedésekre összpontosítottak, külön figyelmet szentelve a vastagbél- és tüdőráknak. Az egyik fő céljuk egy multidiszciplináris konzorcium létrehozása volt, amely különleges összekötőkapocs lenne az alapkutatás és a klinikai gyakorlat között. A partnerek a szoros együttműködésnek köszönhetően elérték céljaikat: a specifikus markerek azonosítását sejtszinten és a tumor szövetében is.

A komoly közös munka meghozta gyümölcsét, új módszereket eredményezett a PIK3CA gén gyakori mutációjának kimutatása terén. A kutatás fontosságát az egészségügy és a lakosság egészsége tekintetében nem lehet túlhangsúlyozni.

Partnerek:

Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Kutatóközpont

Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet sa potpunom odgovornošću
Szegedi Tudományegyetem

A projekt teljes költségvetése / 416,510.00 €

EU-támogatás (IPA) / 354,033.50 €

Projekt kezdete / 2011. 12. 01.

Projekt vége / 2013. 11. 30.

*Specifikus
markerek azonosítása
sejtszinten
és a tumor
szövetében is*

A Szegedi Tudományegyetem és az Újvidéki Egyetem kutatási együttműködése a rákellenes gyógyszerek fejlesztése területén

A mell- és prosztaták a leggyakoribb daganatos betegségek közé tartoznak, és egyben vezető halálokok is. Ezek a daganatok túlnyomórészt a szteroid hormontól függnnek, így hatásosan kezelhetőek antiandrogén és antiösztrogén gyógyszeres terápiával. Az új antihormonális hatásokkal rendelkező vegyületek fejlesztése fontos és ígéretes területek a rákkutatásban mind Magyarországon, mind Szerbiában. E projekt komoly érdeme, hogy egy kutatási hálózatot sikerült kialakítania az Újvidéki Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem között az új rákellenes vegyületek preklinikai kutatása terén. A magyarországi és szerbiai egyetem egymást kiegészítő szaktudását és kutatói kapacitását ötvöztetik, hogy kifejlesszenek egy új antihormonális és rákellenes gyógyszert. A szerbiai és magyarországi partner együttműködése kiterjedt a tanulmányutakon és közös műhelymunkákon megvalósult tudástranszferre is. A projekt nagyon pozitív tudományos, gazdasági és társadalmi hatásokat eredményezett. Új vegyületeket állítottak elő, melyek antihormonális és rákellenes hatását in vitro laboratóriumi tesztekkel

és in vivo állatkísérletekkel vizsgálták. A kutatási eredményeket tudományos cikkekben publikálták, széles körben ismertették tudományos konferenciákon, valamint beillesztették az egyetemi oktatási programba. A határon átnyúló program egy új együttműködést bocsátott útjára. Nagyon termékeny szakmai és baráti kapcsolatok születtek a projekt során. Az új technológiai, tudományos és szervezeti fejlesztéseket, az egyedi know-how-t, valamint a kutatók határon átnyúló tapasztalatait fel fogják használni más akadémiai és ipari kutatóprogramokban is mindkét országban és az egész régióban.

Az új antihormonális hatásokkal rendelkező vegyületek fejlesztése fontos és ígéretes területek a rákkutatásban

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet

Projekt weboldala:

www.recodac.pmf.uns.ac.rs

A projekt teljes költségvetése / 335,084.00 €

EU-támogatás (IPA) / 284,821.40 €

Projekt kezdete / 2012. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 01. 31.

Egy enzimológiai (lakkáz alapú) szennyeződésmentesítő termék és technológiai kifejlesztése

A növényvédő szerek szennyezik a vizet és a talajt. Az anilin és fenol tartalmú növényvédő szerekből, gyomirtókból lebomlásukat követően erősen mérgező anilin- és fenolszármazékok maradnak hátra. Ezeket a gyomirtókat mégis gyakran használják a gabonakultúrákra Magyarországon és Szerbiában egyaránt. Ezért különösen nagy kihívást jelent a víz és talaj minőségének megőrzése, amely a fenntartható gazdálkodás és biztonságos élelmiszer-termelés fontos tényezője. A lakkázok réztartalmú fehérjék, úgynevezett „kék oxidázok”. Képesek átalakítani a szennyező vegyületeket kevésbé oldódó hatóanyagokká, melyek könnyen eltávolíthatóak a vízből ülepítéssel vagy szűréssel. A lakkázok továbbá a szennyezett talajt is képesek megtisztítani. A LACREMED projekt keretében kifejlesztettek egy gombából származó enzimkeveréket, amely a természetes vizeket és a mezőgazdasági talajt szennyező vegyületek széles skáláját méregteleníti. Ez a könnyen előállítható és olcsó termék a víztisztító üzemekben is alkalmazható, és lehetővé teszi a talaj minőségének megőrzését a gazdag mezőgazdasági hagyományokkal rendelkező magyar–szerb határ régióban.

A projekt megvalósítása jelentősen hozzájárult a környezetszennyezést csökkentő mikroorganizmus alapú technológiák alkalmazásához. A közösen felállított kutatócsoport tagjai tökéletesen kiegészítették egymás szakértelmét és tudását. Mindemellett a magyarországi és szerbiai gazdák érdeklődése azt mutatja, megvan a lehetőség arra, hogy a kifejlesztett stratégiát a gyakorlatban is alkalmazzák.

*Az enzimkeverék
képes
méregteleníteni
a víz- és
talajszennyező
vegyületek
széles
skáláját*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Tehnološki fakultet

A projekt teljes költségvetése / 287,000.00 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

AGROCRAFT – A mezőgazdaság társítása a kézművességgel a versenyképesség növelése érdekében

Az AgroCraft projekt a már futó Handicraft (HUSRB/0901/214/160) továbbfejlesztése volt. Az agro-kézművesség kifejezés azokat a termékeket jelöli, amelyeket kistérségekben készítenek kézi munkával, tartósak, jól tárolhatóak, szállíthatóak és piacképesek, továbbá mezőgazdasági termékekből készülnek. A mezőgazdaság és a kézművesség ötvözete a magyar–szerb határvidék különleges jellegzetessége, azonban a legtöbb agro-kézműves nem tudja értékesíteni termékeit a piacon.

A partnerek feltérképezték az agro-kézműves termékek termelési és marketinglehetőségeit a régióban. Magyarországon és Szerbiában is két-két műhelymunkát szerveztek, valamint tíz terméket fejlesztettek ki Magyarországon szorosan együttműködve a termelőkkel. A szerbiai helyi gazdák és a magyarországi szakemberek tapasztalatokat cseréltek, egyeztettek az agro-kézműves termékek fejlesztéséről, közös márkát terveztek, és elemezték a korszerű szövetkezetek lehetőségeit. A résztvevők készítettek még egy nagyon hasznos közös agro-kézműves

arculattervezési útmutatót, egy felmérést és adatbázist a vajdasági kézművességről, valamint egy agro-kézműves piackutató tanulmányt. A partnerek erőfeszítései elősegítették a határregió gazdasági fejlődését, és ösztönözték az új ötletek megvalósítását.

*A mezőgazdaság
és a kézművesség
ötvözete a
magyar – szerb
határvidék különleges
jellegzetessége*

Partnerek:
Dél-Alföldi Regionális Társadalomtudományi
Kutatási Egyesület
Regionalno udruženje građana „Ludašpusta“

A projekt teljes költségvetése / 158,816.00 €
EU-támogatás (IPA) / 134,993.60 €
Projekt kezdete / 2011. 10. 01.
Projekt vége / 2013. 03. 31.

Új anyagok alkalmazása a határon átnyúló régiók szennyezett területeinek környezetbarát technológiákkal történő költséghatékony kármentesítésére

A projektpartnerek a környezetvédelmi kutatás terén kezdeményeztek határon átnyúló együttműködést, hogy költséghatékony, környezetbarát megfigyelő és szennyeződésmentesítő technológiákat dolgozzanak ki megoldva így, a határ menti övezet szennyezett területeinek komoly problémáját. Miután az egyetemek felújították kutatási eszközeiket, hogy növeljék K+F kapacitásukat, egy átfogó vizsgálatot végeztek a víz-, üledék- és talajminőséggel kapcsolatban a határvidéken, majd feltárták a víz és az üledék aktuális állapotát a legkritikusabb helyszíneken.

A kutatás az új anyagok, mint például a környezetvédelmi megfigyelésre szolgáló elektromechanikai szenzorok vagy az üledék számos fajtáját kármentesítő technológiákban felhasználható anyagok alkalmazására fókuszált. A térség jelentős vízforrásokkal rendelkezik felszíni vizek formájában. Gondoljunk itt a Duna, a Száva és a Tisza folyókra, illetve a Duna–Tisza–Duna-csatornarendszere, amelyek vízminősége a szennyeződések miatt folyamatosan romlik. A MATCROSS projekt technikai megoldásokat dolgozott ki és javasolt a szennyezett üledékek kármentesítésére a leginkább veszélyeztetett területeken. A projekt innovatív jellegét a nanoanyagok használata biztosítja, melyek a víztisztítást és az üledékek kármentesítését

abszorbensként, a környezetvédelmi monitoringot pedig elektromechanikai érzéklőként végezték.

A projektszempontból a munkával és az eredmények bemutatásával segítette elő a párbeszédet és a kapcsolatot a kutatóintézetek és a környezetvédelemben érdekelték között. Az első workshopot Szegeden tartották több mint 200 fő részvételével, akik a régióból és a világ minden tájáról érkeztek. Ez és a hasonló tevékenységek segítségével a projektnek sikerült hosszantartó hatást gyakorolni a régió környezetvédelmi politikájára, amely összefügg a regionális gazdasággal és a társadalmi fejlődéssel egy olyan régió kialakítása révén, amely vonzó a mezőgazdasági és ökoturisztikai befektetőknek.

A partnerek sikeresen megoldották közös környezetvédelmi problémáikat ötvözve a Szegedi Tudományegyetem környezetvédelmi technológiákban alkalmazható új anyagok fejlesztésében és jellemzésében megnyilvánuló szakértelmét az Újvidéki Egyetem kármentesítési technológiafejlesztésben való jártasságával. A kutatók lehetőséget kaptak arra, hogy tudásukat és problémamegoldás terén szerzett tapasztalataikat megosszák egymással hozzájárulva ezzel a környezetvédelmi regionális kutatói kapacitás kibontakozásához.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu
Szegedi Tudományegyetem

Projekt weboldala:

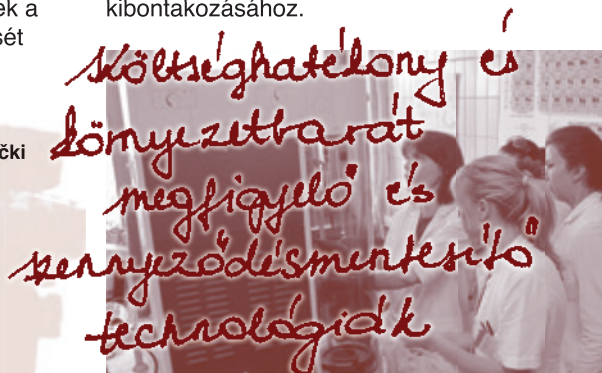
<http://matcross.pmf.uns.ac.rs/>

A projekt teljes költségvetése / 439,612.60 €

EU-támogatás (IPA) / 373,670.71 €

Projekt kezdete / 2011. 10. 01.

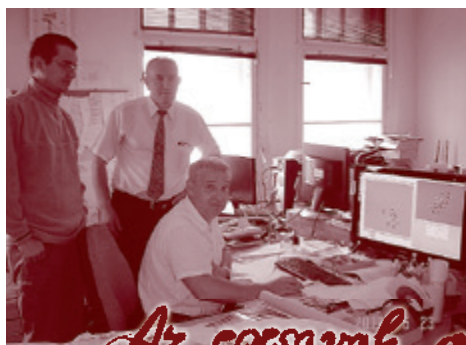
Projekt vége / 2013. 03. 31.

Epesav nanorendszerek mint molekulahordozók a gyógyszerészeti alkalmazásokban

A projekt célja az volt, hogy megvizsgálja az epesavak oxo derivátumainak alkalmazhatóságát a gyógyszerkészítmények hordozóanyagaként. Az epesavak a biológiai molekulák lényeges és érdekes csoportját képezik, melyek összekapcsolódási képességüknek köszönhetően nagyon hasznos szerepet töltenek be (több molekula „buborékká” áll össze, amelyben más molekulákat szállítanak segítve az élelmiszerek emésztését) az élő rendszerekben. A projekt kémiai alapkutatóval kezdődött, és alkalmazott orvosbiológiai vizsgálatokkal folytatódott. A projekt fő fázisaiban a tervezett epesav származékok szintézise és azok fizikai-kémiai jellemzése történt. Az új számítógépes módszerek segítségével lecsökkent a kísérletekben felhasznált vegyszerek mennyisége, ezzel a kutatás költségvetésére és környezetbarátabbá vált. A nemzetközi csapat beszerezte a szükséges berendezéseket, amelyek segítségével még többet tanulhattak a sejtszerkezetről, a megszerzett tudás alapján pedig optimalizálni tudták a kísérleti feltételeket. A határon átnyúló együttműködés nélkül nem tudták volna véghezvinni ezt a

magas szintű kísérleti kutatást. A feltételek optimalizálása nélkül sokkal több anyagot kellett volna felhasználniuk, így jelentősen terhelték volna az ökoszisztémát is. A projekt keretében a partnerek képzéseket, találkozókat, műhelymunkákat, egy konferenciát és nyilvános vitát szerveztek, az előadásokat CD-n jelentették meg, kutatási eredményeikről pedig nemzetközi folyóiratokban és konferenciákon, szemináriumokon számoltak be. Az eredményeket az állattartók fejlesztésében is fel lehet használni, mivel az epesavakat – a tervezett oxo vegyületek szintézisének kiinduló anyagait – háziállatokból lehet nagy mennyiségben izolálni. Mindezeket figyelembe véve várható, hogy az epesavak gyógyászati felhasználási köre kibővül, ami kedvező hatással lesz az állattenyésztésre és a húsfeldolgozó iparra is.

Az epesavak oxo derivátumainak alkalmazhatósága a gyógyszerkészítmények hordozóanyagaként

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet

Projekt weboldala:

www.banamoca.dh.pmf.uns.ac.rs

A projekt teljes költségvetése / 362,146.50 €

EU-támogatás (IPA) / 307,824.52 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 10. 31.

A jégkorong fejlesztése szerb–magyar határon átnyúló együttműködés keretében

A Tisza Volán Sport Klub és a Spartak Subotica korábbi közös határon átnyúló együttműködésüket folytatva (SPORTSEHU A sport fejlesztése a szerb-magyar határon átnyúló együttműködés keretein belül, HUSRB/0901/222/085) a jégkorong terén működött együtt. A hat hónapig tartó projekt keretében a két klub közösen versenyeztek a 2011/2012-es bajnokságban, tagjaik együtt készültek fel a mérkőzésekre. A rendszeres edzések mellett a csapattagok és edzőik három közös nyári edzőtáboron is részt vettek. Továbbá a klubok megvásárolták a szükséges sporteszközöket, például a hokiütőket és a korongokat. Együtt utaztak a bajnoki meccsre, valamint közösen biztosították a szükséges játékvezetőket és a sportorvost. A projektnek különösen nagy jelentősége van abban, hogy összehozta a fiatal tehetséges sportolókat egy nemzetközi csapatban. A rendszeres és intenzív edzések, meccsek és versenyfelkészülések során nem csak sportképességeiket fejlesztették, hanem új barátságok alakultak köztük, és megtanulták a csapatszellem fontosságát.

Partnerek:

Tisza Volán Sport Klub, Szeged

Sportsko društvo železničara „Jovan Mikić – Spartak“, Subotica

A projekt teljes költségvetése / 88,073.10 €

EU-támogatás (IPA) / 74,862.13 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2012. 06. 30.

*A csapatszellem
fontossága*

A kábítószeres nem ismernek határokat

A határ menti régiók különösen ki vannak téve a kábítószerrel való visszaélés veszélyének. Ez a probléma elsősorban a két ország kifejezetten drogpreevencióval foglalkozó intézményei közötti kapcsolatok, valamint a közös, összehangolt megelőzés-politika hiányából adódik. Míg a magyarországi és szerbiai határrendészeti szervek és a rendőrség együttműködik, információkat cserél, addig a többi érintett állami és önkormányzati intézmény és drogpreevenció civil szervezet nem tartja a kapcsolatot a szomszédos országbeli partnereivel. A projekt célja éppen ezért azt volt, hogy összehangolja a drogpreevenció programokat a határ két oldalán, hogy megelőzze és csökkentse a kábítószer-használatot a régióban. Céljaik elérése végett a partnerek bemutatták programjaikat a drogpreevencióval foglalkozó intézményeknek és szervezeteknek, kinyitották az ajtót a tapasztalatcsere előtt, és a megszerzett tudást közösen alkalmazták a gyakorlatban.

A partnerek műhelymunkákat, tanulmányutakat és találkozókat szerveztek a határ mindkét oldalán. A két szervezet középpontba állította a kiszolgáltatott lakossággal való együttműködést is, hogy ezzel szintén hozzájáruljon a

kábítószer-használat megelőzéséért tett erőfeszítésekhez. Emiatt általános és középiskolás diákok érkeztek Magyarországról és Szerbiából az Exspecto Mentálhigiénés Alapítványhoz, ahol műhelymunkákon vettek részt, megtekintették a kiállítást és kitöltöttek egy kérdőívet. Az egyéves együttműködés és terepmunka eredményeit Zákányszéken összegezték a záró konferencián. A partnereknek elvülhetetlen érdemeik vannak abban, hogy felhívták a figyelmet a kábítószer-fogyasztás káros következményeire, valamint hozzájárultak a kábítószerrel való visszaélés megelőzéséhez. A drog veszélyeinek ismeretése oktatási tevékenységgel párosult, amely közvetlenül hatott a fiatalok, családjuk és az egész közösség életminőségére.

Partnerek:

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ

Exspecto Fondacija mentalne higijene, Subotica

Projekt weboldala:

<http://www.exspecto.org.rs/>

A projekt teljes költségvetése / 63,600.00 €

EU-támogatás (IPA) / 54,060.00 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2012. 10. 31.

*Összehangolt
drogpreevenció's
programok a
határ mindkét oldalán*

Ismerjük meg szomszédainkat

Olykor úgy tűnik, hogy az emberek sok mindent megtanulnak távoli országokról és helyekről, de nagyon keveset tudnak a saját szomszédaikról. A projekt célkitűzése ezért éppen az volt, hogy változtasson ezen, segítve a hagyományok, művészetek, természeti és nemzeti értékek megőrzését és bemutatását. A projekt hosszú távú célja egy előítéletektől mentes határon átnyúló együttműködés létrehozása volt, amelynek alapját a régióban élő gyermekek számára szervezett, kiválóan kidolgozott programsorozat és az abban megnyilvánuló gondolkodásmód jelenti. Minden egyes esemény középpontjában a barátság és a kölcsönös tisztelet állt, valamint a kultúrák közti párbeszédben az egymáshoz való elfogultság nélküli odafordulás fontosságára helyezte a hangsúlyt. A partnerek először beszerezték a gyermektáborokhoz szükséges felszerelést, kétnyelvű kiadványokat jelentettek meg a résztvevők számára, iskolákat látogattak meg, találkoztak a tanárokkal és a szülőkkel, végül kiválasztották a tábor résztvevőit. Kétnapos táborokat szerveztek a határtérségből származó általános iskolás gyerekeknek, így minden csoport két napot töltött Szerbiában és kettőt Magyarországon. Összesen több mint négyszáz diák vett részt a tizenkét táborban. A gyerekeket szabadidő programokkal, sportversenyekkel szórakoztatták, emellett megtekintették a jelentős történelmi és kulturális

látnivalókat, valamint a határvidék természeti szépségeit is.

A partnereket az a gondolat vezérelte, hogy az előítélet-mentesség és a pozitív gondolkodás ma szükségesebb, mint valaha. A programok során a gyerekek megtapasztalhatták, hogy a szomszédos országból származó kortársaik ugyanolyanok, mint ők, hasonló az érdeklődési körük, megegyeznek az igényeik és törekvéseik. Sportolás közben, a kirándulásokon és a tanulmányutakon hasznos, első kézből származó tapasztalatot szereztek arról, hogy a hasonlóságokon alapuló véleményformálás és kapcsolatépítés sokkal előnyösebb, szórakoztatóbb és érdekesebb, mint a szűklátókörűség.

*A barátság és
a kölcsönös
tisztelet értékeinek
felmutatása*

Partnerek:

Etnolife udruženje građana, Subotica
Gyermek Mosoly Erdei Iskola és Óvoda
Közhasznú Alapítvány, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 101,227.00 €
EU-támogatás (IPA) / 86,042.95 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2012. 12. 31.

A falu hangja

A migráció nagyon aktuális jelenség a mai társadalmakban, a nagyvárosok, gazdasági központok és a gazdaságilag fejlettebb országok vonzó úti célok a vidéken élők számára. A falvak és kisvárosok életminőségére erőteljesen rányomja a bélyegét a munkalehetőségek hiánya és az alacsonyabb bérezés. A nagyobb városokba és Európa gazdagabb részeibe irányuló elvándorlás komoly problémákat jelent Magyarországon és Szerbiában is. A határ menti kis és közepes nagyságú városok azzal szembesülnek, hogy a fiatalok és az értelmiségiek egyre nagyobb számban hagyják el szülővárosukat, tanulmányaik színhelyét.

A két szervezet azzal a céllal alakított ki határ menti partnerkapcsolatot, hogy megértse az elvándorlás működésmódját a határtérségben, kezelje annak negatív hatásait, és azokra megoldást találjon. Az első lépés az volt, hogy feltárták az elvándorlás irányait, motivációját és okait, tudományos kutatást végeztek négy településen, a magyarországi Lajosmizsén, valamint a szerbiai Adán, Óbecsén és Temerinben. Miután sikerült feltérképezniük az elvándorlás tendenciáit e négy településen, a bevont szakértők az emigránsokkal való kapcsolattartás új modelljét dolgozták ki. A projekt legnagyobb eredményét a migrációs folyamattal kapcsolatos tudás- és tapasztalatcsere, valamint a probléma közös megoldásának kidolgozása jelentette.

Partnerek:

Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület

Zavod za kulturu vojvodanskih Mađara

Projekt weboldala: <http://vov.vmmi.org/>

A projekt teljes költségvetése / 89,312.00 €

EU-támogatás (IPA) / 75,915.20 €

Projekt kezdete / 2012. 02. 01.

Projekt vége / 2013. 01. 31.

Úgynevezett Szellemi Információs Pontokat állítottak fel a négy településen, amelyek az adott városból elszármazottakkal való kapcsolattartás intézményesített formáiként működtek. A partnerek úgy vélték, hogy az infópontok infópontok létrehozása jó példaként, átvehető gyakorlatként szolgálhat más szervezetek számára is. Ezen túlmenően a partnerek intenzíven foglalkoztak eredményeik és javaslataik ismertetésével. Műhelymunkákat, konferenciákat és utazó kiállításokat szerveztek, tanulmányokat publikáltak, háromnyelvű útmutatót jelentettek meg a projektről, és elkészítettek egy tájékoztató jellegű weboldalt, hogy törekvéseiket a nagyobb nyilvánosság is megismerhesse.

Az egyéves projekt során a résztvevők majdnem 1000 emigránssal létesítettek kapcsolatot. E kötelekek ugyanolyan hasznosak voltak a helyieknek, mint a távol lévőknek. A külföldön élőknek olykor jobb rálátásuk van szülővárosuk eseményeire, és segíthetik annak fejlődését. Nagyon fontos számukra, hogy meghallgatják és értékelik a véleményüket ott, ahonnan származnak. A projekt külön érdeme, hogy a partnerek felhívták a figyelmet a migráció pozitív aspektusaira, és segítették a visszatérést.

A migráció pozitív aspektusai és a visszatérés elősegítése

Üdvözljük a kultúrák sokszínű világában

A partnerek célja az volt, hogy közös rendezvényeken hozzák össze a két nemzet különböző kultúráit képviselő érdeklődőket. A csapat a nyolc hónapos projekt első pillanatától aktívan együttműködött a gondos tervezésben, illetve a kulturális, művészeti és gasztronómiai események összehangolt előkészítésében. Négy közös programot szerveztek: Csongrádon az Üdvözljük kedves vendégeinket művészeti és kulturális napot és a Borfesztivált, míg Óbecsén a Szent István napot és a Ricsaj Folklor Fesztivált szerbiai és magyarországi előadók részvételével. Miután beszerezték a rendezvényekhez szükséges felszerelést, például a székeket, faházakat és a hangosítás eszközeit, a partnerek elkezdtek azon dolgozni, hogy biztosítsák a művészek, előadók, hagyományápolók és borászok aktív részvételét. A jól előkészített promóciós anyag és a népszerűsítő kampány számos látogatót vonzott az eseményekre, amelyek feltárták a határtérség kulturális értékeinek és gasztronómiájának szépségeit. A négy rendezvény kiváló lehetőséget kínált a multikulturális találkozásokra.

A partnerek végig aktívan részt vettek az események szervezésében, így felbecsülhetetlen értékű ismereteket szereztek a szomszédos országból származó kollégáik kulturális háttéréről és munkaszervezéséről. A programsorozat nem csak az idegenforgalomra hatott pozitívan azzal, hogy elhelyezte e településeket a látogatók számára érdekes célpontok térképén, hanem a kulturális örökségről szóló tudás népszerűsítését, valamint e régiók harmonikus, jószomszédi viszonyát is kedvezően befolyásolta.

Partnerek:

Csongrádi Városkép Nonprofit Kft.
Petefi Šandor mađarsko kulturno društvo

A projekt teljes költségvetése / 100,000.00 €
EU-támogatás (IPA) / 85,000.00 €
Projekt kezdete / 2011. 07. 01.
Projekt vége / 2012. 02. 29.

*A határtérség
kulturális értékeinek és
gasztronómiájának
szépségei*

Határokon átnyúló közösségi programok szervezése

Ez a keresztény értékekre épülő projekt azt a célt tűzte ki maga elé, hogy feléleníti a határ menti közéletet, és megerősíti a közösségi kötelekeket. A partnerek együttműködésükkel a keresztény közösségi, családi és erkölcsi értékeket igyekeztek népszerűsíteni a határrégióban szervezett találkozók révén. A projektpartnerek tizennégy, különböző célközönségű rendezvényt terveztek és valósítottak meg sikeresen. Egy egyhetes tábor találkozási lehetőséget kínált a fiataloknak és a felnőtteknek mindkét országból. A közösségi kapcsolatok erősítése iránt érdeklődők részt vehettek egy háromnapos közösségi találkozón vagy vezetőképzőn. A folyó, mely összeköt címmel árvízi emlénapot szerveztek az 1879-es szegedi árvíz utáni, a város újjáépüléséért tett erőfeszítések, a több országból érkező önkéntes és önzetlen támogatások ünnepeként. Annak érdekében, hogy elérjék a szélesebb nyilvánosságot, keresztény tábort szerveztek a Szegedi Ifjúsági Napok idején, és négy, a család témája köré épülő előadást tartottak. Az utolsó előadásra meghívtak egy csoport hátrányos helyzetű gyermeket Vajdaságból, hogy az egész napot Szegeden töltsék a számukra szervezett különböző programokon, amelyeken különben nem tudtak volna részt venni.

A Kézművesség Napja a hagyományos kézműves termékek készítőit és az érdeklődő közönséget hozta össze. A művészek és a zene szerelmesei a kórusok gálakoncertjén találkozhattak egymással Nagybecskerekén és a szegedi dómban. Mindkét kórustalálkozó kiváló alkalom volt a kórustagok számára, új szakmai és személyes kapcsolatok kialakítására.

Közel ötezer ember vett részt a rendezvényeken. A szervezők a többnyelvűségre, a keresztény értékekre és az előítélet-mentes gondolkodásra helyezték a hangsúlyt. Az események nagyszámú önkéntest vonzottak, népszerűsítve ezzel az önkéntesség fontosságát, valamint a közösség életében való aktív pro bono szerepvállalás előnyeit is.

Partnerek:

KatHÁZ Közhasznú Nonprofit Kft, Szeged
Háló Közösségfejlesztő Keresztény Egyesület,
Zrenjanin

A projekt teljes költségvetése / 68,995.00 €
EU-támogatás (IPA) / 58,645.75 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2012. 12. 31.

*Többnyelvűség,
Keresztény értékek
és előítélet-mentes
gondolkodás*

A kétoldalú társadalmi kapcsolatok erősítése Bácsbokod és Nemesmilitics lakói között

A projekt átfogó célja az volt, hogy csökkentse a határ elszigetelő hatását a kulturális kölcsönhatások fokozása és a közös kulturális örökség megóvása, életben tartása által. A projekt keretében 6 és 15 év közötti gyermekek ismerhették meg szerb–horvát–magyar közösségek mindennapi életét. A partnerek közösen rendeztek kulturális és sporteseményeket a gyerekeknek mindkét faluban. Bácsbokod volt a házigazdája a szerb–horvát napoknak, a gyermeknapnak és a sportnapnak, míg Nemesmilitics szervezte meg az aratóünnepséget, a focinapot és a falunapot. A partnerek felújították a helyi közösség, elsősorban a fiatalabb generáció társadalmi életének gazdagításában fontos szerepet játszó épületeket. A szerbiai partner korszerűsítette sportpályáját egy lelátó és a pályát körülvevő kerítés építésével. A magyarországi partner a sportcsarnok tusolót és mellékhelyiségeit újította fel, valamint kicserélte a közösségi központ nyílászáróit, hogy megelőzze a hővesztéséget a hidegebb hónapokban, és ezzel energiahatékonyabbá tegye az épületet.

A projekt nagymértékben javította a két falu közéletének színvonalát, valamint segítette életet lehelni a közösségi ifjúsági programokba. A közös munka közös sikert eredményezett, mely arra ösztönzi a partnereket, hogy újabb projektötleteken is gondolkodjanak. E projektnek köszönhetően megváltozott az emberek viszonya a másik nemzethez, a két település lakói barátokká váltak, és a partnerek véleménye szerint ez a projekt legnagyobb hozadéka.

A projekt
nagymértékben
javította a két
falu közéletének
színvonalát

Partnerek:
Bácsbokod Nagyközség Önkormányzat
Mesna zajednica Svetozar Miletić

A projekt teljes költségvetése / 113,001.89 €
EU-támogatás (IPA) / 96,051.61 €
Projekt kezdete / 2012. 02. 01.
Projekt vége / 2013. 08. 31.

CINEMA CONTACT - a kultúrák közötti párbeszéd és a megértés elősegítése a határ menti régiókban a film segítségével

A kultúrák közti párbeszéd és egymás megértésének igen hatékony eszköze lehet a film. A két szervezet azzal a céllal társult, hogy magyar filmeket vetítsen Szerbiában és szerbeket Magyarországon. A vetítések a határ mindkét oldaláról érkező díszvendégek, szerzők és fiatal filmek megjelenésével egészültek ki azért, hogy biztosítsák a művészek, a filmgyártó vállalatok dolgozói, a fiatal feltörekvő filmesek és a moziba járók aktív részvételét. A vetítések és a kísérő rendezvények lehetőséget teremtettek a jövőbeli együttműködés és a művészi kezdeményezések számára a film és kultúra terén. A szakma, az értelmiség és a nagyközönség közös fóruma erősítette az összetartozás érzését. A művészek és a film szerelmesei részt vettek műhelymunkákon, képzéseken, valamint a nyilvános és szakmai eseményeken. Az ígéretes fiatal alkotók és hallgatók bemutatták munkáikat a fiatal tehetségek versenyén, valamint e

filmeket az újvidéki Cinema City Nemzetközi Filmfesztiválon a szélesebb közönség is megtekinthette. A nézők, filmművészek és filmrajongók számára világhírű filmszakértők moderálásával tartottak mesterkurzusokat és kerekasztal-beszélgetéseket. 2012-ben a Focus: Hungary, azaz, a Fókuszban Magyarország program keretében tíz, Tarr Béla, kultikus magyar rendező által kiválasztott magyar filmet vetítettek le.

Ez a nagyszerű projekt a film jelentős kultúrák-özvetítő szerepére épült. Miközben a művészek, mozirajongók és a nagyközönség a műalkotásokkal ismerkedtek, a filmek segítségével betekintést nyerhettek a szomszédos ország kultúrájába is.

*A film jelentős
kultúrák-özvetítő
szerepe*

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Udruženje Cinema City, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 88,230.00 €

EU-támogatás (IPA) / 74,995.50 €

Projekt kezdete / 2011. 12. 15.

Projekt vége / 2012. 12. 14.

Határon átívelő, integrált asztalitenisz-program profi, amatőr és fogyatékkal élő játékosoknak

Az asztaliteniszt korosztálytól és fizikai képességektől függetlenül bárki élvezheti. E sportág serkenti az agyműködést és elősegíti a gyors gondolkodást. Kicsi a sérülés veszélye, segít a formánk és rugalmasságunk megőrzésében, valamint növeli mozgékonyágunkat. Minden korosztály számára hasznos, hiszen fejleszti a koncentrációs és taktikai készséget. Azon ritka sportok közé tartozik, melyeknél lényegtelen versenyképességi tényező a méret, a kor és a nem, továbbá a fogyatékkal élők és a nyugdíjasok milliói is élvezettel játsszák. A két asztaliteniszklub a lehetőséget felismerve annak érdekében társult, hogy jellegzetességeinek köszönhetően minél szélesebb körben népszerűsítse a pingpongot. Úzhető profi szinten, de lehet csak családi és generációk közötti sport is, és nem szükségesek hozzá különleges fizikai képességek sem. A szegedi (Magyarország) és zentai (Szerbia) klubok egy komplex, 24 hónapos programot dolgoztak ki a sport, különösképpen az asztalitenisz népszerűsítésére, és arra, hogy lehetőséget teremtsenek mozgalmasság és lendületesség számára. A két klub magasan képzett profi játékosokat, amatőröket, diákokat, gyermekeket és szüleiket összehozta a határ mindkét oldaláról népszerű rendezvényeiken: az asztalitenisz nyílt napon, a fogyatékkal élők sportnapján, a családi sportnapon, hogy csak néhányat említsünk. Sőt, a partnerség nem állt meg itt. Kidolgoztak egy programot a fogyatékkal élő játékosok

számára, amely hozzájárul társadalmi beilleszkedésükhöz ösztönözve őket arra, hogy rendszeresen sportoljanak és versenyeken is részt vegyenek.

A partnerek kitaláltak egy többszintű oktatóprogramot, továbbá edzőtáborok, versenyek, valamint az egészségről és a sportról szóló előadások szervezésével saját pedagógiai felkészültségüket is fejlesztették. Az iskolai asztalitenisz-programokkal, a közös edzésekkel és a nyílt napokkal a régió lakóinak bemutatták e sport játékosságát és előnyeit. A szervezők a közösségre hosszú távon ható, legsikeresebb programjaik között tartják számon a fogyatékkal élők számára rendezett sportnapot, az egészségkonferenciát és az iskolai asztalitenisz-programot.

A közös programok lehetőséget teremtettek a tapasztalatcserére, a szakmai problémák újszerű megoldására, személyes kapcsolatok létesítésére, valamint a kulturális és nyelvi korlátok legyőzésére. A projekt ezenkívül növelte a klubok kapacitását tárgyi és személyi szempontból egyaránt. A két klub közti alkalmi kapcsolatot felváltotta egy rendszeres, jól szervezett és tartós együttműködés, amely a továbbiakban is arra buzdítja az embereket korra, nemzetiségre, kulturális beágyazottságra való tekintet nélkül, hogy asztaliteniszszerezzenek professzionálisan vagy rekreációs céllal és egészségügyi okokból. A partnerek gyümölcsöző közös munkájukat az Inter Pingpong 2 projektben (HUSRB/1203/222/021) folytatták a harmadik pályázati felhívás keretében.

Partnerek:
Asztalitenisz Sport Klub Szeged
Stonoteniski klub „Senta“ Senta

Projekt weboldala:
<http://interpingpong.atsk.hu/en/>

A projekt teljes költségvetése / 92,585.00 €
EU-támogatás (IPA) / 78,697.25 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

Kulturális értékek megőrzése a média bevonásával határon átívelő együttműködés keretében

A partnerek erősíteni kívánták a kulturálisan és etnikailag sokszínű határon átívelő kapcsolatokat, illetve az együttműködést a hétköznapok szerves részévé szeretnék volna tenni a közös kulturális hagyományok feltárása és megismertetése révén. A médiának elvitathatatlan szerepe van a véleményformálásban, így a partnerek a média erejét kihasználva őrizték meg és erősítették a határ menti szerb és magyar kisebbség nemzeti identitását.

A projekt keretében a partnerek egy PR dokumentumfilmet és több rövidfilmet készítettek a kézművességről, a népi és hagyományos értékekről, valamint a gyakorlati ismeretekről. A film lehetővé teszi a helyi kulturális örökség megőrkítését egyben a régi hagyományok népszerűsítésének hatékony eszköze is. Az elkészült rövidfilmeket bemutatták a Szerb–magyar Hagományörző és Kulturális Filmek Fesztiválján, melynek fő témája a hagyományok megőrzése, illetve a kortárs társadalomban való alkalmazásuk volt. A projekt kulcsszavai a kölcsönös megértés, a barátság, a bizalom, a nemzetközi biztonság és stabilitás voltak. A partnerek annak érdekében, hogy a céljaikat elérjék civil fórumokat szerveztek a határ mindkét oldalán, valamint

egy közös záró konferenciát, amelyen a résztvevők a közös tevékenységek keretében egymás hagyományairól tanulhattak.

A projekt fontos részét képezte a projekttevékenységeket és a helyi értékeket bemutató folyamatosan frissített weboldal, mely lehetővé teszi, hogy hosszú távon folytatódjon a tájékoztatás a helyi hagyományokról.

A projekt eredményeképpen a régió népi értékei nagyobb nyilvánosságot kaptak, valamint a határon átnyúló gazdasági és társadalmi kapcsolatok is erősödtek. A partnerek modern eszközökkel próbálták megőrizni és népszerűsíteni a tradíciókat, és éppen ebben rejlik a projekt sikere. A határrégió lakossága új információkkal gazdagodott, látószöge szélesedett. Készek voltak együttműködni, ápolták meglévő kapcsolataikat, valamint újakat is létesítettek, így sikerült megőrizniük a régió lakosságának szokásait.

*A hagyományok
megőrzése és
alkalmazása a
társadalmunkban*

Partnerek:

Egy-másért Ifjúsági és Közösségfejlesztő
Közhasznú Egyesület, Mórahalom
Regionalno udruženje građana „Ludašpusta”,
Hajdukovo

A projekt teljes költségvetése / 96,264.00 €
EU-támogatás (IPA) / 81,824.40 €
Projekt kezdete / 2011. 11. 01.
Projekt vége / 2012. 10. 31.

A dobok ritmusa

A dob vélhetően az egyik legrégebbi hangszer, amely hatalmas erejével lüktetést ad a zenének. A legrégebbi időkől kezdve a világ minden táján több célból is használták, elsősorban a szórakoztató és közösségi ünnepek lényeges eleme volt, valamint a rituálékban is fontos szerepet játszott. Csóka (Szerbia) és Bordány (Magyarország) önkormányzata *A dobok ritmusa* projekt keretében felelevenítette a közös dobos (és kisdobos) hagyományokat és azok közösségi jellegét. Az egy év alatt a fiatalok dobolni tanultak mindkét országban, illetve felléptek az egész régióban. A partnerek húsz dobos szereztek be, hogy eleget tegyenek a fiatalok, illetve a jövő dobosai nagy érdeklődésének, és korszerűsítsék hangszerállományukat. Mivel a dobolás természetéből fakadóan közösségi tevékenység, egy mobil színpadot is vásároltak, hogy biztosítsák a dobosok láthatóságát, és bevonhassák a nagyközönséget is a dobolás élvezetébe. A partnerek szerveztek egy tábor is, ahol harmincmagyarországi és szerbiai fiatal részesült intenzív dobosképzésben. A képzett dobosok és táncosok számos nyilvános rendezvényen és fesztiválon léptek fel mindkét országban, a közönség mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta őket. A csókai dobos fesztivált a fiatal dobosok nyitották

meg, akik a dobok ritmusára hangolódva arra buzdították a lakosságot, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a fesztiválon.

A diákokat a határ mindkét oldaláról kreatív és játékos tevékenységekkel hozták össze, megőrizve a közös, hagyományos művészetet a gyakorlatban és átadva azt a fiatalabb nemzedéknek.

A fiatal előadók ráhangolódtak a dob ritmusára

Partnerek:

Opština Čoka

Bordány község önkormányzata

A projekt teljes költségvetése / 93 690,00 €

EU-támogatás (IPA) / 79 636,50 €

Projekt kezdete / 1. október 2011.

Projekt vége / 2012. 09. 30.

A zene a mi közös nyelvünk – Koncertek, zenei műhelymunkák és táborok Sándorfalván és Adán

A beszéd az egyik legfontosabb kapocs az emberek között, mégis vannak a szavaknál sokkal érzékibb, kifejezőbb kapcsolatteremtési módok. Szinte mindenki reagál valamiképpen a zenei hangokra. Talán a zene sokkal jobban segíti a különböző kultúrák megértését, mint a nyelv.

Két zeneiskola, a sándorfalvi (Magyarország) és az adai (Szerbia) tehát egy kiváló közeget talált a határon átnyúló kapcsolat megvalósítására: a zenét.

A két iskola zenetanárai érdekes oktatási rendezvények sorát dolgozták ki, hogy megismertessék a szomszédos országok kultúráját a résztvevő magyarországi és szerbiai gyermekekkel. A szakmai találkozók középpontjában állt továbbá a pedagógiai gyakorlat fejlesztése az oktatási módszerek cseréjével.

Hogy minél több gyerek számára elérhetővé tegyék a zenélést, mindkét iskola bővítette oktatási eszközeit és új hangszereket szerzett be. A gyerekek egy oktatási program és kreatív műhelymunkák résztvevői voltak a táborokban, melyek nem csupán a klasszikus, de a kortárs zenére is figyelmet fordítottak, mint például az elektronikus és pop zenére. A mintegy hetven gyermekből álló vegyes csoport együtt zenélt

és gyakorolt a Tavasz Táborban. Az Elektronikus-zenei találkozó és a Könnyűzenei Táborban ugyancsak több mint hetven fiatal zenész vett részt. A zenetanárok nem hanyagolták el a nyilvános szerepléseket sem. Egy izgalmas és megnyerő zenei programmal készültek az Iskolanapra Adán és a Városnapra Sándorfalván, ahol a két országból több mint ötven gyermek mutatkozott be a közönségnek, mely a kortásaikból és a helyi közösségek tagjaiból állt. A kreatív művészi kifejezésben megnyilvánuló aktív szerepvállalás, a gyakorlás és az előadások intenzív kortárskapcsolatokkal párosultak, így a két ország fiatal zenészei megtapasztalhatták, hogy a zene valóban nem ismer határokat és képes legyőzni a nyelvi korlátokat.

Partnerek:

Sándorfalva Város Önkormányzata

Škola za osnovno muzičko obrazovanje i vaspitanje „Bartok Bela“, Ada

A projekt teljes költségvetése / 92,209.00 €

EU-támogatás (IPA) / 78,377.65 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 15.

Projekt vége / 2013. 01. 14.

*A zene valóban
nem ismer határokat
és képes legyőzni
a nyelvi korlátokat*

A Duna és az emberek

A hajómalmok századokon át az energiatermelés sarokkövei voltak. Elődeink tudták, hogy a folyók és patakok energiája viszonylag könnyen hasznosítható. A hajómalmok általában folyók mentén helyezkedtek el, és a gabona feldolgozására használták őket, de az olcsó elektromos energia hatására a világ legnagyobb részén idejémtúlttá váltak. A hajómalmok egy részét népszerű turistalátványossággá alakították, megőrizve így azokat a pusztulástól. A Duna és a vízimalmok szerelmesei a két, folyó menti településről, a magyarországi Bajáról és a szerbiai Gombosról azért társultak, hogy felélesszenek két mesterséget, melyek harmonikus kapcsolata fontos szerepet töltött be a folyóparti közösségekben: a vízimolnárságot és a halászatot. Számos dunai hagyományörző szerette volna összegyűjteni és megőrizni a rég elfeledett halászeszközöket a jövő nemzedéke számára. A dunai emberek életéhez kötődő szokások és tárgyak népszerűsítése érdekében a Bajai Hajómalom Egyesület áthelyezte a halászszkantent, amely korábban a Türr István emlékműnél volt. A szerb oldalon halászkunyhók és malomszerkezet építésével igyekeztek megőrizni a vízimolnárok és családjuk autentikus környezetét, eszközeit. Ezeket a létesítményeket Gombos közelében helyezték el azzal a céllal, hogy közösségi helyet teremtsenek a helyieknek és a turistáknak.

Partnerek:

Bajai Hajómalom Egyesület
Mesna zajednica Bogojevo

A projekt teljes költségvetése / 87,462.00 €
EU-támogatás (IPA) / 74,342.70 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

Az építkezéseken és a megőrzésen túl hosszú távon a projekt legnagyobb sikere a *Malmok a vízen* című tanulmánykötet megjelentetése volt, amely a közös tudományos kutatás eredményeképpen született meg. A könyv összefoglalja a vízimalmok történelmi fejlődését, valamint javaslatokat fogalmaz meg megőrzésükre és fenntartható alternatív használatuk lehetőségeire korunk társadalmában.

A turizmusban rejlő potenciálra, a helyi gazdaság fejlesztésére és a vízi természeti értékek megőrzésére nem csupán a könyv, hanem minden egyes program nagy hangsúlyt fektetett. A projektpartnerek négy kiváló rendezvényt szerveztek a határ mindkét oldalán. Komoly erőfeszítéseket tettek, hogy összekössék a vizek hagyományos és korszerű rajongóit, ennek érdekében kajaktúrát szerveztek. A túrán 142 kajakos vett részt, akiket lenyűgöztek a folyó szépségei – a folyóé, mely összeköt.

Természeti és kulturális örökségünkkel való felelősségteljes és fenntartható gazdálkodásnak több módja van. E határon átnyúló partnerség megmutatta, hogy az idegenforgalom és a vízi mesterségek népszerűsítése gazdaságilag és ökológiailag is fenntartható, valamint a vízi sportok kedvelői, a helyi lakosság és a turisták számára is előnyös.

Újszentiván – Törökkanizsa: Emberek a Kultúráért Együttműködés

Minél több szalon kapcsolódik egymáshoz két közösség, annál erősebbek a köztük lévő kötelékek. Álláspontjuk szemléltetésére a partnerek mindkét országban sokszínű programsorozatot szerveztek. A fő téma, az összekötő kapocs a magyarországi Újszentiván és a szerbiai Törökkanizsa között az egyházi örökség volt, de a projektbe bevontak jellegzetes gasztronómiai és más hagyományokat is.

A partnerek az alapoktól kezdtek közös munkájukat: megjelentettek egy háromnyelvű kiadványt a projektről, elhelyeztek 10 településtérképet, hogy segítsenek a helyieknek és a turistáknak abban, hogy könnyedén megtalálhassák a rendezvények helyszínét. Két fesztivált szerveztek Újszentivánon: a Rétesfesztivált és a Szerb Búcsút. E programok megismertették a nagyközönséggel a projektpartnerek szokásait és kultúráját, elősegítették a határ mentén, más-más kulturális közegben élők közötti kapcsolatokat, összehangolták a kulturális különbségeket, támogatták a többnyelvűséget, valamint előmozdították a virágzó, hosszú távú együttműködést a két partner és egyéb határ menti települések között.

A szerbiai partner a 8. Tiszavirág Kamarazenei Fesztivál keretében nyolc koncertet szervezett a törökkanizsai könyvtárban és zeneiskolában

összesen ezer látogató részvételével. A változatos programok mellett Újszentivánon a partnerek felújították a ravatalozót és környezetét, valamint elhelyezték az együttműködésnek szentelt két kopjafát. Törökkanizsán a közösségi ház teljes külső renoválására került sor, valamint részben felújították az olvasótermet is, amely a különböző kulturális események helyszínéül szolgál. Az igen sokrétű programoknak a közönség széles rétegeit sikerült megszólítani, így a projektpartnereknek sikerült a lehető legtöbb embert elérniük. A projekt kevésbé kézzelfogható, de annál jelentősebb eredményei az új személyes és szakmai kapcsolatok a határrégióban, amelyek a további együttműködések kiváló alapját képezhetik.

Partnerek:
Újszentiván Község Önkormányzata
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 100,000.00 €
EU-támogatás (IPA) / 85,000.00 €
Projekt kezdete / 2012. 02. 01.
Projekt vége / 2012. 09. 30.

*Minél több szalon
kapcsolódik
egyemáshoz két
közösség, annál
erősebbek a
köztük lévő
kötélékek*

Üdvözljük a művészet és a kézművesség világában 2.

Az előző projekthez hasonlóan, mely az első pályázati felhívásban valósult meg (HUSRB/0901/222/017), a WARC2 is bátorítja és ösztönzi a fiatalokat, hogy kezdeményezzenek és találjanak üzleti lehetőségeket a hagyományörzéssel és kézművességgel. Az igen sokrétű projekt a kisebb településeken élő hátrányos helyzetű fiatalok felkarolása és oktatása révén előmozdította tehát a hagyományos kézművességet, ösztönözte az üzleti kezdeményezéseket, színesítette a társadalmi életet és gazdagította a programkínálatot a határ menti kisebb közösségekben.

A két alapítvány Magyarországról algyői, apátfalvi, deszki, dóci, domaszéki, kübekházi, röszkői, szatymazi, újszentiváni, üllési, Szerbiából pedig bajmoki, györgyéni, alsótavankúti, nagyfényi, újnagyfényi, horgosi, csantavéri, visnyeváci és békovai fiatalokkal dolgozott. A kezdeti kutatások alapján a partnerek egy cselekvési terv mentén meghatározták mindazokat az intézményi eszközöket, melyek segítséget nyújtanak és megoldást kínálnak a konkrét kulturális problémákra. A két országból mintegy száz fiatal vett részt a hétnapos táborban, ahol változatos oktatási és művészeti műhelymunkák folytak, az oktatók bemutatták a kézműves eszközöket és technikákat. A fiatal művészek kézműves

alkotásokat készítettek. Annak érdekében, hogy bevezessék őket az üzleti, értékesítés-orientált gondolkodásba két értékesítési kiállítást szerveztek számukra.

A projekt feltérképezte a vidéki települések kulturális helyzetét, megvalósítható és hatékony irányelveket dolgozott ki a fiatalabb nemzedékek üzleti lehetőségeire vonatkozóan. A határon átnyúló kölcsönhatások legfontosabb hozadéka az, hogy a fiatalokat arra ösztönözték, hogy a modern és kortárs művészet lenszóján keresztül új kontextusba helyezték és modernizálják a hagyományos kézművességet, és egyben ápolják a vállalkozói szellemet is.

Partnerek:

MÁTRIX Közhasznú Alapítvány

Danilo Kiš Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo, Subotica

Projekt weboldala: www.warc2.eu

A projekt teljes költségvetése / 76,120.00 €

EU-támogatás (IPA) / 64,702.00 €

Projekt kezdete / 2012. 02. 01.

Projekt vége / 2013. 02. 28.

*Vállalkozói szellem,
hagyományos kézműves
termékek és
művészi törekvések*

Kultúra határok nélkül

A projekt különböző háttérű, nemzeti és etnikai hovatartozású személyeket vont be a kulturális együttműködésbe az Önarcképek és a Kisebbségek kamerával című program keretében, hogy elősegítse a nemzetek és nemzetiségek közötti párbeszédet és a határon átnyúló kapcsolatok kialakítását. A projekt arra ösztönözte a kisebbségeket, hogy megőrizték hagyományaikat, kulturális és művészeti értékeiket, emellett az előítéletek elleni harchoz a művészi önkifejezés és önmegvalósítás fontosságára hívta fel a (marginalizált) etnikai csoportok figyelmét. A projekt keretében a kisebbségi csoportok személyes üzenetekkel, innovatív művészi eszközökkel mutatták be önmagukat ezzel is illusztrálva a régió sokféleségében rejlő értékeket.

A partnerek műhelymunkákat szerveztek önarcképkészítés tárgyában többek között Kisebbségek kamerával címmel és önarckép-kiállítást, valamint kézműves vásárt is rendeztek. Emellett elkészítettek és megjelentettek egy könyvet a kiállítások anyagából. A projektet komoly figyelemfelkeltő médiakampány kísérte mindkét országban.

A projekt különlegessége, hogy a régió sokszínűségét a művészet eszközeivel mutatta meg, így a multikulturalizmus olyan értéként testesült meg, amelyet elérni és ápolni kell. A művészet egy más nézőpontot kínál, így sikerrel hozza közel egymáshoz a különböző nemzeteket, ahogyan ezt a projekt is kiválóan szemlélteti.

Partnerek:

Agora alapítvány a társadalomkutatásért, Szeged
Udruženje građana „Svi“, Bajša

A projekt teljes költségvetése / 103,890.00 €

EU-támogatás (IPA) / 88,306.50 €

Projekt kezdete / 2012. 01. 01.

Projekt vége / 2012. 12. 31.

*A művészi
önkifejezés és
önmegvalósítás
módszere*

Kulturális tábor a régióban élő nemzetiségek fiataljai számára

Az európai gyakorlat az mutatja, hogy a globalizáció kétféle veszélyt jelenthet az etnikai közösségekre, ezek a következők: elzárkózás és ön-marginalizáció, valamint a beolvadás a többségi társadalomba. A két szervezet, egy szegedi alapítvány és egy szabadkai civil szervezet a határtérség szellemi értékeinek, így az etnikai sokszínűségnek és a különböző nemzetiségek békés együttélésének megőrzését tűzte ki célul. A többnemzetiségű és többnyelvű közösségek kollektív regionális öntudatának kialakítása és megerősítése hosszú távon javítja a gazdasági, illetve kulturális kapcsolatokat, és hozzájárul az oktatás fejlesztéséhez, valamint a civilek szerepvállalásához. Ez az ideális cél a közös érdekek és értékek szem előtt tartásával érhető el. Tehetséges középiskolások, a jövő potenciális közösségi vezetői vettek részt a táborokban, ifjúsági szakértői tevékenységekben és hasonló programokban, amelyeket elsősorban úgy terveztek, hogy a szomszédos közösségek megismerésével együttműködésre és nyitottságra neveljék a fiatalokat. A közös társadalmi térhez való tartozás érzése és az inkább megnyíló, mint bezáruló etnikai közösségek erősítik a megértést és a bizalmat, valamint kialakítják

a saját és a másik nemzethez tartozók iránti azonos tiszteletet. A fiatalok e projekt keretében a saját bőrükön tapasztalhatták, hogy egy etnikai közösséghez tartozás nem zárja ki a szélesebb térség érdekeinek és értékeinek támogatását.

A jól megtervezett ifjúsági képzések és képességfejlesztő rendezvények során a résztvevők vegyes csoportjában kialakult a fiatalok regionális generációs hálózata, amely elősegíti és fenntartja a nyílt és előítéletmentes kulturális kommunikációt. A határon átnyúló kapcsolati hálók nagyban megkönnyítik a későbbi gazdasági és interkulturális kapcsolatokat, valamint a civil aktivitást.

Partnerek:

Dél-alföldi Ifjúsági Életmód és Szabadidő
Alapítvány, Szeged
UG SPOT, Subotica

Projekt weboldala: www.borderlesseur.eu
A projekt teljes költségvetése / 83,985.00 €
Finansiranje iz fonda EU(IPA) / 71,387.25 €
Projekt kezdete / 2012. 01. 01.
Projekt vége / 2012. 10. 31.

*Etnikai sokszínűség
és a különböző
nemzetiségek
békés együttélése*

Kié ez a zene?

A zene hidat képezhet országok és nemzetek között. A gyönyörű dallamok nem csupán szebbé és élvezhetőbbé teszik az életet, hanem a megértést, a békét és testvériséget is ösztönzik. Éppen ezért a partnerek célja egy nagyon intenzív kulturális találkozás volt, amely összeköti a magyarországi Csongrád és Bács-Kiskun megye, valamint a szerbiai Bácska és Bánát határ menti térségeiben élő fiatalokat. A diákok, fiatal zenészek és zenetanárok a közös gyakorlás, előkészületek, illetve előadások során felfedezték közös gyökereiket, valamint megtapasztalták, hogy a zene és a kultúra nem elszigetelt dolgok, hanem megosztandó kincsek. A partnerek összesen tizenöt rendezvényt szerveztek, nyolcat Magyarországon és hetet Szerbiában. A projekt magába foglalt szakmai és művészeti programokat is. A határ mindkét oldalán nagyon igényes koncertsorozattal kápráztatták el a közönséget. A kamara-, az egyházi-, a kórus- és a népzene kedvelőinek ízlését is kielégítette a partnerek széles zenei. Emellett az oktatás is fontos szerepet játszott a projektben: a partnerek konferenciát rendeztek a zenei oktatásról, a legnagyobb szabású eseményük pedig két egyhetes interaktív tábor volt Csongrádon, amelyen mindkét országból negyven diák és tizenhat tanár vett részt.

Minden egyes előadást önálló promóciós kampány előzött meg, amelynek részét képezték az ízléses szórólapok, meghívók és egy web 2.0-ás alkalmazás. A programfüzet a nyitó szemináriumra jelent meg mindkét nyelven. Elkészítették és folyamatosan frissítették a projekt weboldalát is. A partnerek a határon átnyúló partnerség nélkül képtelenek lettek volna ilyen széles skálán mozgó programsorozatot szervezni. A közös tevékenységek során kialakult kapcsolatok a projekt befejezése után is fennmaradnak, és a zene továbbra is hídként köti össze a két közösséget.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Szakközépiskolájáért Alapítvány
Udruženje Kamerni ansambl „Garden Kvartet“ – „Garden Quartet“ Kamaraegyüttes Egyesület

Projekt weboldala: <http://www.whosemusic.eu/>

A projekt teljes költségvetése / 105,938.80 €

EU-támogatás (IPA) / 90,047.98 €

Projekt kezdete / 2011. 11. 01.

Projekt vége / 2013. 10. 31.

*A zene hidat
képezhet országok
és nemzetek között*

Nemzetközi művészeti műhely – a LIM-módszer nyilvános bemutatása

A projekt alapját a sikeres LIM-módszer képezi, amely látványos eredményeket ért el a partnerek korábbi közös projektjében (HUSRB/0901/222/165). A módszer lényege, hogy a résztvevők öt művészeti ág (zene, tánc, színház, film és fényképészet, képzőművészet) eszközeit és kifejezési lehetőségeit felhasználva ismerkednek meg társadalmi kérdésekkel. Ez nem csupán egy tanulási módszer, hanem egy interaktív, élményközpontú megközelítésmód. A program sikerét a művészeti területek és a társadalmi kérdések szinergiája biztosítja. A partnerek nyolc szerbiai és magyarországi városban mutatták be innovatív módszerüket. Fórumorozatokat, kerekasztal-beszélgetéseket és vitákat szerveztek az interkulturalizmus és nacionalizmus, a tolerancia és a kirekesztés, a rasszizmus és a fogyatékkal élők témakörében szem előtt tartva a fiatalok nézőpontját, illetve a társadalmi problémák hatását a fiatalabb nemzedékekre. Civil szervezetek, oktatási intézmények képviselőinek és a nagyközönségnek is bemutatták a LIM-módszert beszélgetések, filmvetítések és művészeti kiállítások segítségével. A szakmai tevékenységet a kiállítások, a témákhoz kapcsolódó utcai flashmobok, a szabad beszélgetések és a kulturális műsorok

egészítették ki. A programok résztvevői nem csupán megismerkedtek a kiválasztott témákkal, hanem műalkotások létrehozása közben aktívan részt vállalva meg is tapasztalhatták azokat. Mindez a kisebbségi és kiszolgáltatott csoportok iránti érzékenység, empátia és megértés erősítését eredményezte. A projekt közvetlen hatást gyakorolt a résztvevőkre, valamint közvetve hatott az egész közösségre. Az elsajátított interkulturális párbeszéd módszerei és a tolerancia segítik őket a mindennapjaikban, ösztönzik az együttműködést a határrégióban, hosszú távon pedig javítják a kisebbségi csoportok életfeltételeit.

*Interaktív,
élményközpontú
tanulási
módszer*

Partnerek:

Asocijacija za razvoj opštine Mali Idoš
Szivárvány Alapfokú Művészeti Iskoláért
Alapítvány, Szentes

A projekt teljes költségvetése / 117,600.00 €
EU-támogatás (IPA) / 99,960.00 €
Projekt kezdete / 2012. 02. 01.
Projekt vége / 2013. 05. 31.

Közös színházi előadás: fókuszban a határ menti régióban élők

A projekt kulcsszava a félelem volt. Minden, amitől félünk jellemez bennünket, jellemzi a társadalmunkat, kapcsolatainkat, fásultságunkat, csatáinkat. A projekt az élet, a gondolkodásmódok és a félelmek különbségeire összpontosított két határ menti városban, Szabadkán és Szegeden. A partnerek kérdőíves kutatást végeztek, melybe a határ mindkét oldalán élőket bevonták, így próbálták meghatározni azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyekkel foglalkozhatnának egy színházi előadásban. A művészek és a színházi szakemberek a kérdőívekből származó információkat felhasználták közös előadásuk elkészítése során.

A projekt ily módon járult hozzá a program különleges célkitűzéseéhez, amelyek a következők voltak: a határ két oldalán élő nemzetiségek intenzív kulturális kölcsönhatása és a kulturális értékeinek, hagyományainak népszerűsítése.

A projekt részét képezték a *Pass-port 1 – A démonok városa* és *Pass-port 2 – Maga az ördög* előadásai Szabadkán és Szegeden, továbbá a fellépések több jelentős nemzetközi színházi fesztiválon. A előadások hatalmas figyelmet keltettek és változatos reakciókat váltottak ki. Tevékenységük népszerűsítése érdekében a partnerek az előadás előkészületeiről brosrát és DVD-t is készítettek.

A partnerek a színház különösen erős kifejező eszközei segítségével mutatták be a határ menti életet. Ily módon kiválóan sikerült érzékeltetniük a hangulatokat, problémákat és a határvidéket jellemző helyzeteket.

Fotó: Molnár E.

Partnerek:

Kosztolányi Dezső Színház, Subotica
MASZK Magyarországi Alternatív Színházi Központ,
Színházi Szaktevékenységeket Támogató Egyesület,
Szeged

A projekt teljes költségvetése / 99,915.00 €

EU-támogatás (IPA) / 84,927.75 €

Projekt kezdete / 2011. 09. 01.

Projekt vége / 2013. 02. 28.

*A színház erős
kifejező eszközei*

3. pályázati felhívás

3.1. Bevezető

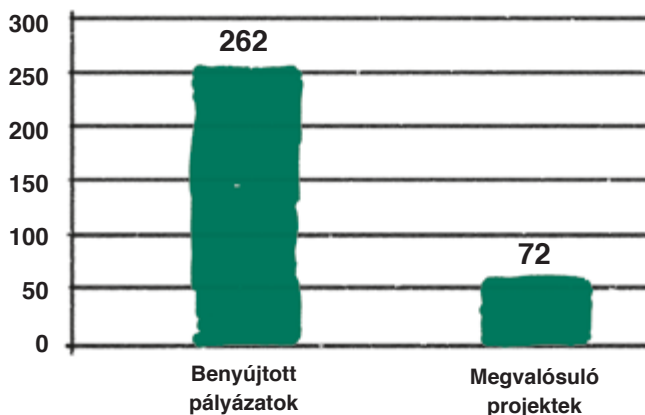
A harmadik pályázati felhívás (3. PF) 2012. március 1-jén került megnyitásra. A pályázatokat 2012. május 30-ig kellett benyújtani (postára adni) a KTT-nak. A formai és minőségi ellenőrzést 2012. augusztusáig elvégezték. A KMIB 2012. szeptember 22-én határozott a finanszírozandó projektek kiválasztásáról, és – fennmaradó források esetére – a finanszírozandó projektek várólistájáról. A pályázóknak a döntésről szóló értesítőket 2012. szeptember 25-én küldték ki. A Program irányító hatósága és a vezető kedvezményezettek (a partnerség részéről) 2012 végéig megkötötték a támogatási szerződéseket.

A pályázati és projektkiválasztási eljárás – a pályázati felhívások elindításától az eredményekről szóló értesítők pályázóknak való ajánlott levélküldeményként való megküldéséig – összesen hét hónapig tartott. A szűkebb értelemben vett értékelési folyamat (formai, jogosultsági és minőségi értékelés) nagyjából három hónapig tartott.

A 3. PF keretében 262 pályázatot nyújtottak be. Összesen 72 projekttel kötöttek támogatási szerződést. 2012 végére hatvan darab finanszírozásra kiválasztott projekttel kötöttek támogatási szerződést. Míg a támogatásra kiválasztott, ám várólistára helyezett projektek akkor írhatták alá a szerződést és részesülhettek a támogatásban, amikor a Programban hozzáférhetővé váltak a megfelelő források. Az ezután következő három évben – a források folyamatos hozzáférhetővé válásával – további 12 várólistás projekttel írtak alá támogatási szerződést. Először 7 projekttel írtak alá szerződést 2013. október elején, majd egy projekttel 2014. áprilisában, hárommal 2015. márciusában és végül még egy projekttel 2015. júniusában. A Projektkatalógus jelen átdolgozott kiadásának közzétételéig a 3. PF mind a hetvenkét szerződött projektje sikeresen megvalósult.

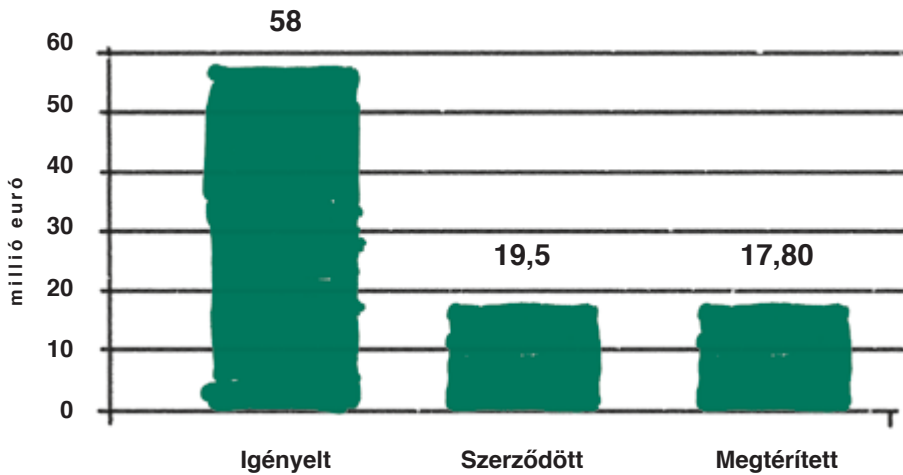
Adminisztrációs és pénzügyi tekintetben 71 projekt zárójelentését adták le és hagyták jóvá.

3. pályázati felhívás

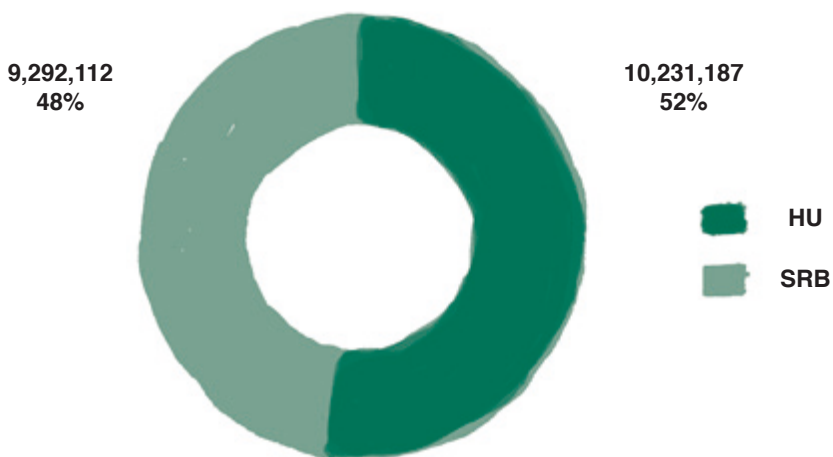
1. ábra: Benyújtott pályázatok száma az IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program harmadik pályázati felhívásában a teljesült projektekhez képest.

3. pályázati felhívás: igényelt és szerződött IPA-források

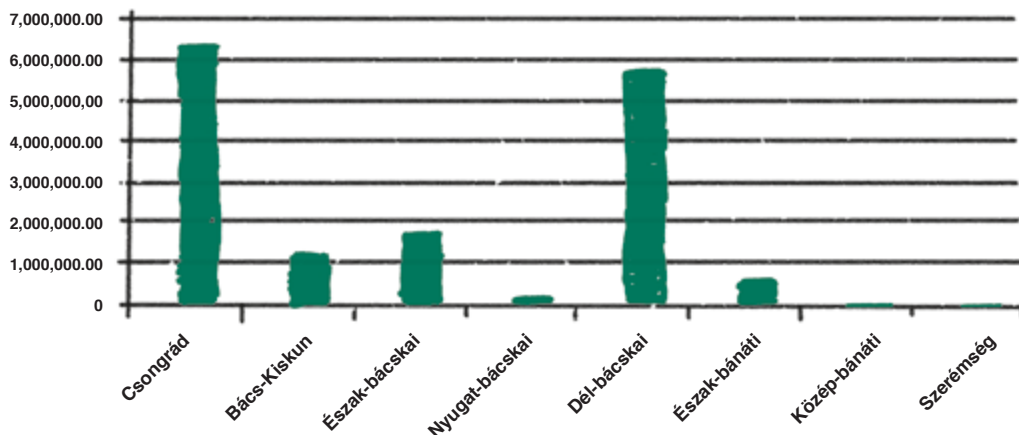
2. ábra: Igényelt IPA-források összege (összes pályázat) összevetve a megvalósított projektek által leszerződött és elszámolt összegekkel a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program harmadik pályázati felhívásában

A 3. pályázati felhívás keretében megvalósuló projektek: A szerződött IPA-források országok szerinti eloszlása

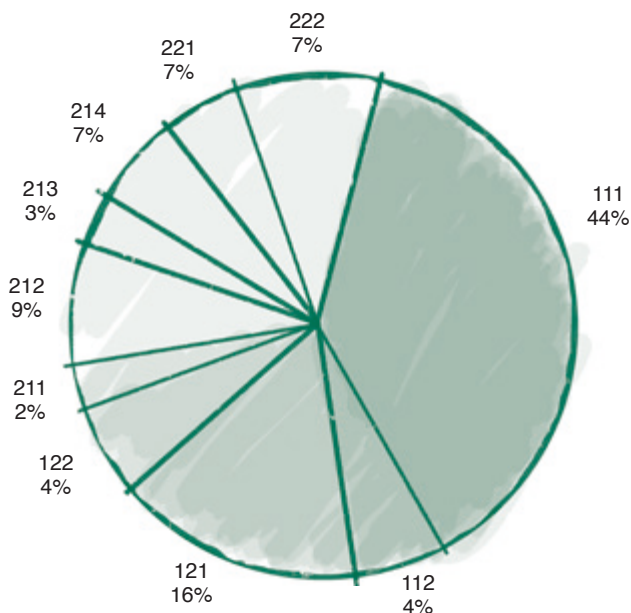
3. ábra: IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program harmadik pályázati felhívásában megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak országok szerinti megoszlása

A 3. pályázati felhívás megvalósult projektjei: Az IPA-források eloszlása a NUTS III vagy azzal egyenértékű területi egységek szerint

4. ábra: IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program harmadik pályázati felhívásában megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak területi megoszlása (a projektpartnerek központjának/kirendeltségének elhelyezkedése szerint)

A 3. pályázati felhívás keretében megvalósuló projektek: A szerződött IPA-források tevékenységek szerinti eloszlása

5. ábra: IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program harmadik pályázati felhívásában megvalósult projektek szerződött IPA-forrásainak tevékenységi területek közti megoszlása

3.2. A támogatott projektek bemutatása

Old.	Projekt száma	Projektazonosító	Projekt megnevezése
202	HUSRB/1203/111/026	Across the Tisa	Magyar–szerb folyami határátkelő állomás létrehozása a Tiszán
203	HUSRB/1203/111/030	NAMap	Stratégiai zaj- és levegőtérkép készítése a magyar–szerb határszakaszon és a határátkelőhelyhez vezető utak környezetében
204	HUSRB/1203/111/038	HUSRB Railway	A Szeged–Röszke–Horgos–Szabadka vasútvonal jóváhagyásához szükséges tervek és a Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonallal kapcsolatos további dokumentáció kidolgozása
205	HUSRB/1203/111/049	Bácsal-Bajmok	A Bácsalmás–Bajmok közötti határon átnyúló út felújítása
206	HUSRB/1203/111/050	Tiszasz - Djala	A Tiszasziget–Gyála határátkelőhelyre vezető új felújítása
207	HUSRB/1203/111/139	KNESZECYC-3	Szeged (Szőreg)–Törökkanizsa kerékpárút építése (3. szakasz)
208	HUSRB/1203/111/261	HUSERIDE	„Kerékpárút Európán át” – Kerékpárutak építése a magyar–szerb határ menti jobb összeköttetés érdekében
209	HUSRB/1203/112/047	PCP	Utak, melyek összekötnek
210	HUSRB/1203/112/245	CBC Trans-Plan	Határon átnyúló útvonal- és menetrendtervező platform
211	HUSRB/1203/112/246	UniTransModel	Közös tömegközlekedési információs rendszer mint egységes modell
212	HUSRB/1203/121/130	WAHASTRAT	Vízhiány és adaptív vízgazdálkodási stratégiák a magyar–szerb határ menti régióban
213	HUSRB/1203/121/132	DriWaS	Határon átnyúló felszín alatti víztest vízminőségi vizsgálata Baja–Zombor térségében
214	HUSRB/1203/121/145	CROSSWATER	Összehangolt intézkedések rendkívüli vízgazdálkodási események, elsősorban árvíz, belvíz és aszály esetén
215	HUSRB/1203/121/179	DrainStorming	Belvízelvezető rendszer kiépítése–Újszentiván–Törökkanizsa
216	HUSRB/1203/121/237	eWAM	Ökológiai vízgazdálkodás a síkságon
217	HUSRB/1203/122/166	URBAN-PATH	Az emberi hőterhelés városban belüli eloszlásának értékelése és nyilvános bemutatása
218	HUSRB/1203/122/200	AHP	Az állatok egészségének védelme
219	HUSRB/1203/122/216	Green School	Környezetvédelem és megújuló energiaforrások használata a gyermekek zöld jövőjéért
220	HUSRB/1203/122/224	WILDCOND	A kijelölt NATURA 2000 fajok egészségi állapota és védelme a dunai határon átnyúló területen Szerbiában és Magyarországon
221	HUSRB/1203/122/257	PROTECT	Környezetvédelem a határ menti területeken
222	HUSRB/1203/211/063	Cross-cluster	Határon átnyúló együttműködés az innovációs folyamatok és a klaszterek összehangolása terén a KKV-k versenyképességének növelése érdekében
223	HUSRB/1203/211/116	ExpoTrain SME	Határon átnyúló szakmai kiállítás és képzések szervezése a KKV-k megerősítéséért
224	HUSRB/1203/211/162	Gastro-club	Magyar-szerb vállalkozások határon átnyúló gasztronómiai klubja
225	HUSRB/1203/211/228	Business Women	A rurális környezetben élő nők közötti üzleti kapcsolatteremtés
226	HUSRB/1203/212/117	CULT-NAT HERIT	Elfelejtett kulturális és természeti örökségünk felfedezése a magyar–szerb határ menti régióban
227	HUSRB/1203/212/121	DIAMOND	Századfordulós ékkövek – tematikus kalandozások a szecesszió varázslatos világában
228	HUSRB/1203/212/136	Horse-trails	Lovak a magyar–szerb kulturális örökségben

229	HUSRB/1203/212/144	FAB	Képzőművészet Bácska idegenforgalmának fejlesztésében
230	HUSRB/1203/212/164	HONEY-CHERRY	Közös kulturális örökségünk és konyhaművészeti tradícióink, tematikus barangolás a gyümölcsstermesztés világában, valamint a méhészet népszerűsítése a határ menti régióban
231	HUSRB/1203/212/259	EDICT	Közös kulturális örökség megvalósítása a milánói ediktum hatására egy turisztikai prezentáción keresztül
232	HUSRB/1203/213/085	Ruralnet	Stratégia a közös gazdálkodás fellendítése érdekében a magyar–szerb határszakaszon
233	HUSRB/1203/213/086	CITYLOG	Városi Logisztika Szeged és Szabadka városfejlesztése érdekében
234	HUSRB/1203/213/122	FARMADDINC	Új gazdálkodási modell mint megoldási lehetőség a kiskerttulajdonosok részére többletbevétel generálására és önfoglalkoztatásra a vidéki, határ menti régióban
235	HUSRB/1203/213/131	LOLAMAR	Szemléletváltás a helyi munkaerőpiac szabályozásában a határ menti vidékeken
236	HUSRB/1203/213/151	CODEX	Összehangolt fejlesztés és tudástranszfer a területrendezés módszertanáról
237	HUSRB/1203/213/155	Cooling Cubes	Integrált gyógyfürdő-fejlesztési stratégia a magyar–szerb határ menti régió fontosabb útvonalain fekvő gyógyfürdők számára
238	HUSRB/1203/213/251	SMESCBC	Közös feltételek megteremtése a KKV-k fejlesztése érdekében a határ menti régióban
239	HUSRB/1203/214/025	NCTCNHIFSSZ12	Újvidék–Szeged határ menti együttműködés összehangolt módszerek kifejlesztésére, valamint egy közös adatbázis létrehozása a dizájner drogok elemzésére
240	HUSRB/1203/214/091	CrossBiomark	A petefészekrák határon átnyúló biomarker-kutatása
241	HUSRB/1203/214/230	HELICO	A határon átnyúló együttműködés egy új növényi gyógyszer fejlesztése céljából a Helicobacter pylori ellen
242	HUSRB/1203/214/248	REVLAB	A megújuló energia virtuális laboratóriuma
243	HUSRB/1203/214/250	NNAA	Új természetes antimikrobiális szerek a bakteriális kórokozók elleni védekezésre
244	HUSRB/1203/221/020	CEFAIC	Kiválósági központ a fejlett és intelligens vezérlésért
245	HUSRB/1203/221/024	MATHPHYS-BRIDGE	A matematika és fizika oktatásának rendhagyó formái: kísérletező és modellező megközelítés
246	HUSRB/1203/221/075	DEVMECUR	Gépészmérnöki mesterképzés tantervének és tananyagának közös fejlesztése
247	HUSRB/1203/221/110	HeritagEDU	A közös kulturális örökség ápolása nevelési és oktatási tevékenységeken keresztül egy egységes régió létrehozásáért – a fenntartható fejlődés egyik előfeltétele
248	HUSRB/1203/221/196	WATERFRIEND	Határon átnyúló hálózat a tudástranszferért és a szennyvíztisztítás innovatív fejlesztéséért
249	HUSRB/1203/221/204	EDUCOOP	Oktatási együttműködés hátrányos helyzetű gyerekekért és felnőttekért
250	HUSRB/1203/222/021	Inter Pingpong2	Határon átnyúló, komplex asztalitenisz program profik, amatőrök és fogyatékkal élő játékosok részére
251	HUSRB/1203/222/029	TO BE! HU-SRB	Együtt jobb! A profitorientált és nonprofit szektor határon átnyúló együttműködése a társadalmi fejlődés előmozdításáért
252	HUSRB/1203/222/031	Basketball	Sport határok nélkül: magyar és szerb fiatalok találkozása a kosárlabda révén Sport határok nélkül: magyar és szerb fiatalok találkozása a kosárlabda révén
253	HUSRB/1203/222/041	Cities4Cycling	Városok a kerékpározásért: magyar–szerb határtalan kerékpáros road show

254	HUSRB/1203/222/051	FOR	Barátság a rivalizálás helyett
255	HUSRB/1203/222/065	ProChess	A sakk népszerűsítése és a fiatalok sakkoktatásának elősegítése a magyar–szerb határ régióban
256	HUSRB/1203/222/066	CSA-PA-DEV	Csanádapalota és Padé a közös kulturális fejlődés útján
257	HUSRB/1203/222/071	CIVILINFO	Civil tudással a sikeres határ menti együttműködésért
258	HUSRB/1203/222/082	SZEZETEKE	Határon átnyúló együttműködés erősítése a tekeklubok összefogásának népszerűsítésével
259	HUSRB/1203/222/083	VIDEB	A világ deszkáin bez granica
260	HUSRB/1203/222/088	TECOS	A fiatalok esélyegyenlőségéért a sportban
261	HUSRB/1203/222/093	FTBCRB	Határon átnyúló bajnokság
262	HUSRB/1203/222/104	BACON	Határ menti főző hálózat
263	HUSRB/1203/222/113	CULTRAIL	Kulturális utazások Szeged és Szabadka régiójában
264	HUSRB/1203/222/125	Falugondnokság	Határon átnyúló falugondnokság
265	HUSRB/1203/222/127	MUSICBRIDGE	Kultúrák, vallások és nemzedékek kézfogása Magyarország és Szerbia határán
266	HUSRB/1203/222/142	Inter - Media	Határon átnyúló kulturális és média együttműködés a Pannon régióban
267	HUSRB/1203/222/156	ORGAN	Zene határok nélkül
268	HUSRB/1203/222/161	Border-Ball	Futballklubok és polgárok határokon átnyúló együttműködése a közös múlt, jelen és jövő alapján
269	HUSRB/1203/222/199	New VollAge	Fiatál röplabdatehetségek felfedezése, oktatása és fejlesztése a határ mindkét oldalán
270	HUSRB/1203/212/090	FRESCO	Az együttműködés elmozdítása a határ menti régiókban a kulturális örökség és az idegenforgalmi kínálat fenntartható fejlesztésének erősítésével
271	HUSRB/1203/214/123	PEASEMAKERS	A hüvelyesek múltjának és jelenének interdiszciplináris kutatása a magasabb szintű és fenntartható fehérje-előállításért a pannóniai és európai gazdák jövőbeli hasznára
272	HUSRB/1203/221/173	PLANTTRAIN	A felsőoktatás és a képzési programok közös fejlesztése a növénybiológia terén a tudásalapú társadalom érdekében
273	HUSRB/1203/221/252	MEPHYSTE	Együttműködés az orvosi fizikusok képzése és oktatása terén

PROJEKTEK

3. Pályázati
felhívás

Magyar–szerb folyami határátkelő állomás létrehozása a Tiszán

A Tisza az egyik legjelentősebb földrajzi összekötőkapocs Magyarország és Szerbia között. A folyóban rejlő idegenforgalmi, közlekedési és szállítmányozási lehetőségeket eddig szinte egyáltalán nem használták ki. Ezt felismerve, a két országból öt szervezet bevonásával létrehozott partnerség azonosította és felmérte a problémákat, majd egyesült erővel, készségekkel és szakértelemmel kezelte azokat az „Across the Tisa” projekt keretében. A partnerség tehát közös határon átnyúló együttműködést kezdett a Tisza mentén húzódó nagy területek gazdasági és idegenforgalmi fejlesztési lehetőségeinek feltárásáért és megvalósításáért. A projekttől elvárt hosszú távú eredmény az állandó folyami határállomás megnyitása volt az áru- és személyforgalom számára egyaránt. Mindehhez összetett, alaposan megtervezett és megfelelően koordinált intézkedésekre volt szükség. Az infrastrukturális beruházások közt szerepelt a Tisza 174+060 és 174+210 folyamkilométerei közt található ponton kikötőhelyének/kikötőjének rekonstrukciója, valamint a határellenőrzési célú ponton megépítése. A gyors határátkelés érdekében a partnerség szerb nyelvtanfolyamot szervezett a magyarországi határőröknek, míg a szerbiai határőrök, vámhivatalnokok és helyi hivatalnokok magyar nyelvtanfolyamon vettek részt.

A megújult határátkelő 2015. augusztus 1-jén kezdte meg működését. A határátkelőhelyek infrastrukturális fejlesztésén túlmenően a partnerség szoros együttműködésbe kezdett, illetve folytatott a két ország illetékes nemzeti hatóságával, amelyek a Tisza nemzetközi vízi útvonalként való besorolásáért felelősek. A partnerség várakozásai szerint a Tiszát 2016 végére nemzetközi vízi útvonallá nyilvánítják. A szegedi öblös kikötőben megvalósított fejlesztések közlekedési szempontjait elemző tanulmányon túlmenően a partnerség feltárta lehetőségeket a folyamokon lehetséges, illetve a folyamokhoz kapcsolódó idegenforgalmi

kínálat intenzívebbé és változatosabbá tétele érdekében is. A partnerek ennek érdekében érdekes ismeretterjesztő-turisztikai tájékoztatóanyagokat dolgoztak ki magyar, szerb, román, angol és német nyelveken, és ezeket kihelyezték az idegenforgalmi irodákba, utazási irodákba, valamint a magyar–szerb határtérség általános és középiskoláiba, továbbá felsőoktatási intézményeibe. A magyarországi és szerbiai idegenforgalmi szervezeteket és utazási irodákat célzó tájékoztató napok elengedhetetlenek voltak a felújított határátkelőhelyek bemutatásához és népszerűsítéséhez. E rendezvényeken a partnerek bemutatták az újonnan létrehozott magyar–szerb tematikus vízi utat, illetve a kirándulások, helyszínlátogatások, vízi sportok vagy természetjárás adta lehetőségeket, amelyekkel és a Tisza- és Duna-menti idegenforgalmi kínálat változatosabbá tehető. Habár az „Across the Tisa” című projekt a Tiszára összpontosított, kedvező hatásai nem csak erre a folyóra korlátozódnak. A projekt megvalósításával megteremtett megfelelő infrastruktúrával intenzívebbé válik a közlekedés és az idegenforgalom a Tiszán, de javul a dunai forgalom és közlekedés is.

Partnerek:

DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza Euroregións Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú KFT., Szeged

Pokrajinski sekretarijat za međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu, Novi Sad
Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Szeged
Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság
Skupština opštine Kanjiža

A projekt teljes költségvetése / 1 592 798,00 €

EU-támogatás (IPA) / 1,353,878.30 €

Projekt kezdete / 2013. 05. 31.

Projekt vége / 2015. 07. 31.

Stratégiai zaj- és levegőtérkép készítése a magyar–szerb határszakaszon és a határátkelőhelyhez vezető utak környezetében

A magyarországi és szerbiai szervezetek és személyek hosszú távú kapcsolatot kívántak létesíteni egymással, hogy előmozdítsák a gazdasági, társadalmi és kulturális együttműködést.

A hatékony személy- és áruszállítás terén megvalósuló együttműködés nagyon lényeges eleme és egyben a versenyképesség döntő tényezője is az infrastruktúrafejlesztés.

Mivel a környezetvédelem minden egyes építkezés központi kérdése, az előkészítő szakaszokban különösen figyelni kell a környezeti hatások értékelésére. E tekintetben a környezeti zajról szóló 2002/49/EK irányelvet egyre inkább szem előtt tartva kulcsfontosságú a környezeti zaj hatásainak feltérképezése.

Magyarország értékes tapasztalatokkal rendelkezik a zaj- és légszennyezettséggel kapcsolatos problémák terén.

E projekt célja pedig éppen a zaj- és légszennyezettség felmérése volt a határátkelőhelyekre vezető utakon és azok környezetében a határ mindkét oldalán a használatban lévő és használaton kívüli utakra is összpontosítva.

A projekt keretében lezajlott a közlekedés állapotának átfogó vizsgálata. A közlekedési felmérés által meghatározott helyeken

megmérték a zaj- és légszennyezettség szintjét, továbbá akciótervet készítettek a határátkelők és a bekötőutak fejlesztési igényei és lehetőségei alapján.

Az így létrejött adatbázis kiindulópontként szolgál a jövőbeni környezeti hatástanulmányok előkészítéséhez, így értékes információkat biztosít a hatóságok és az útkarbantartó vállalatok számára. A projekt az egész határtérség lakosságának előnyös, mivel a zaj- és légszennyezettség jobb megértését eredményezi.

A közlekedés állapotának átfogó vizsgálata, valamint zaj- és légszennyezettségi mérések

Partnerek:

KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft.

Javno preduzeće Putevi Srbije

A projekt teljes költségvetése / 666,512.00 €

EU-támogatás (IPA) / 566,535.20 €

Projekt kezdete / 2012. 12. 01.

Projekt vége / 2014. 12. 31.

A Szeged–Röszke–Horgos–Szabadka vasútvonal jóváhagyásához szükséges tervek és a Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonallal kapcsolatos további dokumentáció kidolgozása

Az infrastruktúra a jól működő gazdasági és társadalmi kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának egyik fő tényezője, a területi és gazdasági integráció pedig a határ menti régiók növekvő versenyképességét eredményezi. A Szeged–Röszke–Horgos–Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonal a Fiume–Konstanza vonal részeként működött az 1910-es évektől kezdődően. A második világháborút követő gazdasági és társadalmi változások eredményeképpen e vasútvonal jelentős részét megszüntették, és azóta sem állították helyre. 2011 novemberében elkészült egy megvalósíthatósági tanulmány a Szeged–Röszke–Horgos–Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja vasútvonallal kapcsolatban (a HUSRB/0901/112/153 projekt keretében). A tanulmány kijelöli a kelet–nyugat irányú vasúti kapcsolatok fejlesztési lehetőségeit Szabadkától Szeged és Baja felé a magyar–szerb határon át.

Jelen projekt a programterületen épülő, határon áthaladó vasútvonal megvalósításának következő lépésére összpontosított.

A projekt elért eredményei a következők: elkészültek a Szeged–Röszke–Horgos–Szabadka vasútvonal jóváhagyásához szükséges tervek, a jövőbeli szállítmányozási hálózat alapdokumentációja, mely alátámasztja a Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja-szakasszal kapcsolatos rendeletek módosítását, valamint a Szabadka–Csikéria–Bácsalmás–Baja-szakasz környezeti hatásvizsgálata.

A projektnek sikerült megvalósítania az átfogó stratégiai célkitűzés első szakaszát annak érdekében, hogy a határtérség könnyebben elérhető legyen a szomszédos országokból és Európa többi részéből egy kiváló minőségű, a személy- és teherforgalmat egyaránt kiszolgáló vasúthálózat létrehozása révén a régió kelet-nyugati tengelyén.

*A költséghatékony
teher szállítás lényeges
előfeltétele a gazdasági
növekedésnek és az
európai integrációnak*

Partnerek:

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine -
Pokrajinski sekretarijat za privredu, zapošljavanje
i ravnopravnost polova

DKMT Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégiós Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.

A projekt teljes költségvetése / 1,649,733.00 €

EU-támogatás (IPA) / 1,402,273.05 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 11. 30.

A Bácsalmás–Bajmok közötti határon áthaladó út felújítása

Ha a szomszédok szeretnék közelebb kerülni egymáshoz, minden bizonnyal megtalálják a módját, hogy legyőzzék a fizikai korlátokat. Ilyen akadály lehet például egy hiányzó vagy rossz állapotban lévő út. E projektben a partnereket kettős cél vezérelte: egyrészt Magyarország és Szerbia között szeretnék volna megerősíteni a kapcsolatot azáltal, hogy közelebb hoznak egymáshoz két települést, Bácsalmást és Bajmokat, másrészt pedig szeretnék volna gyorsabbá tenni a határátlépést. A projekt közvetlen célja a Bácsalmás és Bajmok közötti útszakasz felújítása volt. A partnerek tevékenysége szorosan kapcsolódott az első pályázati felhívásban megvalósult közös projektjükhöz (HUSRB/0901/111/003). A magyar oldalon elkészült az 5312-es számú országút javítása a 65+017 km és a 65+610 km (593 m) közötti szakaszon, valamint a 64+384 km és 65+017 km, illetve 64+000 km és 64+384 km közötti szakaszok helyreállítása. A szerb oldalon Bajmokat a Bajmok–Bácsalmás határátkelővel összekötő út felújítási munkálatai 2015 tavaszán fejeződtek be.

Mivel a korábbi úthálózat nem rendelkezett a szükséges koptató és egyéb rétegekkel, ezen a szakaszon nem volt biztonságos a közlekedés, a rossz állapotú út természetesen a forgalmat is lassította. Emiatt főként csak a helyiek használták ezt az átkelőt, ami elsősorban a csúcsidőszakban, azaz nyáron és az ünnepek idején hatalmas problémának bizonyult, a Horgos–Röszke és a Kelebia–Tomba határátkelő túlterhelte. E 600 m hosszú útszakasz felújításának köszönhetően már 80 km/órás sebességgel lehet itt haladni, így gyorsabbá válik az utazás egyik országból a másikba.

*Gyorsabb és
zökkenőmentes
határátlépés*

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
Grad Subotica

A projekt teljes költségvetése / 1,672,835.00 €
EU-támogatás (IPA) / 1,421,909.75 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2015. 04. 30.

A Tiszasziget–Gyála határátkelőhelyre vezető új felújítása

Az utak embereket kötnek össze, éppen ezért azok megőrzése, karbantartása létkérdés. A magyarországi Tiszasziget és a szerbiai Gyála közötti határon átnyúló útszakasz állapota már hosszú ideje elfogadhatatlan.

Emiatt a projekt fő célja az út felújítása volt. A helyreállítási munkálatok az első pályázati felhívásban elkészült tervdokumentációra támaszkodtak (HUSRB/0901/111/004).

2015 tavaszán fejezték be a magyar oldalon a 43104-es számú országút 5+630 km és 8+143.26 km közötti szakaszának felújítását, mely magába foglalja az út kiszélesítését is 5-ről 6 m-re Tiszasziget és a magyar–szerb határ között. A felújított útszakasz hossza a magyar oldalon 2513,26 m.

A szerb oldalon a 00+000,000–02+675,000 km közötti útszakaszt a határtól Gyálán és Törökkanizsán át 2015 elején fejezték be, míg egy másik szakaszt Törökkanizsa és Csóka között már 2014-ben felújítottak.

Az utak embereket kötnek össze

Az út kiszélesítése 5-ről 6 méterre

Partnerek:

Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Javno preduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektovanje „Zavod za urbanizam Vojvodine, Novi Sad“

A projekt teljes költségvetése / 1,735,460.00 €

EU-támogatás (IPA) / 1,475,141.00 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2015. 04. 30.

Szeged (Szőreg)–Törökkanizsa kerékpárút építése (3. szakasz)

E projektet három részre osztották, hogy megkönnyítsék a két szomszédos önkormányzat, a magyarországi Szeged és a szerbiai Törökkanizsa közötti új kerékpárút megépítését. Törökkanizsa a Szegedhez legközelebb eső szerbiai város. A két település közti távolság mintegy 25 km, köztük a határ mindkét oldalán két-két kisebb település helyezkedik el: Újszentiván és Tizasziget a magyar oldalon, valamint Gyála és Szerbkeresztúr a szerb oldalon. A projekt megkezdése előtt nem létezett határon átnyúló, kijelölt bicikliút a régióban, pedig a kerékpáros közlekedés nagyon fontos a helyiek számára, így nagy szükség mutatkozott a kerékpárút megépítésére a két település között. A partnerek a projekt korábbi két ütemét az első és a második pályázati felhívás során valósították meg (HUSRB/0901/111/095 és HUSRB/1002/111/113).

2015. január 31-ig elkészült a kettős célt szolgáló kerékpárút Újszentivánon, valamint a Gyálát és Szerbkeresztúrt összekötő kétsávos bicikliút, így összesen 4 265 m hosszú és 13 909 m² felületű utat építettek a partnerek. Jelen projekt és korábbi fázisai a helyi lakosságot és a kerékpáros turistákat megcélozva több pozitívumot is hoztak: a kerékpárút használói biztonságosabban és a forgalomtól védetten utazhatnak; mivel a biciklizés környezetbarát, hozzájárultak a légszennyezés csökkenéséhez; a bringázás egészséges és gyors haladást biztosít. A projekt kísérőrendezvényei sikeresen megszólították az embereket a határ mindkét oldalán, sokat segítettek abban, hogy jobban megismerjék egymás kultúráját és értékeit.

4,265 m hosszú
és 13,909 m²
felületű út

A kerékpáros
közlekedés
fontos

Partnerek:
Újszentiván község Önkormányzata
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 1,042,038.42 €
EU-támogatás (IPA) / 885,770.90 €
Projekt kezdete / 2013. 04. 01.
Projekt vége / 2015. 01. 31.

„Kerékpárút Európán át” – Kerékpárutak építése a magyar–szerb határ menti jobb összeköttetés érdekében

A projekt tevékenységi körébe a magyar–szerb határrégió infrastruktúra-fejlesztése és a két ország közötti közlekedési hálózat kiterjesztése tartozik. Az együttműködés végső célja egy határon áthaladó, több szakaszból álló kerékpárút-hálózat megvalósítása, amely bekapcsolódik az EuroVelo hálózatba is. Jelen projekt e hálózat egy-egy szakaszát foglalja magába a határ mindkét oldalán. A magyar oldalon 4,28 km hosszúságú kerékpárút készült el, amelyet a különböző igényekkel rendelkező kerékpárosok egyaránt használhatnak. A szerb oldalon elkészültek egy 27,5 km-es szakasz tervei, mely Horgost köti majd össze a magyar résszel és a szerbiai Pannon 8-as kerékpárúttal.

A célterület útjainak többféle kerékpáros igénynek kell megfelelniük: turizmushoz kötődő (táj- és fürdőturizmus), oktatási (iskolák, tanösvények) és ingázó forgalom.

A magyar oldalon az építkezés részét képezte a Móraalmot Röszkével összekötő, az 5512-

es közúttal párhuzamosan futó kerékpárút a 4+720 km (Nagyszéksósi Iskola) és a 0+383 km (szervizút az M5-ös autópálya mellett) közötti szakaszon.

A másik oldalon Újvidéken épült kerékpárút a Temerini úttól az E75-ös főútig. Ezek az utak összekötik a projektterületet az EuroVelo nemzetközi kerékpárút hálózattal.

A mórahalmi és újvidéki partnerintézmények mindezek mellett megvalósíthatósági tanulmányokat is készítettek a jövőbeni útépitésekhez, amelyek még szorosabban összekapcsolják majd a szomszédos országokat.

*Határon átvészelt
kerékpárút
hálózat
(4,28 km
kerékpárút)*

Partnerek:

Javno komunalno preduzeće „PUT”

Mórahalom Városi Önkormányzat
Javno preduzeće Zavod za izgradnju grada Novog Sada

Projekt weboldala: <http://www.huseride.rs/index.php/en/about-project>

A projekt teljes költségvetése / 1,307,458.40 €

EU-támogatás (IPA) / 1,111,339.64 €

Projekt kezdete / 2013. 03. 15.

Projekt vége / 2014. 06. 14.

Utak, melyek összekötnek

A szerbiai Topolya és a magyarországi Kelebia öt évvel ezelőtt kezdett együttműködni. 2009-ben Kelebia és Bajsa (Topolya község egyik települése) szándéknyilatkozatot írt alá, hogy elősegítse, kiterjessze és stratégiaileg javítsa a partnerséget sportversenyek, kulturális találkozók, intézményi együttműködések, ifjúsági csereprogramok, valamint nemzeti és nemzetközi pályázatokon való közös részvétel által.

E projekt kiváló alkalom volt arra, hogy tovább mélyítsék határon átnyúló együttműködésüket egy olyan témakörben, amely mindkét partnert érinti: kapcsolatépítés a határ régióban. Így a partnerek célkitűzése közvetlenül kapcsolódott a Program átfogó céljához, hogy fenntartható és biztonságos környezettel elősegítsék a harmonikus és együttműködő régió fejlesztését. A kerékpárút építésének helyszínei Topolya, Bajsa és Kelebia voltak. Első lépésként a partnerek megkezdték a biciklitutak és a parkolóhelyek építését, valamint a közlekedési jelek elhelyezését az út mentén. Az építési munkálatok mellett a partnerek térképeket nyomtattak az utak leendő használóinak. A busz- és vonatmenetrendeket tartalmazó információs füzetek különösen hasznosak voltak azok számára, akiknek kombinálniuk kell a tömegközlekedést és a biciklizést. Éppen emiatt Kelebián a kerékpárút a vasútállomásnál kezdődik, ahol nemzetközi vonatok is megállnak, mint például a Budapest–Belgrád

járat. A térképek és broszúrák lehetővé teszik, valamint egyben népszerűsítik is a biztonságos és környezetbarát utazást a két ország között. A 17 hónapos együttműködés eredményeképpen városok megközelíthetősége jelentősen javult a határ régióban, sőt a projekt a partnerek között is erősítette a kötelekeket, csakúgy, mint a települések közti fizikai kapcsolatokat a határ menti biztonságos kerékpárutak.

Partnerek:

Opština Bačka Topola
Kelebia Község Önkormányzata

A projekt teljes költségvetése / 348,015.00 €

EU-támogatás (IPA) / 295,812.75 €

Projekt kezdete / 2013. 03. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

*Biztonságos és
környezetbarát
utazás a két
ország között*

Határon átnyúló útvonal- és menetrendtervező platform

A projekt azt a célt tűzte ki, hogy pontos információt nyújtson a tömeg- és kereskedelmi közlekedés útvonalait és menetrendjét illetően Észak-Bácskában (Szerbia) és Csongrád megyében (Magyarország). A projekt így azzal kíván hozzájárulni az IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program célkitűzéseéhez, hogy leküzdje a határ menti térségek elszigeteltségét, és fokozza a határ menti mobilitást. A projekt eredményeképp létrehozott platform egyébként a széndioxid-kibocsátás környezetvédelmi problémájára is megoldást jelentett, valamint további gazdaságfejlesztési lehetőségeket teremtett a határ régióban.

A korábbi kutatások, a szabadkai GIS-térképezés, valamint a szegedi útvonaltervezés rámutattak arra, hogy milyen nehéz információhoz jutni a tömegközlekedés és teherszállítók útvonalaira és menetrendjére vonatkozóan Magyarország és Szerbia határ régiójában.

A CBC Trans-Plan projekt másfél éves futamideje alatt a két intézmény közösen dolgozott e probléma megoldásán. Először egy módszertani műhelymunkát tartottak Szegeden, majd megkezdték az adatgyűjtést mindkét országban az útvonaltervező platform kialakításához. Ezután egy regionális tudományos kutatást végeztek az állami és magánvállalatok által alkalmazott jelenlegi

útvonaltervező rendszerekről, valamint egy adatgyűjtő tanulmányutat szerveztek Szabadkán. A kétnyelvű útvonaltervező platform kifejlesztését követően képzéseket tartottak az állami - és magánvállalatok képviselőinek. Az oktatás a promóciós kampány részét képezte, amelynek az volt a célja, hogy felhívja a figyelmet a hatékony közlekedéstervezés előnyeire.

A helyi közösségek, helyi önkormányzatok és a programterületen működő kisvállalatok sokat profitálnak a platformból, illetve a közlekedési útvonalakhoz és menetrendekhez való hozzáférésből.

Mivel a hatékony útvonaltervezés jobb és gyorsabb összeköttetést, valamint kisebb energiaveszteséget eredményez, lehetővé teszi új útvonalak és szolgáltatások kialakítását is.

Partnerek:

Zavod za Urbanizam Grada Subotice
KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft.

A projekt teljes költségvetése / 239,895.00 €
EU-támogatás (IPA) / 203,910.75 €
Projekt kezdete / 2012. 12. 01.
Projekt vége / 2014. 05. 31.

"Kétnyelvű"
útvonaltervező
platform

Közös tömegközlekedési információs rendszer mint egységes modell

A tizenhat hónapos határon átnyúló együttműködési projektben az újvidéki közlekedési intézet és a Szegedi Tudományegyetem egyesítette erőit, szakértelmét és erőforrásait egy közlekedési információs rendszer megalkotásához. A projekt végére partnerség elérte célját: elkészült a felhasználóbarát tömegközlekedési információs rendszer, amely segít megtervezni a turisták, az ingázók és a hétköznapi utasok számára a közlekedést Magyarország és Szerbia határtérségében. Ezenfelül, a tömegközlekedési tájékoztatórendszerrel az utasok saját utazási paramétereik kiválasztásával személyre is szabhatják útiterveiket. Mivel az utazók számára elérhetővé vált, hogy csak egyetlen koordinált rendszert használjanak a határtérségben, az utazástervezés sokkal könnyebbé és gyorsabbá válik.

A koordinált tömegközlekedési tájékoztatórendszer létrehozása és közzététele számos összetett tevékenység gondos tervezését, szekventálását és végrehajtását igényelte. A partnerek először összegyűjtötték a fontosabb adatokat és létrehoztak belőle egy adatbázist. A szerb határtérséget lefedő adatbázisban szerepel a teljes vajdasági tartományt lefedő busz- és vonatjáratok, illetve valamennyi kerékpárbérlési lehetőségei. A magyarországi adatbázisban pedig szerepel a dél-alföldi régió valamennyi busz-, villamos- és trolibuszjárata. Az újvidéki projektpartner összegyűjtötte továbbá egész Szerbia vonatkozásába a buszmegállóik adatait, valamint a busz- és vonatmenetrendeket.

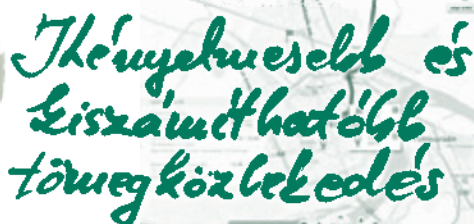
Ezeket az adatokat további fejlesztésekre és projektekre tervezik majd felhasználni a későbbiekben. A szegedi partner ezután több ütemben, rengeteg munkával és kutatással készített egy matematikai modellt. A korábban kidolgozott adatbázissal és matematikai modellekkel a partnerek kifejlesztettek egy weboldalhoz hasonló funkciókkal rendelkező Androidos mobilalkalmazást, valamint egy iOS-alapú alkalmazást is. Az „Utazástervező”-nek elnevezett szoftvermodul egyben a Vajdaság (Szerbia) és a Dél-Alföld (Magyarország) alkotta földrajzi területet lefedő, szélesebb nyilvánosságnak szóló webes utazástervező UniTransModel projekt része is. A nyilvánosság számára valamennyi platform hozzáférhető, az érdeklődők pedig mindkét nyelven böngészhetnek.

A látogatókat és a térségben élőket egy speciális weboldal és egy kommunikációs felület, valamint két okostelefonos alkalmazás (Androidos és iOS-os), továbbá egy „utazástervező” is segíti az útvonaltervezésben. A tömegközlekedés kiszámíthatóbbá és így kényelmesebbé válik általa, hogy az utasok hatékonyan megtervezhessék utazásaikat a régióon belül. Ezen túlmenően előmozdítja a közlekedési vállalatok szolgáltatáskínálatát, illetve szolgáltatásaikhoz megnövekedett kereslettel járul hozzá. Az utazási lehetőségek naprakész és könnyen hozzáférhető szervezésével és bemutatásával a partnerség nem csak a felhasználóbarátabb tömegközlekedési élményhez, hanem a tömegközlekedés igénybevételének ösztönzéséhez is hozzájárul, aminek egyben kedvező környezeti hatása is van.

Partnerek:

Javno gradsko saobraćajno preduzeće
„Novi Sad”
Szegedi Tudományegyetem

A projekt teljes költségvetése / 278,332.00 €
EU-támogatás (IPA) / 236,582.20 €
Projekt kezdete / 2013. 10. 01.
Projekt vége / 2015. 01. 31.

The user-friendly and
accessible
mass transport system

Vízhiány és adaptív vízgazdálkodási stratégiák a magyar–szerb határ menti régióban

Az Európai Unió tagjaként Magyarország kötelezettséget vállalt az EU Víz Keretirányelv végrehajtására. Az EU-tagjelölt Szerbia számára szintén fontos e dokumentum rendelkezéseinek betartása. Az Irányelv céljainak eléréséhez szükséges lépéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek határozzák meg részletesen. Az egyre gyakoribbá váló szélsőséges éghajlati jelenségek és a hidro-klimatikus veszélyek következményei miatt azonban a jövőben a vízgazdálkodás tervezése a jelenleginél sokkal komplexebb megközelítést igényel. A vízhiányból adódó konfliktusok kezelésekor össze kell hangolni a vízfelhasználás eltérő érdekeltségű területeit (természetvédelem, mezőgazdaság, ipar). A projekt éppen ezért a fokozódó vízhiány mérséklésére különböző feltételrendszereket integráló vízgazdálkodási megoldások kidolgozását tűzte ki céljául, és valósította meg sikeresen.

A vízgyűjtőkkel és a vízkészletekkel összefüggő problémák nincsenek tekintettel az országhatárookra, ezért a problémák megoldása is csak a határokon átnyúló, szoros együttműködéssel valósítható meg. A projekt előkészítésében, tervezésében és kivitelezésében a régió legfontosabb kutatási központjai (a Szegei Tudományegyetem

és az Újvidéki Egyetem) a Magyar Vízügyi Igazgatóság szakembereivel működtek együtt. A partnerek szoros együttműködése előrevetítette a kutatási célok sikeres megvalósítását és a gyakorlatban alkalmazható tervek megalapozását a határ menti térség alkalmazkodóképességének, fenntarthatóságának és versenyképességének javítása érdekében. Sikert elérni a projekt legfőbb törekvését, azaz egy komplex kutatási program megvalósítását, amely a következőket foglalja magába: a legfontosabb vízhiánnyal kapcsolatos problémák feltárása, és javaslatok előkészítése azok mérséklésére, az aszályesemények monitorozása, a vízkészletek rövid és hosszú távú változásainak feltérképezése. Végül a partnereknek sikerült felhívni a társadalom és a döntéshozók figyelmét az adaptív vízgazdálkodás és a közös cselekvés jelentőségére, hogy a jövőben is megőrizhessük legfontosabb természeti kincsünket, a vizet.

A partnerekkel sikerült felhívni a társadalom és a döntéshozók figyelmét az egységes fellépés fontosságára, hogy megőrizhessük a jövőben is a legfontosabb természeti kincsünket, a vizet

Partnerek:

Szegei Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet u Novom Sadu Fakultet tehničkih nauka
Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Projekt weboldala: <https://wahastrat.vizugy.hu>
<https://www.facebook.com/Wahastrat>

A projekt teljes költségvetése / 630,340.00 €
EU-támogatás (IPA) / 535,789.00 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 07. 31.

Határon átnyúló felszín alatti víztest vízminőségi vizsgálata Baja–Zombor térségében

Észak-Bácska térség különleges talajszerkezetének köszönhetően az ivóvízellátást a vízművek kútjai vagy az egyedi fúrt kutak biztosítják a határ mindkét oldalán. Az ily módon szolgáltatott víz minősége több okból is elmaradhat az EU-s követelményektől. Az esetleges vízminőségi problémák természetes és emberi szennyezésekből eredhetnek, amelyek a határ mindkét oldalán megtalálható, felszín alatti összefüggő víztestben terjedhetnek. A szennyezést okozhatja továbbá a kutak rossz műszaki állapota, így a szennyezettebb talajvíz beszivárog a régebbi, tisztább, alacsonyabb vízrétegekbe.

A DriWaS projekt keretében a két ország négy szervezete közösen szerzett pontos információkat a határon átnyúló víztest minőségéről. A következő lépés a kutak műszaki állapotának vizsgálata volt, végül pedig meghatározták a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a víztest állapota elérje a megfelelő szintet. Eredményeiket

adatgyűjtéssel, adatbázis-fejlesztéssel, mintavétellel, laboratóriumi elemzésekkel, az eredmények értékelésével és cselekvési terv kidolgozásával sikerült elérniük. A felszín alatti víztest kiterjedése igen nagy a régióban, és mindkét országban ugyanolyan jellemzőkkel bír. A talajvízszennyezést nem állítják meg az országhatárok, így a szennyeződések szükségszerűen áttekerednek egyik országból a másikba, így e régióban csakis a közös cselekvés jelent megoldást az ivóvízbiztonság terén.

Partnerek:

Grad Sombor

Zavod za javno zdravlje
Nemzeti Környezetügyi Intézet
Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi
és Vízügyi Felügyelőség

A projekt teljes költségvetése / 501,539.52 €
EU-támogatás (IPA) / 426,308.58 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 03. 31.

Biztonságos
ivóvíz
Baja-Zombor
térségében

Összehangolt intézkedések rendkívüli vízgazdálkodási események, elsősorban árvíz, belvíz és aszály esetén

Tekintettel arra, hogy a célterületen komoly problémát jelent a vízhiány, valamint környezetvédelmi szempontból az ellenőrizetlen urbanizáció is veszélyeket rejt magában, a probléma komplex kezelésére a határ mindkét oldalán jelenlevő intézmények összefogása és együttműködése szükséges. Két magyarországi és egy szerbiai szervezet vízügyi együttműködése keretében előkészítették azokat a dokumentumokat, amelyek válaszul szolgálnak a fontos, határ menti vízgazdálkodási kihívásokra. A három átfogó szakértői tanulmány magában foglalja a térképezési és modellezési megoldásokat is. A szakmai munka középpontjában a határtérség urbanizációja és annak veszélyei álltak, amelyeket Homokháton és Újvidéken modelleztek, elemeztek.

A második partner a területi érzékenység felmérésében vett részt, illetve készített egy külön tanulmányt a Homokhátság specifikus vízgazdálkodási vonatkozásairól. A projektben középpontba állított probléma több mint egymillió lakost érint, akik tulajdonképpen a közös munka hosszú távú hatásainak hasznélvezői is. A projekt fő célkitűzése az

volt, hogy fejlesszék az érintettek szakmai felkészültségét, biztosítsák a szükséges eszközöket az extrém vízgazdálkodási esetek elkerüléséhez és látványos kiállítások által tájékoztassák a lakosságot.

A szakmai munka alapján két nagy értékű beruházást sikerült megvalósítani. Egy kotrógépet vásároltak csatorna-fenntartási feladatok elvégzésére a határ menti térségben, valamint korszerűen felszerelt szivattyútelepet hoztak létre. Kialakítottak továbbá egy látogatóközpontot, amely olyan időszakos és állandó kiállításoknak ad otthont, amelyek vízgazdálkodási és védekezési tevékenységeket mutatnak be.

Az együttműködés magas szintre emelte a közös vízügyi problémák kezelését a határ menti településeken, a szakmai fórumok révén pedig sikerült átértékelni a vízgazdálkodás kérdéseit a településeken és a területfejlesztési stratégiákban.

*Valaszol a fontos,
határon átívelő
vígazdálkodási
kihívásokra*

Partnerek:

JP Zavod za izgradnju grada Novog Sada
Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
Homokkert Kistérségi Integrációs Nonprofit
Közhasznú Kft.

A projekt teljes költségvetése / 1,136,330.00 €
EU-támogatás (IPA) / 965,880.50 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2014. 06. 30.

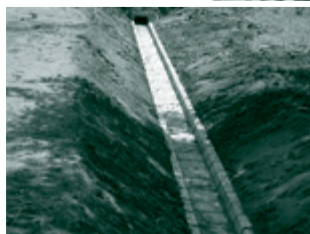
Belvízelvezető rendszer kiépítése– Újszentiván–Törökkanizsa

Csongrád megye és Észak-Bánát az Alföld határ menti területén fekszik. E földrajzi elhelyezkedés miatt az itt található településeknek meg kell küzdeniük a belvíz és árvíz okozta nehézségekkel. Az egész régió és maguk a települések is jelentős erőfeszítéseket tettek, hogy megerősítsék ingó és ingatlan vagyonuk védelmét. Újszentiván és Törökkanizsa évek óta együttműködik, amit több közös projekt is igazol.

Mindkét település ugyanazokkal a problémákkal szembesül a vízvezetés terén, ezért úgy döntöttek, közös fellépéssel próbálják azokat orvosolni.

A projekt keretében folytatódott a csapadékelvezető rendszer építése. Szerveztek továbbá egy konferenciát a vízgazdálkodással kapcsolatban a régió települései számára, valamint elkészültek egy 50 000 m³ kapacitású zárt csapadékvíz-tározó tervei Újszentivánon.

A közös munka során a partnerek szorosan együttműködtek a helyi önkormányzatok képviselőivel, a régió építőiparával és mindazokkal a határ menti településekkel, amelyek hasonló helyzetben vannak. A projekt közvetett módon hozzájárult a határon átnyúló kapcsolatok megerősítéséhez, a fenntartható fejlődéshez és egy élhetőbb környezet kialakításához.

Partnerek:
Újszentiván Községi Önkormányzat
Opština Novi Kneževac

A projekt teljes költségvetése / 609,300.00 €
EU-támogatás (IPA) / 517,905.00 €
Projekt kezdete / 2013. 05. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

Vízvezető
rendszer
fejlesztése

Ökológiai vízgazdálkodás a síkságon

Az Egres (Jegrička) folyót és a Kurca patakot folyamatosan szennyezések érik a szántóföldekről és a környező településekről. Ennek eredményeképp alacsony vízhozamot és a vízminőség csökkenését figyelték meg. Ennek tudatában a projekt célja Csongrád-megye és Vajdaság szorosabb vízgazdálkodási együttműködése és a fokozott ellenőrzés. Három szervezet nemzetközi partnerségének keretében került sor az Egres és Kurca vízáramlásának javítására azzal, hogy a medrűkből eltávolítják az iszapot és a felesleges növényzetet, fejlesztik a közös ellenőrzési és elemzési rendszert az árvíz megelőzése érdekében, valamint a vízminőség javításával hozzájárulnak folyók biodiverzitásának megőrzéséhez. A projekt során az Egres folyó (44+015 km-től 37+892 km-ig) és a Kurca patak (a 1+857 km-től a 4+750 km-ig) medrének egy részét megtisztították a felesleges növényzettől és iszaptól. A vízügyi keretirányelv 8. cikkelyével összhangban a víz és az iszap minőségét a projekt előtt és után is ellenőrizték a kiválasztott helyszíneken. magyarországi és szerbiai partnerek megosztották egymással

tapasztalataikat és az ellenőrzés eredményeit. Végül létrehoztak egy közös adatbázist és egy szoftveres megoldást egy weboldallal együtt, hogy lehetőséget biztosítsanak a további tapasztalatcserére és a jövőbeli együttműködésre.

A gazdálkodók, az árvízveszély által fenyegetett területek lakossága, valamint a vízgazdálkodással foglalkozó intézmények és idegenforgalmi szervezetek mindkét országban részesültek a projekt eredményeiből azáltal, hogy aktuális és pontos információkhoz juthatnak a lehetséges árvízveszéllyel kapcsolatban.

*Közös ellenőrzési
és elemzési
rendszer az
árvíz megelőzése
érdekében a határ
menti régióban és
a biodiverzitás
megőrzése*

Partnerek:

Javno Vodoprivredno Preduzece „Vode Vojvodine“,
Novi Sad

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
Fond „Evropski poslovi“ Autonomne Pokrajine Vojvodine

Projekt weboldala: <http://www.ewamcbc.org/>

A projekt teljes költségvetése / 598,624.60 €

EU-támogatás (IPA) / 508,830.91 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

Az emberi hőterhelés városon belüli eloszlásának értékelése és nyilvános bemutatása

Egyre több ember él és dolgozik városi környezetben a fokozódó urbanizációs folyamatok eredményeképpen. A városi klíma változása a vidéki területekhez képest leginkább hőmérséklet-különbségben érhető tetten. A városi hőszigetben a hőmérséklet emelkedése figyelhető meg. A változó és melegedő városi klíma jelenségéhez hozzátartozik a bioklimatikus stressz is, amely számos egészségügyi problémát eredményez. E kérdés egyre inkább az érdeklődés középpontjába kerül, ugyanis a globális szintű klímaváltozás hátterére utal, és megfigyelhető az is, hogy az emberi szervezetet érő klimatikus stressz sokkal intenzívebb a városokban. A vezető kedvezményezett, a Szegedi Tudományegyetem Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéke és projektpartnere, az Újvidéki Egyetem Természettudományi-matematikai Kara egy olyan közös, Közép-Európában egyedülálló innovációt szándékozott kifejleszteni, amely megoldást kínál a fent említett problémákra. A projekt kivételes lehetőséget jelentett mindkét egyetemnek és partnereiknek a tapasztalatcserére és szakértelmük ötvözésére. A közös munka a célkitűzésekre való összpontosítás mellett kiváló alkalom volt a jövőbeni fejlesztések irányelveinek lefektetésére

is. A partnerek kiépítettek egy összesen 51 mérőállomásból álló monitoring hálózatot Szegeden és Újvidéken, hogy lemérjék és összegyűjtsék a meteorológiai és humán komfort paramétereiket. A tízpercenként frissített adatokat mindkét város nyilvános kijelzőin és a projekt weboldalán lehet követni. A mérésekből és a folyamatos elemzésekből építkező adatbázis hozzájárulhat a regionális időjárás-előrejelzés és klímamodellzés fejlődéséhez. A partnerek magyar és szerb nyelvű brosúrákat, továbbá egy városklíma-kalauzt készítettek, hogy tájékoztassák a nagyközönséget az eredményeikről és javaslataikról. Mindezek mellett tanulmányokat publikáltak, valamint eredményeiket tudományos konferenciákon mutatták be.

A kutatók innovációja egyedüli a térségünkben és világviszonylatban is ritka. Innovatív meteorológiai hálózatuk kiépítésével a partnerek kiterjesztették a tudomány földrajzi határait, kiszélesítették kutatási területüket, és előmozdították a közös szakmai fejlesztéseket. A projekt megerősíti a kapcsolatot a klímakutatók között, valamint ugyancsak hasznos a városi lakosság, az állami hatóságok és egyéb szervezetek számára.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem
Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet

A projekt teljes költségvetése / 245,220.00 €
EU-támogatás (IPA) / 208,437.00 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 07. 31.

*A kutatók
innovációja egyedüli
a térségünkben és
világviszonylatban
is ritka.*

Az állatok egészségének védelme

A projekt általános célja a határ mindkét oldalán működő, az állatok egészségének védelmére és ellenőrzésére szolgáló rendszer kialakítása volt. Konkrétabban a partnerek a nagyikindai és makói állatkertben tapasztalt higiéniaszint növelésével szerették volna csökkenteni annak kockázatát, hogy járványok kerüljenek át a határ egyik oldaláról a másikra. A résztvevők hosszú távú együttműködését elősegítették a havonta megszervezett projekttalálkozók, valamint a két műhelymunka, ahol a partnerek és munkatársaik megosztották egymással tapasztalataikat és jó gyakorlataikat.

A partnereknek sikerült ráirányítaniuk a figyelmet az állattartás és az állatokkal való harmonikus együttélés biztonságos módjaira a brosúrákkal és szórólapokkal, melyek a felelősség fontosságát hangsúlyozták. Emellett a partnerek a médiát is felhasználták, hogy növeljék az állatvédelemhez való tudatos hozzáállást a lakosság körében.

A projekt sikeres végrehajtása hozzájárult a közegészségügy és a környezet minőségének javulásához, ezek közül pedig mindkettő lényeges tényező a határrégió fenntartható fejlődése szempontjából.

*A közegészségügy
és a környezet
minőségének
javulása*

Partnerek:

Makói Kommunális Nonprofit Kft.
Opština Kikinda

A projekt teljes költségvetése / 257,102.00 €
EU-támogatás (IPA) / 218,536.70 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

Környezetvédelem és megújuló energiaforrások használata a gyermekek zöld jövőjéért

Oktatással és a tapasztalatok átadásával már fiatal korban is felhívhatjuk a figyelmet a környezetvédelemre, a megújuló energiaforrások használatára és a hatékony energiafelhasználásra. A projekt keretében a partnerintézmények megosztották egymással tapasztalataikat arról, miképpen tanítható a fenntartható fejlődés, a környezetvédelem és a megújuló energiaforrások alkalmazása a gyermekeknek.

A projekt arra kívánta felhívni a figyelmet, hogy milyen fontos a környezettudatosságra való nevelés már az oktatás korai szakaszában, és sokat segített a gyerekeknek felismerni a környezettudatos gondolkodás jelentőségét az emberiségre nézve. A partnerek céljaik elérése érdekében két úgynevezett Green school (zöld iskola) tábor szerveztek, egyet Szerbiában és egyet Magyarországon, hogy az általános iskolásokat megismertessék a megújuló energiaforrásokkal. A gyerekek csapatmunkákban vettek részt, meglátogattak energetikai vállalatokat és idegenforgalmi látványosságokat. A partnerek egy online versenyt is szerveztek az energiatudatosság megerősítése céljából. Mindezek mellett Algyőn létrehoztak egy megújuló energiákat bemutató parkot. A Nikola Tesla Általános Iskolában pedig az energiatakarékosság jegyében korszerűsítették a fényforrásokat és a nyílászárókat, valamint napelemeket helyeztek

el az épület tetején.

Az infrastrukturális beruházások segítenek abban, hogy a két intézmény igazolja a zöld technológiák, a környezettudatos épületrekonstrukciók és a megújuló energiaforrások alkalmazásának előnyeit és fenntarthatóságát más szervezetek, különösképpen a régió oktatási intézményei előtt. A projekt célkitűzéseit széles körben népszerűsítették, és a partnerek olyan oktatási módszereket fejlesztettek ki, amelyek kialakítják a gyermekekben a környezet iránti tiszteletet, és hozzájárulnak a megújuló energiaforrások alkalmazásához, valamint az energiafelhasználás hatékonyságának növeléséhez.

*Megújuló energiaforrások
alkalmazása + hatékony
energiafelhasználás =
a környezet tisztelete*

Partnerek:

Agencija za energetiku grada Novog Sada
Algyő Nagyközség Önkormányzata

Projekt weboldala: <http://greenschool.hu/>
A projekt teljes költségvetése / 134,245.48 €
EU-támogatás (IPA) / 114,108.65 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2014. 04. 30.

A kijelölt NATURA 2000 fajok egészségi állapota és védelme a dunai határon átnyúló területen Szerbiában és Magyarországon

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa része és a „Felső-Duna” Speciális Természetvédelmi Területe a Duna- és a Dráva-medencére jellemző egyedi, különleges flórával és faunával rendelkezik. Mindkét terület érzékeny a hidromorfológiai változásokra. A vízminőséget közvetlenül befolyásolják azok a veszélyek, amelyeket a projekt keretében megfigyelnek. Az ektoparaziták és az ökotoxikológiai veszélyek (nehézfémek, növényvédőszeres stb.) gyakoriak mindkét régióban. Mivel a halak és a madarak nem ismernek határokat, védelmük csakis összehangoltan lehet hatékony.

A projekt elsődleges feladata a harmonikus és együttműködő régió, a fenntartható és biztonságos környezet fejlesztése, ahol a jól kezelt természeti örökség a falusi és természeti turizmus központja, s a régió társadalmi és gazdasági fejlődését eredményezi.

A projekt során egy madártani és egy haltani közös tanulmány készült. A kutatások eredményei alapján elhelyezett mobil megfigyelőegységek folytatják a Natura 2000 védett fajainak megfigyelését, a környezeti változások és veszélyek korai előrejelzőiként szolgálnak majd a projektet követő időszakban is.

A közös kutatómunka eredményeit és következtetéseit az elektronikus és hagyományos médiában tették közzé. E népszerűsítő tevékenységek során kiemelten kezelték a célterület iskoláinak diákjait és tanárait. A kezdeményezés a környezetvédelemben nyújtott segítségén túl a falusi és természeti turizmusban rejlő értékek és lehetőségek feltárásához is hozzájárul.

Partnerek:

Javno preduzeće Vojvodinašume, Petrovaradin,
šumsko gazdinstvo Sombor, Sombor
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Projekt weboldala: <http://www.wildcond.com>

A projekt teljes költségvetése / 158,558.60 €

EU-támogatás (IPA) / 134,774.81 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

*Fenntartható és
biztonságos régió
jól kezelt természeti
örökséggel*

Környezetvédelem a határ menti területeken

Magyarországon a zöld technológiák használata tíz évvel régebbi múltra tekint vissza, mint Szerbiában, így a magyarországi tapasztalatok nagyban megkönnyíthetik a környezettudatosság kialakítását és a konkrét környezetvédelmi tevékenységeket a szomszédos országban. A projekt célja az volt, hogy kimutassák a környezetre káros anyagokat a vízben, a levegőben, a talajban és az emberekben. A környezetvédelem államhatároktól függetlenül létkérdés, tekintettel a lakosságot érintő szennyezésekre és egészségügyi veszélyekre. A partnerek közösen dolgozták ki a fő tevékenységeket, és szerezték be a kutatáshoz szükséges eszközöket. Víz-, talaj- és levegőmintákat vettek tavasszal és ősszel mindkét országban, Magyarországon Algyőn, Szerbiában pedig Újvidék Šangaj városrészében. A tesztek kiterjedtek a lakosság vízeletvizsgálatára is. A mintavételbe a határ mindkét oldalán 150 főt vontak be. A két országban született eredményeket összehasonlították, valamint a kutatók szintén összevetették a mostani és a korábbi környezet- és egészségvizsgálatok adatait. A kapott eredményeket publikálták, és körvonalazták a szükséges lépéseket az érintett hatóságoknak, politikai döntéshozóknak. A partnerek a zárókonferencián is ismertették következtetéseiket.

A projekt legfőbb eredménye, hogy sikerült tudatosítani a környezetszennyezés csökkentésének fontosságát és annak egészségjavító hatásait. A projekt keretében begyűjtött adatok alkalmasak a technológiaváltás hatékonyságának értékelésére. A két országban folyó tudományos kutatás elért eredményeinek összehasonlítása további együttműködést szülhet. Magyarországon a programterület ipara az EU szabványoknak megfelelő modern technológiát használ, így a projekt felhasználható a környezetbarát jó gyakorlatok támogatására is. A legfontosabb az, hogy a kutatás megmutatta, a zöld technológiák bevezetésének hatása már néhány év elteltével érezhető, jelezve ezzel azt is, mely környezetvédelmi és egészségügyi irányelveket, illetve lépéseket kell szigorúan követni.

A zöld technológiák bevezetésének hatása már néhány év elteltével érezhető

Partnerek:

Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika Novi Sad
Csongrád Megyei Kormányhivatal
DEAK Kooperációs Kutatási Nonprofit Zrt.

A projekt teljes költségvetése / 197,711.00 €
EU-támogatás (IPA) / 168,054.35 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 15.
Projekt vége / 2014. 04. 14.

Határon átnyúló együttműködés az innovációs folyamatok és a klaszterek összehangolása terén a KKV-k versenyképességének növelése érdekében

Az innováció a versenyképesség fontos hajtóereje nemzeti, regionális és európai szinten egyaránt. A projektpartnerek a dél-alföldi (Magyarország) és vajdasági (Szerbia) klaszterek esetében az innovációra és a szellemi tulajdonjogok kezelésére fókuszáltak a projekt megvalósításakor. A projektnek jelentős eredményeket sikerült elérnie: a partnerek kidolgoztak egy tananyagot, a szellemi tulajdonjog védelmére vonatkozó irányelveket fogalmaztak meg a Kincses Bácska Klaszternek és a zombori tanya-klaszternek, valamint a projektben aktívan résztvevő cégeknek. Az egyéves periódus végére a magyarországi és szerbiai szervezet befejezte az innovatív

klaszterek adatbázisát, képzéseket és műhelymunkákat szervezett, 7 többnyelvű tájékoztató kiadványt készített, valamint kiépített egy hálózatot, mely 28 magyarországi és 31 szerbiai szervezetből áll. A projekt megvalósításának köszönhetően a partnerek, illetve irányelveik és adatbázisuk használói tökéletesíthették képességeiket, továbbá professzionálisabban és hatékonyabban tudták alkalmazni az innovációmenedzsmentet. A projekt elősegítette az új üzleti kapcsolatok kialakulását, közvetve pedig új munkahelyek létesítéséhez is hozzájárult.

Partnerek:

Dél-Alföldi Regionális Innovációs Ügynökség
Közhasznú Egyesület

Informativni centar za poslovnu standardizaciju i sertifikaciju

A projekt teljes költségvetése / 119,267.72 €

EU-támogatás (IPA) / 101,377.56 €

Projekt kezdete / 2013. 09. 01.

Projekt vége / 2014. 08. 31.

*Új üzleti
kapcsolatok
kialakulása*

Határon átnyúló szakmai kiállítás és képzések szervezése a KKV-k megerősítéséért

A projekt alapvető célja a fenntartható és biztonságos környezettel rendelkező harmonikus és együttműködő régió fejlesztésének előremozdítása volt. A projektnak sikerült elérnie a régió kis- és középvállalkozásait, együttműködésre ösztönözte őket, valamint alkalmat biztosított a tapasztalatcserére.

A projekt keretében szervezett szakmai kiállítások abban segítettek a célterület KKV-inek, hogy bemutatkozhassanak, kiterjeszthessék, elmélyíthessék kapcsolataikat. A naprakész adatokkal frissített meglévő KKV-adatbázis a kis-és középvállalkozások, valamint a nyilvánosság számára is sokkal specifikusabb információkkal szolgál.

A résztvevő KKV-k a projekt során meglátogatták egymást, megosztották egymással jó gyakorlataikat és betekintést nyertek a szerbiai és a magyarországi üzleti modellek különbségeibe. E benyomások segítségével a KKV-k megkezdhetik üzleti gyakorlatuk összehangolását, és tanulhattak egymástól. A projekt keretében szervezett képzések elvégzésével a vállalkozók tudása bővült, megteremtve ezzel a további fejlődés lehetőségeit. E projekt biztosította a KKV-k hatékonyabb támogatását, és kiváló lehetőségnek bizonyult arra, hogy a határ menti vállalkozók erősítsék együttműködésüket.

A KKV-k összehangolt üzleti gyakorlatukat

Partnerek:

Banat-Triplex Confinium Korlátolt Felelősségű
Európai Területi Együttműködési Csoportosulás
Opšte udruženje preduzetnika opštine Kanjiža

A projekt teljes költségvetése / 87,771.00 €
EU-támogatás (IPA) / 74,605.35 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

Magyar-szerb vállalkozások határon átnyúló gasztronómiai klubja

A partnerek egy olyan üzleti rendszer létrehozásához fogtak hozzá a határ régióban, amely szoros közreműködést és hálózatépítést tesz lehetővé a gasztronómia területén. Rendszerük az üzleti klub formáját vette fel, amely nyitott a gasztronómiával foglalkozó vagy az iránt érdeklődő vállalatok és szervezetek előtt. A Gastro-klub biztosítja a vállalkozói együttműködés intézményi háttérét. A partnerek a gasztronómia területén tevékenykedő szereplőket, éttermeket, vendéglőket, hoteleket, vendégházakat, borpincéket, pálinkafőzdeket és élelmiszer-előállítókat hívtak meg a Gastro-klubba, hogy együtt hozzák létre a térség kiválóan megtervezett idegenforgalmi kínálatát, mely a hagyományos ételeken, italokon és recepteken alapszik.

A potenciális résztvevőket a kecskeméti nyitó konferencián gyűjtötték egybe. A Gastro-klub létrejötte után a tagok számos eseményen vettek részt, lehetőségük volt szakmai jártasságuk fejlesztésére az idegenforgalom és gasztronómia több területén. A résztvevők a kínálatuk bővítésére szolgáló legújabb trendekről és lehetőségekről tanulhattak az organikus élelmiszerek előállításáról, a sörgyártásról, vagy a sajt- és lekvárkészítésről szóló szemináriumokon, a barista tanfolyamon,

a szerb konyha jellegzetességeit körüljáró előadáson, valamint a pékáruk és a burek előállításáról szóló képzésen. Előadásokat hallgattak továbbá a magyar gasztronómia jövőjéről és legújabb irányairól, valamint az egészséges táplálkozásról és életstílusról. A projekt legfontosabb és emblematikus eseménye mégis a Gastro-klub karaván volt, amely a Gastro-klub népszerűsítése érdekében tíz helyi vásár és fesztivál részét képezte egyéb reklámtevékenységekkel együtt. A projekt végére a Gastro-klub egy jól szervezett és önfenntartó egyesületté vált, amely továbbra is elkötelezetten segíti jelenlegi és jövőbeli tagjait, valamint a régió gasztronómiájának népszerűsítését.

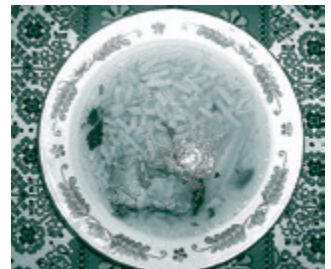

Partnerek:

Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
Regionalna privredna komora Sombor
Srednja Ekonomska Škola Sombor

Projekt weboldala: <http://gastro-club.eu/>

A projekt teljes költségvetése / 194,298.00 €
EU-támogatás (IPA) / 165,153.30 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 06. 30.

A rurális környezetben élő nők közötti üzleti kapcsolatteremtés

A falun élő nők számtalan nehézséggel találják szembe magukat, melyek arra kényszerítik őket, hogy elfogadják a közösségen belüli hátrányos helyzetüket, fejlődési lehetőségeik korlátozottságát elsősorban a gazdaság területén. Emiatt e projektnek két fő célkitűzése volt: a vidéki környezetben élő női vállalkozók gazdasági felemelkedése és együttműködése, valamint az itt élő munkanélküli nők üzleti lehetőségeinek javítása.

A projekt célja az volt, hogy a határ menti falvakban élő nőket összehozza. A tréningek, közös események és egy weboldal segítségével a projektben részt vevő nők új képességeket sajátítottak el, fejlesztették az üzletüket, új kapcsolatokat építettek, megosztották egymással ötleteiket és tapasztalataikat.

A projekt eredményeképpen a vidéki nők megtanulták változatosabbá tenni és népszerűsíteni termékeiket, szolgáltatásaikat, új bevételi lehetőségeket fedeztek fel a vidéki

lakosság számára, eredményesen használták és tartották fenn a vidéki női vállalkozók hálózatát. Végül soron ezek a találékony és keményen dolgozó nők gazdaságilag függetlenebbé váltak, valamint tudásukat és képességeiket felhasználva saját életük mellett családjuk és közösségük életét is jobbá tették.

Partnerek:

Garancijski fond Autonomne Pokrajine Vojvodine
Zavod za ravnoopravnost polova
Álláskereső Egyesületeinek Bács-Kiskun Megyei
Szövetsége

Projekt weboldala: https://www.facebook.com/rural-women.info?tab=photos_albums
<https://www.flickr.com/photos/ruralwomen>

A projekt teljes költségvetése / 81,035.00 €
EU-támogatás (IPA) / 68,879.75 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

A falvakban élő női vállalkozók gazdasági felmunkedése és együttműködése, valamint az itt élő munkanélküli nők üzleti lehetőségeinek javítása

Elfelejtett kulturális és természeti örökségünk felfedezése a magyar–szerb határ menti régióban

A réti mésző a magyar–szerb határ menti régió egy szinte teljesen elfeledett geológiai képződménye, amely hosszú múltra visszatekintő hagyománnyal rendelkezik: a középkortól az 1970-es évekig építőanyagként használták. A projekt fő célja a réti mésző kulturális és természeti örökségként való megőrzése és egy közösen népszerűsített tematikus turisztikai útvonal létrehozása, illetve fenntartása volt.

Mindegyik partner területén megtalálható e tudományos és kulturális örökség. A szervezetek felismerték, hogy a kutatás és a gyakorlati mérések szükségszerűek a réti mésző lelőhelyeinek felfedezése, megőrzése és népszerűsítése érdekében, különben történelmi, kulturális és természeti örökségünk egy része örökre elvész.

A projekt hosszú távú célja Csólyospálos önkormányzata, a Kiskunság Nemzeti Park Igazgatósága és Törökbecse önkormányzata (Sóskopó Természeti Rezervátum) összehangolt, kiegyensúlyozott együttműködése, hogy megőrizzék e természeti és kulturális jellegzetességet, és vonzó idegenforgalmi látványossággá tegyék.

A projekt szintén nagy hangsúlyt fektetett a két város lakosságának aktív szerepvállalására. Célkitűzéseikkel közösségi eseményeken is foglalkoztak, mint például a vajdasági tradíciók bemutatóján, a kulturális és gasztronómiai programokkal gazdagított falunapon, a szüreti fesztiválon és a réti mészőről szóló helytörténeti kiállításon. A partnerek broszúrákat jelentettek meg, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a projektről, és felkeltsék a látogatók érdeklődését.

A közös tevékenységek összekovácsolták a két közösséget, míg közös örökségük megőrzésén dolgoztak egymás kultúráját is megismerték, új személyes és szakmai kapcsolatokat létesítettek, valamint a turisták számára vonzóbbá tették településeiket.

Partnerek:

Csólyospálos Község Önkormányzata
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
Opština Novi Bečej

A projekt teljes költségvetése / 272,560.00 €
EU-támogatás (IPA) / 231,676.00 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 03.

Századfordulós ékkövek – tematikus kalandozások a szecesszió varázslatos világában

Szeged, Szabadka és Zenta közös örökséggel és történelmi kapcsolatokkal büszkélkedhet, ezek közül az egyik legfontosabb természetesen a szecessziós építészet. E különleges kulturális és építészeti kincs eddig mégsem volt elég ismert és védett, több épület is romos állapotban volt. A két önkormányzat, Szeged és Szabadka vállalta, hogy széles körű intézkedéseket hajtanak végre a szecessziós épületek azonosítására, állapotfelmérésére, a legromosabbak felújítására és egy, a szecessziós épületeket népszerűsítő, tematikus turistaút kialakítására. A 16 hónapos projekt végére három kulturális és történelmi szempontból is jelentős épület rekonstrukciós munkálatai fejeződtek be. Megjavították a szegedi Gróf-palota tetőszerkezetét, felújították a szabadkai Zsinagóga északi homlokzatát, valamint elkészültek a szegedi Schäffer-palota tetőszerkezetének és utcai homlokzatának felújítási tervei.

Mindezek mellett a partnerek építészeti és történelmi kutatást végeztek, műhelymunkákat, konferenciákat, kétnyelvű tanulmányutakat szerveztek, valamint megrendezték Raichle J. Ferenc emlékkiállítását. Promóciós célokra készült a háromnyelvű weboldal, az ingyenes háromnyelvű mobilalkalmazás, amely

útmutatóként szolgál a régió szecessziós gyöngyszemei közt és a 15 perces film, amely bemutatja a szabadkai és szegedi munkálatok kivitelezését. A projekt legfőbb eredménye *A szecesszió ékkövei* elnevezésű jól szervezett, tematikus út a hozzá tartozó kiadványokkal, a tematikus szecessziós útról szóló leporelló, Szeged, Szabadka és Zenta szecessziós építészetét elénk táró könyv, valamint Raichle J. Ferenc emlékiratai és más írásai.

A jól szervezett tematikus út folyamatosan számos látogatót vonz, és a projekt igazi jó gyakorlatként szolgál.

*Népszerű turistaut
– a szecessziós építészet
ékkövei*

*A projekt igazi jó
gyakorlatként szolgál*

Partnerek:

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Grad Subotica

Projekt weboldala:

<http://szecesszio.szegedvaros.hu/>

A projekt teljes költségvetése / 344,787.00 €

EU-támogatás (IPA) / 293,068.95 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2014. 04. 30.

Lovak a magyar–szerb kulturális örökségben

A beruházás alapötlete e jelmondathoz köthető: Legértékesebb kulturális örökségünk, a lovas kultúra, a turizmus mozgatórugója kell, hogy legyen a magyar-szerb határ régióban.

Az évezredes lovas kultúra a régió örökségének szerves részét képezi. A két eltérő kultúrában mélyen gyökerezik a lovasok legendája, amely a mesékben, hagyományokban, történelemben és a művészetben kel életre. A végtelen síkság ideális hely a lovaglásra, és arra, hogy megismerjük a régió távoli múltba visszanyúló tradícióját.

A Magyar Lovas Szövetség patkó-minőségbesorolásával rendelkező lovardák lovas tevékenységre alkalmas épületeket és szolgáltatásokat kínálnak az oda látogató vendégeknek. A régió ugyancsak hagyományos színhelye számos nemzeti és nemzetközi lóversenynek. A projekt fő tevékenysége a lótenyésztésről fellelhető információk összegyűjtése volt, illetve egy virtuális Kulturális Lovas Múzeum létrehozása az interneten és multimédiás formában. Valamennyi Bács-Kiskun megyei és vajdasági múzeumhoz eljutott a virtuális Kulturális Lovas Múzeum másolata DVD formájában.

A projektben résztvevő munkatársak hat tematikus útvonalat (lovaglősvényt) készítettek, mint például a betyárok útja, szabadságharcosok útja, a zentai csata emlékhelyei stb. A beruházásban a következő 12 település vett részt: Lajosmizse, Kerekegyháza, Fülöpszállás, Izsák, Bakodpuszta, Bugac, Kelebia, Újvidék, Temerin, Nagybecskerek, Crepaja és Kovin.

A lovaglősvények térképére turisztikai látványosságok és különféle szolgáltatások is felkerültek. A régió lovas tradícióját négy helyi eseményen mutatták be, illetve egy térképpel is ellátott kiadványban ismertették. A brosúra négy nyelven érhető el: magyarul, szerbül, németül és angolul.

A négy magyarországi és szerbiai egyesület felismerte a nagy tisztelet övezte és felbecsülhetetlen kulturális örökségnek számító lovas kultúrában rejlő lehetőségeket, melyek kiaknázásával ez a tradíció a magyar–szerb határ régió fő turisztikai vonzerejét képezheti.

A évezredes lovas kultúra a régió örökségének szerves részét képezi

Partnerek:

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
Vojvodanska Fondacija za razvoj „Háló“
Tegyünk Izsákért Egyesület
Konjički Klub „FAVORY” Kelebia

A projekt teljes költségvetése / 192,110.00 €
EU-támogatás (IPA) / 163,293.50 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

Képzőművészet Bácska idegenforgalmának fejlesztésében

A határtérség három partnervárosa, a magyarországi Jánoshalma, valamint a szerbiai Topolya és Temerin a közös művésztelepek és közös kiállítások megteremtésével elsősorban a képzőművészetek terén dolgoztak együtt az aktív társadalmi-gazdasági hálózatok megerősítésén, bővítésén és fejlesztésén.

A projektpartnerek ezen túlmenően népszerűsítették a közös művészeti értékeket a bácskai régióban és nemzetközi szinten egyaránt, ezzel együtt pedig erősítették és javították a civil szféra szervezési készségeit is. A résztvevő települések kulturális örökségbeli hasonlóságain túlmenően a három közösségnek hasonlóak földrajzi, idegenforgalmi és gazdasági jellemzőik is. Jánoshalma, Topolya és Temerin kis/közepes méretű települések.

A közösségek nemrégiben bimbózó érdeklődést tapasztaltak a falusi turizmus egyik különleges ágában, a művészetet, kézművességet és hagyományőrzést kereső idegenforgalomban.

A három település magáévá tette azt az elgondolást, miszerint a hasonlóságok hatékonyan kihasználhatók a művészeti alkotó munkába való érdemi bekapcsolódást és az abban való kölcsönhatásokat elősegítő építészeti és kulturális terek megteremtésével, és ezáltal lakosaik életminősége és közösségeik idegenforgalmi kínálata is fejleszthető.

A Program pénzügyi támogatásával a települések először felújítottak, átalakítottak és felszereltek egy-egy épületet, azzal a céllal, hogy állandó művészeti helyszíneként szolgáljanak. A létesítményeket úgy építették át és szerelték fel, hogy helyt adhassanak többnapos művészeti és

kézműves táboroknak, műhelyfoglalkozásoknak és kiállításoknak is. Ezek az új művészeti gyülekezőhelyek ezután a festészetben, kerámiaművészetben és fazekasságban kifejeződő három különböző művészeti ág telepeinek adtak helyet. A művésztelepeken és az azokhoz kapcsolódó művészeti táborokban rengetegen vettek részt: gyermekek, fiatalok, idősebbek, amatőrök és festőművészek.

A műhelyfoglalkozások, művészeti táborok, művésztelepek és kiállítások alatt új kapcsolatok és úgy együttműködési lehetőségek születtek. Mindezek különösen hasznosak voltak a fiatal és egyelőre felfedezetlen művészek számára, hiszen új oldalról is betekintheztek a művészeti és kreatív folyamatokba, továbbá új tudásra tehettek szert és újabb technikákat sajátíthattak el. A partnerség ezen túlmenően kidolgozta a művészetek idegenforgalmi hasznosításának lehetséges irányait. Jánoshalmán konferenciát szerveztek a művészetek idegenforgalomban betöltött szerepéről, Temerinben pedig nagyszámú résztvevővel regionális kerámiaművészeti fórumot tartottak. A projekt végére elmondható, hogy a térség érintettjei és lakosai egyaránt felismerték a művészet idegenforgalmi jelentőségét.

A projekt részeként a három település új művészeti helyszínt kapott, valamint a művészet és művészetkedvelők pezsgő találkozóhelyévé vált. A FAB projekt a művészetekre, kreatív iparágakra, kézművességre és konferenciaturizmusra összpontosító, falusi hagyományőrzésen és kiállításokon alapuló idegenforgalomban rejlő fejlesztési lehetőségek azonosításának és megvalósításának példájaként is tekinthető.

Partnerek:

Jánoshalma Város Önkormányzata

Opština Bačka Topola
TAKT Temerini Alkotóműhely és
Képzőművészeti Tábor

A projekt teljes költségvetése / 352,911.50 €

EU-támogatás (IPA) / 299,974.77 €

Projekt kezdete / 2013. 10. 01.

Projekt vége / 2015. 01. 31.

Közös kulturális örökségünk és konyhaművészeti tradícióink, tematikus barangolás a gyümölcsstermesztés világában, valamint a méhészet népszerűsítése a határ menti régióban

A projekt fő célkitűzése a kulturális és természeti örökség megóvása volt, emellett egy tematikus útvonal is készült annak további népszerűsítése érdekében.

A hosszú távú tervek közé tartozott a harmonikus és kiegyensúlyozott együttműködés elősegítése a magyarországi Szank és Móricgát, valamint a szerbiai Kishegyes községhez tartozó Bácsfeketehegy településeken működő partnerszervezetek és az ottani lakosság között.

Mindhárom település nagy múltú tradíciónak örvend a gyümölcsstermesztés és a méhészet terén, ezért feltételezhető volt, hogy egy átgondolt tervvel hatékonyan továbbfejleszthetők ezek az ágazatok. Ennek megfelelően a szóban forgó három község tematikus útvonalat hozott létre a határ menti régióban, mely magába foglalja a nagyobb gyümölcsösöket és méhésztelepeket, melyek mind felkerültek egy speciális térképre, valamint szakmai és kulturális programok is megvalósultak. A rendezvényeknek az éppen e célból készült bácsfeketehegyi Faluház és a felújított szanki Ízek Háza adott otthont. Ezenkívül a projektben résztvevők közös utazó kiállítást szerveztek *Méz és ember* címmel, amelyet három településen is bemutatottak. Szank kaptármúzeummal gazdagodott, illetve egy-egy helyi történelmi múzeum nyílt

Bácsfeketehegyen és Móricgát. Amellett, hogy a termelők és az illetékesek számára szakmai műhelyt rendeztek, a projektben résztvevők tíz különböző kulturális rendezvényt, fesztivált és egy Kun Tábort is szerveztek. Kétnyelvű könyvek és receptes füzetek terjesztésével a szervezők a nagyközönség körében népszerűsítették a projekttel elért eredményeket és az ezzel kapcsolatos termékeket. Ráadásul a projekt pozitív irányba lendítette a szervezetek közti kapcsolatot, amelynek eredményeképpen a résztvevők az együttműködés erősítése és fenntartása érdekében méhész egyesületet alapítottak.

A kulturális és a természeti örökség megőrzése

Partnerek:

Szank Községi Önkormányzat

Lokalna samouprava opštine Mali Idoš

Móricgát Községi Önkormányzat

Project total budget / 299,590.00 €

EU-támogatás (IPA) / 254,651.50 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Közös kulturális örökség megvalósítása a milánói ediktum hatására egy turisztikai prezentáción keresztül

A beruházás alapötlete a szerbiai Rakovac-Dombo és Óbecse-Aracs összekötése volt a magyarországi Bugac-Felsőmonostorral és Alsómonostorral, továbbá a kapcsolatfelvételt más településekkel.

A szóban forgó, közös kulturális és történelmi örökségnek számító történelmi helyszínek újra összekapcsolódtak a milánói ediktum kiadásának évfordulója alkalmából. A projekt valójában a partnerek korábbi közös tevékenységének folytatása, melynek célja a közös felelősségvállalás nyomatékosítása volt a kulturális örökség megóvása terén. A projekt megvalósítása során a résztvevő múzeumok tárgyalást kezdeményeztek a községekkel és a regionális döntéshozó szervekkel az emlékművek megóvásáról, megmentéséről és turisztikai népszerűsítésükről. A két állam öt szervezete közösen vizsgálta meg a lehetőségeket, majd élve a projekt adta lehetőséggel, kidolgozott egy tervet a fenntartható gazdasági fejlődés céljából. A partnerek egy felelős programkoordinátori csapatot neveztek ki a kulturális örökségek megóvására és turisztikai rendezvények szervezésére. Az előzőekhez hasonlóan nagy hangsúlyt fektettek a régészeti helyszínek közelében elhelyezkedő települések lakosságának felvilágosítására a turisztikai fejlesztésekben rejlő lehetőségekről.

A közös történelmet változatos rendezvényekkel és tevékenységekkel mutatták be a 16 hónapot felölelő projekt során, ezek a következők: határ menti régészeti kutatások és a leletek megőrzése a különböző középkori helyszíneken, amelyek a milánói ediktum kiadásától számított éveket ölelik fel; kiállítás szervezése, kutatás és a határ menti közös kulturális örökségről szóló publikáció megjelentetése; a határ menti együttműködést elősegítő és a fenntartható fejlődést biztosító erőfeszítések tervezése. Az ismeretterjesztő rendezvények és a kiállítás célja elsősorban az volt, hogy tájékoztassák a nagyközönséget a kulturális és történelmi örökség fontosságáról, felhívják a figyelmet a projektre, és az örökséget bemutató tematikus utakat turizmusfejlesztési lehetőségekként népszerűsítsék.

A közös kulturális és történelmi örökség bemutatása

Partnerek:

Muzej Vojvodine Novi Sad

Bács-Kiskun Megyei Múzeumi Szervezet
Pokrajinski zavod za zaštitu spomenika kulture
Turistička organizacija Vojvodine
Bugac Nagyközségi Önkormányzat

A projekt teljes költségvetése / 299,969.00 €

EU-támogatás (IPA) / 254,973.65 €

Projekt kezdete / 2013. 03. 01.

Projekt vége / 2014. 06. 30.

Stratégia a közös gazdálkodás fellendítése érdekében a magyar–szerb határszakaszon

Vajdaság és Bács-Kiskun megye többnyire vidéki térségek, ahol a mezőgazdaság igen fontos gazdasági szektor, az ebből származó bevételek mégsem elegendők a lakosság megtartásához. A kis- és középméretű gazdaságok mezőgazdasági termelése nem hoz annyi hasznot, hogy abból egy család megéljen. Számos eset példázta, hogy az EU-ban sikeresen bevált módszerek a határ menti régiókban élő mezőgazdasági termelőknek is hasznára válhatnának, illetve új és alternatív megoldások formájában alkalmazhatóak lennének. Ezek a termelők mindenképpen külső segítségre szorulnak.

A projekt célja a gazdasági tevékenység kiszélesítése volt a magyar–szerb határszakaszon, illetve egy kiegyensúlyozottabb és stabilabb gazdasági forma kialakítása sokrétű termelőfolyamatok alkalmazásával.

A projekt kivitelezése során a résztvevő partnerek kutatást szerveztek, amely a következő elemekből állt össze: a jelenlegi termelő folyamatok helyzetének felülvizsgálata a magyar–szerb határ menti övezetben; nemzetközi tapasztalatok a gazdaságok fejlesztésére; stratégiák a gazdaságok fellendítésére 2020-ig a magyar–szerb határszakaszon; fellelhető eszközök a gazdaságok fejlesztésére; üzleti tervmodellek. A partnerek tizenkét üzleti tervmodellt dolgoztak

ki alternatív tevékenységekre: méztermelés, szárított zöldségfélék és gyümölcsök, sajtelőállítás, gyógynövény és savanyúság előállítása, gyümölcstárolás, házi készítésű lisztalapú termékek, olajsajtolás, húsfeldolgozás kisméretű gazdaságokban, vidéki turizmus, tanyák kézműves termékei, megújuló energiaforrások telepítése kis gazdaságokba. E tervek külön brosúrában jelentek meg. A résztvevők tanulmányutakat szerveztek olyan gazdaságokba, amelyek alternatív üzleti modell szerint dolgoznak, emellett helyi ismeretterjesztő rendezvényeket és műhelyeket szerveztek a gazdálkodóknak, hogy megvitassák a tanulmány részleteit. A projekt során a helyi termelőket tájékoztatták az újszerű tevékenységi formákról, amelyek javíthatnak nem csak a saját, de az egész régió versenyképességén.

Partnerek:

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
(Council of Bács-Kiskun County)
Vojvodanska fondacija za razvoj „Háló“

A projekt teljes költségvetése / 103,600.00 €
EU-támogatás (IPA) / 88,060.00 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 05. 31.

Városi Logisztika Szeged és Szabadka városfejlesztése érdekében

A Szeged és Szabadka központján áthaladó teherforgalom mindkét város számára lényeges kérdés. Viszonteladói pontok felállítására a városok periferiáján versenyképes üzleti környezetet teremteni a kiskereskedők számára. A városközpontok új fejlesztési tervei, a kapcsolódó törvények nemzeti és európai szinten való módosításai, valamint a környezetbarát teherszállítási módok kialakítása feszültséget szülnek egyrészt a kiskereskedők és a logisztikai cégek, másrészt a városfejlesztők és a szállítványozás tervezői között.

A két város szakemberei információt gyűjtöttek az érintettektől, és azt tanulmányozták, hogy a már megvalósult megoldások hogyan illeszkednek a helyi szocio-ökonómiai környezetbe. Az új megoldási javaslatokat és azok finanszírozási lehetőségeit eljuttatták a kedvezményezetteknek és a döntéshozóknak. Pillanatnyilag nem létezik megfelelő megoldás erre a bonyolult problémára, de a partnerek erőfeszítései hasznosnak bizonyultak, főleg az érintettek érdeküközéseinek enyhítése

tekintetében, amelyek olykor-olykor megoldhatatlannak mutatkoztak a szállítványozás, gazdaság, kereskedelem és várostervezés terén. A partnerség megtette az első lépést a városok harmonikus fejlesztése felé a határ menti régióban.

Megtette
az első lépést
a városok
harmonikus
fejlesztése felé
a határ menti
régióban

Partnerek:

Dél-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség
Közhasznú Egyesület

Otvoreni univerzitet Subotica

Projekt weboldala: <http://citylog.darinno.hu/>

A projekt teljes költségvetése / 105,033.32 €

EU-támogatás (IPA) / 89,278.32 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Új gazdálkodási modell mint megoldási lehetőség a kiskerttulajdonosok részére többletbevétel generálására és önfoglalkoztatásra a vidéki, határ menti régióban

A projekt fő célja egy olyan tanulmány elkészítése volt, amely beszámol a határ menti közös kisipari gyümölcs- és mezőgazdasági termelésről, feltérképezi és meghatározza e terület és, a helyi polgárok önfoglalkoztatási és kiegészítő bevételi lehetőségeit.

A program által érintett határ menti régió potenciális beruházási szintérré nőheti ki magát, viszont a pontos helyszíneket és tevékenységeket a tanulmány eredményei szerint kell meghatározni.

A projekt számos tevékenységen keresztül valósult meg. A legfontosabb ezek közül maga a tanulmány és egy e-felület kifejlesztése volt. A tanulmány három részből áll, a kutatás a kertészet, az agro-ökonómia és a vidékfejlesztés kérdéseit járta körül. A partnerek közös erővel vettek részt a munkában.

A kutatással párhuzamosan két kísérleti farm épült a határ mindkét oldalán. Mindkét helyen 200 m² területet felölelő fűtetlen fóliasátrat állítottak fel, és egy 300 m²-es szabadtéri területet is kijelöltek. A kísérleti farmok képezték a kutatás alapját, de emellett kutatóállomásként is szolgáltak. Annak érdekében, hogy valós eredmények születhessenek az ily módon megszervezett mezőgazdasági termelésről, a helyi termelőknek lehetőségük nyílt arra, hogy szervezett vagy magánkörutat tegyenek az öt

kutató- és műhelymunka bármelyikére a határ mindkét oldalán.

A kísérleti farmok, mindazonáltal hozzájárultak az eredmények és a projekt népszerűsítéséhez. Az online felület folyamatos kommunikációs csatornát teremtett a szakemberek és a helyiek között, lehetővé téve a legjobb portfólió kiválasztását, a kísérleti telepekről szerzett adatfeldolgozást, a bevált módszerek felülvizsgálatát és a potenciális vásárlókkal történő kapcsolatfelvételt, illetve annak fenntartását.

*A Kisüzemi
kertészet és
mezőgazdaság
fejlesztése
(300 m²)*

Partnerek:

Inštitut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Kecskeméti Főiskola

Projekt weboldala: www.farmaddinc.eu

A projekt teljes költségvetése / 76,509.00 €

EU-támogatás (IPA) / 65,032.65 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Szemléletmódváltás a helyi munkaerőpiac szabályozásában a határ menti vidékeken

A LOLAMAR kezdeményezés a helyi munkaerőpiac szabályozásának fejlesztésére irányult, amely megalapozhatja a periférikus, határ menti területek fenntartható fejlődését. Kelet-Európában ezek a térségek szinonimái a munkaerőpiacról kiszoruló nagyszámú munkaképes lakosságnak. Ezzel a problémával legtöbbször a szociális szektorban foglalkoznak, és ezeket az embercsoportokat ritkán tekintik a helyi szintű regionális fejlesztés helyi erőforrásának, noha, képességeik szerint alapját képezhetnék a helyi gazdaság fellendítésének és a szociális fenntarthatóságnak.

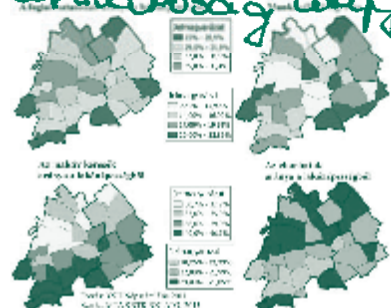
A projekt fő céljai közé tartozott a kirekesztés típusainak feltárása, a csoport különleges potenciáljának vizsgálata a csoporton belül és az újraintegrálás lehetősége, adatbázis létrehozása a munkaerőpiacon megjelenő konfliktusokról és olyan stratégiai javaslatok kidolgozása, amelyek megoldhatnák e csoportok visszailleszkedését.

A kutatás Nyugat-Bácskára és a magyarországi Baja, Bácsalmás és Jánoshalma mikrorégióira terjedt ki. Annak ellenére, hogy ez a régió

gazdag természeti erőforrásokban (termőföld, megfelelő klíma stb.), a helyi gazdaság fejletlen és a foglalkoztatottak aránya is igen alacsony. A LOLAMAR projekt földrajzi, statisztikai, és szociológiai módszerekkel kívánta feltárni az itt élő emberek jellemzőit és közelmúltbéli tevékenységeit, valamint a környezeti erőforrásokhoz fűződő kapcsolatukat. A helyi szinten bevált módszerek az inklúzió terén is felszínre kerültek.

Az empirikus kutatás eredményeire támaszkodva, illetve a helyi közösségekkel, intézményekkel, civil szervezetekkel együttműködve határ menti régióspecifikus javaslatok születtek a helyi döntéshozók számára egy kézikönyvbe foglalva. A tudományos eredményeket egy nemzetközi konferencián részletesen megvitták és egy tanulmánykötetben is megjelentették.

*A helyiek képességei –
a helyi gazdaság
növekedésének és a
társadalmi
fenntarthatóság alapja*

Partnerek:
Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és
Regionális Tudományi Kutatóközpont
Agencija za regionalni razvoj Autonomne Pokrajine
Vojvodine d.o.o.

Projekt weboldala: <http://www.lolamar.eu/>
A projekt teljes költségvetése / 83,277.00 €
EU-támogatás (IPA) / 70,785.45 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

Összehangolt fejlesztés és tudástranszfer a területrendezés módszertanáról

2012 márciusa után, mikor Szerbia hivatalosan is EU-tagjelöltté vált, megnőtt a kereslet az olyan módszertani vizsgálatok iránt, amelyek a stratégiai tervezésben az EU módszertani eljárásaival összhangban hasznosnak bizonyulhatnak. Ugyanez Magyarországra is vonatkozik, főleg a dél-alföldi régióra. Ugyancsak ki kell emelni, hogy 2014-től újfajta megközelítési módra van szükség a területrendezés és az ütemezés terén a bonyolult integrált programok megvalósításához. Ezeknek világos céllal és mérhető mutatókkal kell rendelkezniük.

Bár a Regionális Fejlesztési Terv Vajdasági Autonóm Tartomány Integrált Stratégiájának részét képezi, a magyarországi és szerbiai dokumentumokból egyaránt hiányzik a közösen előkészített, részletes határ menti terv, az elszigetelt települések és területek elemzése. A projekt célja olyan erőforrások felkutatása a határ mindkét oldalán, amelyek előkészíthetnek egy közös regionális stratégiai dokumentumot az EU 2014–2020 közötti pénzügyi periódusában egy átfogó képzési program végrehajtása révén. A CODEX további célja a

feltüntetett hátrányok enyhítése, közösen elkészített metodológia kidolgozása az összetett és integrált tértervezési módokhoz, valamint gyakorlati segítségnyújtás a területrendezés tervezéséhez, illetve a program felülvizsgálatához.

A kérdőíveken alapuló módszertan magába foglalja a program megvalósítását és a cselekvési tervet Szerbiában, valamint a javaslatcsomagot a területi fejlesztési stratégiához a 2014–2020-as időszakra a dél-alföldi régióban. A szakmai tartalom a program honlapján három nyelven is elérhető (magyar, szerb, angol).

Partnerek:
Szegedi Tudományegyetem
Javno preduzeće za prostorno i urbanističko planiranje i projektovanje „Zavod za urbanizam Vojvodine”

Projekt weboldala: www.codex-project.hu
A projekt teljes költségvetése / 96,061.60 €
EU-támogatás (IPA) / 81,652.36 €
Projekt kezdete / 2013. 05. 01.
Projekt vége / 2014. 04. 30.

*Egy közös regionális
stratégiai dokumentum
előkészítése az EU
2014–2020 közötti
pénzügyi periódusában*

Integrált gyógyfürdő-fejlesztési stratégia a magyar–szerb határ menti régió fontosabb útvonalain fekvő gyógyfürdők számára

A határrégió fő forgalmi útvonala, a Budapest–Belgrád tengely mentén 50 km-es körzetben számos különböző gyógyfürdő épült. A projekt célja egy integrált gyógyfürdő-fejlesztési terv kidolgozása volt, amely támogatást nyújtana egy harmonikus egészségügyi-turizmus-fejlesztési tervnek a határ menti térségben.

A stratégiai tervezés 30 gyógyfürdőt érintett, és az előkészületek során a partnerek nagy segítséget nyújtottak egymásnak a kutatás és a gyakorlati módszertan terén. A partnerek a stratégiai lépéseket összehangolták a meglévő elképzeléseikkel és végrehajtási terveikkel, közös fejlesztési tervet alakítottak ki, valamint meghatározták a régió gyógyfürdőinek megfelelő kiszolgáló struktúráját.

A stratégiai tervezés lépéseinek alapját a Szegedi Tudományegyetem kutatásai, a projektpartnerek korábbi tevékenységeiből eredő tapasztalatok és közös műhelymunkák, fórumok jelentették. A célterületen lévő 30 gyógyfürdő évente mintegy 2,5 millió látogatót vonz. A magyarországi átfogó stratégiai fejlesztések a látogatók számának növekedéséhez vezettek, de továbbra is

maradtak olyan létesítmények, amelyek kevésbé hatékonyan működnek az elszigeteltség és az akadozó kiszolgálórendszer miatt. A szerbiai oldalon lévő gyógyfürdők kisebb méretűek, de a magyarországi példák arra ösztönözték a szerbiai községeket, hogy lépéseket tegyenek a fürdők fejlesztése terén. Jelen stratégia a két ország rivalizálása helyett azt célozza meg, hogy zökkenőmentes partnerkapcsolat alakuljon ki a partnerek és a szóban forgó 30 gyógyfürdő között, egy összehangolt és kiemelkedő fejlődést eredményezve.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Mórahalmi Város Önkormányzata
Lokalna samouprava opštine Ada
Agencija za razvoj opštine Temerin
Regionalna razvojna agencija Bačka

Projekt weboldala: <http://www.cooling-cubes.org/>

A projekt teljes költségvetése / 117,440.00 €

EU-támogatás (IPA) / 99,824.00 €

Projekt kezdete / 2013. 03. 01.

Projekt vége / 2014. 06. 30.

*Integrált gyógyfürdő-
fejlesztés: rivalizálás
helyett stratégia,
melynek célja a
partnerkapcsolatok
ösztönzése*

Közös feltételek megteremtése a KKV-k fejlesztése érdekében a határ menti régióban

A globalizáció negatív hatásai a szerb–magyar határ mindkét oldalán érintik a kis- és középvállalkozások regionális gazdasági helyzetét, így a KKV-k fejlesztése hatalmas kihívást jelent a gazdasági válság és Szerbia átmeneti helyzete miatt.

A régió KKV-inek meg kell birkóznuk a megfelelő hálózat, együttműködés és létesítmények hiányával, ráadásul a nem kielégítő tapasztalati háttér is gátolja az üzleti problémák megoldását. A tapasztalat és a szervezeti támogatás hiánya ugyancsak nehezíti a helyzetet.

A problémák kiküszöbölése érdekében a KKV-eket ipari övezetekbe és ipari parkokba kellene elhelyezni, hogy jelentősen csökkenjen a várost érintő zajszint (főleg a városközpontokban). A további cél pedig optimális feltételek kialakítása a megfelelő működés és hálózati tevékenység, valamint a hatékony fejlesztés érdekében. Ezzel szemben a régió helyi szervezetei nem tudják biztosítani a tervekhez szükséges kiadásokat, amelyek nélkülözhetetlen kezdeti lépései e probléma megoldásának. Éppen ezért a projekt célja e hiányzó dokumentumok elkészítése volt: a KKV-k újvidéki központjának fő tervei és a kisteleki ipari zóna fejlesztési stratégiái. Az ezekre épülő infrastruktúrafejlesztés a termelést átirányítaná a lakott területekről, hogy a vállalkozások számára jobb összeköttetést

biztosítson, fejlessze a tudástranzfert, javítsa az üzleti együttműködést, biztosítsa az erőteljesebb piaci részvételt, és megkönnyítse a terjeszkedést a piacon. Mindezek mellett a városi környezet megóvása és a zajszintcsökkentés is célként szerepelt. A projekt megvalósítása során rendezett szakmai műhelymunkákon a szakemberek bemutatták a határon átívelő üzleti lehetőségeket, a KKV-eket segítő szervezeti tevékenységet, a kisteleki ipari parkot és az újvidéki munkaövezetet, illetve ezek fontosságát a KKV-k számára, felhívták továbbá a figyelmet a hálózatépítés nélkülözhetetlenségére, valamint más módszerekre, amelyek erősíthetik, és közelebb hozhatják egymáshoz a kis- és középvállalkozásokat. Mindezeknek köszönhetően a partnerek elérték általánosan kitűzött céljaikat: mégpedig a KKV-k versenyképességének javítását a régióban, az együttműködési feltételek megteremtését a közös gazdasági fejlődés érdekében. A jobb fizikai környezet és a hatékonyabb tudástranzfer révén tehát biztosították a szervezeti és az üzleti együttműködést a határregióban.

Partnerek:
Grad Novi Sad
Kistelek Környéki Települések Többcélú Társulása

Project total budget / 114,196.00 €
EU-támogatás (IPA) / 97,066.60 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 15.
Projekt vége / 2013. 11. 14.

Sinergia és
üzleti
együttműködés

Újvidék–Szeged határ menti együttműködés összehangolt módszerek kifejlesztésére, valamint egy közös adatbázis létrehozása a dizájner drogok elemzésére

E projekt fő célja a rendőrségi helyszínelő laboratórium és a bűnügyi nyomozók kapacitásának erősítése volt a kábítószeres kapacitásának pontosabb kémiai vizsgálata érdekében a két ország határ menti szakaszán. Így a hatósági szervek hatékonyabban tudnak majd fellépni az illegális kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés ellen.

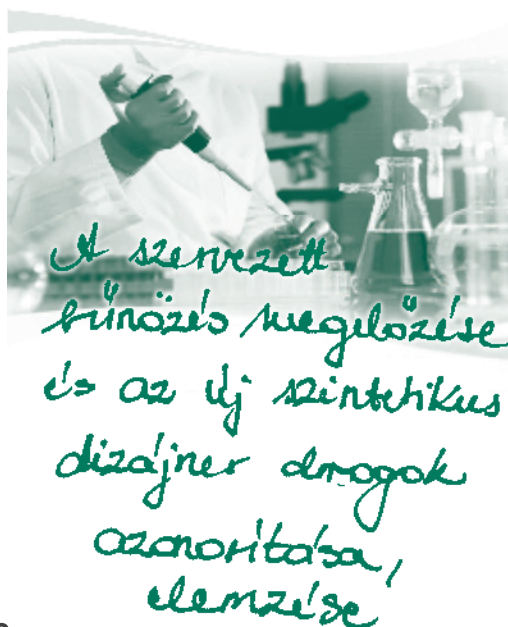
Az úgynevezett klasszikus kábítószeres, mint a heroin, kokain, MDMA és a kannabisz mellett számos új szintetikus vegyület jelent meg a feketepiacon. Az új szintetikus drogok nagy része nem esik helyi vagy nemzetközi szabályozás alá, noha ezek jóval veszélyesebbek a hagyományos kábítószereseknél. Ebből kifolyólag az új kábítószeres megfelelő hivatalos felügyelet kifejezetten fontos feladatát képezi az igazságügyi szerveknek. A tiltott drogok elleni hatékony harc csak azokkal a modern készülékek segítségével lehetséges, amelyek azonosítják és számszerűsítik a dizájner drogokat és azok alkotóelemeit. Mindeddig az újvidéki és szegedi törvényszéki laborok nem rendelkeztek ilyen készülékekkel.

A projekt megvalósítása megkönnyítette a készülékek és a hozzájuk tartozó segédanyagok beszerzését, illetve képzést

biztosított a résztvevő laboratórium dolgozóknak a készülékek működtetésével kapcsolatban. Új elemzési eljárásokat is kifejlesztettek a dizájner drogok felismerésére, valamint a már meglévő magyarországi analitikus kábítószer adatbázist is továbbfejlesztették. Ugyancsak egy új analitikus dizájnerdrog-elemző adatbázis is készült Újvidéken, amely az első ilyen jellegű információforrás Szerbiában.

A projekt másik felét a bűnügyi nyomozók felszerelése és képzése jelentette a helyszíni vizsgálatokra, azért hogy tájékozottabbak legyenek az előzetes kábítószer-vizsgálatok gyakorlati használatáról a mindennapi gyakorlatban. Ez a projekt egy már létező együttműködés továbbfejlesztése volt a magyarországi és szerbiai belügyi szervek között, mely nagyban hozzájárult a szervezett bűnözés aktív megelőzéséhez és a határszakasz védelmének erősítéséhez.

NCTCNSHIFSSZ12

Partnerek:

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije,
Direkcija policije, Uprava kriminalističke policije,
Nacionalni kriminalističko-tehnički centar, Odsek
za KTC u Novom Sadu
Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet

A projekt teljes költségvetése / 461,748.50 €
EU-támogatás (IPA) / 392,486.22 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

A petefészekrák határon átnyúló biomarker-kutatása

A petefészekrák a daganatos betegségek okozta halálesetek egyik leggyakoribb okozója, és világszerte az ötödik legerjedtebb rákos megbetegedés a nők körében. Sajnos a betegek 70 százalékánál a rák diagnosztizálása csak a betegség kései szakaszában történik, amikor már sokkal kevésbé hatásos a terápia, és kisebb az esély a túlélésre. A korai stádiumban lévő petefészekrák viszont hatékonyan kezelhető hagyományos terápiával. Tehát a projektben résztvevők célja az új biomarkerekben rejlő lehetőségek feltárása volt, amely segíthet a petefészekrák korai felismerésében. 9 magyarországi és szerbiai kutató 18 hónapon át dolgozott a biomarker azonosításán, amellyel számos életet menthetnek meg. A kutatásba 130 beteget vontak be a Dél-Alföldről és Vajdaságból, összesen tíz konferenciát és találkozót tartottak, kifejlesztettek egy analitikus modellt, optimalizálták a vizsgálatokat, és négy publikációt jelentettek meg.

A projekt további hasznát az analitikus és klinikai kutatások jelentették, amelyek hozzásegítettek a multidiszciplináris nézőpont kialakulásához. A résztvevők megosztották egymással analitikus, preklinikai és klinikai ismereteiket, egyesítették erőiket, hogy megértsék és megmagyarázzák a biokémiai változásokat a petefészekrák korai szakaszában.

A biokémiai változások megértése és magyarázata a petefészekrák korai szakaszában

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet
Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 190,561.00 €

EU-támogatás (IPA) / 161,976.85 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 08. 31.

A határon átnyúló együttműködés egy új növényi gyógyszer fejlesztése céljából a *Helicobacter pylori* ellen

A *Helicobacter pylori* baktérium felelős 80%-ban gyomorfekélyért és 90%-ban a patkóbélfekélyért, továbbá a gyomor daganatos megbetegedésének és a lymphoma kialakulásának is legfőbb rizikófaktora. A gyomorrák a második helyen van a rákos betegségek okozta halálesetek körében. Jelenleg az elérhető antibiotikumterápia, amely hatásos a *H. pylori* fertőzések ellen, számos mellékhatással rendelkezik, ezért szükséges egy új és hatékonyabb antimikrobiális terápiás hatóanyag kifejlesztése a *H. pylori* megfékezéséért érdekében. A projektpartnerek, az Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Novom Sadu és a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Kutatóközpontja közös kezdeményezést indított, hogy összegyűjtse a szerbiai és magyarországi kutatókat egy közös cél érdekében, mégpedig egy új, természetes alapú szer kifejlesztéséhez a *H. pylori* ellen. A projekt egymást kiegészítő szemléletmódokkal hozta össze a két csoportot. Az újvidéki csoport szakterülete a természetes anyagok elkülönítése, a kémiai karakterizálás, valamint az in vitro és ex vivo bioaktivitás értékelése, míg a szegedi csoportnak nagy tapasztalata van az állatkísérletekben és a *helicobacter*-vizsgálatokban. A két csoport így egyesíthette erősségeit és szakértelmét, ami igen eredményesnek bizonyult. A tizennyolc hónapos projektben számos esszenciális olajat

különítettek el és karakterizáltak kémiaiilag. Ezen olajok in vitro és in vivo antimikrobiális aktivitását a legkevesebb kedvezőtlen mellékhatású optimális készítmény megalkotása érdekében vizsgálatoknak vetették alá. A projekt legfőbb eredménye egy új, szabadalmaztatott gyógyszerkészítmény, ami az első lépés a tömegtermelés, valamint a határtérségben és világszerte *H. pylori*-val fertőződött betegek kezelésében való alkalmazás felé. Fontos megjegyezni, hogy a kísérleti rendszerek kifejezetten ígéretes eredményei ellenére a HELICO projekt lezárásakor a készítmény még távol állt az emberi felhasználhatóságtól. A vizsgálatok következő lépése, az embereken végzett klinikai vizsgálatok lennének. A partnerintézmények is gazdagodtak e kiemelkedő projekt keretében elért eredményekkel, hiszen javultak a kutatókapacitásuk és újabb kapcsolatok jöttek létre. A kapcsolatok elősegítették mindkét intézménynek az Európai Kutatási Térségbe való integrációját. A gyógyszergyártással foglalkozó KKV-k a jövőben szintén profitálhatnak a projektnek köszönhető új termék tömegtermelésében és terjesztésében rejlő lehetőségekből. A legfontosabb, hogy a tudósok reményei szerint közös munkájuk és megállapításaik hosszú távon jelentős mértékben javítják majd a megfertőződött betegek kezelését és életminőségét.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet

Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Kutatóközpont

Projekt weboldala:

<http://helico-ipaproject.com/home/>

Project total budget / 178,364.00 €

EU-támogatás (IPA) / 151,609.40 €

Projekt kezdete / 2013. 09. 01.

Projekt vége / 2015. 02. 28.

A megújuló energia virtuális laboratóriuma

E projekt egy közös kutatói együttműködés a megújuló energiatechnológia terén, amelyben egy, a maga nemében első, teljes mértékben biztonságos, a világ bármely pontjáról elérhető nagy teljesítményű laboratóriumot hoztak létre. A tizenhat hónapos együttműködés végére a két egyetem projektcsapata közösen kidolgozott egy virtuális laboratóriumot, egy könnyen hozzáférhető weboldalt és hálózati infrastruktúrát, valamint alkalmazásokat az energiahatékonysági fejlesztésekhez. A tudományos tevékenységek rendkívül bonyolultak voltak és számos alaposan megtervezett, koordinált és végrehajtott lépésből álltak. A REVLAB röviden egy egyszerre 10 felhasználót kiszolgáló interneten hozzáférhető laboratórium. Megtervezése után a projektcsapat a REVLAB virtuális laboratórium hardver- és szoftverarchitektúráját, valamint a megújuló energiával foglalkozó alkalmazások webes alkalmazásokba integrálásának fejlesztetőségét kutatta. Megtörtént a webes alkalmazás teljes hardver- és szoftverarchitektúrájának fejlesztése is. A webes alkalmazást és a hálózatot a szerveren állították be, míg 10 darab távoli központi számítógép távolról irányított emulátorszoftveres virtuális gépet működtet. A webes alkalmazáson különböző forgatókönyvek alapos tesztelését végezték. A fejlesztések kiterjedtek a szélenergia és a napenergia alkalmazásaira is. A határon túli egyetemi csapattal folytatott napi együttműködésen, a kutató- és tudományos munkán, workshopok és szemináriumok szervezésén túlmenően, a partnerek ipari-tudományos partnerségeket kezdeményező és ösztönző rendezvényeket is szerveztek.

A projekt pozitívan befolyásolja a helyi tudományos közösséget, hisz egyrészt a laboratórium kialakítása jelentős technikai vállalkozás, mely erősíti a résztvevő intézmények mérnöki és innovációs képességeit, másrészt pedig a létrejött laboratórium növelni fogja a kutatás és tudástranszfer mértékét. A REVLAB elérte a célját: a megújuló energia terén végzett kutatásban és tudástranszferben megvalósult az infrastrukturális és eszközkapacitások fejlesztése. A projekt ezen túlmenően lehetővé tette a két intézet kutatói számára a laboratóriumok távoli elérését is. Ezáltal szorosabbra fogható és hatékonyabbá tehető együttműködésük, és nem utolsósorban biztonságosabbá is válnak a kísérletek.

A REVLAB projekt egy aktív tudományos közösséget hozott létre azzal, hogy az infrastruktúrának köszönhetően lehetőség lesz a meglévő tudás megosztására és a tapasztalatok cseréjére, teret engedve ezzel a bonyolult technikai problémák közös megoldásának és erősítendő a zöld energia témaköréhez való még tudatosabb hozzáállást. A célok közt szerepel a legfrissebb eredmények világszerte hozzáférhetővé tétele is.

A REVLAB a kutatóintézetek, a hatóságok, ipari szereplők és a döntéshozók közötti párbeszéd elősegítésével hosszú távú pozitív hatást fog kifejteni a megújuló energia regionális irányelveire, a régió egyetemeinek, KKV-inek és iparának innovációs kapacitására.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka
Természettudományi és Informatikai Kar, Műszaki
Informatika Tanszék

Projekt weboldala: <http://revlab.uns.ac.rs/>
A projekt teljes költségvetése / 304,209.96 €
EU-támogatás (IPA) / 258,578.46 €
Projekt kezdete / 2014. 05. 01.
Projekt vége / 2015. 08. 31.

*A maga nemében
első, nagy
teljesítményű
megújulóenergia-
laboratórium*

Új természetes antimikrobiális szerek a bakteriális kórokozók elleni védekezésre

Az antibiotikumok kontrolálatlan fogyasztása számos pánrezisztens baktérium megjelenéséhez vezet. Ennek eredményeképpen olyan fertőzések ellen, amelyeket ezek a baktériumok okoztak, nem lehet fellépni a hagyományos antibiotikumokkal.

A projekt résztvevői az egyes bakteriális vírusok (bakteriofágok) gyakorlati felhasználását kutatták a baktériumok kórokozó-szabályozása terén, illetve megvizsgálták a cianobaktérium kivonatokat, amelyek egy új antimikrobiális készítmény alapját képezhetik. Ki kell hangsúlyozni, hogy az NNAA projekt mellett, hogy egy új természetes antimikrobiális szert kívánt kifejleszteni, célul tűzte ki, hogy szembeszáll a baktériumok többszörös ellenálló képességével, amelyet az EU elsődleges egészségügyi veszélyként jelölt meg. Az innovatív kutatómunka mellett a projektpartnerek nyitókonferenciát szerveztek Újvidéken, és szemináriumot tartottak Szegeden.

A projekt megalapozta a partnerek hosszú távú együttműködését, amelyet mindkét intézmény kamatoztathat, valamint növelte az összetett bakteriális ellenálló képességgel kapcsolatos tudatosságot a szakemberek és a nyilvánosság körében. Mindezt a projektet bemutató nyilvános szereplés és ismeretterjesztő dokumentumok terjesztése segítségével érték el.

Megoldani az összetett bakteriális ellenálló képesség problémáját

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet

Szegedi Tudományegyetem

A projekt teljes költségvetése / 199,903.74 €

EU-támogatás (IPA) / 169,918.17 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

Kiválósági központ a fejlett és intelligens vezérlésért

A projekt célja a hallgatók és a mérnökök képzése, hogy megtanulják, miképpen használhatják és vezethetik be a fejlett és intelligens vezérlési stratégiákat az energiahatékonyság javítása, valamint az üvegházhatás csökkentése érdekében. A korszerű vezérlési igények elengedhetetlenek a komplex ipari és egyéb folyamatok (otthon, autóban stb.) sikeres irányításában, valamint az energiafogyasztás és a veszteség csökkentésében.

Mindkét partner komoly szaktudással és jártassággal rendelkezik saját területén, az újvidékiek a vezérlési rendszerek, a szegediek pedig a mesterséges intelligencia, a fuzzy logika és az optimalizációs eljárások terén erősek. Felismerték, hogy nagyon szűk irányultságuk miatt az együttműködés és tudásuk ötvözése nélkülözhetetlen a sikerhez. Éppen ezért közösen hozták létre a Fejlett és Intelligens Vezérlés Kiválósági Központját, mely két fizikailag különálló, de egymással folyamatosan együttműködő laboratóriumból áll. Az egyik Újvidéken, a másik Szegeden található. A projekt keretében felszerelték ezeket a laborokat, valamint képzéseket szerveztek a PLC, a PAC, a LabView, a különböző PID vezérlési stratégiák, a hangmérések és elemzések, rezgésanalízisre szolgáló szakértői rendszerek, a sbRIO FPGA és a valós idejű kommunikáció témájában. A jövő mérnökei, az egyetemisták és az ipari szakemberek műhelymunkákon vettek részt, ahol a PLC és FPGA alkalmazások, a műszaki

optimalizálás, elosztott algoritmusok tesztelése, a mechanikai és elektronikai rezgések valós idejű elemzése, a kajakosok fluktuációs elemzéseken alapuló teljesítménybecslése és a beágyazott szoftverek fejlesztése terén elért eredményekről volt szó. Szemináriumokat szerveztek a következő témákban: rezgésanalízis az indukciós motorok hibaészlelésében, adaptív szűrők, FPGA alapú digitális vezérlés, alacsony zajszintű műszerek, vezérléstervezés és szimulációs eszköztár, lineáris szabályozók és észlelés az állapottérben, csúszó módú szabályozás kialakítása, a csúszó módú technikák gyakorlati alkalmazása, a projekt egy részének alkalmazhatósága ipari környezetben. A két kar összesen 8 kurzust dolgozott ki alap, mester és doktori képzésen. A fejlett és intelligens vezérlés legfontosabb kérdéseit lefedő tankönyv, mely a maga nemében az első Szerbiában, egyre több érdeklődő hallgató számára elérhető. Az új mérnökök a projekt keretében készítették mester- és alapképzős szakdolgozatukat. A különböző korú, nemű, etnikumú személyek együtt vettek részt a képzéseken és a csereprogramokban, ahol a vezérlés vadonatúj megközelítésével is megismerkedtek.

A két csapat tagjai sokat tanultak egymástól, közösen fejlesztettek algoritmusokat és kurzusokat, biztosítva ezzel a határon átnyúló együttműködés eredményeinek fenntarthatóságát. Közös munkájuk az elkövetkező években is folytatódni fog.

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka
Szegedi Tudományegyetem

Projekt weboldala: <http://www.ipacefaic.com>
<https://www.facebook.com/cefaic>

A projekt teljes költségvetése / 183,655.30 €
EU-támogatás (IPA) / 156,107.00 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 15.
Projekt vége / 2014. 10. 14.

A matematika és fizika oktatásának rendhagyó formái: kísérletező és modellező megközelítés

A klasszikus módszerekkel nem lehet egyszerre tanítani a rendkívül magas hallgatói létszámú csoportokat és gondozni a tehetségeket, e tevékenységek nagyon különböző, rendhagyó módszereket igényelnek.

A korábbi, *Matematika és statisztika oktatása a természettudományokban: modellezés és számítógépes megközelítés (HUSRB/0901/221/088)* című IPA-projekt eredményei alapján e projekt fő célkitűzései a következők: a matematika és fizika gyakorlati és alkalmazásorientált oktatásának nem szabványos, nem hagyományos formáinak és módszereinek kifejlesztése, illetve terjesztése, a tudás és a tanítási tapasztalatok megosztása, oktatási együttműködés erősítése a szomszédos országokkal, az eredmények nemzetköziesítése a világszintű kezdeményezésekhez való csatlakozás révén és PhD-hallgatók bevonása. A két egyetem a legkülönbözőbb területeken, az élettudományok, az orvostudományok, a középiskolai matematika oktatása terén kezdett hozzá a matematika és fizika rendhagyó oktatási módszereinek kidolgozásához és terjesztéséhez. Tanítási módszereik ötvözik a számítógép vezérelte, gyakorlati metódusokat a kezűgyesség fejlesztésével, az interaktív és dinamikus könyvekkel, a mobil tantermi

eszközökkel, az intenzív kurzusokkal, hogy csak néhányat említsünk. E célból a határon átvéelő Math-Phys projekt szakértői és oktatói különböző programokat szerveztek PhD-hallgatóknak, középiskolai tanároknak és egyetemistáknak: háromnyelvű nemzetközi intenzív iskolákat, fizikai laboratóriumot és GeoGebra-képzést, közös nemzetközi egyetemi kurzust biomatematikából, számítógép vezérelte fizika laborgyakorlatot, számítógépes modellezést algebra, illetve dinamikus geometria szoftverekkel, és a lista még korántsem teljes. A tudományos konferenciák rendezése mellett a kutatók és tudósok a nyilvánosságot is bevonták az olyan programok segítségével, mint a Kutatók Éjszakája vagy a nagyon népszerű, Találkozz a professzorral rendezvény.

A projekt célcsoportját az egyetemi és középiskolai tanárok, középiskolások, egyetemi és PhD-hallgatók, szakmabeliek képezik.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem
Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički
fakultet

Projekt weboldala: <http://www.dmi.uns.ac.rs/ipa/index.html#!home>

A projekt teljes költségvetése / 159,915.00 €
EU-támogatás (IPA) / 135,927.75 €
Projekt kezdete / 2013. 12. 01.
Projekt vége / 2015. 01. 31.

*Új szabványos
és új
hagyományos
oktatási
módszerek*

Gépészmérnöki mesterképzés tantervének és tananyagának közös fejlesztése

A felsőoktatási intézményeknek a gépészet terén sokkal gyorsabban kell reagálniuk a technológiai fejlesztésekre, valamint össze kell hangolniuk oktatási programjukat és kutatómunkájukat a legfrissebb fejlesztésekkel és innovációkkal. A megfelelő oktatás létkérdés egy ország ipari fejlődése tekintetében, és ahogyan e projekt is mutatja, ezt elősegítheti az akadémiai szféra szoros együttműködése az iparral, illetve a kis- és középvállalkozásokkal. Az ipari fejlődés mindkét országban a fiatal mérnökök foglalkoztathatóságának növelésével érhető el. Ez viszont a tárgyak, a kutatás- és oktatási módszerek folyamatos fejlesztésének eredménye.

A két egyetem, az újvidéki és a szegedi éppen e célból dolgozott ki egy korszerű, magas színvonalú tantervet, akkreditáltatott egy új mesterképzést, továbbá új laboratóriumi berendezést szerzett be, oktatási segédanyagokat készített. A partnerek képzéseket, műhelymunkákat és konferenciákat is szerveztek, ahol külön figyelmet szenteltek annak, hogy hidat képezzenek a jövő mérnökei és az ipar, azaz a jövőbeli munkaadók között. Ennek megfelelően az ipar érdekelt képviselői nem csupán részt vettek az ipari igényeket feltáró vizsgálatban, hanem szorosan bevonták őket a tananyagfejlesztés folyamatába is. Egy Újvidéken szervezett

műhelymunkán továbbá az ipar képviselőinek bemutatták a projekt eredményeit, akik így megismerkedhettek az elkészült korszerűsített tananyaggal és programmal, valamint azokkal a fiatal szakemberekkel, akikre az elkövetkező időszakban számíthatnak.

A Műszaki Tudományok Karán Újvidéken akkreditáltatták a gépészmérnök mesterképzést, míg a Szegedi Tudományegyetemen a mérnöki alapképzést. A jövőbeli és jelenlegi hallgatókat rendszeresen tájékoztatták az új program lehetőségeiről, illetve felvilágosították őket arról, hogy az iparnak szüksége van gyakorlott és képzett gépészmérnökökre alap- és mesterfokon egyaránt. A tájékoztató és nyílt napokon az érdeklődő hallgatóknak bemutatták a projekt keretében kifejlesztett tananyagot. Az utolsó irányítóbizottsági találkozón a partnerintézmények összefoglalták a 16 hónapos együttműködés közös eredményeit, és a jövőre vonatkozó terveiket is részletesen kifejtették. A kidolgozott korszerű tananyag hasznos lesz mind a hallgatók, mind későbbi munkaadók számára, nagyban növeli majd a pályakezdő fiatalok versenyképességét.

*A közös tanterv,
valamint híd
az egyetemisták, a jövő
mérnökei és az
ipar között*

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet
tehničkih nauka
Szegedi Tudományegyetem

Projekt weboldala:

<http://www.devmecur.com/index.php?lang=en>

A projekt teljes költségvetése / 165,560.00 €

EU-támogatás (IPA) / 140,726.00 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2014. 04. 30.

A közös kulturális örökség ápolása nevelési és oktatási tevékenységeken keresztül egy egységes régió létrehozásáért – a fenntartható fejlődés egyik előfeltétele

Szeged és Szabadka építészei között igen szembevethető a hasonlóságok, így nem meglepő, hogy a két település testvérváros. E hasonlóság képezte a szabadkai Politechnikai Iskola és a szegedi Vedres István Építőipari Szakközépiskola határon átvágó együttműködésének alapját. A projekt keretében a két iskola erősíthette oktatási partnerkapcsolatait, a diákok és tanárok felfedezték a két város fejlődésének párhuzamait a középkortól a szecesszióig. A két városra olyan különálló entitásokként tekintettek, amelyek ugyanannak az építészeti korszaknak a darabjai.

E projekttel mindkét iskola megragadta a lehetőséget, hogy megvalósítsák az *ex katedra* oktatási módszer minimalizálása és a gyakorlati, proaktív, a tanulók részvételét maximálisan igénylő tanulási módok iránti elkötelezettségüket. Ez bizonyítottan a legjobb módja a kulturális örökség iránti tisztelet kialakításának a jövő építészeiben, mérnökeiben és építőiben.

A projektpartnerek nagyon gazdag és sokszínű programsorozatot rendeztek mindkét városban. A diákok először fotónapokon vettek részt Szegeden és Szabadkán, ahol a séták alatt lehetőségük nyílt megismerni a tanulmányaik és kutatásaik szempontjából érdekes épületeket, és fényképeket készíthettek róluk. A tanulás és kutatás proaktív, gyakorlati megközelítése még

nem fejeződött be itt, mivel a két iskola egy új integrált és befogadó szemléletet alkalmazott a tananyagok közös létrehozására, a tanulók bevonása csak a kezdőpontja volt a további munkának. A tanárok, valamint az oktatási és építőipari szakemberek a diákok képei alapján dolgozták ki a taneszközöket.

A tanulmányi hét és a modellező műhelyek során a határ menti diákcsapatok a szabadkai vár és a szegedi ferences templom és kolostor makettjét készítették el. A kézműves műhelyeken a diákok agyaggal, fával, üveggel és zománcsal dolgoztak. Az eseményt az elkészült munkákból rendezett, sok látogatót vonzó kiállítás koronázta meg.

A projekt legnagyobb eredményei a zökkenőmentes szakmai együttműködés, valamint a tanárok és diákok körében kialakult személyes kapcsolatok voltak.

A proaktív és befogadó szemléletű építészetoktatás, a diákok aktív részvétele a tananyag kidolgozásában, az építészeti modellezés és a kézművesség gyakorlása fokozta a testvérvárosok közötti hasonlóság tudatosítását egymáshoz közelebb hozva ezzel a határ két oldalán élőket.

Partnerek:

Politehnička škola Subotica

Szegedi Szolgáltatási Középiskola és Szakiskola - Vedres István Építőipari Tagintézmény

Project total budget / 131,412.00 €

EU-támogatás (IPA) / 111,700.20 €

Projekt kezdete / 2013. 02. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

Határon átnyúló hálózat a tudástranszferért és a szennyvíztisztítás innovatív fejlesztéséért

Környezetünk pusztulása létfontosságú probléma, a védelem alacsony szintje pedig riasztó. A további környezetszennyezés megelőzése, többek között a hatékony szennyvízkezelés elősegítheti a határértékek alatti szennyezőanyag-tartalmú szennyvíz kibocsátását. Ez a környezetminőségi előírások elérésének egyik nagyon lényeges feltétele. A magyar–szerb határ menti régió az élelmiszeripar központja. A kutatók és az ipar csak együtt találhatnak megoldást a szennyvíz problémájára, de együttműködésük a legjobb esetben is csak szórványos. E projekt azzal a céllal indult, hogy az egyetemek és az ipar közti közreműködést hangsúlyozva megváltoztassa a fennálló helyzetet. Az ipari laboratóriumi gyakorlatba és kutatómunkába az újvidéki Műszaki Tudományok Kara és a szegedi Mérnöki Kar hallgatóit vonták be. E jövőbeli mérnökök, szakemberek fogják majd irányítani a munkát és növelni a szennyvíztisztító telepek hatékonyságát.

A projekt keretében mindkét egyetemről száz egyetemista gyarapította tudását a szennyvízkezelés és vízvédelem terén a közös képzéseken, valamint a laboratóriumi kutatómunkában. A szegedi és újvidéki professzorok közösen dolgoztak ki kurzusokat a hallgatóknak, így igyekeztek előmozdítani

a tananyag és a tanítási módszerek összehangolását, illetve a tudástranszferet a szennyvíztisztítás terén.

A laboratóriumok felszerelése után a magyarországi és szerbiai hallgatók együtt tanulták meg az új metódusokat. A régióban működő gyárakból szerzett vízmintákon egyetemisták dolgoztak, kutatásaikat pedig a hallgatók közös találkozóin mutatták be a kortársaiknak és tanáraiknak. A csapatépítő délutánok és közös kiállítások e találkozók ugyanolyan fontos elemeinek bizonyultak, mivel lehetővé tették, hogy a résztvevők megismerjék egymás kultúráját és barátságokat kössenek.

A professzorok lelkesedése hamar meghozta gyümölcsét, az első jelentős eredmények gyorsan láthatóvá váltak: az első publikációk elismert szakfolyóiratokban jelentek meg, valamint nőtt a két karra jelentkező diákok száma, ami hosszú távon hozzájárult a vízszennyezés csökkentéséhez és a határtérség lakosságának egészségesebb életéhez. A városi és ipari víztisztító telepeken folyó munkára kiválóan felkészített jövőbeli mérnökök jelentős javulást eredményezhetnek a víz, talaj és környezet minősége terén.

*pusztulása
létfontosságú
probléma*

Partnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Tehnološki fakultet
Szegedi Tudományegyetem, Mérnöki Kar

Projekt weboldala: <http://ipawaterfriend.com/about.html>

A projekt teljes költségvetése / 166,710.00 €
EU-támogatás (IPA) / 141,703.50 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 06. 30.

Oktatási együttműködés hátrányos helyzetű gyerekekért és felnőttekért

„A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni” – Kosztolányi Dezső híres verssora méltán válhat e projekt mottójává. A játék nem csupán a leghasznosabb formája a tanulásnak és az új készségek elsajátításának, hanem fontos szocializációs módszer is. Sajnos vannak olyan gyermekek, akiknek alig van lehetőségük arra, hogy kortársaikkal együtt belefeledkezzenek a játékba. Sokan közülük már nagyon korán szembesülnek a kirekesztettséggel, az elutasítással és a marginalizációval. A többi gyerektől eltérően csak néhányuk álmodhat színes tintákról és krétákról. A hátrányos helyzetű családokból származó gyermekek alig fejezik be az általános iskolát, felnőttként pedig nagyon korlátozottak a munkavállalási lehetőségeik. A rendkívüli szegénység és hátrányos helyzet körkörös ismétlődik, a következő nemzedéknél visszatér, a kör bezárul.

A társadalom minden szintjén jelentkező befogadó szemléletű gyakorlatok mégis véget vethetnek e körkörös ismétlődésnek. Az adott szociális csoport kihívásainak feltérképezésével máris egy kis lépést tehetünk a megfelelő háttértámogatás és azon módszerek kidolgozása felé, amelyek segíteni fogják a továbbiakban e csoportok oktatásának fejlesztését. Az EDU-COOP projekt keretében egy intenzív kulturális, oktatási és kutatási együttműködés alakult ki. A hátrányokat kompenzáló oktatási programmal a határon átnyúló projekt sokat tett a hátrányos helyzetű és roma gyerekek társadalmi és oktatási integrációjáért. A programban több mint százan dolgoztak fáradtságot nem ismerve.

Partnerek:

Szegedi Tudományegyetem

Univerzitet U Novom Sadu, Učiteljski fakultet na Mađarskom nastavnom jeziku, Subotica

Projekt weboldala: <http://hallgatoimmentorprogram.hu/eng/educoop-project/>

A projekt teljes költségvetése / 209,747.60 €

EU-támogatás (IPA) / 178,285.46 €

Projekt kezdete / 2013. 05. 01.

Projekt vége / 2014. 07. 31.

A projekt három pillérré épült. Az első a szakértők által kidolgozott képzési program volt, mely felkészítette az egyetemistákat a hátrányos helyzetű roma gyerekek és felnőttek oktatására. A Szegedi Tudományegyetem és az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara öt különálló, de tematikailag összefonódó programcsomagot fejlesztett ki. A szakemberek és a felkészített hallgatók, jövőbeli mentorok közös munkáját rendszeres szakmai műhelymunkák és találkozók segítették.

A második pillér a Mentorprogram volt: 15-15 egyetemista támogatott 45-45 hátrányos helyzetű és roma gyermeket Szerbiában Horgoson, Magyarországon pedig Szegeden. A mentorok legfontosabb célja az volt, hogy segítsék a gyerekek társadalmi és tanulmányi fejlődését. A mentorok munkáját az intézményekbemagyarországi és szerbiai partnermagyar és szerb fél intenzív együttműködése biztosította a tevékenység folyamatos értékelését, és szükség esetén annak módosítását is. A bevont intézmények szakemberei rendszeres konzultációkat tartottak, az egyetemista mentorok pedig közös programokon vettek részt a gyerekekkel való munkájuk segítése érdekében a határ mindkét oldalán.

A harmadik pillért a kutatás képezte. A szakértők megvizsgálták a mentorálás folyamatát, hogy növelhessék annak hatékonyságát és leírhatják a jó gyakorlatokat. A tananyagok hatékonyságvizsgálata a pedagógusjelöltek igényeihez igazította a programcsomagokat. A Mentorprogram vizsgálata és a fenntarthatósági tanulmányának, illetve stratégiájának elkészítése e jó gyakorlat hosszú távú fennmaradását biztosíthatja.

A Mentorprogram sokat jelentett a diákoknak, akik részesültek belőle, de hangsúlyozni kell, hogy a mentorok számára is szemléletformáló élmény volt, amely talán megváltoztatta az életüket és gondolkodásmódjukat is. A partnerek és a bevont szakértők felbecsülhetetlen értékű tapasztalatokkal gazdagodtak, és az intézmények máris megkezdték az előkészületeket a program folytatásához.

Határon átnyúló, komplex asztalitenisz program profik, amatőrök és fogyatékkal élő játékosok részére

E projekt a két klub korábbi, a második pályázati felhívás során megvalósult sikeres határon átvivő együttműködési programjának (Inter Pingpong, HUSRB/1002/222/077) a folytatása. A két asztaliteniszklub együttműködését a pingpong mindenre kiterjedő jellemzőire építette: profi szinten is űzhető, de lehet egy családi, akár generációk közötti sport is, hiszen bármilyen fizikai képességű egyén játszhatja. A szegedi és zentai partnerek szerették volna folytatni és kiterjeszteni már elindított komplex asztalitenisz programjukat a magyar-szerb határ menti térség különböző szintű játékosainak bevonásával (profik, amatőrök, szabadidős sportolók és fogyatékkal élő játékosok). Az előző programban nagyon sikeresek voltak az edzések az általános iskolákban, így a partnerek megtartották ezt a jó gyakorlatot. A klubok Szegeden és Zentán is rendszeres délutáni edzéseket szerveztek a diákoknak a Szeged–Zenta asztalitenisz diákverseny programsorozat keretében. Annak érdekében, hogy e sportot az iskolás gyerekek minél szélesebb köre űzhesse, a klubok edzőket és felszerelést biztosítottak számukra. A versenyek mind a magyarországi, mind a szerbiai tanulóknak lehetőséget nyújtottak arra, hogy összemérjék tudásukat, közben pedig személyes kapcsolatok szülessenek köztük. A projekt keretében Nyílt Asztalitenisz Napokat rendeztek kétszer Szegeden és kétszer Zentán. A profi, amatőr és fogyatékkal élő játékosok

nem csupán megmutathatták képességeiket, hanem a nyilvánossággal is megismertethették a programot és annak eredményeit. Továbbá havonta közös edzéseket tartottak a különböző korosztályú játékosoknak Szegeden és Zentán is, ahol az asztaliteniszhez új partnerekkel edzhettek, így fokozódott a motivációjuk, és új edzési módokat is elsajátítottak. A partnerek nem álltak meg itt. Sportnapot szerveztek fogyatékkal élőknek, mozgáskorlátozottaknak, hallássérülteknek, szervátültetésen átesetteknek és halmozottan fogyatékos személyeknek, hogy hozzájáruljanak társadalmi beilleszkedésükhöz, bátorítsák őket a rendszeres sportolásra és a versenyeken való részvételre. Mindezek mellett a partnerek családi sportnapokat és sporttalálkozókat rendeztek amatőröknek, illetve asztalitenisz edzőknek, oktatóknak. A partnerek egy négy napos edzőtábort is tartottak Zentán. E projekt jól szemlélteti, hogy az emberek közti korlátok a sport segítségével legyőzhetőek. A sporttevékenységek kortól, nemtől, nemzeti hovatartozástól és a fizikai képességektől függetlenül összehozzák az embereket.

Partnerek:

Asztalitenisz Sport Klub Szeged
Stonoteniski klub „Senta”, Senta

Projekt weboldala:

<http://interpingpong2.atsk.hu/>

A projekt teljes költségvetése / 65,525.00 €
EU-támogatás (IPA) / 55,696.25 €
Projekt kezdete / 2013. 05. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

„Komplex asztalitenisz program, mely a játékosok minden csoportját magába foglalja: profik, amatőrök, diákok, szabadidős sportolók és fogyatékkal élő játékosok”

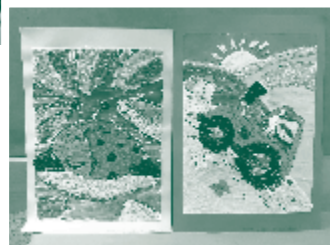
Együtt jobb! A profitorientált és nonprofit szektor határon átnyúló együttműködése a társadalmi fejlődés előmozdításáért

A profitorientált és nonprofit szektor közötti szakadék áthidalása komoly kihívást jelent, Magyarországon és Szerbiában egyaránt. A projekt célja egy olyan határon átnyúló jelleggel gazdagított, ágazatok közötti együttműködés, mely a határ mindkét oldaláról összeköti a cégeket és szervezeteket a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának (CSR) hagyománya révén.

A projekt célközönségét a dél-alföldi és vajdasági helyi cégek, a nonprofit szervezetek, az alkalmazottak, a civil szervezetek, valamint ezek ügyfelei képezik.

Mindegyik partner 3-3 szektorközi fórumot és 1-1 szektorközi/határon átívelő konferenciát szervezett mindkét régióban. Az első konferenciát 12 CSR-aktivitás követte, melyek sorozata lehetővé tette, hogy a szektorok szereplői a határ mindkét oldalán megismerjék egymást, sokkal hatékonyabb együttműködést valósítsanak meg, valamint fejlesszék a vállalatok társadalmi felelősségvállalását. A partnerek egy igényes kétnyelvű kiadványban gyűjtötték össze és tették közzé ezeket a nagyon egyszerű, de mélyen emberi tevékenységeket.

Közreműködéssel a profitorientált és nonprofit szektor közötti szakadék áthidalásáért

Partnerek:
Talentum Alapítvány az Önkéntesség
Támogatásáért, Szeged
Caritas Subotica

Projekt weboldala: <http://togetherisbetter.eu/>

A projekt teljes költségvetése / 73,507.00 €
EU-támogatás (IPA) / 62,480.95 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

Sport határok nélkül: magyar és szerb fiatalok találkozása a kosárlabda révén

A projekt arra az alapigazságra épült, miszerint a sport egy olyan tevékenység, amely nagyon hatékonyan összehozza az embereket kortól, nemtől, társadalmi helyzettől és nemzeti hovatartozástól függetlenül. Az elmúlt évtizedekben a hódmezővásárhelyi és csókai kosárlabdaklubok az utánpótlás-nevelésre helyezték a hangsúlyt, valamint sportolási lehetőséget biztosítottak a városok és környékük fiataljai számára. Így mindkét település hozzájárult az ifjúsági kosárlabda erős hagyományához.

A projektpartnerek célja az volt, hogy fellendítsék a régióban a kosárlabda kultúráját, valamint népszerűsítsék e sportágat a gyermekek és serdülők körében. Éppen ezért közös iskolai kosárlabdaversenyeket rendeztek, két emelt szintű képzést tartottak az edzőknek és tanároknak, és végül, de nem utolsó sorban két közös ifjúsági edzőtábor is szerveztek. A szoros szakmai együttműködés gyümölcsöző volt, és hosszan tartó hatást eredményezett. A résztvevő fiatal játékosok tökéletesítették kosárlabdatudásukat, megismerték egymás kultúráját, az edzők, tanárok pedig tapasztalatot cseréltek, javítva ezzel a régió kosárlabdájának színvonalát.

*A kosárlabda-
kultúra
fellelendítése a
régióban*

Partnerek:

Hódmezővásárhelyi Kosársuli Sportegyesület
Košarkaški klub Čoka

A projekt teljes költségvetése / 98,920.00 €

EU-támogatás (IPA) / 84,082.00 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Városok a kerékpározásért: magyar–szerb határtalan kerékpáros road show

A kerékpározás az egyik legnépszerűbb sport. Becslések szerint a labdarúgás után e sportot űzi a legtöbb amatőr, így kiváló vonzóerő arra, hogy az emberek összegyűljenek közös eseményekre. Egy közös bringás rendezvény nagyszerű alkalom tematikus programok szervezésére helyiek és látogatók - főleg fiatalok és szüleik - részére. A projekt keretében a szegedi és szabadkai kerékpáros kluboknak mindkét országból sikerült összehoznia az embereket: a közlekedésbiztonságról és az előírásokról tanították őket, népszerűsítették a fenntartható fejlődést, a sportot, az egészséges életmódot, a környezetvédelmi kérdéseket, és közben bemutatták a határ menti térség kulturális értékeit is.

Ezek voltak e sikeres projekt kiindulópontjai. A partnerek road show-kat szerveztek

Szegeden, Szabadkán, Horgoson és Kecskeméten. A rendezvényeken a látogatók bekapcsolódhattak a kerékpáros iskolába, részt vehettek közlekedésbiztonsági teszteken, bringás párbajokban és végül az egész várost átszelő parádén. A különleges programok, mint például a trial, a freestyle kerékpáros bemutatók és párvialatok, valamint a különböző korosztályoknak szervezett versenyek nagy érdeklődést váltottak ki a fiatalok körében, ösztönözve őket a részvételre.

E rendezvények felhívták a figyelmet a környezettudatosságra, az egészséges életmódra és a közlekedésbiztonságra. A közös programok során a résztvevők sok mindent tanultak egymás kultúrájáról is.

*Környezettudatosság,
egészséges életmód és
közlekedésbiztonság*

Partnerek:

Szegedi Kerékpáros Sport Klub
Biciklistički klub „Spartak”, Subotica

A projekt teljes költségvetése / 69,888.00 €
EU-támogatás (IPA) / 59,404.80 €
Projekt kezdete / 2013. 04. 01.
Projekt vége / 2013. 09. 30.

Barátság a rivalizálás helyett

A határ két oldaláról két futballcsapat elhatározta, hogy a rivalizálást barátsággal, sportszerűséggel és az ellenfél tiszteletével győzi le. A partnerek felkészülési edzéseket és mérkőzéseket szerveztek az szerbiai Zombor Radnički Futballklub és a magyarországi Bajai Labdarúgó Sportegyesület közt.

Az edzéseken és mérkőzéseken túlmenően közös felkészülési edzésekkel és vegyes csapatokkal helyeztek hangsúlyt a társas kapcsolatok fejlesztésére. A mérkőzések, aközös edzések és a felkészítő munka a fiatal futballjátékosok közt erősebb közösségi kapcsolatokat, barátságot, toleranciát és együttműködést eredményezett, illetve ösztönözte a csapatszellemet. A mérkőzéseket és felkészüléseket Szerbiában és Magyarországon tartották.

A fiatal játékosok részt vettek az edzésprogramokon és hasznos dolgokat tanulhattak a különböző edzők különböző módszereiből. A szakértők fitneszedzéseket, általános futballképzést tartottak és stratégiákat osztottak meg a fiatal játékosokkal. A csapatok közti mérkőzések segítik a felkészülést a versenymérkőzésekre és barátságokká alakulnak át.

Bár a projekt során a játékosok leginkább a képzéseknek és az edzésprogramoknak látták hasznát, a projekt előnyös volt családtagjaik, a nézők és szurkolók, valamint az edzők

számára is. A klubok felismerték a klubvezetés, az edzők és a fiatal játékosok, valamint a klubokat szórakozási és tanulási célból, de a csapatoknak való szurkolás miatt is felkereső családtagok és barátok közötti kölcsönhatás fontosságát. A rendezvények az ő közösségi érzésüket és barátságait is erősítették. A projekt jelentős hozadéka volt az edzők szakmai fejlődése is. Az edzők megismerhették egymás módszereit, programjait, testgyakorlatait és gyakorlatát. Azáltal, hogy a sportrendezvények kihangsúlyozták a barátság, az ellenfél tiszteletének fontosságát és ösztönözték a csapatszellemet, hozzájárultak a két futballklub intenzívebb együttműködéséhez, növelték a nézőszámot és előmozdították a sportszerűséget és az ellenfél iránti tiszteletet.

Barátság
sportszerűség és
az ellenfél
tisztelete

Partnerek:
Fudbalski klub Radnički, Sombor
Bajai Labdarúgó Sport Egyesület

A projekt teljes költségvetése / 94,286.18 €
EU-támogatás (IPA) / 80,143.25 €
Projekt kezdete / 2013. 11. 20.
Projekt vége / 2015. 02. 19.

A sakk népszerűsítése és a fiatalok sakkoktatásának elősegítése a magyar-szerb határrégióban

A sakk mindenki játéka lehet. Segít a koncentráció, a képzelet és a kreativitás fejlesztésében. Függetlenségre nevel, tökéletesíti a következmények megjósolásának és előrelátásának képességét, továbbá arra tanít, hogy a siker kemény munka eredménye. A kutatások bebizonyították, hogy a sakk hatással van a kritikus és stratégiai gondolkodás fejlődésére, valamint javítja az iskolai munkát és az osztályzatokat. Mindemellett természetesen alkalmat kínál arra is, hogy hasonló gondolkodású emberekkel találkozzunk. A Maróczy Géza Sportegyesület és a Zenta Sakk Klub 18 hónapos komplex programot dolgozott ki a sakk népszerűsítésére bevonva a fiatal sakkozókat és gyerekeket a határ mindkét oldalán. A projekt keretében több közös eseményt és programot szerveztek mindkét országban, melyeken a résztvevők megosztották egymással tapasztalataikat, a

szakmai problémák új megoldásait fedezték fel, valamint új kapcsolatokat is létesítettek. A partnerek kezdő és haladó sakkklubokat, két sakkfesztivált és sakknapot rendeztek. A klubok nem csak a fiatal sakkrajongókra és a profikra fókuszáltak, hanem aktívan bevonták azokat gyerekeket is, akik korábban talán nem találkoztak ezzel a sporttal. Rendszeresen sakkolni tanították a gyerekeket öt szegedi és öt zentai általános iskolában.

A logikai képességek fejlesztése már magában is elég eredmény, de a partnereknek sikerült a gyerekeket közelebb hozni egymáshoz, sokan közülük új barátságokat is kötöttek.

*A sakk
mindenki játéka*

Partnerek:

Maróczy Géza Sportegyesület
Šahovski klub „Senta”

A projekt teljes költségvetése / 66,580.00 €
EU-támogatás (IPA) / 56,593.00 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

Csanádpalota és Padé a közös kulturális fejlődés útján

A magyarországi Csanádpalota és a szerbiai Padé nagy múltra visszatekintő kapcsolatukra építették projektjüket, hogy kiterjesszék az eddigi hagyományaikat. Szorosan együttműködve rendezték meg párhuzamos programsorozatukat, így a résztvevők megismerhették és elsajátíthatták szomszédjaik kultúráját. A partnerek két műhelymunkát és 18 rendezvényt terveztek és valósítottak meg a kultúra, a gasztronómia és a sport tárgykörében mozogva. Csanádpalota szervezte meg az 1. Nemzetközi Böllértalálkozót és a nemzetek karácsonyát, az óévbúcsúztatót, újévköszöntőt, a nemzetközi nőnapot, a városnapot, a színjátszó találkozót, lovas-, vadász- és horgásztalálkozót, a nemzetközi gyermeknapot, a nemzetközi gasztronómiai fesztivált, a nemzetközi sportnapot, a Palotai Lakodalmast és az idősek nemzetközi világnapját. Padé pedig a gasztronapnak, a nemzetközi vadásztalálkozóknak, a színjátszó estnek, a Készégnapnak, az ortodox húsvétnek, a nyári tábornak, a kispályás labdarúgó bajnokságnak és a falunapnak adott otthont.

A változatos programsorozatban mindenki találhatott számára tetszőt kortól, foglalkozástól, nemtől és nemzeti hovatartozástól függetlenül, így a projektnek a lakosság széles rétegét sikerült megszólítnia. A programok legfontosabb eredménye, hogy a különböző kultúrák közelebb kerülhettek egymáshoz, és ezzel az emberi kapcsolatok is elmélyülhettek.

*Különböző kultúrák
közeledése, az emberi
kapcsolatok elmélyülése*

Partnerek:

Csanádpalota Város Önkormányzata
Mesna zajednica Padej

A projekt teljes költségvetése / 66,900.00 €

EU-támogatás (IPA) / 56,865.00 €

Projekt kezdete / 2012. 12. 01.

Projekt vége / 2013. 10. 31.

Civil tudással a sikeres határ menti együttműködésért

A gazdasági válság következtében a gazdaság és az ahhoz kötődő körülmények a határ mindkét oldalán megváltoztak, s ennek jelentős hatása volt a civil szektorra. Csökkent a civil kezdeményezések száma, és kevesebb non-profit szervezet működik együtt Szerbiában. A partnerek felismerték, hogy kevés a magyar–szerb együttműködés, viszont a magyarországi partner pozitív európai uniós tapasztalatai ösztönözhetnék azt. A projekt abból az igényből született, hogy civil együttműködések hozzanak létre a magyar–szerb határ mentén, amelyek hozzájárulnának a szakmai tapasztalatok megosztásához, valamint a civil társadalom fejlesztéséhez és megerősítéséhez a szomszédos országokban.

A projekt a következőkből tevődött össze: civil információs és támogató központok létrehozása, civil adatbázis és kézikönyv

elkészítése, civil menedzsment képzés megvalósítása, illetve a tananyag kidolgozása. A partnerek rövidfilmeket készítettek a civil szervezetekről, valamint táborot, műhelymunkákat, fórumokat szerveztek, hogy felkészítsék a civil szervezeteket az európai uniós civil együttműködésekre. A partnerek kezdeményezték a magyar–szerb határon átívelő hálózatépítést a civil szervezetek körében és ösztönözték a jó gyakorlatok és a szakértelem átadását.

A pozitív EU-s tapasztalatok átadása

Partnerek:

Savez strukovnih društava i udruženja, Subotica
KUSZA – Kulturális és Szabadidős Egyesület, Bor-dány Szent Gellért Társaság a Külhoni Magyarság Támogatásáért Közhasznú Egyesület, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 81,979.00 €
EU-támogatás (IPA) / 69,682.15 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2013. 12. 31.

Határon átnyúló együttműködés erősítése a tekeklubok összefogásának népszerűsítésével

A teke nem csupán sport, hanem közösségi tevékenység is minden korosztály számára. A Szegeden és Zentán működő tekecsapatok szerették volna mindenkivel, de főként a 14 és 24 év közötti fiatalokkal megosztani a tekézés élményét.

Az a közös cél vezérelte őket, hogy sportként, szabadidős tevékenységként és az egészséges életmód elemeként népszerűsítsék a tekét, valamint bővítsék egyesületeik támogatói bázisát. A projekt megvalósítása során a partnerek egy nyitó eseményt és összesen nyolc nyílt napot rendeztek mindkét városban. Mindkét országból meghívták azokat a fiatalokat, akik szeretnek sportolni és versenyezni. A partnerek emellett korszerűsítették eszközeiket, így a tekézők és a lakosság kedvenc sportjukat sokkal jobb körülmények között űzhetik. A teke különleges jellemzőinek köszönhetően egy olyan kiváló sport, amely képes megmozgatni azokat is, akik nem szeretik a kimerítő és intenzív mozgásformákat. Eredendően társasági sportként lehetővé teszi, hogy a játékosok

élvezzék a velük játszó társaságát is. A két klub találkozóhelyet biztosított a két ország játékosainak a kapcsolatteremtésre, a közös sportolásra és versenyzésre.

A partnerek szoros együttműködése a személyes és szakmai kapcsolatok elmélyülését, valamint a teke népszerűbbé válását eredményezte.

A teke nem csupán sport, hanem közösségi tevékenység is minden korosztály számára

Partnerek:
Szegedi Tekézők Egyesülete
Kuglaški klub „Senta“

A projekt teljes költségvetése / 79,032.00 €
EU-támogatás (IPA) / 67,177.20 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2014. 03. 31.

A világ deszkáin bez granica

A színház világa telis-tele van varázslattal és meglepetéssel. Sajnos sokan mégsem engedhetik meg maguknak, hogy színházjegyet vegyenek, és a legközelebbi színház is messze van tőlük. A Tanyaszínház 1978 óta viszi el a kultúrát, a színházat és a művészetet a falvakba, ahol a lakosság ritkán jut el színházi előadásra.

E projekt keretében a Tanyaszínház és partnere, a deszki Deszka színház közösen utazott a határ mentén, hogy bemutassa előadásait a magyarországi és szerbiai közönségnek, határon átívelő kulturális hidat képezve köztük.

Először tíz műhelymunkát szerveztek előadóművészeknek, színészeknek és művészeknek a határ mindkét oldaláról, hogy megosszák egymással tapasztalataikat a szabadtéri színjátszásról, elsajátítsák annak jellegzetességeit. A hét hónapos közös munka keretében a két színház kényelvű előadásokat hozott létre és gyakorolt be. A Tanyaszínház négy szerbiai településen, Bácskertesén, Gomboson, Magyarcsernyén és Temerinben adta elő az Ilja prófétát magyar nyelven, szerb feliratozással. 2013 augusztusában a Sóska és sültkrumpli – Zelje, pečeni krompir című

darabot élvezhette három magyarországi falu, Szeged-Szőreg, Tizasziget és Újszentiván, szerb nyelven magyar felirattal. A projekt megkoronázása az I. Nemzetközi Szabadtéri Színházak Fesztiválja volt Kavillón, amelyen számos utazó színtársulat, néző és színházkedvelő gyűlt össze. Mivel szerették volna a művészi kifejezés minden formáját és médiumát népszerűsíteni, a két színház egész napos fotóversenyt is szervezett Kavillón. A színházak mellett, hogy darabjaikkal a kényelvűséget kívánták erősíteni, emlékezetes előadásokat és színt vittek a határ menti falvak életébe. A projekt küldetésének megfelelően a darabok és a színházak eljutottak a kisebb települések hátrányos helyzetű lakóihoz, akik máskülönben nem élhették volna át a színház csodáját.

A darabok eljutottak a kisebb települések hátrányos helyzetű lakóihoz

Partnerek:

Tanyaszínház – Salaško pozorište
Deszki Művelődési Ház és Könyvtár

Projekt weboldala: <http://www.videproject.info/>
A projekt teljes költségvetése / 64,860.00 €
EU-támogatás (IPA) / 55,131.00 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2013. 08. 31.

A fiatalok esélyegyenlőségéért a sportban

A projekt fő célkitűzése az volt, hogy egyenlő esélyeket biztosítsanak azoknak a határ menti gyerekeknek, akik erős vágyat éreznek a tenisz iránt, szeretnének versenyeken részt venni, tanulni és új barátságokat kötni. A projekt a hátrányos helyzetű gyerekekre fókuszált, hogy megadja nekik a lehetőséget arra, hogy eddzenek, versenyezzenek és több időt töltsenek kortársaikkal.

A szegedi és a palicsi teniszkлуб színes programsorozatot rendezett, mely magába foglalta a népszerűsítő edzéseket az általános iskolások körében, a rendszeres tréningeket a résztvevő gyerekeknek, a bajnokságokat, az edzői szemináriumokat és a teniszoktatók szakmai találkozóit. A gyerekek hetente kétszer játszhattak a szomszédos országbeli kortársaikkal. Az új felszerelés beszerzése nem csupán a teniszoktatás minőségét javította, de azt is lehetővé tette, hogy a hátrányos helyzetű családokból származó gyerekeknek is felszerelést biztosítsanak az edzésekhez. Az iskolásokkal folyó oktatási munka mellett a két klub külön figyelmet szentelt a hallássérült gyermekek beilleszkedésének. Az edzőknek szervezett első szeminárium témája éppen az inkluzív megközelítés sportban való alkalmazása volt, és megvizsgálták, miképpen tudnak a teniszoktatók hozzájárulni a fogyatékkal élő gyerekek beilleszkedéséhez.

E képzéseken az edzők gyakorlati tanítási módszereket, támogató és motiváló technikákat sajátíthattak el, melyeket kiválóan alkalmazhatnak a fogyatékkal élő gyerekekkel való munkában egyetértettek abban, hogy milyen fontos a gyermekek oktatása, és hogy a fogyatékkal élőknek ugyanolyan joguk van a sportolásra: ők is elérhetnek nagyszerű eredményeket, amennyiben támogató környezetben játszhatnak. Jelenlétük nem csak magának a sportágnak lesz előnyös, hanem az egész társadalomnak és közösségünk minden tagjának.

A tanárok tapasztalatokat, oktatási módszereket cseréltek, elmélyítették szakmai és személyes kapcsolataikat, a gyerekek pedig elköteleződtek a tenisz iránt az edzéseknek köszönhetően. A partnerek legnagyobb eredményei a lelkes mosolyok voltak a gyermekek arcán, meg a létrejött barátságok és az életre szóló emlékek.

Partnerek:

Szeged Városi Tenisz Klub
Tenis klub Palić 1878

A projekt teljes költségvetése / 68,836.00 €
EU-támogatás (IPA) / 58,510.60 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 08. 31.

*A projekt legnagyobb
eredményei a
lelkes mosolyok
voltak a gyermekek
arcán*

Határon átnyúló bajnokság

Bordány és Hajdújárás a magyar–szerb határ menti homokhátságon helyezkedik el. Közelségüknek, hasonló háttérüknek és a lakosság szoros napi kapcsolatának köszönhetően egy évtizedes együttműködésre tekintenek vissza, amely nem csupán a sportban, hanem a kultúrában és az emberek közti kötelékekben is megmutatkozik. Az egyéves projekt keretében a két labdarúgóklub megerősítette és tovább növelte a korábbi szórványos együttműködését a fiatal focisták edzése, a futball népszerűsítése, bajnokságok és barátságos mérkőzések szervezése terén. Az edzők és a klubok labdarúgó szakemberei megvitatták, összevetették, illetve összehangolták a szokásaikat és az utánpótlás-nevelő módszereiket. Ennek eredményeképpen a két klub tradícióinak legjobb gyakorlataiból a fociedzések integrált megközelítése alakult ki. A partnerek rendszeres közös edzőtáborokat, határon átnyúló bajnokságokat, barátságos mérkőzéseket és műhelymunkákat szerveztek, így a fiatal játékosok megtapasztalták és megtanulták kezelni, milyen az ellenfél területén, illetve egy idegen országban játszani. Az edzési feltételek javítása érdekében felújították a futballpálya melletti öltözőt Hajdújáráson.

A közös képzések és az intenzív szakmai összejövetelek mindkét klubnak új lendületet adtak. Az edzők tapasztalatot cseréltek,

új módszereket tanultak egymástól, és együtt emelték a határrégió focioktatásának színvonalát. Az együttműködés különösen előnyös volt a fiatal játékosoknak, akik nemzetközi mezőnyben is megmérettek, s megismerték kortársaikat a szomszédos országban.

*Közös képzések
és intenzív
szakmai
összejövetelek*

Partnerek:

Bordány Sportkör

Fudbalski klub „Vinogradar”, Hajdukovo

A projekt teljes költségvetése / 75,730.00 €

EU-támogatás (IPA) / 64,370.50 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Határ menti főző hálózat

A projekt a gasztronómia eszközével kívánt hozzájárulni a magyar–szerb határ menti régióban élő kisebbségek befogadásához és integrációjához, valamint az itt élő emberek közti kulturális párbeszéd kialakulásához, megerősítéséhez.

A projekt keretében a partnerek 8 gasztronómiai szemináriumot és fesztivált szerveztek főzőversenyekkel együtt, ahol a közösségek megmutathatták magukat, illetve kultúrájukat a gasztronómia, a hagyományos receptek és az főzési praktikák segítségével. Szerbiában Zombor és Bezdán adott otthont az érdekes programoknak, Magyarországon pedig Deszk, Szeremle, Gara és Érsekcsanád. Minden egyes gasztronómiai szeminárium egy-egy ételtípusra fókuszált: levesek és gulyás, torták és sütemények, grillezett hús, halból készült ételek

és hasonlók. Mindenütt az adott közösségek, a romák, albánok, horvátok, macedónok és még más csoportok készítették el ételeiket a hagyományos receptek alapján, részt vettek a kultúrák közti párbeszédben a kulináris ismeretek és készségek átadásával. Mindegyik főzőverseny és szabadtéri összejövetel látogatók ezreit vonzotta.

A partnerszervezetek készítettek egy weboldalt, tájékoztató füzeteket és egy nagyon hasznos kétnyelvű szakácskönyvet adtak ki, hogy fellendítsék a határrégió gasztroturizmusát. A résztvevő közösségek minden egyes falattal közelebb kerültek egymáshoz.

A résztvevők minden egyes falattal közelebb kerültek egymáshoz

Partnerek:

Dél-Alföldi Eurotender Ifjúsági, Kulturális, Oktatási és Környezetvédelmi Egyesület, Szeged
Magyar Polgári Kaszinó, Sombor

A projekt teljes költségvetése / 103,100.00 €

EU-támogatás (IPA) / 87,635.00 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Kulturális utazások Szeged és Szabadka régiójában

A CULTRAIL kulturális és multimediális eseménysorozat a két testvérváros, Szeged és Szabadka kulturális identitásának, valamint a régióban élők jószomszédi kapcsolatainak megerősítését célozta meg. A programok közös témáját a vonatkozás képezte az alábbi témákon keresztül: irodalmi felolvasások, előadások és koncertek rendhagyó, ad hoc színpadokon, vasútállomásokon, vonatokon, határátkelőhelyeken, utcán, piactereken, több száz érdeklődő lenyűgözése, az irodalom népszerűsítése a szomszédos országokban. Az irodalom és a művészet ily módon illeszthető be a hétköznapokba. A fiatalok figyelmének felkeltése érdekében a szervezők irodalmi kvízt szerveztek vajdasági és szegedi középiskolásoknak a Kosztolányi Dezső Napok keretében a szabadkai Városi Könyvtárban Kosztolányi-talány címmel. A tanulók a novellák helyszíneinek meglátogatása révén ismerkedtek meg a szerző műveivel. Emellett egy Csáth Géza műveinek szentelt konferenciát is szerveztek Palicson.

Szabadkán a kétnapos kétnyelvű KIŠobran/ KIŠernyó című konferenciára gyűltek össze az írók, fiatal művészek, szaktekintélyek és köynyszeretők nem csupán a határvidékről, hanem a két ország többi részéből és külföldről is. A konferencia keretében kiadták az *Utazni annyi, mint élni/Putovati znači živeti* című gyűjteményes kötetet, melyben kiemelt fontosságú a régió jelenlegi és történelmi

vasútállomásainak építészeti öröksége. A projekt harmadik programja a Szeged és Szabadka közti Kultúrcempesz Sínbusz Fesztivál volt magyar és szerb írók, valamint az irodalomszerető közönség részvételével. Az utazó fesztivál művészeinek alkotásai a Symposium folyóirat különszámában jelentek meg. A sokrétű és vibráló összejövetelek elmélyítették a kapcsolatot nem csupán a testvérvárosok, Szeged és Szabadka között, de a két ország irodalma közt is. Az intenzív kulturális együttműködés, mely az irodalom- és művészetoktatás terén új módszereket vezetett be, valamint egyaránt népszerűsítette a klasszikus és kortárs műalkotásokat, igazán változatosá tette a szervezetek és az olvasók hálózatát. A partnerek az oktatás, a tudományos kutatás és a kortárs művészetek terén hosszú távú eredményekre számíthatnak.

Új módszerek az irodalom- és művészetoktatás terén

Szervezetek és köynyszeretők változatos hálózata

Partnerek:

DEAK Kooperációs Kutatási Nonprofit Zrt.
Gradska biblioteka Subotica

A projekt teljes költségvetése / 95,957.00 €
EU-támogatás (IPA) / 81,563.45 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

Határon átnyúló falugondnokság

A projekt célja az volt, hogy bemutassa és meghonosítsa a falugondnoki szolgálatot Vajdaságban a magyarországi modell alapján, amelyet az Európai Unióban egy jó gyakorlatnak tekintenek. A magyarországi tapasztalatok a helyi igényeknek megfelelően beépíthetőek falugondnoki szolgálat működésébe, így az mindkét országban alkalmazható jó gyakorlatként. E határon átvívelő közös munka az első pályázati felhívásban megvalósított nagyon sikeres projekt (HUSRB/0901/222/141) folytatása. A projekt többek között kiterjed a hálózatépítésre, a civil szervezetek, a partnerek és a helyi közösségek önkormányzatainak rendezvényeire, valamint a tapasztalatcserére. A partnerek 12 munkamegbeszélést, négy, a magyarországi és szerbiai falugondnoki szolgálat tapasztalatait megvitató konferenciát, négy műhelymunkát Óbecsén, Bácskertesén, Muzslyán és Satrincán, valamint egy magyarországi és egy észak-bácskai tanulmányutat szerveztek, hogy megismerkedjenek a szolgálat működésével, illetve a régió kulturális, közösségi és

civilszervezeti jellegzetességeivel. A partnerek tartottak egy szakmai továbbképzést is a két ország falugondnokainak a magyarországi Lakiteleken.

A partnerszervezeteknek sikerült megerősíteniük a társadalom periferiáján élő közösségek együttműködését a határ mentén, amelyek mindkét országban ugyanazokkal a problémákkal szembesülnek. A projekt továbbá hozzájárult az esélyegyenlőség javításához a humán erőforrások fejlesztése révén az élethosszig tartó tanulás tendenciájával összhangban, valamint csökkentette a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok elszigeteltségét azáltal, hogy gazdagította a közösségi, társadalmi, gazdasági és civil hálózatot.

*Falugondnoki
szolgálat –
válasz a helyi
igényekre*

Partnerek:

**Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete,
Kecskemét**

Forum žena Mali Idoš

Udruženje za razvoj naselja peščarske visoravni
Severne Bačke

A projekt teljes költségvetése / 77,360.00 €

EU-támogatás (IPA) / 65,756.00 €

Projekt kezdete / 2013. 05. 15.

Projekt vége / 2014. 05. 14.

Kultúrák, vallások és nemzedékek kézfogása Magyarország és Szerbia határán

A kórusművészet gyökerei a tradicionális zenében találhatóak, mivel a nagy csoportokban éneklés nagyon elterjedt a hagyományos kultúrákban. Kutatások igazolják, hogy az együtt éneklés fokozza a bizalmat a csapat tagjai között, tehát a közös éneklés képes egyesíteni az embereket. A MUSICBRIDGE projekt általános célja az volt, hogy a magyar és szerb állampolgárok tökéletesítsék zenei műveltségüket, megismerjék egymás zeneművészetét, valamint fokozzák a régióban a kulturális párbeszédet.

A partnerek nemzetközi karnagyai továbbképzést tartottak Szegeden, valamint nemzetközi kórustalálkozót szerveztek Újvidéken, ahol a világ minden tájáról összegyűltek a kórusok és zenészek. A látogatók, a zenészek és a zene szerelmesei mindkét városban nagyon élvezték a koncerteket. E közös tevékenységek során a két ország zenészei megosztották egymással tudásukat, tapasztalataikat és pedagógiai módszereiket.

A projekt hozzájárult a zenei élet fejlődéséhez, valamint fokozta határtértség zenekincsének és hagyományainak megőrzését. A program hozzájárult a szerb és a magyar zenei élet résztvevőinek szakmai és módszertani fejlődéséhez is.

*Az együtt
éneklés fokozza
a bizalmat a
csapat tagjai
között*

Partnerek:

Szent-Györgyi Albert Agóra, Szeged
Vojvođanska horska asocijacija, Novi Sad

A projekt teljes költségvetése / 79,560.00 €
EU-támogatás (IPA) / 67,626.00 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 01.
Projekt vége / 2014. 05. 31.

Határon átnyúló kulturális és média együttműködés a Pannon régióban

Az észak-bácskai körzet egy történelmi konfliktusokkal terhelt térség. A régió múltja sok olyan részlettel rendelkezik, amely az itt élők többsége körében aláaknázza a bizalmat. Következésképp sok hosszan tartó előítélet figyelhető meg, például az oktatáshoz való hozzáférés, a hivatalos nyelvhasználat, a kulturális autonómia, a tájékoztatás és a kormányzati részvétel terén.

A partnerek e projekt tevékenységeivel igyekeztek növelni a tudatosságot, szorgalmazták a nemzetek közötti jobb megértést és az etnikai közösségek közti együttműködést a határregióban. A partnerek mintegy ötven filmet készítettek, hogy bemutassák a nemzetiségi viszonyokat a határ mindkét oldalán. Szerbiában a magyar nemzeti kisebbségre, míg Magyarországon a szerb etnikai kisebbségre helyezték a hangsúlyt. A filmeket helyi tévécsatornák sugározták. A projekt ily módon járult hozzá a megbékéléshez és egymás kölcsönös elfogadásához, valamint erősítette a toleranciát a határ mentén.

A tevékenységek megerősítették a toleranciát a határregióban

Partnerek:

Udruženje „Digitalna regija”, Subotica
Szó-Tér Egyesület, Szeged

A projekt teljes költségvetése / 97,990.00 €

EU-támogatás (IPA) / 83,291.50 €

Projekt kezdete / 2013. 01. 01.

Projekt vége / 2013. 12. 31.

Zene határok nélkül

Az orgona a hangszerek királynője, mert a leghatalmasabb hangszer és a leghangosabb, a legerőteljesebb hangokat képes megszólaltatni. Az orgona századokon átívelő, nagyon jelentős repertoárral büszkélkedhet. Mivel a legtöbb templomnak és zsinagógának van orgonája, az egyházi zene határozza meg leginkább e hangszert. Ennek ellenére az orgona világi repertoárja is kiemelkedő, prelúdiumokat, fúgákat, szonátákat, szimfóniákat, szviteteket és zenekari művek átiratait zengi. A projekt célja a határrégió értékeinek felmutatása az orgonát népszerűsítő programok révén.

A projektpartnerek oktatási programokat, előadásokat, művészi mesterkurzusokat, orgonakurzusokat, koncerteket, kántortalálkozókat és egyházzenei fesztivált szerveztek Zentán az új orgonával.

A zeneoktatás és a kulturális élet fellendítése érdekében a partnerek felújították a zentai Jézus Szíve templom orgonáját, amely ezt követően egy egyházzenei fesztivál főszereplőjévé vált.

A számos szegedi és zentai nyilvános fellépés mellett a projekt keretében megvalósult egy kóruseszt is, valamint a Kántortalálkozó határok nélkül elnevezésű nemzetközi rendezvény a Vasárnap Esti Ima ciklust folytatta.

A projekt másfél éve alatt jelentős erőfeszítéseket tettek a partnerek egy oktatási program és gyakorlat kidolgozására. A szervezetek együtt készítették elő az interaktív

bemutatókat és előadásokat az orgona működéséről, illetve a Zentán felújított hangszer zenei lehetőségeiről. A 12 előadásból álló sorozat alatt a két ország középiskolásai nem csak az orgonáról tanulhattak, de élvezhették is e bámulatos hangszer hangját és hatalmát. Amellett, hogy a nyilvánossággal megismertették a lenyűgöző hangszer hangjának varázslatos világát, a Művészeti Akadémia Orgona Tanszékének hallgatói mesterkurzusokon vettek részt Szegeden és Zentán kiemelkedő orgonaművészekkel és oktatókkal. Az egyetemisták játszhattak is a hangszereken.

A partnerek nagyon érdekes és korszerű oktatási anyagokat adtak ki gyermekek számára az orgonáról, valamint egy átfogó kutatáson alapuló, informatív és szépen kidolgozott háromnyelvű (magyar, szerb, angol) könyvet ugyancsak a templomi hangszerről. A partnerek azt remélik, hogy projektjük hosszan tartó pozitív hatással lesz a zenét tanulókra, a tanárookra, a művészekre, valamint a vallási és kulturális intézményekre.

A régió értékeinek felmutatása

Partnerek:

Szeged-Belvárosi Római Katolikus Plébánia
Kulturno-obrazovni centar „Thurzó Lajos”,
Senta

A projekt teljes költségvetése / 113,633.00 €
EU-támogatás (IPA) / 96,588.05 €
Projekt kezdete / 2013. 01. 02.
Projekt vége / 2014. 07. 01.

Futballklubok és polgárok határokon átnyúló együttműködése a közös múlt, jelen és jövő alapján

A projekt általános célkitűzése a labdarúgás fellendítése és összehangolása volt a magyar–szerb határrégióban a temerini és zákányszéki futballklubok 16 hónapos együttműködési programja keretében.

Az összefogás az aktív atlétáknak, amatőröknek és gyerekeknek adott lehetőséget, hogy találkozzanak egymással, nemzetközi mérkőzéseket játszzanak, megosszák tapasztalataikat és megismerjék egymás kultúráját. A két klub között sok hasonlóságot figyelhetünk meg: nagyjából a nemzeti bajnokság ugyanazon szintjén versenyeznek, egyforma a szervezeti felépítésük és ugyanolyan problémákkal szembesülnek.

A mintegy 20 futballesemény révén 400 különböző korú futballista, 500 gyermek és diák, 2000 amatőr sportoló, 5000 sportrajongó és szurkoló, valamint több ezer lakos részesülhetett a határon átnyúló szakmai, kulturális és társadalmi tapasztalatcseréből.

A partnerek a projekt keretében gyerektáborokat, felnőtt tornákat, családi és ifjúsági napokat, teremfocitornát, tizenegyesrúgó versenyt, jótékonysági bált

szerveztek, hogy csak néhányat említsünk. A temerini klub fennállásának századik évfordulóját ünnepelte, és e jeles évforduló alkalmából egy monográfiát jelentettek meg a klubról.

A projekttevékenységek során a résztvevő gyerekek és fiatal játékosok tökéletesítették állóképességüket és technikájukat. Az edzők közti tapasztalatcsere javította a focioktatás színvonalát a határrégióban. Továbbá a 16 hónap alatt a két klub gondosan megtervezett és jól kidolgozott eseménysorozatot szervezett, amely motiválta és ösztönözte az embereket, hogy lehetőségeikhez mérten sportoljanak és vegyenek részt társadalmi tevékenységekben. A bevont sportklubok munkakörülményei sokat javultak a beszerzett felszerelésnek köszönhetően.

Partnerek:

Fudbalski klub „TSK”, Temerin
Zákányszék Községi Sportkör

A projekt teljes költségvetése / 111,140.00 €
EU-támogatás (IPA) / 94,469.00 €
Projekt kezdete / 2013. 02. 01.
Projekt vége / 2014. 05. 30.

*Tökéletesített
állóképeség és
technika*

Fiatal röplabdatehetségek felfedezése, oktatása és fejlesztése a határ mindkét oldalán

A projekt célja a fiatal tehetségek támogatása, gondozása és készségeik fejlesztése volt. A két röplabdaklub erőfeszítései, hogy a sport és a röplabda iránti szeretetet kifejléssék a határ régióban, sikeresnek bizonyultak. Mivel a röplabdatehetségek támogatásának pénzügyi forrásai mind Szerbiában, mind Magyarországon korlátozottak, a projekt hatalmas segítséget jelentett a tehetségek felismerése és támogatása terén. Szegeden három emléktornát tartottak és szerveztek egy edzőtábort ugyancsak Magyarországon 7 és 16 év közötti utcai röplabdaversenyek Szabadka adott otthont, míg a 260 fő részvételével zajló strandröplabda-bajnokság szintén Szerbiában zajlott. Az érdeklődők és a játékosok számára rendezett események fő üzenete az volt, hogy az emberek tudatosítsák magukban az egészséges és aktív élet gondolatát, válasszanak egy eredendő társasági sportot, a röplabdát.

A projekt keretében több csapatot is felszereltek a szükséges eszközökkel, a játékosok pedig részt vehettek egy speciális

orvosi kivizsgáláson. A partnerek úgy vélik, a röplabda népszerűsítését célzó erőfeszítéseik nem voltak hiábavalóak. Több ezer gyerekek megismertették a röplabdát, inspirálva őket arra, hogy az előző nemzedékekénél jobb eredményeket érjenek el, és váljanak a sportág nagyköveteivé. A versenyszellem hatására a legtöbbet hozzuk ki magunkból. A két klub, miközben a verseny fontosságára tanította a gyerekeket, nagy hangsúlyt fektetett a sportszerűsége, az ellenfél tiszteletére és magára a sportra. A partnerek fáradozásai hozzájárultak az emberek röplabda iránti rajongásának kialakulásához a határ régióban.

*Fiatal
röplabdatehetségek
támogatása*

Partnerek:

Szegedi Röplabda Sportegyesület
Futoški odbojkaški klub „FOK”

A projekt teljes költségvetése / 78,223.00 €
EU-támogatás (IPA) / 66,489.55 €
Projekt kezdete / 2013. 03. 01.
Projekt vége / 2014. 02. 28.

Az együttműködés előmozdítása a határmenti régiókban a kulturális örökség és az idegenforgalmi kínálat fenntartható fejlesztésének erősítésével

A FESCO projektben megvalósított határon átnyúló együttműködésben Bácsborsód és Bács települések kulturális, hagyományörzési és történelmi kapcsolatokat alakítottak ki és tartottak fenn, ezáltal erősítették a régió kulturális örökségének fenntartható fejlesztését. Mindkét önkormányzatnak egyedi kulturális értéke van: a Bácsborsód közepén álló Latinovits Kápolna és a világörökség részét képező bácsi vár. A két település nagyjából száz kilométerre fekszik egymástól, és történelmi és kulturális kapcsolatokat tárt fel köztük az a közös regionális tanulmány, amely a két régió idegenforgalmi fejlesztéséhez rendelkezésre álló belső erőforrásokat vizsgálta. A Bácska-régió idegenforgalmi kínálatáról szóló elemzésből és ajánlásokból kiindulva, a partnerek kidolgozták a közös idegenforgalmi prioritásokat és a potenciális turisztikai és kulturális programokat felvázoló intézkedési tervet. A projektpartnerek emellett műemlékeik újjáépítését és felújítását is elkezdték. Bácsborsód Önkormányzata tehát helyreállította a Latinovits Kápolnát és mind funkcionalitását, mind kialakítását tekintve kiállítási térére alakította át. A kápolna a jövőben a térség történelmét és a Latinovits családot, valamint a térség művészeinek alkotásait bemutató kiállításoknak ad majd helyet, úgymint fotókiállításoknak, szalmaképeknek és a bácsborsódi születésű világhírű Moholy-Nagy Lászlónak. Abácsi vár megóvása, valamint a turisták és látogatók számára vonzóbbá tétele

érdekében Bács önkormányzata közvilágítási rendszert és kamerás megfigyelőrendszert telepített, továbbá megtisztította a közvetlen környezetet, padokat telepített a pihenőhelyekre és más kisebb fejlesztéseket hajtott végre a vár közvetlen közelében. A partnerek beszerítették továbbá a műemlékek idegenforgalmi helyszínekké való átalakításához és a kulturális rendezvények megtartásához szükséges eszközöket is.

Kulturális örökségük népszerűsítéséhez, valamint a megfelelő hálózat kialakításához és fenntartásához a partnerszervezetek nemzetközi idegenforgalmi vásáron vettek részt, valamint megrendezték a hagyományos mesterségek és a települések lakói által készített élelmiszerek kiállítását/vásárát. A partnerek a hagyományos mesterségek és élelmiszerek két nagy látogatottságú vásárát tartották meg Bácsborsódon, Bácscon, Bácsújfalun és Katymáron, ezzel biztosítva Bácska régió települései kézműveseinek és élelmiszertermelőinek, a projektpartnereknek és a környező települések lakosainak részvételét. Az bácsi várban évente megrendezett Európai Örökség Napjain meleg fogadtatásban részesítették a látogatókat, turistákat és a környező települések lakosait. A települések szoros együttműködése jelentős mértékben javította a kulturális örökségi műemlékek funkcionalitását és vonzerejét, továbbá felhelyezte őket a régió idegenforgalmi kínálatának térképére.

Projektpartnerek:

Opština Bač

Bácsborsód Községi Önkormányzat

A projekt teljes költségvetése/ 313 125,90 euró

EU-támogatás (IPA)/ 266 157,01 €

Projekt kezdete/ 2015.06.01.

Projekt vége/ 2016.06.30.

*Közös idegenforgalmi
prioritások –
idegenforgalmi és
kulturális programok*

A hüvelyesek múltjának és jelenének interdiszciplináris kutatása a magasabb szintű és fenntartható fehérje-előállításért a pannóniai és európai gazdák jövőbeli hasznára

A nagyszemű hüvelyesek jelentik az egyik fő alkotóelemét mind az emberi fogyasztásnak, mind az állattakarmányozásnak.

A PEASEMAKERS projekt célja a hüvelyesek népszerűsítése Magyarország, Szerbia és az európai országok mezőgazdaságában, gazdaságában és társadalmában. A projekt központi hüvelyese a borsó, figyelemreméltó alakitani változékonysága, nem kellőképpen feltárt génállománya és számos mezőgazdasági és ipari felhasználhatósága miatt. A borsó emellett egyike az elsőként házasított növényfajoknak és így egyike a legősibb európai terményeknek is. A nitrogén-megkötő gyökérbaktériumokkal kialakított szimbiózisból fakadóan a borsó egyben megbecsült zöldtrágyanövénynek is számít a biogazdálkodásban és a fenntartható mezőgazdaságban, hiszen javítja a talajtermékenységet.

A tizenhat hónapos projektben két tudományos intézet alkotta partnerség dolgozott a borsó hozam összetevőinek fejlesztésén, takarmányozási és szemminőség javításán, valamint a biotikus és abiotikus stresszhatások elterjedt formáinak való ellenálló képesség javításán, amivel növelhető a gazdálkodók profitja, és többszörös hatást gyakorolhat a gazdaságra, továbbá az egész társadalom javára szolgálhat.

A két tudományos intézet erőik, tudásuk és szakértelmük egyesítésével hozzájárult a magyarországi és szerbiai növényvilág hüvelyes biodiverzitásának, különösképpen

a *Pisum elatius*, a természetett borsó félig vad rokonának megőrzéséhez. A biológiai sokféleség európai csökkenésével számos ritka és veszélyeztetett fajt fenyeget a kihalás veszélye. Közük van az akár hasznosítható *Pisum elatius* is. Védett státusza ellenére is fenyegeti a kihalás, főleg a legeltetés, illetve az abiotikus stresszforrások miatt. A partnerség ezért a sürgető in situ és ex situ megőrzés igényére körültekintően megtervezett és koordinált tevékenységek kidolgozásával és végrehajtásával válaszolt.

A projektek másik fontos kihívását a modell-hüvelyesmutások gyűjteményének abiotikus stresszel szembeni vizsgálata képezte.

A tudóscsapat az abiotikus stresszre adott válaszban szerepet játszó új jelölt gén után kutatott a modellhüvelyesként használt *Medicago truncatula* inszertion mutánsgyűjteményének felhasználásával. Az új, őshonos alapokkal rendelkező és helyi viszonyokhoz alkalmazkodtatott fajták kifejlesztéséhez a tudósok két további hüvelyest is bevontak a munkába: a lucernát, amely a legfontosabb élő takarmányhüvelyes, és a szójababot, a világszinten legfontosabb magos hüvelyest. A gondosan megtervezett és kivitelezett laboratórium, a DNS-elemzések, a terepmunkák és próbák, a dolgozói csereprogramok, a közös kiadványok, valamint a gazdálkodókkal és növénytermesztőkkel folytatott munka felhasználásával a partnerek különböző célú közös borsófajtákat fejlesztettek ki, illetve válaszokat fogalmaztak meg a modern mezőgazdasági termelés kihívásaira és a biológiai sokféleség fenntartására.

Projektpartnerek:

MTA Szegei Biológiai Kutatóközpont
Institut za ratarstvo i povrtarstvo

A projekt teljes költségvetése/ 205 150,00 euró
EU-támogatás (IPA)/ 174 377,50 €
Projekt kezdete/ 2015.03.01.
Projekt vége/ 2016.06.30.

PEASEMAKERS
A hüvelyesek biológiai sokféleségének megőrzése

A felsőoktatás és a képzési programok közös fejlesztése a növénybiológia terén a tudásalapú társadalom érdekében

A két partneregyetem – egyikük a magyarországi Szegedi Tudományegyetem, míg a másik a szerbiai Újvidéki Egyetem – másfél éves szoros együttműködésben egyesítette erőit a kutatás terén, illetve a felsőoktatás és a szakértőképzés fejlesztéséért a növénybiológiai alap- és alkalmazott kutatás terén. Kutatásaik és szakterületeik kiegészítő jellege adta együttműködésük szilárd alapját és biztosította a dicsőre méltó eredményeket. A projekt középpontjában a térségre jellemző kutatási tevékenységek integrálása állt a térség mezőgazdálkodásában alkalmazható tudás fejlesztéséhez és továbbbővítéséhez. A projektpartnerek egymást kiegészítő háttérrel biztosította, hogy a megszerzett új tudás és a kidolgozott kutatási eszközök elősegítsék az összetettebb képzést és a K+F kapacitások fejlesztését.

A zöldségek és terménynövények stresszre adott válaszainak az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karán folyó kutatása elengedhetetlen a mezőgazdasági és ipari termeléshez. E kutatási technikákat és eredményeket kapcsolják össze a modellnövények és -termények Szegedi Tudományegyetem Növénybiológiai Tanszékén folytatott alapkutatással. A tudományos kutatás eredményei tehát alapvető információkra derítettek fényt a fontosabb modell-, vadon növe és termesztett növények (mint például a lúdfű (Arabidopsis), a szálkaperje (Brachypodium) vagy a burgonya) szárazság, sósság vagy nehézfémek által keltett oxidatív stresszel szembeni molekuláris mechanizmusainak növényéletlani és molekuláris háttéréről.

Projektpartnerek:
Szegedi Tudományegyetem
Poljoprivredni fakultet

A projekt teljes költségvetése/ 202 100,00 euró
EU-támogatás (IPA)/ 171 785,00 €
Projekt kezdete/ 2015.01.01.
Projekt vége/ 2016.06.30.

A partneregyetemek kutatómunkájának kiegészítő jellege (alap- és alkalmazott növénybiológiai kutatás) jelentős mértékben támogatta az anyanyelvi és angol nyelvű mester és PhD-szintű képzések közös előadásainak és, részben, tananyagának kidolgozását. Az előadók és oktatók kétoldalú csereprogramja tehát támogatta és továbbfejlesztette a növénybiológiai tantárgyakat, miközben óriási mértékben segítette az angol nyelvű tantárgyak kidolgozását is.

A műhelymunkák, a közös tudományos és gyakorlati képzések, valamint a hallgatói csereprogramok által az egyetemi hallgatók és fiatal tudósok megtanulhatták a kísérletek megtervezésének és végrehajtásának, valamint a legmegfelelőbb kutatási módszerek alkalmazásának módját.

A MSc és PhD-szintű angol nyelvű növénybiológiai képzési programok elindítása mellett a partnerek fejlesztették a tanszék elemzőlétesítményeit és eszközeit is. Mindez és a laboratóriumi berendezések kölcsönös használata sokkal hatékonyabbá tette a kutatómunkát. Ennek az innovációnak és az új BSc, MSc és PhD-szintű biológus, élelmiszer- és környezetmérnök, biológianár és biomérnök szakok kialakításának az egyetemi hallgatók, valamint a különböző szakterületek fiatal tudósai egyaránt hasznát látják és láthatják majd a jövőben is. A már elért eredmények fenntartása mellett, a projektpartnerek ezek többszöröződését várják és ezen is dolgoznak folyamatosan. A projekt során kialakított hasznos tantervi gyakorlati eredmények, a folytatódó képzések, valamint a személyes és szakmai kapcsolatok az elkövetkező években is szállítják majd az eredményeket.

*Növénybiológiai
alap- és alkalmazott
kutatás*

Együttműködés az orvosi fizikusok képzése és oktatása terén

A fejlett országok második leggyakoribb halálókat jelentő rák globális egészségügyi problémát jelent. A rákbetegségek előfordulása Magyarországon és Szerbiában hasonló mértékű. A nemrégiben bevezetett megelőzési és korszerű kezelési módok jelentős eredményeket értek el. A sugárterápiára, mint fontos kezelési lehetőségre a rákbetegek több mint felének van szüksége. A sugárterápia minősége meghatározó az eredményre nézve: a fejlett sugárterápiás technológia javítja a gyógyulási esélyeket és csökkenti a mellékhatások kockázatát. A sugárterápiában az orvosi fizikusok adják az alapvető műszaki- és támogatócsapatot, hiszen az ő feladatuk a biztonságos és hatékony alkalmazás. A MEPHYSTE projektben az Újvidéki Egyetem Természettudományi Kara, a Vajdasági Onkológiai Intézet és a Szegedi Tudományegyetem Onkoterápiai Tanszéke határon átnyúló oktatási együttműködést hoztak létre az orvosi fizikusok mindennapos szakmai tevékenységére, posztgraduális oktatására és tudományos munkájára összpontosító speciális szakképzésben.

Biztonsággal állítható, hogy az orvosi fizikusok szaktudása nagyban hozzájárul a rákbetegek ellátásának minőségéhez a diagnosztikai és terápiás területeken. Az orvosi fizikusok a nukleáris medicinában, a diagnosztikai radiológiában, a sugárvédelemben és a sugárterápia területén dolgoznak. Ezek közül a sugárterápia a legbonyolultabb és a legnehezebb terület, hiszen ez a technológiailag legfejlettebb és egyben a leggyorsabban fejlődő terület.

A három intézet MEPHYSTE projekt keretében kifejtett határon átnyúló együttműködésének fő célja az orvosi fizikusok tudásának és felkészültségének javítása volt a mindennapos munkájukban tapasztalt különleges igények szerint, illetve egy újabb speciális sugárterápiás technika bevezetése esetén. Az orvosi fizikusok előtt álló kihívásokban való segítségnyújtáshoz a partnerség kidolgozott egy tantervet, amely lefedi a strukturált alaptananyagot és a konformális sugárterápiával, az intenzitás modulált sugárterápiával, a sztereotaxiális sugársebészettel és más konkrét technikákkal kapcsolatos kérdéseket is. A projekt keretében a partnerszervezetek infrastruktúrafejlesztést és a létesítményekben eszköze fejlesztést is megvalósítottak. Mindez elősegíti a csúcsmínőségű QA/QC-protokollok kutatását és fejlesztését, lefedve a következő területeket: tananyag és szabványosított QA/QC-program, bemutatás és gyakorlati képzés.

A projekt ezen túlmenően bővítette a szerbiai és magyarországi orvosi fizikusok egész közösségének képzését és oktatását. A partnerség hosszú távon a sugárterápiában rejlő lehetőségek körének bővülésére számít, amivel hatékonyabb és kevésbé toxikus terápiás gyakorlat valósítható meg a két onkológiai központban (Kamenica és Szeged) és mindkét országban egyaránt. A projektpartnerek folytatják a magas színvonalú és biztonságos sugárterápia, valamint a rákbetegek jobb ellátását célzó munkát, ezzel is törekedve az emberi egészség és az életminőség jelentős javítására.

Projektpartnerek:

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu
Szegedi Tudományegyetem
Institut za onkologiju Vojvodine

A projekt weboldala: <https://mephyste.pmf.uns.ac.rs>

A projekt teljes költségvetése/ 290 908,20 euró
EU-támogatás (IPA)/ 247 271,97 €
Projekt kezdete/ 2015.03.01.
Projekt vége/ 2016.06.30.

Impresszum

Szerkesztő:

Senka Gavranov

Szerkesztőasszisztensek:

Halász János, Danica Lale, Rácz Péter, Viktor Tunić

Fordítás: Novák Anikó, Gajda Attila, Halász János

A Közös Technikai Titkárság volt és jelenlegi dolgozóinak közreműködésével:

Kapcsos Katalin, Szeghalminé Ferencz Zsuzsa, Szeti-Furka Andrea, Incze Tünde, Borbély Péter, Gelegonya-Szűcs Júlia, Kubinyi-Prodanović Adrienn, Kalmár Péter, Natalija Matunović Milošević, Jelena Dašić

A szabadkai Információs Pont, a Közös Technikai Titkárság antennaszervezete jelenlegi és volt dolgozói:

Relja Burzan, Dejan Vujinović, Zoran Krtinić

Külön köszönet a programok szervezőinek, akiknek a fényképeit

felhasználtuk a kiadványban és a csapat tagjainak: Novák Anikó,

Adam Hardie, Natalija Ostojić, Milica Piletić, Ivana Đukić, Dejana Gajić és

a Block&Roll Reklámügynökség

Az átdolgozott kiadást grafikailag szerkesztette: Kiss Zoltán

Jogi nyilatkozat

E kiadvány és tartalmának szerzői jogai a Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Program tulajdonát képezik - © Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. 2015.

Sokszorosítani csak személyes, oktatási és nem kereskedelmi célokra lehet.

*A teljes tartalom vagy egy részének sokszorosítása és módosítása bármely formában csak nem kereskedelmi használatra megengedett, amennyiben a kiadványt az anyag forrásaként feltüntetik. A tartalom terjesztése vagy kereskedelmi felhasználása nem engedélyezett, kivéve az írásos beleegyezésünkkel. Engedélykérelmüket a kiadónak küldjék az alábbi címre. Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program Közös Technikai Titkársága
H-1016, Budapest, Gellérthegy u. 30-32
Magyarország
<http://www.hu-srb-ipa.com/en/>*

Ez a dokumentum az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg. A dokumentum tartalmáért teljes mértékben a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft-n belül működő Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program Közös Technikai Titkárság vállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió állásfoglalását tükröző tartalomnak.

Első kiadás: 2015. augusztus 31.

Harmadik, szerkesztett kiadás: 2016. december 1.

Kiadó:

*Magyarország–Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program
Közös Technikai Titkárság
Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.
Gellérthegy u. 30-32.
1016 Budapest
Magyarország*

ISBN 978-963-12-2868-7 Projekt katalógus

